
MORMOMPA LIBRONMANTA

AJLLASQA YACHACHIYKUNA

JESUCRISTOJ WAJ
TESTAMENTO

MORMOMPA LIBRONMANTA

AJLLASQA YACHACHIYKUNA

Kay libropi Mormompa Libronmanta ajllasqa yachachiykuna kan. Qheshwa parlayman Mormompa Libron q'alitu tijrasqa kanankama kay libro runasman rejsichisqa kanqa. Mormompa Libron q'alitu tijrasqaña kajtintaj, kay libro manaña kanqachu.

Mormompa Librompeqa Jesucristoj junt'a evangelion kan. Mormompa Libronmanta wakin ancha sumaj yachachiykuna kay ajllasqa capituloapi kan. Kaykunaqa Jesucristoj Iglesiampa Qhepa P'unchaykunapi Allin Kawsajkunapaj misionerosnin, miembrosnin ima apaykachanankupaj kanku, jinataj, pikunachus Jesucristoj mosojmanta jatarichisqa evangelionmanta yachayta munajkuna, paykunapaj.

Jesucristoj Iglesiampa
Qhepa P'unchaykunapi
Allin Kawsajkunapaj
runasman rejsichisqan
Salt Lake City, Utah, U.S.A.

© 1981 by Intellectual Reserve, Inc.

Derechos Reservados

Printed in the United States of America 4/2005

Selecciones del Libro de Mormon en el Quechua de Bolivia

Translation of Selections from the Book of Mormon

Bolivian Quechua

ISBN 1-59297-519-4 Softcover (33568 060)

MORMOMPA LIBRON

Planchas Patapi

MORMOMPA MAKINNEJTA
 ESCRIBISQA WILLAYKUNA
 NEFIJ PLANCHASNINMANTA ORQHOSQA

Chayrayku, Nefij llajtanmanta, lamanitakunamantawan juch'uyyachisqa willaykuna — Israelpa wawasnimpa puchun lamanitakunaman escribisqa; judiokunaman, gentilkunaman ima escribisqa — Kamachisqa kajtin escribisqa, sut'inchay espirituwan, rikuchiy espirituwan ima escribisqa — Escribisqa, sellasqataj, Señorman pakasqataj, mana thunisqa kanampaj — Diospa qoyinnejeta, atiyinnejtataj sut'inchasqa llojsimunampaj — Moronij makinwan sellasqa, Señorman pakasqataj, wakichisqa p'unchaypi gentilesnejta llojsimunampaj — Diospa qoyinwan sut'inchasqa kanampajtaj.

Eterpa Libronmanta juch'uyyachisqa willaykunawan ima, kaytaj Jaredpa llajtanmanta willan, paykunaqa janaj pachaman chayanankupaj torreta ruwashajtinku, Señorqa parlayninkuta chajrorqa, ch'eqerachisqastaj karqanku — Kayqa Israelpa wawasnimpa puchunman Señorpa paykunaj tataninkupaj may jatun ruwasqasninta rikuchinampaj; Señorpa tratosninmanta yachanankupajtaj, mana wiñaypaj qharqosqas kanankupaj — Jinataj, judiota, gentiltawan JESUS, tukuy llajtaman rikuchikoj CRISTO, WIÑAY TATA, kasqanta yachachinampaj — Kunantaj, pantaykuna kajtin, runaspa pantayninkuna kanku; chayrayku Diospa ruwasqanta ama juchachaychischu, Cristoj ñawpaqempi mana juchayoj kanaykichispaj.

JOSE SMITH (WAWA) KAYTA INGLES MAN TIJRARQA

MORMOMPA LIBRON

IMAYNACHUS KASQANMANTA

Mormompa Librompa qallariynimpeqa kinsa laya Escrisbisqa Planchasmanta parlan, chaykuna kanku:

1. *Nefij Planchasnin*. Libroj escrisbisqanman jina, iskay laya karqanku — (a) Kuraj Planchas; (b) Sullk'a Planchas. Kuraj Planchas llajtaj imaynachus kasqanmanta astawan willan, Sullk'a Planchasrí astawan santo escrisbisqasta willan.
2. *Mormompa Planchasnin*. Kayqa Nefij Planchasninmanta juch'uyyachisqa willana. Mormon kayta ruwarqa ashkha parlaykunawan, pay kikintaj willanaman yaparqa. Qhepaman jinataj Mormompa wawan, Moroni, escrisbisqaman yapallarqataj.
3. *Eterpa Planchasnin*. Kayqa Jareditakunamanta willan. Moroniqa kay willanata juch'uyyacherqa, parlayninta kayman yaparqataj. Eterpa Libron nispataj willanata suticharqa.

Kay planchaswan waj planchas kallantaj, Mormompa Librompi chaykunamanta ashkha parlay kan, chaykuna kanku:

4. *Labampa Bronce Planchasnin*. Lehij familian kay planchasta apamorqanku Jerusalenmanta. Kaykunapi hebreomanta escrituras, ñawpaj tataspa mirayninmanta escrisbisqaswan kan. Kay planchasmantataj ashkha escrisbisqas nefitakunaj escrisbisqasninkupi rikhurinku.

Mormompa Librompi chunka phishqayoj t'aqas kan, kaykunataj libros sutichasqas kanku, sapa ujtaj escribijnimpa sutinta apan. Kaykunamanta, ñawpaj sojta libros Nefij Sullk'a Planchasninmanta tijrasqas, chaykuna kanku: Nefij Ñawpaj Kaj Libron, Nefij Iskay Kaj Libron, Jacobpa Libron, Enospa Libron, Jarompa Libron, Omnij Libronwan. Omnij Libron, Mosiahj Libronwan, chaykunaj chawpinkupi Mormompa Parlasqasninta tarinchis; kaytaj Nefij escrisbisqanmanta, Sullk'a Planchaspi escrisbisqanman jina, chayta Mormompa Kuraj Planchasman qhatej p'unchaykunamanta juch'uyyachisqanwan juntuchan. Mormompa Parlasqasnin

---

ñawpaj escribisqaña willaykunata sut'inchan, jinataj willan qhatej escribisqasmanta.

Kay Libropi, Mosiahmanta Mormompa qanchis kaj capitulonkama, Mormompa Nefij Planchasninmanta juch'uyyachisqanmanta tijrasqan. Mormompa wawan, Moroniqa, Mormompa Librompa qhepa capitulosninta, Mormompa pusaj kaj capitulonmantapacha libroj tukukuyninkama escriberqa; ñawpajtataj payqa tatampa kawsayninmanta libronta tukucharqa; chantataj Jareditaspa escribisqankuta juch'uyyacherqa Eterpa Libron kanampaj. Qhepantataj rejsichiwasqanchis Moronij Libronta yaparqa.

Mormompa Librompa escribisqasnenqa sojta pachaj wata faltashajtin Cristo nacenampaj (600 años) hasta tawa pachaj iskay chunka ujniyoj watakama nacesqanmantaña (421 años). Qhepan watapi jina, qhepa nefita escribej Moroniqa kay escribisqata sellarqa, Señorman pakallarqataj Diospa unay profetasninnejta willasqanman jina qhepa p'unchaykunapi llojsimunampaj. Kay kikin Moronitaj waranqa pusaj pachaj iskay chunka qanchisniyoj watapi (1827), watejmanta kawsarimuspa, payqa escribisqa planchasta Jose Smithman qorqa.

MORMOMPA LIBRON

IMAYNATACHUS RIKHURIMUSQANMANTA

Jose Smith — Diospa qoyninwan, atiyinwan ima unay escriturasta, MORMOMPA LIBRON rejsisqa, rikhurimusqantawan ingles parlayman tijrarqa — payqa kay imaynachus kasqanmanta escriberqa. Na janaj pachamanta ancha jatun visitayta jap'ispaña, tutapi iskay chunka ujniyoj p'unchaypi septiembre killamanta, waranqa pusaj pachaj iskay chunka kinsayoj watapi (1823), tukuy sonqonwan Diosmanta mañakuspa Señorta mask'asqanta cheqatapuni kasqanta willarqa. Kayta willan:

“Diosmanta mañakushajtiy uj k'anchay rikhrerqa cuartoypi. K'anchaytaj astawanraj lliphirerqa chawpi p'unchay intimanta. Asllamanta k'anchayniyoj runa rikhrerqa camaynejpi. Payqa altupi sayasharqa, chakisninrí pampamanta patapi.

“Paypa p'achasnin ancha yuraj karqanku. Tukuy kay mundopi kajkunamanta astawan yuraj. Mana kay mundopi kajkunasta chay jinata yurajchayta atikunmanchu. Makisnin q'ala karqanku maki ñañunmanta uj chhika patakama. Chakisninrí q'ala karqanku chaki ñañunmanta uj chhika patakama. Umampis kunkanwan q'alita kallarqankutaj. Mana aswan p'achayoj kajta rikorqani p'achan kicharisqa kasqanrayku pechonta rikunaypaj.

“Chay kikin runa, p'achasnin jina, ancha yuraj, relampago jina karqa. Imaynatachus lliphirerqa pay, chayta mana willayta atiymanchu. Cuartoypis ancha yurajman tukullarqataj, chaywampis chay runaj muyuynenqa astawanraj yuraj karqa. Nawpajta rikuspa chay runata mancharikorqani, chaywampis mancharikuyniy usqhayta t'aqakuwarqa.

“Sutiyamanta wajyawaspa willawarqa sutin 'Moroni' kasqanta. Willawarqa Diospa willajnin kasqanta. Niwarqataj Dios payta kachamusqanta willaj imatachus ruwanay karqa. Nerqa, “Runasqa tukuy llajta, ayllu, tukuy parlaykuna sutiykita yupaychanqanku, mana chayrí sutiykita sajrapaj qhawanqanku.” Chay ninayan sapa laya runaqa munakuwanman, mana chayrí chejniwanman.

“Angel runaqa willawarqa qori planchas librota p’ampasqanta. Librojo willasqan kay America jallp’api unay tiyakoj runasmanta, maymantachus jamorqanku, chaytapis willallawarqataj. Chay libropi Jesuspa wiñay evangelion kasqanta willawarqa, kikin Jesus kaypi unay tiyakojkunawan parlasqanrayku. Niwarqataj iskay ch’uya rumis qori planchaswan p’ampasqa kasqanta. Chay rumis qolqe arospi kasqanta willawarqa, rumis pechuquera jina chalecoman watasqas kasqankutapis. Chaykunaj sutin Urin Tuminwan. Payqa niwarqa unay tiempospi pichus chaykunayoj karqa apaykachanampaj, payqa ‘rikoj’ sutiyoj karqa. “Dios chaykunata ruwarqa yanapasunankupaj tijrajtiyki waj parlayman qori planchasta,” nillawarqataj.

* * * * *

“Ñoqaman planchasta manaraj qonawanta willawarqa; qori planchasta qowajtintaj ni piman rikuchinaytataj. Planchasta rikuchejteyqa tukuchisqa kayman karqa (Planchasta rikuchiya aterqani pimanchus Dios kamachiwanman rikuchinaypaj, payllaman). Planchasmanta parlawajtin yuyayniypi rikusqay karqa. Rikuyta aterqani maypichus planchas p’ampasqa karqanku, chayta. Chay rikusqay sut’ipuni karqa chay lugarta rejsinaypaj chayaspa chayman.

“Chaykunata willawasqantawan k’anchay payman tantakojta rikorqani. K’anchayqa payman tantakorqa cuartoy laphapi quedakunankama. Paynejllapi karqa k’anchay. Chantá asllamanta k’anchay ñanta rikorqani. Chay ñantaj janaj pachakama wicharejman rijch’awarqa. Payqa wicharerqa chay ñannejta chinkachikunankama. Wicharisqantawan cuartoy laqha karqa, manaraj rikhurimushajtin jina.

“Chaypi sirisqa quedakorqani angelpa nisqasninmanta piensaspa. Chantá watejmanta cuartoy llihipirerqa. Asllamantataj chay kikin angel rikhurerqa camaynejpi.

“Watejmanta kikin ñawpaj willasqanta willawayta gallarerqa, manataj cambiarqachu ni uj palabrataj. Chayta willawaytawan kay jallp’a juzgasqa kananta niwarqa jatun ch’inyachej yarqhaykunanejta, jatun maqanakus, onqoykunaswan kanankuta, chaytapis willallawarqataj. Chay jatun juicios kay miraypi jamunanta willawarqa. Chayta willawaytawan watejmanta wicharerqa ñawpaj kuti jina.

“Iskay kaj ripusqanmanta nisqasnillampi yuyayta aterqani, mana puñuyta atispalla. Rikusqaymanta, uyarisqaymantawan t’ukuspa kasharqani. Chaywampis astawanraj t’ukorqani kikin Diospa willajnin kinsa kutita kutimojtin. Kinsa kutipaj uyarerqani chay kikin palabasninta. Chaymanta payqa niwarqa supay tentanawanta qori planchasta vendenaypaj, qhapajman tukunaypaj, tataypa familian ancha pobre kasqanrayku. “Chayta ama ruwankichu, planchasta jap’inki Diosta yupaychanaykipaj,” niwarqa. Diospa reinollanta jatunchayta munanay karqa. Waj mayqen imaspaj planchasta munaspaqa planchasta mana jap’iymanchu.

“Kinsa kaj uraykamuytawan wicharerqa janaj pachaman ñawpaj kutis jina. Watejmantataj chaypi quedakorqani piensaspa chay jatun ruwanaspi. Willajpa kinsa kaj wicharisqanmantapacha gallo waqajta uyarerqani. Sut’iyay kasqanta reparakorqanitaj. Angel kinsa kutita jamushajtin tukuy tutantin pasasqayku parlaspa.

“Pisi chaymanta jatarikorqani, llank’aj rerqanitaj waj p’unchaypi jinalla. Llank’ayta munaspataj anchata sayk’orqani. Mana imata ruwayta aterqanichu. Tatay ñoqawan llank’aspa sayk’ojta rikuwarqa, wasiykuman rinayta niwarqataj. Wasiyman rispataj chajrata jark’aj perqata wasaykunay karqa chajramanta llojsinaypaj. Chayta wicharejtiy kallpay mana karqachu. Mana kallpayoj kaspataj pampaman urmaykorqani.

“Chantá sutiymanta wajyawaj parlayta uyarisqayta yuyarini. Pataman qhawarispatataj pataypi Diospa willajnininta rikorqani. K’anchayniyoj karqa ñawpaj kutis jina. Imastachus willawarqa tuta, chaykunata watejmanta willawarqa. Kamachiwasqasmanta, rikusqasniymantawan tatayman willamojta kachawarqa.

“Payta kasorqani, kutiporqani tatayman. Tatayqa chajrapiraj kasharqa. Paymantaj willarqani tukuy rikusqaymanta. Tatay willawarqa chay rikusqay Diosmanta kasqanta. Imatachus kamachiwarqa willajqa, chayta ruwaj rinayta tatay niwarqa. Chajramanta llojserqani rispa chay lugarman, maypichus planchas p’ampasqa lugar kasqanta rikorqani, chayman. Rikusqayrayku chay lugarta rejserqani.

“Manchester llajtanejpi, Ontario nisqa provinciapi, Nueva York estadopitaj jatun orqo kan. Chay orqo tukuy chay lugarpi orqosmanta aswanraj jatun. Qori planchasqa rumi cajapi

karqanku chay orqoj inti yaykoj qhatampi, patanejpi jatun rumi urapi. Chay rumej chawpin rakhu, morq'o jinataj karqa pata ladumpi. Ura ladusnin mana rakhuchu karqanku, jallp'a urapitaj karqanku. Chawpillan jallp'amanta rikuyta atikunman.

“Jallp'ata rumimanta pichaytawan k'aspiwan rumita oqharerqani. Cajata rikorqani, caja ukhupitaj rikorqani planchasta, Urin Tumintawan, pechuquera jina chalecotawan. Chaykunata rikorqani imaynatachus willaj rikunayta willawarqa. Caja rumis uj laya cementopi churasqas karqanku. Caja ukhupi iskay rumis cruzarqanku. Chay rumis patapitaj planchas, wajkunawan kasharqanku.

“Planchasta oqhariyta munarqani, chaywampis willaj mana oqharinayta niwarqa. Watejmantataj manaraj planchasta jap'inayta willawarqa. Niwarqa tawa watas pasananta planchasta jap'inaypaj. Chay kikin p'unchay, wata pasajtin, orqoman jamunayta tantakoj paywan willallawarqataj. Chayta ruwanayta sapa wata planchasta jap'inaykama niwarqa.

“Sapa wata kikin p'unchay, iskay chunka iskayniyoj p'unchaypi, septiembre killamanta, orqoman rerqani kamachiwasqanman jina. Willajwan tantakorqani sapa watata, sapa tantakojtiykutaj payqa astawan yachachiwarqa. Tantakuyniykupi pay willawarqa imatachus Señor ruwananmanta, imaynatajchus paypa reinon kananmanta qhepa p'unchaykunapi.

* * * * *

“Ña suyasqaytawan planchasta, Urin Tumintawan, pechuquera jina chalecotawan jap'inay tiempo chayamorqa. Wata pasajtin, iskay chunka iskayniyoj p'unchaypi septiembre killamanta, waranqa pusaj pachaj iskay chunka qanchisniyoj watapi (1827), ñoqa rerqani maymanchus planchas p'ampasqas karqanku. Kikin Diospa willajnantaj ñoqaman planchasta qowarqa. Ñoqata niwarqataj planchasta waqaychanayta. Planchasta chinkachejtiyri, mana waqaychasqayrayku, tukuchisqa kayman karqa, chaytapis willallawarqataj. Tukuy sonqoywan planchasta waqaychajtiy willajman qopunaykama, Dios planchasta waqaychaysiwanman.

“Pisi tiempomanta reparakorqani imapajchus planchasta waqaychanayta niwarqa. Imapajchus pay niwarqa jamunanta

planchasta jap'ikapoj ruwayta tukuchasqaytawan, chaytapis reparakorqani. Runas planchas kapuwasqata yachaspa tukuy sonqonkuwan planchasta ñoqamanta qhechuwayta munarqanku. Qhatiykachawarqanku astawanraj ñawpaj kutismanta. Ashkha runas planchasta ñoqamanta suwawayta munarqanku. Chaywampis Dios chay tukuyta yachaspa planchasta ñoqawan kacherqa. Noqa kamachiasqanta junt'asqaytawan willajqa planchasta apakapoj jamorqa, niwasqanman jina. Payman planchasta jaywaporqani, paytaj planchasta jap'ishan kayta escribisqaykama, iskay kaj p'unchaypi mayo killamanta, waranqa pusaj pachaj kinsa chunka pusajniyoj watapi (1838)."

Kay willayta junt'asqata yachanaykipaj qhawaj *Jatun Precioyoj Perlata*, páginas 44-56, jinataj *Historia de la Iglesia de Jesucristo de los Santos de los Ultimos Días*, volúmen 1, ñawpaj kaj capitulomanta hasta sojta kaj capitulokama.

Kay unay escribisqa kay jinamanta jallp'amanta llojsimun, llajtaj jallp'amanta qhapariynin jina. Diospa qoyninwan, atiyinwan ima kunan p'unchay parlayman tijrasqa K'anchayniyoj Kajpa cheqa nisqanman jina. MORMOMPA LIBRON mundoman rejsichisqa karqa waranqa pusaj pachaj kinsa chunkayoj watapi (1830).

KINSA RIKOJKUNAJ WILLAYNINKU

Willayku tukuy llajtasman, ayllusman, parlaykunasman ima, pikunachus kay librota rikunkuman, Dios Tatanchispa khuyayninnejta, Señorninchis Jesucristonejtataj planchasta, mayqenmantachus kay libro tijrasqa karqa, chaykunata rikusqaykuta. Chay planchasqa willawanchis Nefij llajtanmanta, Nefij hermanosnimpa familiasninmantataj, pikunachus lamanitas karqanku, chay jinallataj Jaredpa llajtanmanta, pikunachus uj torremanta jamorqanku, mayqen torremantachus kay libro willawanchis. Kay libroj parlayniykuman tijrasqa kasqanta Diospa qoyninnejta, atiyninnejtataj yachayku. Paypa parlaynin chayta willawarqayku. Chayrayku kay libro cheqapuni kasqanta yachayku. Planchaspi escribisqasta rikusqaykuta willayku. Noqaykuman rikuchikuwarqayku Diospa atiyninnejta, manataj runaspa atiyninnejtachu. Tukuy songoyoj kaspera willayku Diospa willajnin janaj pachamanta planchaswan uraykamusqanta, planchasta rikuchiwasqaykutataj. Planchasta, escribisqasnintawan kikin ñawisniykuan rikorqayku. Dios Tatanchispa khuyayninnejta, Señorninchis Jesucristonejtataj kaykunata yachaykupuni, rikorqaykutaj, qankunaman willaykutaj cheqa kasqankuta. T'ukunapaj kasqanta niyku. Diospa parlaynin kaykunamanta willanaykuta kamachiwarqayku, chayrayku kayta willaspa chay jatun kamachiyta junt'ayku. Cheqamanta Jesucristopi creespa, mana kuyuspataj, mana juchayoj kasajku. P'achasniykutaj tukuy runaspa yawarninmanta llimphuchasqas kanqanku. Chantá llimphu kasajku Jesucristo ñoqaykuta juzgawajtiyku, wiñaypajtaj paywan kawsasajku janaj pachapi. Tatanchista, Wawanta, Santo Espiritutawan yupaychayku. Paykunataj uj Dioslla kanku. Amen.

OLIVERIO COWDERY
DAVID WHITMER
MARTIN HARRIS

PUSAJ RIKOJKUNAJ WILLAYNINKU

Willayku runasman tukuy llajtaman, aylluman, parlayman ima, pikunachus kay librota rikunkuman, Jose Smith, pichus planchasta tijrarqa parlayniykuman, chay kikin planchasta, mayqenmantachus kay libro willawanchis, chay planchasta rikuchiasqaykuta. Qoriman rijch'awayku. Tukuy chay planchasta, mayqenkunatachus tijrarqa, chaykunata llankharqayku kikin makisniykuwan. Planchaspi escribisqasta rikorqayku. Chay escribisqas ñawpa escribisqasman rijch'awayku, waj jinataj kanku. Tukuy sonqoyoj kaspas señor Smith planchasta rikuchiasqaykuta willayku. Planchasta rikorqayku, llankharqaykutaj planchasta. Cheqamanta planchas, mayqen planchasmantachus willashayku, Jose Smith kapusqanta yachayku. Sutisniykuta willayku tukuy mundo yachanampaj. Planchasta rikusqaykutataj willayku tukuy kay jallp'api tiyakoj runasman. Manataj llullakuykuchu; Dios cheqa kasqanta willan.

CRISTIANO WHITMER
 JACOB WHITMER
 PEDRO WHITMER, WAWA
 JUAN WHITMER

HIRAM PAGE
 JOSE SMITH, TATA
 HYRUM SMITH
 SAMUEL H. SMITH

MORMOMPA LIBROMPI

LIBROSPA SUTISNIN

Librospa sutisnin	Kay libropi ajllasqa capitulos
Nefij Nawpaj Kaj Libron	1-7, 16-18
Nefij Iskay Kaj Libron	1-4, 5:1-20, 9, 29, 31-33
Jacobpa Libron	Manaraj tijrasqachu
Enospa Libron	Librontin tijrasqa
Jarompa Libron	Manaraj tijrasqachu
Omnij Libron	Manaraj tijrasqachu
Mormompa Parlasqasnin	Manaraj tijrasqachu
Mosiahj Libron	2-5, 17-18
Almaj Libron	5, 11-12, 32, 34, 39-42
Helamampa Libron	13-16
Kinsa Kaj Nefi	1, 8, 11-30
Tawa Kaj Nefi	Librontin tijrasqa
Mormompa Libron	1, 4, 6-9
Eterpa Libron	Manaraj tijrasqachu
Moronij Libron	Librontin tijrasqa

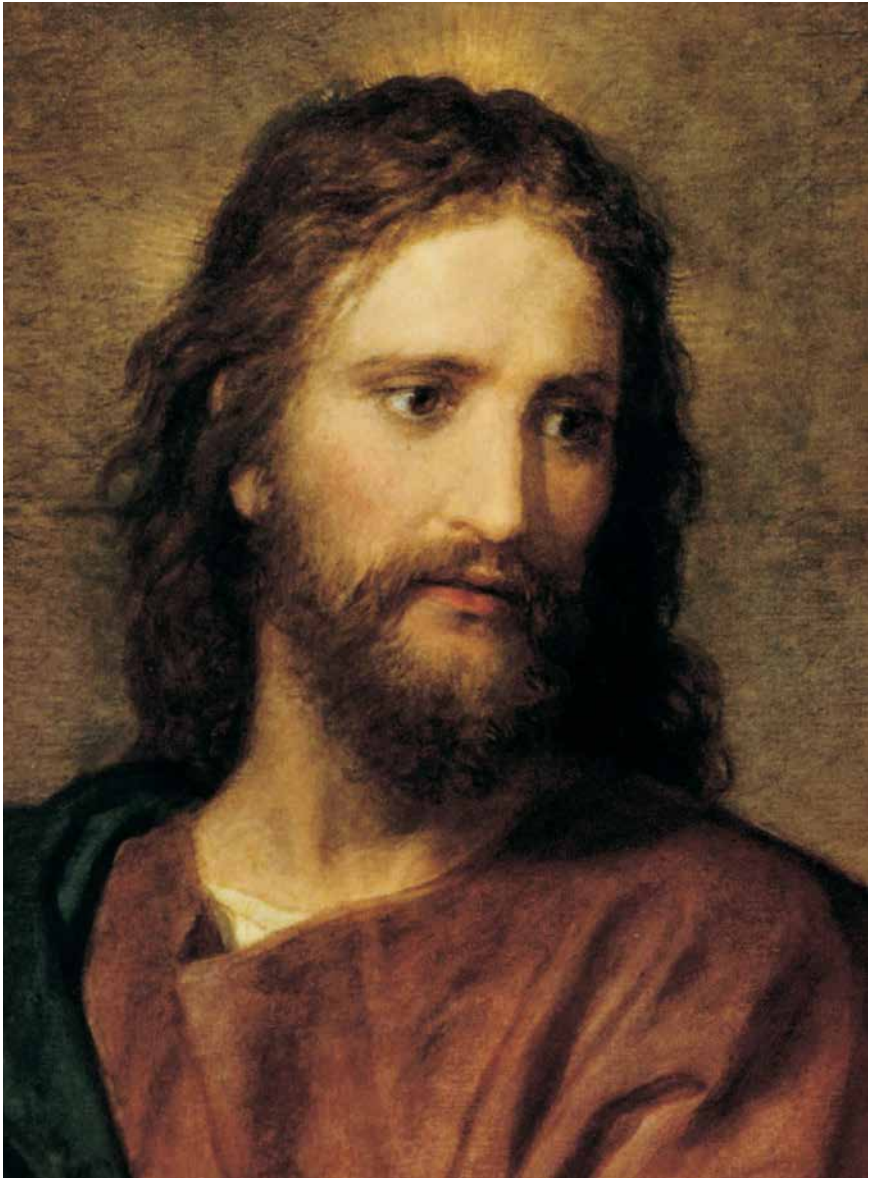

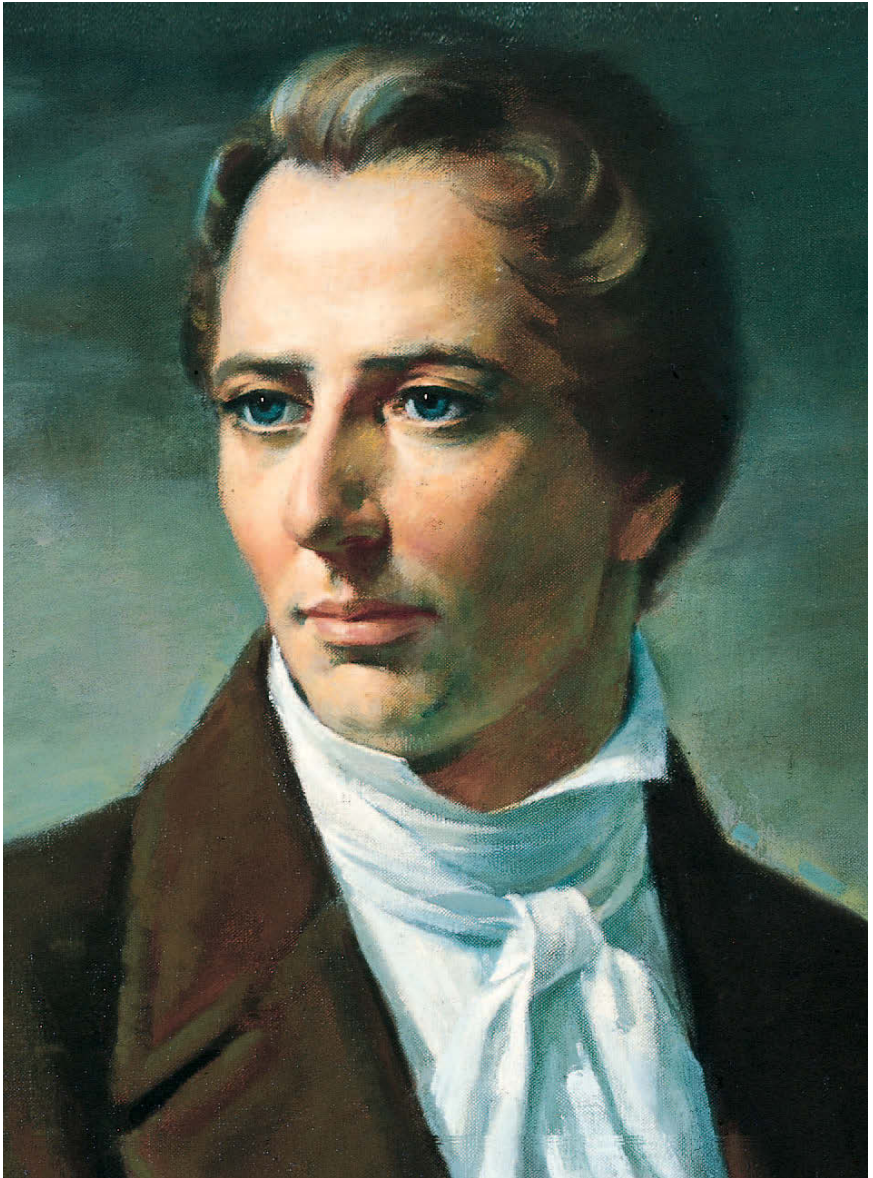

 ILUSTRACIONES

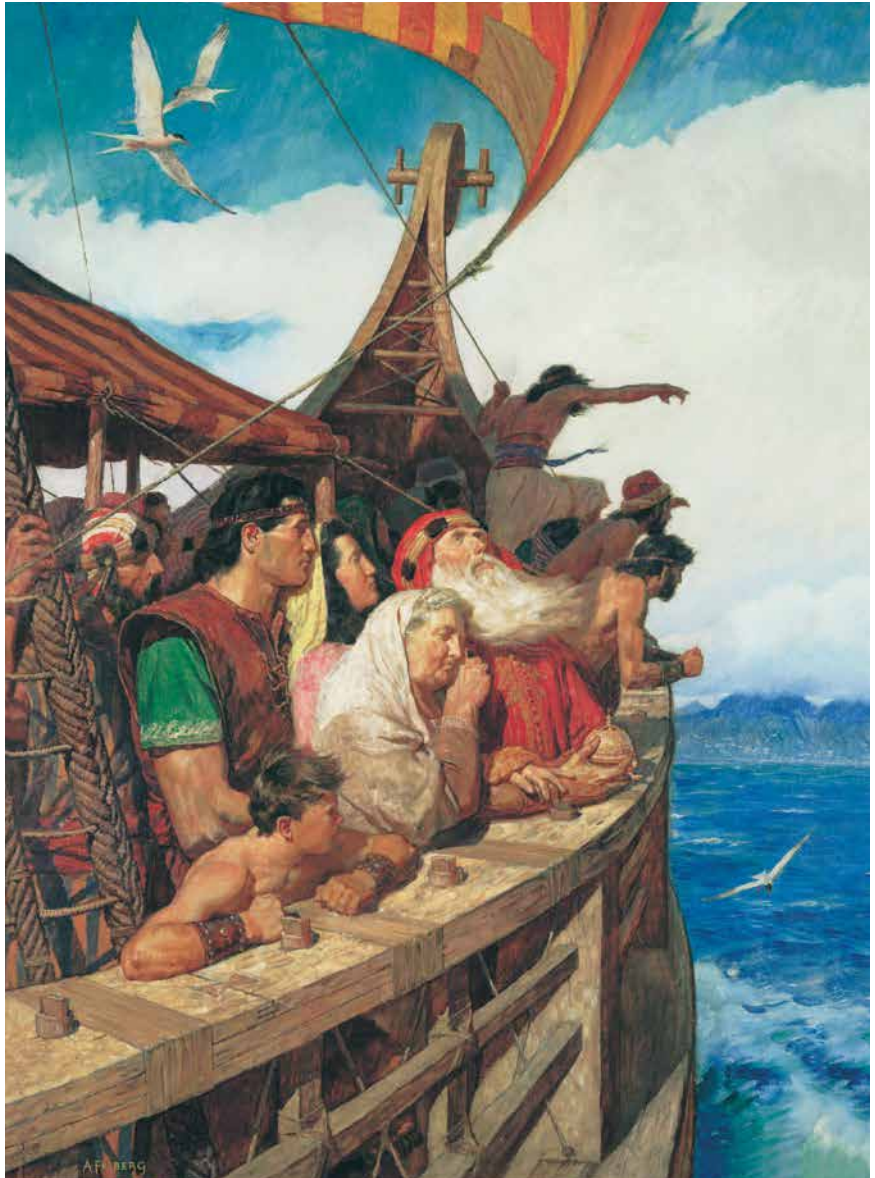

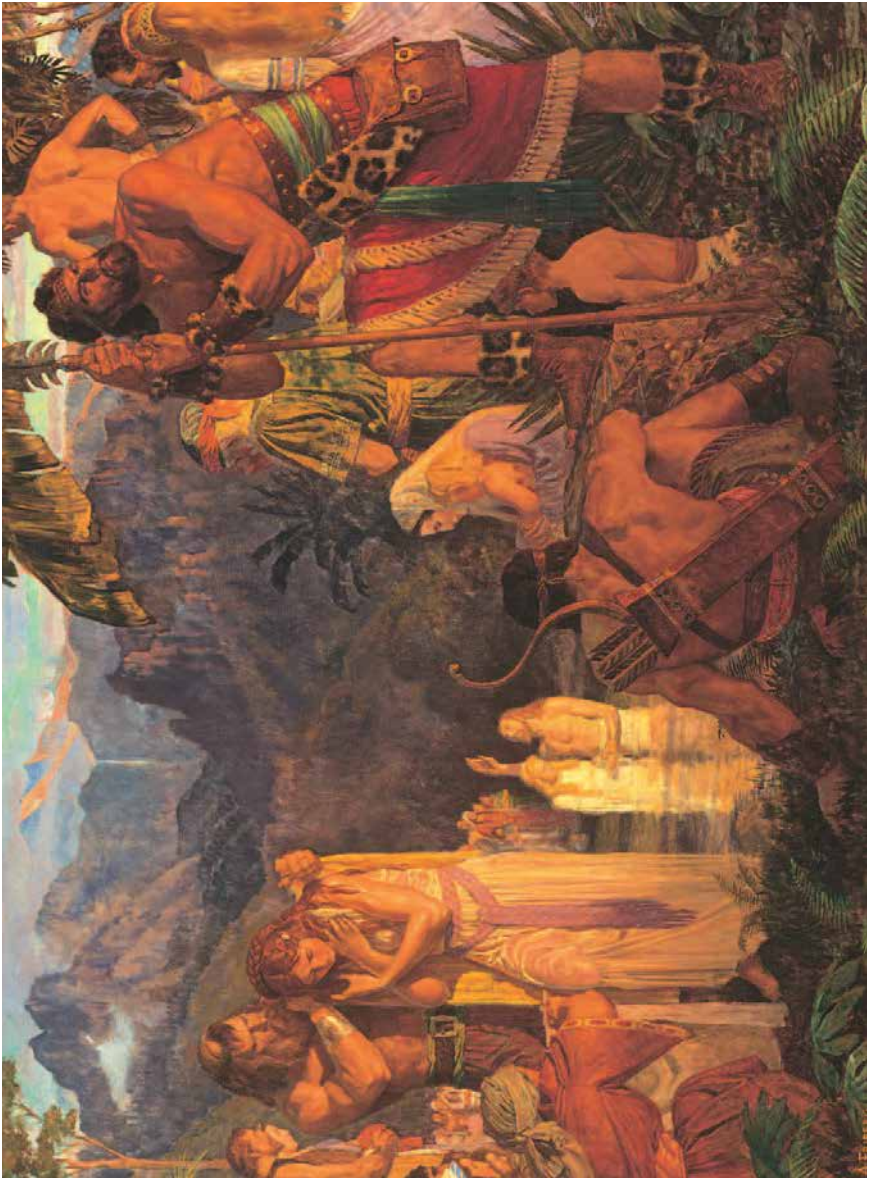
1. *Wiraqocha Jesucristo*
Heinrich Hofmann pintasq'an
2. *José Smith Profeta*
Alvin Guittins pintasq'an
Rikuy "Profeta José Smithpaj cheqanchayninpi" páginas vii–xi
3. *Lehi tarin Liahonata*
Arnold Friberg pintasq'an
Rikuy 1 Nefi 16, páginas 17–21
4. *Lehi Runasninwan chayanku Jallp'achijlassq'oman*
Arnold Friberg pintasq'an
Rikuy 1 Nefi 18, páginas 28–31
5. *Mormon yakuspi Alma bautizan*
Arnold Friberg pintasq'an
Rikuy Mosiah 18, páginas 82–86
6. *Samuel Lamanitaq'a Profetizan*
Arnold Friberg pintasq'an
Rikuy Helaman 16, páginas 133–136
7. *Jesucristo watukun Americasman*
John Scott pintasq'an
Rikuy 3 Nefi 11, páginas 142–146
8. *Moroni p'ampan Nefitaspata K'elq'asq'anKuta*
Tom Lovell pintasq'an
Rikuy Mormon 8, páginas 205–210

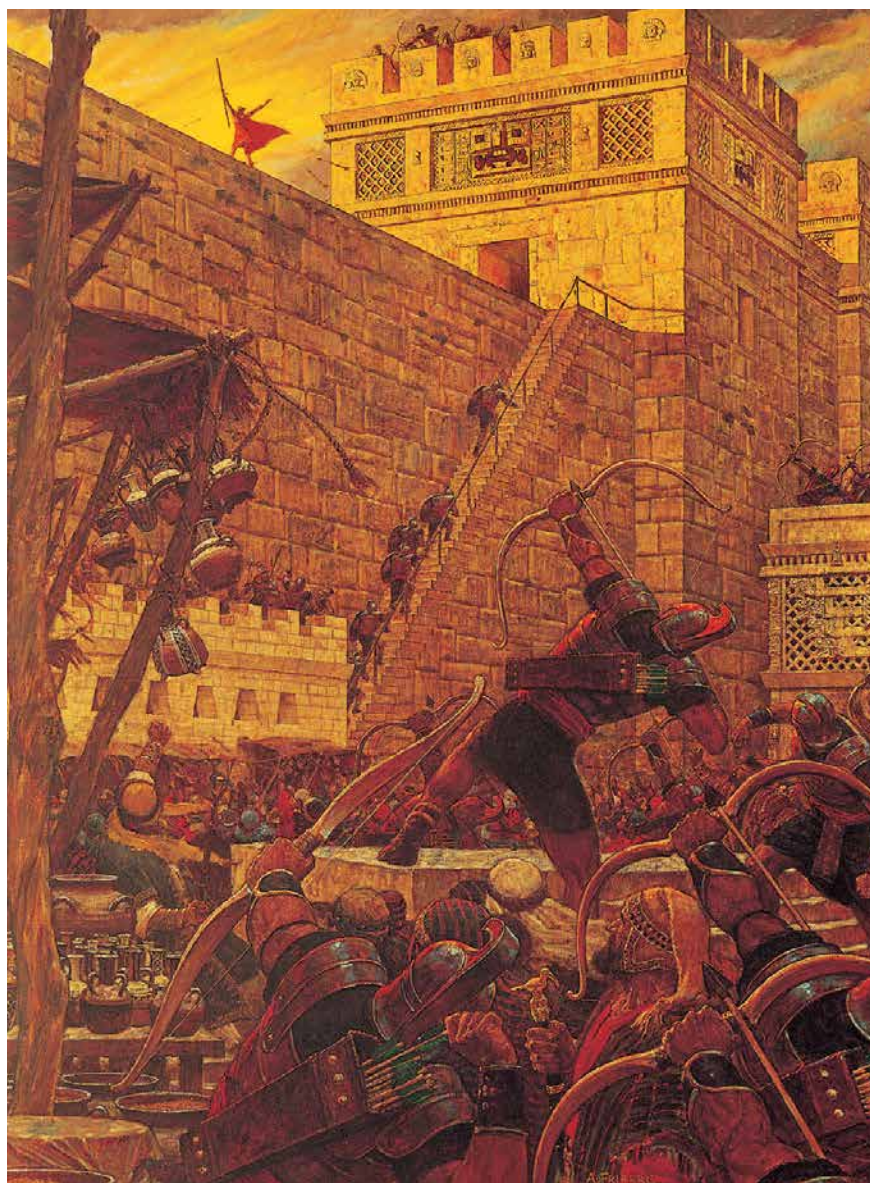

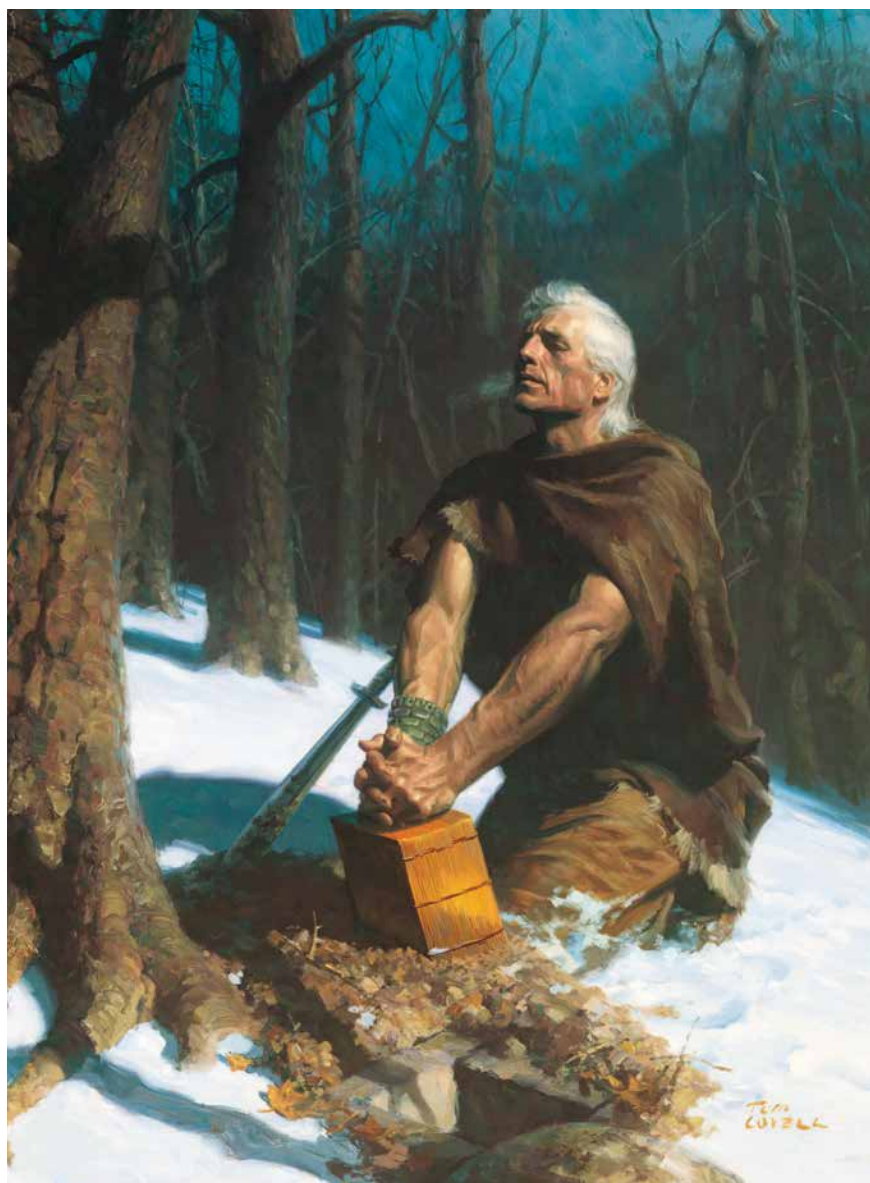

MORMOMPA LIBRONMANTA

AJLLASQA YACHACHIYKUNA

NEFIJ ÑAWPAJ KAJ LIBRON

PAYPA KAMACHISQASNIN, YACHACHISQASNIN IMA

Kayqa willan Lehimanta, paypa warmin Sariahmantawan, paypa tawa wawasnimantawan, paykunaj sutisnin kanku (kurajmanta sullk'akama) Laman, Lemuel, Sam, Nefiwan. Señorqa Lehiman willan Jerusalem jallp'amanta aygenanta, imaraykuchus runasqa Lehita wañuchiya munanku, Lehi juchallikusqasninkumanta sut'inchasqanrayku. Payqa kinsa p'unchayta familianwan ch'in pampasta purinku. Nefiqa, hermanosninta pusaspa, Jerusalem llajtaman kutin judiosmanta escribisqata apamoj. Kayqa willan muchusqankumanta. Ismaelpa wawasninwan kasaranku. Familiasninkuwan ch'in pampasman ripunku. Kayqa willan ch'in pampaspi muchusqasninkumanta, phutiyninkumantawan. Kayqa willallantaj, maymanchus rerqanku, chaymanta. Paykuna jatun qhochaman chayanku. Nefij hermanosnin paypa contranta ch'ajwanku. Payqa paykunata ch'inyachin, uj barcotataj ruwan. Maypichus kanku, chay lugarta sutichanku Sumaj jallp'a nispa. Paykunaqa jatun qhochata chimpanku prometisqa jallp'aman. Nefij escribisqanman jina tukuy kayta ruwarqanku. Chay ninayan ñoqa, Nefi, kay ruwasqaykumanta escriberqani.

1 CAPITULO

Lehi mosqoypi rikun jatun ninata, sut'inchay librotawan. Jerusalem tukukunanta willan, Mesias jamunanta willallantaj. Judiosqa payta wañuchiya munanku.

1. Ñoqa, Nefi, sumaj tatasman nacesqa kasqayrayku, tukuy tataypa amañasqanmanta yachachisqa karqani. P'unchayniykunapi ashkha phutiyykunata rikojtiypis, tukuy p'unchayniykunapi Señorpa bendicionninta jap'erqani; arí Dios k'acha kasqanta, paypa pakasqa cosasninmanta allinta

yachaspa, ñoqa escribini imatachus ruwarqani kay p'unchayniykunapi.

2. Arí, tataypa parlaynimpi escribini; chaytaj judiospa yachayninku, egipciospa parlayninkuwan.

3. Noqataj yachani ruwasqay cheqa kasqanta. Ñoqa kikiy makiywan ruwani. Ñoqaj yachayniyman jina ruwallanitaj.

4. Jinallataj karqa maypachachus Sedecias, pichus Judaj reynin karqa, ñawpaj kaj watapi kamachiyta qallarera (ñoqaj tataytaj Lehi, tukuy p'unchayninkunapi Jerusalempi tiyakorqa). Chay kikin watapi ashkha profetas jamorqanku, runasman sut'inchaspa Diosman kutirinankuta.

Willallarqankutaj mana Diosman kutirikojtinkoqa, Jerusalen llajta tukuchisqa kananta.

5. Chayrayku tatay, Lehi, jawaman llojsispa, Señormanta mañakorqa, arí, tukuy sonqonwan Señormanta mañakorqa llajtanrayku.

6. Jinataj karqa, Señormanta mañakushajtín, jatun ninaqa paypa ñawpaqempi rumi patapi rikhurerqa. Payqa ashkhata rikorqa, uyarerqataj. Rikusqasninrayku, uyarisqasninraykutaj payqa anchata kharkatiterqa.

7. Chaymanta Jerusalempi wasinman kuterqa. Cama patamantaj wijch'ukorqa, Espirituwan, rikusqasninwan ima atipasqa kasqanrayku.

8. Espiritunejta atipasqa kaspá, rikuyipi apasqa karqa janaj pacha kicharikojta rikunampaj. Yuyarikorqa Diosta rikusqanta tronon patapi tiyakojta, angelestataj Diospa ñawpaqempi kajta Diosninkuta yupaychanankupaj, takinankupajtaj.

9. Jinataj ujta rikorqa janaj pachamanta uraykamojta, pichus chawpi p'unchay intimanta astawanraj lliphiperqa.

10. Chunka iskayniyoj kajkunata rikullarqataj, mayqenkunachus ch'askasmanta astawan lliphiperqanku.

11. Paykuna uraykorqanku, kay pachaj kantusninkama rerqankutaj. Nawpaj kajqa jamuspa tataypa ñawpaqempi sayarikorqa, librota qorqataj, chay librota leenanta kamachispa.

12. Jinataj librota leespa, Señorpa Espiritunwan junt'asqa karqa.

13. Leerqataj nispa: ¡Ay, ay Jerusalenmanta, imaraykuchus millay kasqaykita rikuniña! Arí, tatayqa ashkha imasta leerqa Jerusalenmanta. Leerqa Jerusalen, chaypi tiyakojkunawan tukuchisqa kanankuta, ashkhas espadawan wañuchisqas

kanankuta, ashkhastaj Babiloniaman presos kanankupaj pusasqas kanankuta.

14. Jinataj maypachachus tatayqa may chhika t'ukuchina kajkunamanta leerqa, rikorqataj, chaypacha Señorman qhaparerqa nispa: ¡Ruwasqasniyki may chhika allin, may chhika t'ukuchinapaj kanku, o tukuy atiyunioj Señor Dios! ¡Qampa tronoykeqa janaj pachapi oqharikun! ¡Qampa atiyunikitaj, k'acha kayniykitaj, khuyayniykitaj tukuy kay pachapi tiyakojkuna patapi kanku! ¡Khuyayniyoy kasqaykiraykutaj mana tukuchisqachu kajta saqenkichu tukuy qanman jamojkuna!

15. Chay jina tataypa parlaynin karqa Diosninta yupaychanampaj. Imaraykuchus kusikorqa, tukuy sonqontaj junt'asqa karqa rikusqasninrayku, arí, imatachus Señor payman rikucherqa, chaymanta.

16. Kunantaj ñoqa, Nefi, mana tukuy tataypa escribisqasninta willanichu, imaraykuchus payqa ashkhata escriberqa, imatachus mosqoykunapi, rikuykunapiwan rikorqa. Escriberqataj wawasninman ashkha sut'inchasqasninmanta, willasqasninmantawan, mayqenkunatachus mana tukuytachu willasaj.

17. Chaywampis ñoqaqa escribisaj imatachus ruwani p'unchayniykunapi. Noqataj tataypa escribisqasninta juch'uyyachini, watejmanta escribispa planchas patapi, mayqenkunatachus ruwarqani kikin makisniywan. Chantá, tataypa escribisqasninta juch'uyyachiytawan, ñoqa kawsayniymanta escribisaj.

18. Chayrayku yachanaykichista munayman, Señor tatayman chay chhika t'ukuchinapaj imasta; arí, Jerusalenta tukuchinanmanta willasqantawan, tatay Lehiqa runasman willarqa, sut'incharqataj tukuy rikusqasninmanta, uyarisqasninmantawan.

19. Jinataj judiokunaqa payta asipayarqanku paykunamanta willasqanrayku, imaraykuchus cheqamanta payqa sut'incharqa paykunaj juchallikusqankumanta, millayta ruwasqankumantawan. Sut'incharqataj rikusqasninmanta, uyarisqasninmantawan, jinataj libropi leesqasninmanta Mesiaspa jamunanmanta, kay pacha kacharichisqa kananmantawan.

20. Maypachachus judios kaykunata uyarerqanku, chaypachaqa paypaj phiñakorqanku; arí, imaynatachus unay profetaspaj phiñakorqanku mayqen profetastachus

qharqorqanku, rumiswan ch'anqarqankutaj, wañucherqankutaj, jinallatataj paytapis wañuchiyta munarqanku. Jina kajtimpis ñoqa, Nefi, qhawachisqaykichis Señorpa khuyayninta ajllasqasnimpaj, feniyoj kasqankurayku, kallpachakunankupaj salvakuy atiyñiyoj kanankukama.

2 CAPITULO

Lehiqa familianwan llojsinku ch'in pampasman, mayqenkunachus kanku Puka qhochaj chimpampi. Kuraj wawasnin, Laman, Lemuelwan paypa contranta thutunku. Nefi, Samwan parlasqasninta creenku. Señorpa qosqayki nispa nisqasnin Nefiman.

1. Jinataj Señor tatayman parlarqa, arí, uj mosqoypi payman parlarqa nispa: Bendecisqa kanki Lehi ruwasqasniykirayku. Feniyoj kasqaykirayku, kay runasman willasqaykiraykutaj imatachus kamacherqayki, chayta. Chayrayku wañuchisuyta munanku.
2. Jinataj Señorqa tatayta mosqoypi kamacherqa familianwan ch'in pampasman llojsinanta.
3. Jinataj Señorpa parlasqanta kasorqa, chayrayku Señorpa kamachisqanta ruwarqa.
4. Jinataj ch'in pampasman riporqa. Paytaj saqerqa wasinta, chayaqe jallp'anta, qorinta, qolqenta, allin kapuynintawan. Familianta, mikhunasta, carpastawan apaspa ch'in pampasman riporqa, manataj astawan imatapis aparqachu.
5. Paytaj janajmanta Puka qhochaspa chimpanman uraykorqa. Chaymanta ch'in pampasta purerqa, mayqenkunachus Puka qhochaj chimpannejpi kanku. Paytaj ch'in pampasta purerqa familianwan, pikunachus karqanku Sariah, mamay, Laman, Lemuel, Samwan, pikunachus hermanosniy kanku.
6. Jinataj kinsa p'unchayta ch'in pampasta puriytawan, payqa sayaricherqa carpanta vallepi, mayqenchus mayu kantupi karqa.
7. Jinataj payqa rumi altarta sayaricherqa, Señorman uywata wañucherqa, Señor Diosninchismantaj graciasta qorqa.
8. Jinataj chay mayuta suticharqa Laman nispa. Chay mayutaj Puka qhochaman chayarqa. Valletaj mayoj chayasqan kantupi karqa.
9. Maypachachus tatayqa rikorqa chay mayoj yakusnin Puka qhochaman chayajta, chaypachaqa Lamanman parlarqa, nispa:

¡O, kay mayu jina kawaj, tukuy allin ruwaypaj qhochaman wiñaypaj chayaspa!

10. Lemuelmantaj nerqa: ¡O, kay valle jina kawaj, rumi jina, mana kuyuspa Señorpa kamachisqasninta junt'anaykipaj!

11. Chaykunata nerqa Lamanman, Lemuelmanwan sinchi umayoj kasqankurayku. Imaraykuchus paykuna tatankoj contranta ashkha imasta thutorqanku, payqa rikuyniyoj runa kasqanrayku, paykunata Jerusalen jallp'amanta pusamusqanraykutaj, saqenankupaj chayaqe jallp'ankuta, qorinkuta, qolqenkuta, allin kapuyninkutapis, ch'in pampaspi wañunankupaj. Nerqankutaj kaykunata ruwasqanta sajra sonqoyoj kasqanrayku.

12. Chay jinamanta Laman, Lemuelwan, kuraj kaspapis, tatankoj contranta thutorqanku. Thutorqankutaj imaraykuchus mana yacharqankuchu Diospa ruwasqasninta, mayqen Dioschus paykunata ruwarqa.

13. Manataj creerqankuchu chay jatun Jerusalen llajta tukuchisqa kananta, profetas nisqankuman jina. Paykunataj Jerusalempi judios jina karqanku, pikunachus tatayta wañuchiya munarqanku.

14. Jinataj tatayqa paykunaman parlarqa Lemuel sutiyoj vallepi kaspas. Payqa parlarqa atiywan, Espirituwan junt'asqa kaspas, chayrayku paykunaqa tataypa ñawpaqempi kharkatiterqanku. Paytaj paykunata ch'inyacherqa mana paypa contranta parlayta munanankupaj. Chayrayku paykuna kamachisqasninta kasorqanku.

15. Tataytaj carpapi tiyakorqa.

16. Jinataj ñoqa, Nefi, ancha joven kaspapis, jatun runa karqani. Noqataj tukuy Diospa pakasqa cosasninta yachayta munaspa, Señormanta mañakorqani. Pay watukuwarqa, sonqoyta llamp'uyacherqataj, tukuy tataypa parlasqasninta creenaypaj, chayrayku mana tataypa contranta ch'ajwarqanichu hermanosniy jina.

17. Noqataj Samman parlarqani, yachachispa imatachus Señor ñoqaman willawarqa Santo Espiritunnejta. Jinataj parlasqayta creerqa.

18. Chaywampis Lamanqa, Lemuelwan mana uyariwarqankuchu parlasqayta. Noqataj phutikuspa rumi sonqoyoj kasqankurayku, Señorta wajyaporqani paykunapaj.

19. Jinataj Señorqa ñoqaman parlawarqa nispa: Bendecisqa kanki Nefi feniyoj kasqaykirayku, imaraykuchus mana samaspa mask'awarqanki, llamp'u sonqoyoj kaspas.

20. Kamachisqasniyta junt'ajtiykeqa, tukuy imapi allin

risonqa. Qantaj prometisqa jallp'aman pusasqa kanki, arí, mayqen jallp'atachus qankunapaj wakicherqani, arí, chay jallp'aga tukuy jallp'asmanta astawan allin.

21. Hermanosniykichus qampa contraykita ch'ajwankutaj chayqa, paykunaqa Señorpa ñawpaqenmanta qharqosqas kanqanku.

22. Qanchus kamachisqasniyta junt'anakitaj chayqa, qanqa hermanosniykej kamachejninkuman, yachachejninkumantaj tukunki.

23. Qhaway, mayqen p'unchaypichus paykuna ñoqaj contrayta ch'ajwanku, chay p'unchaypi ñoqaga paykunata juchachasaj sajra maldicionwan. Paykunataj mana atiyniyojchu kanqanku qampa wawasniykita atipanankupaj, qampa wawasniyki mana ñoqaj contrayta ch'ajwajtinkoqa.

24. Ñoqaj contrayta ch'ajwanqankutaj chayqa, wawasniykita sufrichenqanku yuyarikunankupaj.

3 CAPITULO

Lehij wawasnin Jerusalem llajtaman kachasqas kanku bronce planchasta jap'inankupaj. Labanqa mana qoyta munanchu planchasta. Uj angel Lamanta, Lemueltawan k'amin.

1. Jinataj ñoqa, Nefi, Señorwan parlasqaytawan tataypa carpanman kuterqani.

2. Jinataj tatay parlawarqa nispa: Ñoqapaj mosqoy kapuwarqa, mayqempichus Señorqa kamachiwarqa, qan, hermanosniykiwan Jerusalem llajtaman kutinaykichista.

3. Imaraykuchus Labanta kapun judiospa ruwasqasninkumanta escribisqa, qampa unay tatasniykej mirayninkumanta escribisqawan. Chaykunataj bronce planchas patapi escribisqa kanku.

4. Chayrayku Señorqa kamachiwarqa qan, hermanosniykiwan Labampa wasinman rinaykichista, escribisqasta mask'amunaykichista, kay ch'in pampasman apamunaykichistataj.

5. Kunantaj hermanosniyki phiñakunku nispa, imatachus ruwanankuta munarqani, chay ancha trabajo. Chaywampis mana ñoqachu ruwanankuta munarqani, astawanqa Señor chayta kamacherqa.

6. Chayrayku wawáy, riy, Señorqa yanapasonqa mana phiñakusqaykirayku.

7. Jinataj ñoqa, Nefi, tatayman nerqani: Ñoqaga ruwamusaj

imatachus Señor kamacherqa chayta, imaraykuchus ñoqaqa yachani Señor mana imatapis kamachisqanta runaspa wawsninkuman, mana wakichispa uj ñanta paykuna kamachisqanta junt'anankupaj.

8. Jinataj maypachachus tatayqa nisqayta uyarerqa, chaypacha may chhikata kusikorqa, imaraykuchus yacharqa Diosmanta bendecisqa kasqayta.

9. Ñoqataj, Nefi, hermanosniywan ch'in pampasnejta purerqayku carpasniykuwan, Jerusalen llajtaman wicharinaykupaj.

10. Jinataj Jerusalen jallp'aman chayaspaña ñoqa, hermanosniywan parlanakorqayku.

11. Suertestataj ajllarqayku, yachanaykupaj pichus ñoqaykumanta Labampa wasinman yaykunan kanman. Jinataj suerte Lamampaj llojserqa. Lamantaj Labampa wasinman yaykorqa, wasimpi tiyashajintaj Labanwan parlarqa.

12. Labanmanta mañakorqa chay bronce planchaspi escribisqasta qonanta, mayqenkunachus willanku tataypa unay tataspa mirayninkumanta.

13. Jinataj Laban phiñakorqa, ñawpaqenmanta qharqorqataj. Mana munarqachu planchasta qoyta. Chayrayku payman nerqa: Suwa kanki, ñoqataj wañuchisqayki.

14. Chaywampis Laman ñawpaqenmanta ayqerqa, willawarqaykutaj Labampa ruwasqasninta. Noqaykutaj anchata phutirikorqayku. Hermanosniytaj tatayman, ch'in pampasman kutipoj jina karqanku.

15. Chaywampis ñoqa paykunaman nerqani: Señorpa kawsasqanman jina, kawsasqanchisman jinataj, manapuni tatanchisman, ch'in pampasman uraykusunchischu, imatachus Dios kamachiwarqanchis, chayta junt'ananchiskama.

16. Chayrayku feniyoj kasun Señorpa kamachisqasninta junt'ananchispaj. Jaku uraykamuna tatanchispa chayaqempaj jallp'anman, imaraykuchus payqa qorita, qolqeta, ashkha qhapaj kapuynintawan saqerqa. Chayta ruwarqataj Señorpa kamachisqasninrayku.

17. Imaraykuchus yacharqa Jerusalen tukuchisqa kananta runas juchallikusqankurayku.

18. Paykuna profetaspas parlasqankuta qhesacharqanku. Chayrayku tataychus chay jallp'api tiyakunmampuni karqa chayqa, jallp'amanta llojsinanta kamachisqantawan tataypis tukuchisqa kanman kallaraqataj. Chayrayku payqa jallp'amanta ayqenan karqa.

19. Cheqamanta Diospa yachasqanman jina, kay planchasta jap'inanchis tiyan, tatasninchispa parlayninkuta waqaychananchispaj wawasninchispaj;

20. Tukuy llimphuchasqa profetaspa nisqasninkuta yachanankupajtaj, mayqen nisqaschus Diospa Espiritunnejta, atiyinnejtataj paykunaman willasqas karqanku, mundoj qallariyninmantapacha, kunan p'unchaykama.

21. Chay jinatataj parlaspa hermanosniyta umancharqani Diospa kamachisqasninta junt'anankupaj.

22. Jinataj chayaqe jallp'aykuman uraykorqayku, tukuy qoriykuta, qolqeykuta, qhapaj kapuyniykutapis tantarqaykutaj.

23. Tukuy chaykunata tantaytawan watejmanta wiharerqayku Labampa wasinman.

24. Jinataj Labampaman yaykorqayku mañakuspa qonawaykuta chay escribisqasta, mayqenkunachus bronce planchas patapi escribisqas karqanku. Ñoqaykutaj payman qoykuman karqa qoriykuta, qolqeykuta, tukuy qhapaj kapuyniykutawan.

25. Jinataj maypachachus Laban qorisniykuta rikorqa, ashkha kasqankuta, munapayarqa. Paytaj ñoqaykuta qharqowarqayku, kamachisninta kacharqataj wañuchinawaykupaj, qorisniykuta jap'inampaj.

26. Jinataj Labampa kamachisninmanta ayqerqayku, cosasniykuta saqenayku karqa. Chaykunatataj Laban jap'erqa.

27. Jinataj ch'in pampasman ayqerqayku, qaqa jusk'upitaj pakaykukorqayku Labampa kamachisnintaj mana alcanzamuwarqaykuchu.

28. Jinataj Lamanqa ñoqawan, tataywan ima phiñakorqa. Lemuelpis phiñakullarqataj Lamampa parlasqanta uyarisqanrayku. Chayrayku Lamanqa, Lemuelwan ñoqaykuta, sullk'a hermanosninku, k'amiwarqayku, k'aspiwan wajtawarqaykutaj.

29. Jinataj ñoqaykuta k'aspiwan wajtawajtiyku, uj Señorpa angelnin rikhurerqa, paykunaj ñawpaqempi sayarerqataj, paykunamantaj parlarqa nispá: ¿Imaraykutaj sullk'a hermanoykichista k'aspiwan wajtankichis? ¿Manachu yachankichis Señor payta ajllasqanta qankunata kamachinampaj juchallikusqaykichisrayku? Uyariychis, qankuna watejmanta Jerusalem llajtaman wiharinkichis. Señor taj Labanta makisniykichisman churanqa.

30. Angeltaj ñoqaykuman parlaytawan, riporqa.

31. Angel ripusqantawan, Laman, Lemuelwan ujtawan thutuyta qallarerqanku nispa: ¿Imaynata Señor Labanta makisninchisman churanqa? Imaraykuchus Labanqa ancha kallpayoj. Payqa phishqa chunka runasta kamachiyta atin, arí, phishqa chunka runasta wañuchiyta atinman. ¿Imajtintaj mana ñoqanchista wañuchiwasunmanchu?

4 CAPITULO

Nefi planchasta jap'in engañaspa. Laban wañuchisqa kikin espadanwan. Zoram ch'in pampasman ripun Nefiwan, hermanosninwan ima.

1. Jinataj hermanosniyman parlarqani nispa: Jaku watejmanta Jerusalem llajtaman wicharisun, feniyoj kasuntaj, Señorpa kamachisqasninta junt'ananchispaj. Imaraykuchus payqa tukuy kay mundomanta aswan kallpayoj. Chantá, ¿Imarayku mana aswan kallpayoj kanman Labanmanta, phishqa chunka runasninmanta ima, arí, jinapis chunka waranqa runasninmanta?

2. Chayrayku, jaku wicharina; Moises jina kallpayoj kasun. Imaraykuchus cheqamanta payqa Puka qhochá yakusman parlarqa, t'aqanakorqankutaj. Tatasninchistaj ch'aki pampapi yaku chawpinta chimpanqanku presochasqankumanta. Faraompa soldadosnintaj qhatishaspa, Puka qhochaj yakusnimpi p'ampasqas karqanku.

3. Uyariychis, imaraykuchus yachankichisña kaykunaj cheqa kasqankuta. Yachallankichistaj uj angel parlasusqaykichista, ¿Imaynata iskayrayayta atiwaichisrí? Jaku wicharina; Señorqa ñoqanchista salvayta atin, imaynamantachus salvarqa tatasninchista, ajinata. Jinallataj Señorqa Labanta tukuchiyta atin, imaynamantachus payqa egipciokunata tukucherqa, ajinata.

4. Kunantaj kay jina parlashajtiypis, paykuna phiñakorqankuraj, thutorqankurajtaj. Chaywampis paykunaqa qhatiwaraqanku Jerusalem llajtaj perqasninkama.

5. Ch'isiñataj karqa, paykunata perqas jawapi pakacherqani. Pakakusqankutawan ñoqa, Nefi, pakakuspa llajtaman yaykorqani Labampa wasinman chimpaspa.

6. Espirituwan pusasqa karqani, mana yachaspa ñawpajmanta imatachus ruwanayta.

7. Chaywampis rillarqani. Labampa wasinman chimpaspataj uj runata rikorqani, paytaj ñawpaqeypi pampaman urmasqa

kasharqa, imaraykuchus vinowan machasqa kasharqa.

8. Chay runaman chimpaykojtiytaj, Laban kasqanta repararqani.

9. Espadanta qhawarqani, waqaychananmanta orqhorqanitaj. Espadaj jap'inantaj qorimanta karqa, may chhika allin ruwasqataj karqa. Qhawarqanitaj espadaj khuchunan may allin valesqa aceromanta ruwasqanta.

10. Jinataj Espiritu niwarqa Labanta wañuchinayta. Chaywampis sonqoypi nerqani: Mana jayk'ajpis runaj yawarninta jich'arqanichu. Noqataj ayqerikuspa mana wañuchiyta munarqanichu.

11. Espiritutaj ujtawan niwarqa: Uyariy, Señorqa payta makisniykiman churan. Arí, ñoqataj yacharqaniña wañuchiwayta munasqanta. Arí, manataj Señorpa kamachisqasninta uyarerqachu, paytaj kapuyniykuta suwarqa.

12. Jinataj Espiritu watejmanta niwarqa: Payta wañuchiy, imaraykuchus Señorqa payta makisniykiman churan.

13. Señorqa sajra sonqoyojkunata wañuchin allin kajkuna junt'akunampaj. Aswan allin kanman uj runalla wañunampaj, tukuy llajta chinkaypi, mana creeypiwan tarikunanmantaqa.

14. Kunantaj maypachachus ñoqa, Nefi, chayta uyarerqani, chaypacha yuyarikorqahni Señor ch'in pampaspi parlawasqanta nispa: Wawasniyki kamachisqasniyta junt'anqanku chayqa, prometisqa jallp'api paykunata tukuy imapi allin renqa.

15. Arí, yuyarikorqanitaj mana kamachisqasninta junt'ankumanchu Moisespa leyninman jina, mana ley tiyapojtinkoqa.

16. Yachallarqanitaj chay leyqa bronce planchas patapi escribisqa kasqanta.

17. Yachallarqanitaj Señor Labanta makisniyman churasqanta escribisqa planchasta jap'inaypaj kamachisqasninman jina.

18. Chayrayku Espiritoj nisqanta kasorqani. Labanta umampa chujchanmanta oqharerqani, umanta qhorurparerqanitaj kikin espadanwan.

19. Umanta kikin espadanwan qhorurpariytawampachataj, ñoqaqa Labampa p'achasninta lluch'orqani, chaykunawantaj p'achallikorqani, arí ima juch'uy kajwampis. Maqanakuna p'achasninta churakorqanitaj.

20. Chayta ruwaytawantaj, Labampa qori waqaychanapaj wasinman rerqani. Labampa qori waqaychanapaj wasinman rishaspa, rikorqani Labampa kamachinta, pichus qori

waqaychanapaj wasimanta llavesta jap'erqa. Ñoqataj Laban jina parlaspa payta kamacherqani ñoqawan rinanta qori waqaychanapaj wasiman.

21. Paytaj yuyarqa kamachejnin, Laban, kasqayta imaraykuchus p'achasta rikorqa, espadatapis cinturaypi churasgata.

22. Noqamantaj parlawarqa judiospa kurajnikunamanta yachasqanrayku kamachejnin, Laban, paykunawan kasqanta ch'isipi.

23. Payman parlarqani Labanman tukuspa.

24. Payman parlallarqanitaj escribisqasta apanaypaj kuraj hermanosniyman, pikunachus perqa wasapi kasharqanku.

25. Payman nerqanitaj ñoqata qhatinawanta.

26. Paytaj pantaspa yuyarqa iglesiapi hermanosmanta parlasqayta, jinataj ñoqa Laban kasqaytawan yuyarqa, pitachus ñoqa wañucherqani. Chayrayku qhepayta rerqa.

27. Hermanosniyman rishajtiy, pikunachus perqa jawapi karqanku, payqa ashkha kutita parlawarqa judiospa kurajnikunamanta.

28. Jinataj maypachachus Laman rikuwarqa, chaypacha anchata mancharikorqa Lemuel, Sampis. Paykunataj ñawpaqeymanta ayqerqanku, Laban kasqayta pantaspa yuyasqankurayku. Pantaspataj yuyarqanku Laban ñoqata wañuchiwasqanta, paykunata wañuchiya munasqantawan.

29. Jinataj ñoqa paykunata wajyarqani. Paykunataj uyarikorqanku, chayrayku manaña ñawpaqeymanta ayqerqankuchu.

30. Jinataj maypachachus Labampa kamachin hermanosniyta rikorqa, chaypacha kharkatitiyta qallarérqa, ñoqamanta ayqej jinataj karqa Jerusalem llajtaman kutipunampaj.

31. Ñoqataj, Nefi, jatun runa kaspera, Señormanta ancha kallpachasqa kaspataj, Labampa kamachinta jap'erqani mana ayqenampaj.

32. Jinataj payman parlarqani nispa, Señorpa kawsasqanman jina, kawsasqayman jinataj mana payta wañuchiymanchu parlasqayta uyarejtenqa.

33. Payman parlarqanitaj juramentota ruwaspa, mana mancharikunampaj, ñoqayku jina libre runa kanman ñoqaykuwan kуска ch'in pampasman rispaqa.

34. Payman parlallarqanitaj nispa: Cheqamanta Señorqa kamachiwarqayku kayta ruwanaykupaj. ¿Manatajchu Señorpa

kamachisqasninta junt'asunchis tukuy songonchiswan? Chayrayku ñoqaykuwan ch'in pampasman, tatayman uraykunki chayqa, ñoqaykuwan lugarniyoj kanki.

35. Jinataj Zoram kallpachakorqa parlasqayrayku. Kunataj Zoramqa Labampa kamachimpa sutin karqa. Paytaj mana llullakuspa nerqa ch'in pampasman, tatayman uraykunanta. Jurallawarqaykutaj chay p'unchaymantapacha ñoqaykuwan quedakunanta.

36. Noqaykoqa quedakunanta munarqayku mana judios yachanankupaj ch'in pampasman ayqesqaykuta, paykuna mana qhatinawaykupaj, wañuchinawaykupaj.

37. Jinataj maypachachus Zoram ñoqaykuwan juramentota ruwarqa, chaypacha manaña paymanta mancharikorqaykuchu.

38. Jinataj bronce planchasta apaspa, Labampa kamachinta pusaspataj, ch'in pampasman llojserqayku, purerqaykutaj tataykoj carpannejman.

5 CAPITULO

Sariah Lehij contranta phiñakun. Iskayninku kusikunku wawasninku kutimusqankumanta. Bronce planchas imatachus willanku. Lehi Josej mirayninmanta. Labampis kikin miraymantataj. Lehi sut'inchan.

1. Jinataj ch'in pampasman, tataykuman chayasqaykutawan, payqa anchata kusikorqa. Mamaykupis, Sariah, kusikullarqataj imaraykuchus cheqamanta ñoqaykurayku phutikorqa.

2. Imaraykuchus pantaspa yuyarqa ch'in pampaspi wañusqaykuta. Paytaj tataypa contranta phiñakorqa nispa rikoj runa kasqanta. Nerqataj: Qhawariy, qanqa chayaqepaj jallp'anchismanta pusamuwarqayku, wawasniytaj manaña kawsankuchu, ñoqanchispis ch'in pampaspi wañusunchis.

3. Chay jinata parlaspa mamayqa tatayta k'amerqa.

4. Jinataj tatayqa payman parlarqa nispa: Yachaniña rikoj runa kasqayta imaraykuchus mana Diospa cosasninta rikojteyqa, mana Dios ancha sumaj kasqanta yachaymanchu karqa, astawanqa Jerusalempi hermanosniywan quedakuyma karqa paykunawan wañunaypaj.

5. Chaywampis prometisqa jallp'ayojña kani, chayrayku anchata kusikuni. Arí, yachallanitaj Señor wawasniyta salvanananta Labampa makisninmanta ayqenankupaj, paykunata ñoqanchisman, ch'in pampasman pusamunantawan.

6. Chay jinamantataj parlaspa tatayqa mamayta sonqocharqa ñoqaykumanta, ch'in pampasnejta Jerusalem llajtaman wicharejtiyku judiospa escribisqasninkuta apamunaykupaj.

7. Jinataj maypachachus tataypa carpanman kutiporqayku, paykunaqa sonqo junt'asqa karqanku, mamaytaj sonqochasqa karqa.

8. Mamaytaj parlarqa nispa: Kunanqa cheqamanta yachani Señor qosayta kamachisqanta ch'in pampasman ayqenampaj. Cheqamanta yachallanitaj Señor wawasniyta qhawasqanta, Labampa makisninmanta ayqenankupaj yanapasqantawan, paykunaman atiyta qosqantawan, mayqen atiywanchus Señorpa kamachisqanta junt'ayta aterqanku. Chay jinata mamay parlarqa.

9. Jinataj paykuna may chhikata kusikorqanku. Paykunataj sacrificiosta, ruphachina rikuchikustawan Señorman jaywarqanku, Israelpa Diosninman agradecerqankutaj.

10. Israelpa Diosninman agradeceytawan, tatay, Lehi, bronce planchasmanta ruwasqa escribisqasta jap'erqa, qallariyninmantapacha chaykunata qhawarqataj.

11. Repararqataj Moisespa phishqa escribisqasnin chaypi kasqankuta, mayqen escribisqasninchus mundo ruwasqanmanta parlanku, Adanmanta Evamantawan, pikunachus ñawpaj tatasninchis karqanku, paykunamantataj.

12. Willallantaj judiospa ruwasqasninkumanta qallariyninkumantapacha, Sedeciaspa, Judaj reynin, kamachiyta qallarisqankama.

13. Willallantaj llimphuchasqa profetaspa sut'inchasqasninkutapis, qallariymantapacha, Sedeciaspa kamachiyta qallarisqankama ashkha Jeremiaspa sut'inchasqasninmantawan.

14. Jinataj tatay, Lehi, bronce planchaspi tariparqa, wañusqa tatasnimpa mirayninkunata, chayrayku yacharqa Josemanta rikhurimusqanta, arí, chay Jose, mayqen chus Jacobpa wawan karqa, pichus vendesqa karqa Egipto llajtaman, pitachus Señor salvarqa paypa tatanta, Jacob, tukuy familiantawan yarqhaymanta salvanampaj.

15. Paykunataj presochasqankumanta kacharisqas karqanku, Egipto jallp'amanta pusasqastaj karqanku chay kikin Diosnejta, pichus paykunata salvarqa.

16. Chay jinataj tatayqa amañarqa wañusqa tatasnimpa mirayninkuta. Labampis Josemanta rikhurimullarqataj,

chayrayku payqa, tatasninwan planchaspi escribisqasta waqaycharqanku.

17. Kunantaj maypachachus tatay tukuy kaykunata rikorqa, chaypacha Espirituwan junt'asqa karqa, sut'inchayta qallarergataj wawasninmanta.

18. Kay bronce planchasqa tukuy llajtasman, ayllusman, parlaykunasman, runasman ima, mayqenkunachus wawasninmanta kanku, paykunaman rinanta nerqa.

19. Chayrayku nerqa bronce planchas mana jayk'ajpis tukuchisqa kanankuta, manataj waj jinaman kutinankuta p'unchaykuna pasashajtinkupis. Ashkha imastataj sut'incharqa wawasninmanta.

20. Jinataj kunan p'unchaykamapis, ñoqaqa, tataywan, kamachisqasta junt'aspa karqayku, mayqen kamachisqastachus Señor kamachiwarqayku.

21. Ñoqaykutaj chay escribisqasta jap'erqayku, mayqen escribisqastachus Señor kamachiwarqayku jap'inaykuta. Chaykunataj allinta qhawarqayku, amañarqayku allin kasqankuta jap'inaykupaj. Ari, ancha valesqa kasqankuta amañarqayku, wawasniyku yachanankupaj Señorpa kamachisqasninta.

22. Chayrayku Señorpa yachayninman jina karqa chay escribisqasta ch'in pampasnejta apanaykupaj prometisqa jallp'aman rishajtiyku.

6 CAPITULO

Nefij munaynin. Escribin imatachus Diosta kusichin, chayta.

1. Kunantaj ñoqa, Nefi, mana unay tatasniypa mirayninkuta willanichu kay escribisqaypi. Manataj jayk'ajpis kay planchas patapi, mayqenkunatachus escribishani, mana kaykunapi chayta willasajchu, imaraykuchus tatayqa chayta willan escribisqasnimpi, chayrayku mana chayta escribinichu kay ruwanapi.

2. Bastalla kanman Josej mirayninmanta kasqaykuta ninaypaj.

3. Manataj anchata importawanchu tukuy tataypa ruwasqasninta escribinaypaj, imaraykuchus mana kay planchas patapi escribisqa kayta atinkuchu, kay planchaspi campo Diospa cosasninmanta escribinaypaj munasqayrayku.

4. Imaraykuchus ñoqaj tukuy munayniy runasta pusay

Abrahampa Diosninman, Isaacpa Diosninman, Jacobpa Diosninmanwan salvasqas kanankupaj.

5. Chayrayku mundota kusichinapaj mana escribinichu, astawanqa Diosta, mana kay mundopi kajkunata, kusichinapaj escribini.

6. Chayrayku wawasniyman kamachisaj mana kay planchaspi escribinankuta, imatachus mana allinniyojchu kanman runaspa wawasninkupaj, chayta.

7 CAPITULO

Lehij qhari wawasnin watejmanta Jerusalemman kachasqas kanku. Ismael, familianwan tantakuyta munanku Lehij familianwan. Phiñanakuy. Nefita washaswan watanku. Paytaj kacharisqa fe atiynejta. Sajra hermanosnin Diosman kutirikunku.

1. Kunantaj yachanaykichista munayman tatayqa wawasninmanta sut'inchasqantawan, Señorqa watejmanta payman parlarqa nispa mana allin kasqanta paypaj, Lehi, sapan familianta ch'in pampasman pusanampaj. Astawanqa qhari wawasnin warmista pusamunanku karqa paykunawan kasarakanankupaj, wawasta Señorpaj mirachinankupaj prometisqa jallp'api.

2. Jinataj Señorqa payta kamacherqa ñoqa, Nefi, hermanosniywan, watejmanta Jerusalem jallp'aman kutinaykuta Ismaelta, familiantawan ch'in pampasman pusanaykupaj.

3. Jinataj ñoqa, Nefi, hermanosniywan watejmanta ch'in pampasnejta purerqayku, Jerusalemman wicharinaykupaj.

4. Jinataj Ismaelpa wasinman rerqayku. Ismaeltaj allinta jap'iwarqayku, chayrayku Señorpa nisqanta payman yachacherqayku.

5. Jinataj Señorqa Ismaelpa sonqonta, wasipi kajkunaj sonqonkutawan llamp'uyacherqa. Chayrayku paykuna ch'in pampasnejta tataypa carpanman ñoqaykuwan uraykorqanku.

6. Jinataj ch'in pampasnejta purejtiyku Lamanqa, Lemuelwan iskay Ismaelpa warmi wawasninwan, iskay Ismaelpa qhari wawasninwan familiasninkuwan ima, ñoqaykoj contraykuta ch'ajwarqanku. Arí, ñoqaj, Nefi, Sampa, tatankoj, Ismaelpa, warmimpa, kinsa warmi wawasnimpawan contraykuta ch'ajwarqanku.

7. Jinataj ch'ajwayninkupi paykuna Jerusalem jallp'aman kutipuyta munarqanku.

8. Chantaqa ñoqa, Nefi, phutikorqani rumi sonqoyoq kasqankurayku. Chayrayku paykunaman parlarqani, arí, Lamanman, Lemuelmampis parlarqani nispa: Uyariychis, qankuna kuraj hermanosniy kankichis. ¿Imajintaj ñoqa, sullk'a hermanoykichista, necesitawankichis parlasunaykichispaj, imaynatachus kawsayta rikuchisunaykichispajtaj rumi sonqoyoq, yuyayniykichispi ciegyasqataj kasqaykichisrayku?

9. ¿Imaynataj mana Señorpa parlasqanta uyarinkichisri?

10. ¿Imaynataj Señorpa angelninta rikusqaykichista qonqankichisri?

11. Arí, ¿Imaynataj Señorpa ñoqanchispaj allin ruwasqasninta qonqankichis Labampa makisninmanta ayqeyta yanapawasqanchista, escribisqasta jap'isqanchistawan?

12. Arí, ¿Imaynataj qonqawajchis Señor tukuy imata ruwananta munayninman jina, runaspa wawasninkupaj, paypi feniyoj kajtinku? Chayrayku paypi feniyoj kasunchis.

13. Noqanchischus paypi feniyoj kanchis chayqa, prometisqa jallp'ata jap'isunchispuni. Yachallankichistaj uj jamoj p'unchaypi Señorpa nisqan Jerusalem tukuchisqa kananmanta, chay junt'asqa kanqa. Imaraykuchus tukuy Señorpa Jerusalem tukuchisqa kananmanta nisqasnin junt'asqas kanqanku.

14. Imaraykuchus usqhayta Señorpa Espiritun manaña paykunawan churanakunchu, profetasta qhesachasqankurayku, Jeremiastapis presochasqankuraykutaj. Paykunataj tatayta wañuchiya munarqanku payta jallp'amanta qharqonankukama.

15. Kunantaj uyariychis, imaraykuchus niykichis qankunachus Jerusalem jallp'aman kutipunkichis chayqa, qankunapis paykunawan tukuchisqas kankichis. Kunantaj ajllayta atispaqa, kutipuychis Jerusalem jallp'aman, ñoqaj parlasusqaykichista yuyariychistaj, nispa chay jallp'aman kutipunkichis chayqa, tukuchisqas kankichis. Imaraykuchus ajinata Santo Espiritu parlachiwan.

16. Jinataj ñoqa, Nefi, chaykunata hermanosniyman parlasqaytawan, paykuna ñoqawan phiñakorqanku. Jinataj ñoqata jap'iwarqanku, ancha phiñasqa kasqankurayku. Waskhaswantaj watawarqanku, wañuchiwayta munasqankurayku ch'in pampaspi saqenawankupaj, animales mikhunawankupaj.

17. Chaywampis Señormanta mañakorqani nispa: O Señor, qampi feniyoj kasqayman jina, hermanosniypa

makisninkumanta ayqeyta yanapariway. Arí, kallpachariway kay waskhasta p'itinaypaj, mayqen waskhaswanchus watasqa kani.

18. Jinataj chay jinata parlasqaytawan, waskhasqa makisniymanta, chakisniymantawan kacharikorqanku. Ñoqataj watejmanta hermanosniypa ñawpaqenkupi sayarerqani, paykunaman parlarqanitaj.

19. Jinataj watejmanta ñoqawan phiñakorqanku, makisninkuwantaj ñoqata jap'iyta munarqanku. Chaywampis Ismaelpa warmi wawasninmanta ujnin kaj, arí, mamanwan, Ismaelpa qhari wawasninmanta ujnin kajwan ima, hermanosniymanta mañakorqanku. Chayrayku sonqosninkuta llamp'uyacherqanku. Paykunataj manaña wañuchiwayta munarqankuchu.

20. Jinataj sonqosninku nanarqa sajrata ruwasqankurayku. Chayrayku paykuna ñawpaqeypi k'umuykuspa mañakuwarqanku juchasninkuta pampachanayta.

21. Jinataj ñoqaqa sut'inta tukuy paykunaj sajra ruwasqasninkuta pampacharqani. Ñoqataj paykunaman parlarqani Señor Diosninkumanta mañakunankupaj juchasninkuta pampachanampaj. Jinataj ajinata ruwarqanku. Señormanta mañakusqankutawan watejmanta purerqayku tataypa carpannejman.

22. Jinataj tataykoj carpanman chayarqayku. Ñoqaqa, hermanosniyman, tukuy Ismaelpa wasinmanta kajkunawan tataypa carpanman chayasqaykutawan, chaypacha paykunaqa Señor Diosninkuman agradecerqanku; paykunataj sacrificiosta, rughachina uywastawan payman jaywarqanku.

16 CAPITULO

Lehij qhari wawasnin Ismaelpa warmi wawasninwan kasarakunku. Astawanraj purinku. Pusana morq'o qosqa. Ismael wañun.

1. Jinataj ñoqa, Nefi, hermanosniyman parlasqaytawan, paykuna ñoqaman nerqanku: Qanqa anchata k'amipayku, manataj uyariyta atiykuchu manchayta parlasqaykirayku.

2. Jinataj ñoqaqa paykunaman nerqani: Yachaniña cheqa kajkunaman jina, sajrata ruwajkunaman sinchita k'amisqayta. Allin ruwajkunata allinyachini. Paykunamantataj willani qhepa p'unchaypi oqharisqa kanankuta; chayrayku juchasapa runasqa mana cheqa kajta uyariyta munankuchu cheqa kaj paykunata nanachisqanrayku.

3. Kunantaj hermanosníy, qankunachus allinta ruwaspalla, cheqa kajta uyariyta munaspallataj kankichis Diospa ñawpaqempi cheqanta purinaykichispaj chayqa, mana cheqa kajmanta phiñakuwajchischu nispa: Qanqa anchata k'amiwayku.

4. Jinataj ñoqa, Nefi, tukuy sonqoywan hermanosniyman nerqani Señorpa kamachisqasninta junt'anankuta.

5. Jinataj paykunaqa Señorpa ñawpaqempi k'umuykorqanku. Chayrayku anchata kusikorqani, anchata suyaraqanitaj sumaj ñankuna patapi purinankupaj.

6. Kunantaj tukuy kaykuna ruwasqas, parlasqastaj karqanku tatayqa carpampi tiyakojtin, Lemuel sutichasqa vallepi.

7. Jinataj ñoqa, Nefi, Ismaelpa warmi wawasninmanta ujninta ajllarqani kasarakanaypaj. Hermanosniypis Ismaelpa warmi wawasninmanta ujkunata ajllarqanku kasarakanankupaj. Zorampis Ismaelpa kuraj warmi wawanta ajllarqa kasarakanampaj.

8. Chay jinataj tatayqa tukuy Señorpa kamachisqasninta junt'arqa, mayqenkunachus payman qosqas karqanku. Ñoqataj, Nefi, Señormanta sumajta bendecisqa karqani.

9. Jinataj tutapi Señorpa parlaynin tatayman parlarqa, kamacherqataj q'ayantín ch'in pampasman llojsinanta.

10. Jinataj tatayqa tutamanta jatarispa, carpampa punkunman rispataj, waj jina ruwasqa morq'ota pampapi rikorqa. Chaytaj sumaj bronce manta ruwasqa karqa, may chhikata payta t'ukucherqataj. Morq'oj ukhumpi iskay agujas karqa, ujnintaj rikuchiwarqayku maymanchus ch'in pampasnejta purinaykuta.

11. Jinataj ch'in pampasman apanasniykuta, puchoj mikhunaykutawan, mayqentachus Señor qowarqayku, chaykunata tantarqayku. Noqaykutaj tantarqayku tukuy laya mujuta ch'in pampasman apanaykupaj.

12. Jinataj tukuy carpasniykuta apaspa, ch'in pampasman llojserqayku, Laman sutiyoj mayuta pasaspa.

13. Noqaykutaj tawa p'unchaypi purerqayku inti llojsimuynejman, uranejman rispa. Carpasniykuta ujtawan sayaricherqaykutaj, chay lugarta suticharqaykutaj Shazer nispa.

14. Jinataj ñoqaykoqa arcosta, flechastawan jap'erqayku, ch'in pampasman rerqaykutaj animalesta wañuchej familiasniyku mikhunankupaj. Animalesta wañuchiytawan,

ch'in pampaspi familiasniykuman kutiporqayku, Shazer sutiyoj lugarman. Jinataj watejmanta cheqallantapuni riporqayku ch'in pampasman aswan allin jallp'asnejta, mayqenkunachus Puka qhochaj kantumpi karqanku.

15. Jinataj ashkha p'unchaykunapaj purerqayku, animalesta wañuchispa arcoswan, flechaswan, rumiswan, warak'aswan ima.

16. Morq'oj willasqasnintataj qhaterqayku, mayqenkunachus ch'in pampaspi aswan allin jallp'asnejta pusawarqayku.

17. Ashkha p'unchaykunapaj puriytawan, uj tiempopaj carpasniykuta sayaricherqayku samarikunaykupaj, familiasniykupaj mikhunata jap'inaykupajtaj.

18. Jinataj ñoqa, Nefi, animalesta wañuchej rispa, arcoyta p'akerqani, mayqen arcochus allin aceromanta ruwasqa karqa. Arcoyta p'akisqaymanta, hermanosniy ñoqapaj phiñakorqanku arcoy chinkasqanrayku. Chayraykutaj mana jap'erqaykuchu mikhunata.

19. Jinataj mana mikhunayoj kaspera familiasniykuman kuterqayku. Paykunataj may sayk'usqa karqanku purisqankurayku, anchatataj sufrerqanku mikhunamanta.

20. Jinataj Lamanqa, Lemuelwan, Ismaelpa qhari wawasninwan anchata thutuyta qallarerrqanku ch'in pampaspi sufrisqankurayku, phutiyniyoj kasqankuraykutaj. Tataypis Señor Diosnimpa contranta thutuyta qallarillarqataj. Ari, tukuyninku may chhika phutisqas karqanku, chayrayku Señorpa contranta thutorqanku.

21. Jinataj ñoqa, Nefi, hermanosniywan phutisqallataj karqani arcoyta p'akisqayrayku, paykunaj arcosninku llawqheyasqankuraykutaj. Ancha trabajo kayta qallarerrqa, ari, chayrayku mikhunata mana jap'iyta aterqaykuchu.

22. Jinataj ñoqa, Nefi, anchata parlarqani hermanosniyman watejmanta sonqosninkuta rumiyachisqankurayku, Señor Diosninkoj contranta ch'ajwanankukama.

23. Jinataj ñoqa, Nefi, uj arcota ruwarqani k'aspimanta, uj flechatapis ruwallarqanitaj cheqan k'aspimanta. Chaymanta arcota, flechatawan, warak'atawan, rumistawantaj aparqani. Tatayta taporqanitaj nispa: ¿Mayman risaj mikhunata jap'ej?

24. Jinataj payqa Señorqa taporqa, imaraykuchus paykunaqa llamp'u sonqoyoña karqanku parlasqayrayku. Imaraykuchus ñoqaqa ashkhata paykunaman parlarqani kallpayman jina.

25. Jinataj Señorqa tatayman parlarqa, cheqamantataj tatay

k'amisqa karqa Señorpa contranta thutusqanrayku. Chayrayku tatayqa anchata phutikorqa.

26. Jinataj Señorqa payman nerqa: Morq'ota qhaway, imastachus chaypi escribisqas leenaykipaj.

27. Jinataj tatayqa qhawarqa imastachus morq'opi escribisqa kasqanta. Paytaj anchata mancharikorqa, kharkatiterqataj, hermanosniypis, Ismaelpa qhari wawasnimpis, warmisniykupis.

28. Jinataj ñoqa, Nefi, chay morq'opi agujasta rikorqani, yacharqanitaj feniyoj kasqaykuman jina, llimphu kasqaykuman jina, chaykunata kasusqaykuman jinataj purisqankuta.

29. Chaykunapitaj mosoj escribisqa karqa, mayqenachus sut'i karqa leenapaj, mayqenachus yachachiwarqayku Señorpa ruwanasninmanta. Uj kutimanta, waj kutikama chay escribisqa waj jinayasqa karqa, escribisqataj karqa chaypi feniyoj kasqaykuman jina, llimphu kasqaykuman jinataj. Chay jinataj yachasanman juch'uy kajkunanejta Señorqa jatun cosasta ruwan.

30. Jinataj ñoqa, Nefi, jatun orqoman wicharerqani, morq'opi willasqasman jina.

31. Jinataj ñoqa campo animalesta wañucherqani, chayrayku mikhunata jap'erqani familiasniyku mikhunankupaj.

32. Jinataj carpasniykuman kuterqani, wañuchisqay animalesta apaspa. Chantataj mikhunata jap'ejta rikuwaspa, ¡Paykuna anchata kusikorqanku! Jinataj paykuna Señorpa ñawpaqempi k'umuykorqanku, agradecerqankutaj.

33. Jinataj watejmanta purerqayku, qallariypi jina ñannejta cheqallantapuni purispa. Ashkha p'unchaykunapaj purisqaykutawan, watejmanta carpasniykuta sayaricherqayku chaypi uj tiempo quedakunaykupaj.

34. Jinataj Ismael wañuporqa. Paytaj p'ampasqa karqa Nahom sutiyoj lugarpi.

35. Jinataj Ismaelpa warmi wawasnin anchata waqarqanku, tatankoj wañusqanrayku, ch'in pampaspi muchusqankuraykutaj. Tataypa contranta thutorqanku paykunata Jerusalen jallp'amanta pusamusqanrayku nispa: Tatayku wañusqaña. Ari, ñoqaykutaj ashkhata ch'in pampaspi puriyku, muchuykutaj ashkhata, yarqhayta, ch'akiyta, sayk'uytawan. Kunantaj tukuy chaykunata muchuspaña, ch'in pampaspi wañusajku yarqhayniykurayku.

36. Chay jinataj tataypa contranta thutorqanku, ñoqaj contraytapis. Paykunataj Jerusalen jallp'aman kutipuyta munarqanku.

37. Lamantaj Lemuelman, Ismaelpa qhari wawasninmanwan nerqa: Uyariyichis, wañuchimuna tataykuta, hermanoyku Nefitapis, pichus ñoqanchispa, kuraj hermanosnin, kamachejninchisman, yachachejninchisman ima tukushan.

38. Kunantaj payqa nin Señor payman parlasqanta, angelestaj payta yachachisqankutawan. Jina kajtimpis yachanchisña llullakuwasqanchista. Paytaj kaykunata niwanchis, ashkha imastataj ruwan engañoyoj ruwasqasninrayku, ñawisninchista, yuyayninchistawan engañanawanchispaj, ichapis uj mana rejsisqa ch'in pampaman pusanawanchispaj. Noqanchista pusawasqanchistawantaj, payqa munan reyninchisman, kamachejninchismantaj tukuyta. Imatachus munan ñoqanchiswan ruwayta, chayta ruwanampaj. Chay jinata parlaspataj, Lamanqa sonqosninkuta phiñacherqa.

39. Jinataj Señorqa ñoqaykuwan karqa, arí, Señorpa parlaynimpis jamorqa, paykunaman parlarqataj, paykunata anchata k'amillarqataj. Señor paykunata k'amisqantawampacha, paykuna manaña phiñakorqankuchu, juchasninkumantataj Diosman kutiriporqanku. Chayrayku Señorqa watejmanta mikhunawan bendeciwarqayku mana wañunaykupaj.

17 CAPITULO

Irreantum, mayqenachus ninayan ashkha yakus. Señorqa kamachin Nefiman uj barcota ruwanampaj. Hermanosnin paypa contranta sayarinku, ch'inyachisqastaj kanku.

1. Jinataj ujtawan ch'in pampaspi purerqayku, chaymantapachataj inti llojsimuynejman rerqayku. Ch'in pampaspi kaspataj, ashkha phutiykunawan purerqayku; warmisniykupis wawallikorqanku ch'in pampaspi.

2. Señorqa anchata bendeciwasqaykurayku, chawa aychata mikhushajtiyku ch'in pampaspi, warmisniyku ashkha lecheyoj karqanku wawasninkupaj, warmistaj kallpayoj karqanku, arí, qharis jina, chayrayku puriyta qallarercanku mana thutuspa.

3. Chaymanta rikunchis Diospa kamachisqasninta junt'akunankuta. Runaspa wawasninkuchus Diospa kamachisqasninta junt'anku chayqa, paykunata mikhuchin, kallpachan, ñantapis wakichillantaj paykuna ruwanankupaj,

imatachus Dios paykunata kamacherqa, chayta. Chayrayku ñanta wakichipuwarqayku ch'in pampaspi purishajtiyku.

4. Ñoqaykutaj ashkha wataspi purisharqayku, ari, pusaj watasta ch'in pampaspi karqayku.

5. Uj jallp'amantaj chayarqayku, mayqen jallp'atachus suticharqayku Sumaj jallp'a nispa, ashkha poqoykuna kasqanrayku, tukuy ima misk'i kasqanraykutaj. Tukuy kaykunatataj Señor wakicherqa mana wañunaykupaj. Rikorqaykutaj jatun qhochata, imatachus suticharqayku Irreantum, mayqen chus tijrasqa ninayan ashkha yakus.

6. Jinataj ñoqayku carpasniykuta sayaricherqayku jatun qhochaj kantumpi. Ñoqaykutaj ashkha phutiynkunata, mana walej kajkunatapis muchorqayku, ari, escribiyta atisqaykumanta astawanraj. Chaywampis anchata kusikorqayku jatun qhochaj kantunman chayaspa. Chay lugartataj suticharqayku Sumaj jallp'a ashkha poqoyniyoj kasqanrayku.

7. Jinataj ashkha p'unchaykunapaj ñoqa, Nefi, Sumaj jallp'api kashajtiy, Señorpa nisqanqa ñoqaman chayamuwarqa nispa: Jatarikuy, orqoman wichariytaj. Jinataj ñoqa jatarikorqani, jatun orqoman wicharerqani, Señorta wajjarqanitaj.

8. Jinataj Señor parlawarqa nispa: Barcota ruwanki, imaynamantachus rikuchisqayki, chay jinata, llajtaykita kay yakuspa chimpannejman apanaypaj.

9. Noqataj nerqani: Señor, ¿Maymán risaj metalkunata tarinaypaj, chayta fundispa barcota ruwanaypaj herramientasta ruwanaypaj, imaynamantachus qan rikuchiwanki, jinata?

10. Jinataj Señorqa willawarqa mayman chus rinayta metalkunata tarinaypaj, barcota ruwanaypaj herramientasta ruwanaypaj.

11. Jinataj ñoqa, Nefi, animal qaramanta phukunata ruwarqani, ninata phukunaypaj. Qaramanta phukunata ruwasqaymantataj, iskay rumista takanacherqani ninata ruwanaypaj.

12. Imaraykuchus Señorqa mana saqewarqaykuchu ninata ruwajta, ch'in pampasnejta purejtiyku, imaraykuchus nerqa: Mikhunaykichista misk'iyachisaj mana wayk'unaykichisaj.

13. Jinallatataj ch'in pampaspi k'anchayniykichis kasaj. Ñoqataj ñawpaqeykichispi ñanta wakichisaj, kamachisqasniyta junt'ankichis chayqa. Chayrayku, kamachisqasniyta

junt'ankichis chayqa, prometisqa jallp'aman pusasqa kankichis, yachallankichistaj ñoqanejta pusasqa kasqaykichista.

14. Arí, Señorqa nillarqataj: Prometisqa jallp'aman chayaytawan, yachankichis ñoqa, Señor, Dios kasqayta. Yachallankichistaj ñoqa, Señor, tukuchisqa kanaykichismanta ayqeyta yanapasusqaykichista, arí, Jerusalen jallp'amanta orqhosusqaykichista.

15. Chayrayku ñoqa, Nefi, Señorpa kamachisqasninta junt'anaypaj kallpacharqani, hermanosniymantaj parlarqani feniyoj, llimphutaj kanankupaj.

16. Jinataj ñoqa rumismanta fundisqay metalkunamanta barcota ruwanapaj herramientasta ruwarqani.

17. Maypachachus hermanosniy rikuwarqanku barcota sayarichiyta qallarejta, chaypacha paykuna ñoqaj contrayta thutorqanku nispa: Hermanonchis wampu, barcota ruwayta yuyasqanrayku. Arí, yuyallantaj kay ashkha yakusta chimpananta.

18. Chay jina hermanosniy ñoqaj contrayta rimarqanku, mana llank'ayta munarqankutajchu. Imaraykuchus mana creerqankuchu barcota ruwayta atinayta, manataj creerqankuchu Señormanta yachachisqa kasqayta.

19. Jinataj ñoqa, Nefi, anchata phutikorqani rumi sonqoyoj kasqankurayku. Phutikojta rikuwaspataj paykuna sonqosninkupi anchata kusikorqanku, chayrayku niwarqanku nispa: Napis yacharqaykuña mana barcota ruwayta atisqaykita mana yachasqaykirayku. Chayrayku mana chay jina jatun ruwanata ruwayta atinkichu.

20. Qantaj tatanchis jina kanki, sonqompi wampu yuyasqasninmanta pusasqa; arí, payqa Jerusalen jallp'amanta pusamuwarqanchis, kay ashkha wataspajtaj ch'in pampasnejta muspanchis. Warmisninchispis wawayoj kanayashaspapis llank'arqankuraj. Paykunataj ch'in pampaspi wawallikorqanku tukuy imata muchuspa, wañuyllatataj mana. Aswan allin kanman karqa paykuna wañunanku, manaraj Jerusalenmanta llojsimushaspa kay phutiynunata muchunankumantaqa.

21. Qhawariy, kay chhika wataspaj ch'in pampaspi muchunchis, kay wataspaj kusikuyniyoj kasunman karqa kapuyninchismanta, chayaqe jallp'anchismantawan, arí, kusikusunman karqa.

22. Yachaykutaj Jerusalen llajtapi tiyakojkunaqa allinta ruwajkuna kasqankuta Señorpa leyninkunata, juiciosnintawan,

kamachisqasnintawan junt'asqankurayku, Moisespa leyninman jina. Chayrayku yachayku allinta ruwajkuna kasqankuta. Tatanchistaj paykunata juzgarqa, ñoqanchista pusamuwarqanchistaj paypa parlasqanta uyarisqanchisrayku; arí, hermanonchispis pay jinallataj. Chay jinata parlaspa, hermanosniy ñoqaykoj contraykuta phiñakuspa thutorqanku.

23. Jinataj ñoqa, Nefi, paykunaman parlarqani nispa: ¿Creenkichischu tatasninchis, pikunachus Israelpa wawasnin karqanku, paykuna Egipto llajtayojkunaj makisninkumanta pusasqa kasqankuta, mana Señorpa parlasqanta uyarejtinkoqa?

24. Arí, ¿Creellankichistajchu presochasqankumanta salvasqa kasqankuta mana Señor Moiesta kamachejtenqa presochasqankumanta pusanampaj?

25. Yachankichispuni Israelpa wawasnin presochasqas kasqankuta. Yachallankichistaj sinchi llank'ayniyoj kasqankuta, imachus paykunata anchata phuticherqa. Chayrayku yachankichisña allin kasqanta presochasqankumanta pusasqas kanankupaj.

26. Kunantaj yachankichisña Señor Moiesta kamachisqanta chay jatun ruwanata ruwanampaj. Yachallankichistaj parlasqanrayku Puka qhochaj yakusnin uj ladumanta, waj laduman t'aqasqanta. Paykunataj chawpinta chimparqanku.

27. Chaywampis yachankichis egipciokuna, Faraompa soldadosnin, yakupi p'ampasqas kasqankuta.

28. Yachallankichistaj ch'in pampaspi mikhuchisqa kasqankuta maná nisqawan.

29. Arí, yachallankichistaj Moises parlasqanman jina, Diospa atiyinman jina, mayqenachus Moisespi karqa, rumita takarqa. Yakutaj llojsimorqa, Israelpa wawasnin ch'akiyniyoj kasqankuta thañichinankupaj.

30. Señor Diosninku, Kacharichejninku paykunata ñawpashajtimpis, p'unchaypi pusajtimpis, tutapitaj k'anchayta qojtimpis, tukuy imata paykunapaj ruwapojtimpis, imastachus runas necesitanku, paykunaqa sonqosninkuta rumiyacherqanku, yuyayninkuta cieqoyacherqankutaj Moisespa contranta, cheqa kawsaj Diospa contrantawan qhesacharqankutaj.

31. Jinataj parlasqanman jina paykunata tukucherqa. Parlasqanman jinataj paykunata púsarqa. Parlasqanman jinataj tukuy imata paykunapaj ruwaporqa. Manataj imapis ruwasqachu karqa mana parlasqanwan.

32. Jordan mayuta pasasqankutawan, paykunata kallpacharqa chay jallp'aj wawasninta qharqonankupaj, arí, paykunata ch'eqerachinankupaj tukuchisqas kanankupaj.

33. Kunantaj ¿Creenkichischu kay jallp'aj wawasnin, mayqenkunachus prometisqa jallp'api karqanku, pikunatachus tatasninchis qharqorqanku, paykuna allin ruwajkuna kasqankuta creenkichischu? Uyariwaychis, qankunaman niykichis, manapuni sumaj runas kasqankuta.

34. ¿Creenkichischu tatasninchis aswan ajllasqa kankuman kasqanta allin ruwajkuna kankuman karqa chayqa? Niykichis, Mana.

35. Uyariychis, Señorqa tukuy aychata kikillantataj qhawan; pichus allinta ruwan, payqa astawan yanapasqa Dioswan. Jinapis uyariychis, kay runasqa tukuy Diospa parlasqanta qhesacharqanku, millay ruwaypi poqosqastaj karqanku. Diospa sinchi phiñaynin paykunapaj karqa. Señortaj jallp'ata paykunaj contranta maldicerqa. Tatasninchispajtaj jallp'ata bendicerqa. Arí, paykunapaj jallp'ata maldicerqa tukuchisqa kanankukama, tatasninchispajtaj jallp'ata bendicerqa jallp'api atiyiniyoj kanankukama.

36. Uyariychis, Señorqa kay pachata ruwarqa runas kaypi kawsanankupaj. Wawasninta ruwarqataj, kay pachayoj kanankupaj.

37. Allinta ruwaj llajtatataj jatarichin. Sajrata ruwaj llajtatataj tukuchin.

38. Allinta ruwajkunatataj pusan allin jallp'asman, sajrata ruwajkunatataj tukuchin, paykunapaj jallp'ata maldecintaj paykunarayku.

39. Payqa janaj pachapi kamachin, imaraykuchus chayqa paypa tronon. Kay pachataj chakimpa sarunan.

40. Paytaj munakun pikunatachus Diosninku kanampaj jap'inku. Uyariychis, payqa tatasninchista munakorqa, paykunawan tratocharqataj, arí, Abrahamwan, Isaacwan, Jacobwam ima. Paytaj paykunawan tratochasqanta yuyarerqa, chayrayku Egipto jallp'amanta paykunata orqhorqa.

41. Paytaj paykunata ch'in pampaspi k'aspinwan cheqanyacherqa, sonqosninkuta rumiyachisqankurayku, imaynamantachus qankunapis sonqosniykichista rumiyachinkichis, jinata. Señorqa paykunata cheqanyacherqataj juchallikusqankurayku. Phawaj lawrayniyoj katarista paykuna ukhuman kacharqa. Khanisqa

kasqankutawantaj wakicherqa imaynamantachus thañisqas kanankupaj. Qhawanallanku karqa thañisqas kanankupaj, chaywampis, ancha facil kasqanrayku, ashkhas wañorqanku.

42. Wakin kutista sonqosninkuta rumiyacherqanku, Moiesta qhesacharqanku, Diostapis negallarqankutaj. Chaywampis yachankichisña Diospa tukuymanta aswan allin atiyinwan pusasqa kasqankuta prometisqa jallp'aman.

43. Kunantaj tukuy kaykunamanta, sajrata ruwajkunaman tukunankupaj tiempo chayamunña, arí, millay ruwaypi poqosqas kanankukama. Manataj yachanichu ichapis kunan p'unchaypi tukuchisqa kaj jina kashanku, imaraykuchus yachani tukuchisqas kanankupaj p'unchay jamunanta, mayqempichus pisilla mana tukuchisqaschu kanqanku, paykunataj presochasqankuman pusasqas kanqanku.

44. Chayrayku Señorqa tatayman kamacherqa ch'in pampasman llojsinanta. Juidostaj payta wañuchiya munarqanku, arí, qankunapis payta wañuchiya munallarqankichistaj. Chayrayku sonqosniykichispi wañuchej runas kankichis, paykuna jinataj kankichis.

45. Usqhayta juchallikunkichis, allinmantataj Señor Diosniykichista yuyarinkichis. Uj angelta rikorqankichis, qankunamantaj parlasorqachis. Arí, avesnin qankuna nisqanta uyarinkichis, qankunamantaj parlasorqachis ch'in, juch'uy nisqanwan, chaywampis mana uyarerqankichischu rumi sonqoyoj kasqaykichisrayku. Chayrayku qankunaman qhon qhon nimun kikinta parlasorqachis, mayqen parlasqachus kay pachata kharkatiticherqa partikoj jinata.

46. Yachallankichistaj kallpasapa parlasqampa atiyinwan kay pachata tukuchiya atisqanta; arí, yachankichisña parlasqanwan orqosta pampasman tukuchiya atisqanta, pampastataj p'akichiyta atisqanta. ¿Imaraykutaj chantá, qankuna ancha rumi sonqoyoj kayta atinkichisri?

47. Qhawariychis, espirituy phutiywan p'akisqa kashan qankunarayku, sonqoytaj nanawan. Manchikunitaj wiñaypaj wiñayninkama qharqosqa kanaykichista. Qhawariychis, Diospa Espiritunwan junt'asqa kani, chayrayku mana kallpayojñachu kani.

48. Jinataj paykunaman parlasqaytawan, paykuna ñoqapaj phiñakorqanku, paykunataj jatun qhochaman choqawayta munarqanku. Noqaman chimpamuwajtinkutaj makisninkuwan jap'iwaj, paykunaman parlarqani nispa: Tukuy atiyinoyoj Diospa sutimpi, kamachiykichis ama ñoqata

llankhanawaykichista, imaraykuchus Diospa atiyinwan junt'asqa kani, aychay ruphanankama. Pitajchus makinta ñoqaman churawanman, payqa ch'aki soqos jina ch'akisqa kanqa. Mana ima jinataj kanqa Diospa atiyinimpa ñawpaqempi, imaraykuchus Dios payta jasut'enqa.

49. Jinataj ñoqa, Nefi, paykunaman nerqani manaña tatankoj contranta thutunankuta; manataj ñoqamanta llank'ayninkuta mich'anankuta, imaraykuchus Dios kamachiwarqa barcota ruwanaypaj.

50. Paykunamantaj nerqani: Dioschus tukuy imata ruwanaypaj kamachiwanman chayqa, ñoqa tukuy imata ruwayta atiyman. Sichus kamachiwanman kay yakuman ninayta, Jallp'aman kutiy chayqa, jallp'amampuni kutinman. Chayta niyman chayqa, ajinapuni kanman.

51. Kunantaj, Señorchus kay jatun atiyniyoj, kay chhika milagrosta runaspa wawasninku chawpinkupi ruwan chayqa, ¿Imajtintaj mana ñoqaman yachachiwanmanchu barcota ruwanaypaj?

52. Jinataj ñoqa, Nefi, ashkha cosasta hermanosniyman nerqani ch'inyachisqa kanankukama mana ñoqawan phiñakunankupaj. Manataj makisninkuta ñoqaman churayta munarqankuchu, manataj dedosnillankuwampis llankhawayta munarqankuchu ashkha p'unchaykunapaj. Chayta ruwayta mana munarqankuchu, ñawpaqeypi mana ch'akisqas kayta munasqankurayku, Diospa Espiritun ancha atiyniyoj kasqanrayku. Chay jinataj paykunawan ruwarqa.

53. Jinataj Señorqa ñoqaman nerqa: Watejmanta makiykita jayway hermanosniykiman, manataj ñawpaqeykipi ch'akerqankuchu, astawanqa paykunata kharkatitichisaj, nin Señor, chaytataj ruwasaj yachanankupaj Señor Diosninku kasqayta.

54. Jinataj ñoqa makiyta jaywarqani hermanosniyman. Paykunataj mana ch'akerqankuchu ñawpaqeypi, astawanqa Señorqa paykunata kharkatiticherqa, parlasqanman jina.

55. Kunantaj paykuna nerqanku: Cheqamanta yachayku Señorqa qanwan kуска kasqanta, imaraykuchus yachaykuña Señorpa atiyin kharkatitichiwasqaykuta. Ñawpaqeypi urmarqankutaj ñoqata yupaychanawankupaj. Manataj paykunata saqerqanichu nispa: Ñoqaqa hermanoykichis kani, arí, sullk'a hermanoykichis. Chayrayku Señor Diosniykichista yupaychaychis, tataykichista, mamaykichistawan kasuspa, ashkha watasta jallp'api kawsanaykichispaj, mayqen jallp'atachus Señor Diosniykichis qosonqachis.

18 CAPITULO

Barcota ruwayta tukuchanku. Jacob Josewan. Yakusta chimpayta qallarinku. Allin kay, mana kasukuytaj. Yakupi jatun wayrawan tormenta. Prometisqa jallp'aman chayanku.

1. Jinataj paykunaqa Señorta yupaycharqanku; ñoqawan rerqankutaj; ancha sumaj k'ullustataj llajllarqayku. Avesnintaj Señor rikuchiwarqa imaynatachus barcopaj k'ullusta llajllanayta.

2. Kunantaj ñoqa, Nefi, mana runaspa yachayninkuman jinachu k'ullusta llajllarqani, manataj barcota runaspa yachayninkuman jinachu ruwarqani, astawanqa ruwarqani Señorpa rikuchiwasqanman jina. Chayrayku mana runaspa ruwasqankuman jinachu karqa.

3. Ñoqataj, Nefi, sapa kuti orqoman rerqani, sapa kutitaj Señormanta mañakorqani. Chayrayku Señor jatun cosasta rikuchiwarqa.

4. Jinataj barcota ruwasqaytawan Señorpa parlasqanman jina, hermanosniy allin kasqanta rikorqanku, ancha allin ruwasqa kasqantawan. Chayrayku watejmanta Señorpa ñawpaqempi k'umuykorqanku.

5. Jinataj Señorqa tatayman nerqa jatarikunaykuta, barcoman uraykunaykutawan.

6. Jinataj uj p'unchaymantawan, tukuy imata wakichiytawan, ch'in pampasmanta ashkha poqoykunata, aychatawan, ashkha misk'itawantaj, imatachus Señor kamachiwarqayku apanaykupaj, chayta wakichiytawan, barcoman uraykorqayku, tukuy q'episniykuwan, mujusniykuwan ima, imatawanchus aparqayku, sapa ujniyku watasniyoj kasqaykuman jina. Chayrayku tukuyniyku barcoman uraykorqayku, warmisniykuwan, wawasniykuwan ima.

7. Tataypataj, iskay wawasnin nacekorqanku ch'in pampaspi. Kuraj kajta suticharqa Jacob nispa, sullk'a kajtataj Jose nispa.

8. Jinataj tukuyniyku barcoman uraykuytawan, tukuy kawsanaykupaj cosasta cargaytawan, mayqenkunachus kamachiwarqayku carganaykuta, jatun qhochaman yaykorqayku. Wayraj ñawpaqentataj apasqas karqayku prometisqa jallp'anejman.

9. Ashkha p'unchaykunapaj wayraj ñawpaqempi apasqas kajtiykukama, hermanosniy Ismaelpa qhari wawasninwan,

warmisninkuwan fiestata ruwayta qallarérqanku, tusuyta, takiyta, millay parlaytataj qallarérqanku. Ari, paykuna qonqarqanku mayqen atiywanchus kayman pusamusqas kasqankuta. Ari, paykuna millay ruwayninkupi oqharinakorqanku.

10. Ñoqataj, Nefi, anchata mancharikorqani Señor ñoqaykuwan phiñakunanmanta, jasut'inawaykumantataj juchallikusqaykurayku, jatun qhochá ukhupi p'ampasqas kanaykupaj. Chayrayku ñoqaqa, Nefi, phutisqa sonqoyoj kaspá paykunaman parlarérqani. Chaywampis paykunaqa ñoqapaj phiñakorqanku nispa: Mana saqesajkuchu sullk'a hermanoyku kamachejniykuman tukoja.

11. Jinataj Lamanqa, Lemuelwan ñoqata waskhaswan watawarqanku, sajrata ruwawarqankutaj. Jina kajtimpis Señorqa chayta ruwajta saqerqa rikuchinampaj atiyinta, parlasqan junt'akunampaj, mayqentachus parlarqa juchallikojkunamanta.

12. Jinataj paykuna watawasqankutawampacha mana kuyunaypaj, pusana morq'o mayqentachus Señor wakicherqa, manaña purerqachu.

13. Chayrayku mana yacharqankuchu maymanchus barcota pusanankuta. Chantá, sinchita paramuyta qallarérqa, ari, wayra oqharikorqa, kinsa p'unchaypajtaj qhepaman pusasqas karqayku. Chaymanta paykuna manchayta mancharikorqanku jatun qhochapi p'ampasqa kaj jina kasqankurayku; chaywampis mana paskawarqankuchu.

14. Tawa p'unchayta qhepaman pusasqas kajtiyku, aswan jatunta paramorqa, wayramorqataj.

15. Jinataj jatun qhochapi p'ampasqa kaj jina kasharqayku. Tawa p'unchayta yakuspi qhepaman pusasqa kasqaykutawan, hermanosniy yacharqanku Diospa juzgananta paykuna pataman urmaj jina kasqanta. Yachallarqankutaj wañunankuta mana juchasninkumanta Diosman kutirikojtinkoqa. Chayrayku ñoqaman jamorqanku, waskhasta paskararqankutaj, mayqenkunawanchus makisniyta watawarqanku. Makisniytaj ancha punkisqas karqanku. Chaki ñañusniypis ancha punkisqallataj karqanku, anchatataj nanawarqanku.

16. Chaywampis Diosniypi confiarqani, p'unchaynintintaj payta yupaycharqani. Manataj Señorpa contranta thutorqanichu ñak'ariyniykunarayku.

17. Tataytaj, Lehi, paykunaman, Ismaelpa qhari

wawasninmampis ashkhata nerqa; chaywampis ñoqata yanapawajkunata mancharichinankupaj parlarqanku. Tatasniytaj ashkha watayojña kasqankurayku, wawasninkumanta ancha phutisqas kasqankuraykutaj onqosqalla karqanku, arí, cama patapi wijch'urayasqas karqanku.

18. Nanayninkurayku, phutisqa kasqankurayku, hermanosniypa juchallikusqankuraykutaj paykunaqa kay kawsaymanta llojsej jina karqanku Diosninkuwan tinkunankupaj. Arí, yuraj chujchasninku jallp'a ukhupi p'ampasqa kaj jina karqanku. Arí, phutiyniyoj paykuna yaku ukhupi p'ampasqa kaj jina kasharqanku.

19. Jacob, Josewan wawallaraj kasma, allin mikhunata necesitaspataj, anchata phutikorqanku mamanku phutiyniyoj kasqanrayku. Noqaj warmiytaj waqaspa, Diosmanta mañakuspataj, wawasniypis mana hermanosniypa sonqosninkuta llamp'uyacherqankuchu ñoqata kacharinawankupaj.

20. Mana imapis Diospa atiywillan, paykunata tukuchej jina kasqanrayku, sonqosninkuta llamp'uyachiyta aterqa. Chayrayku jatun qhocha ukhupi chinkasqa kaj jina kasqankuta rikuspa, paykunaqa juchallikusqankumanta Diosman kutiriporqanku, ñoqata kacharerqankutaj.

21. Jinataj kachariwasqankutawan, pusana morq'ota jap'erqani, purerqataj munayniyman jina. Jinataj Señormanta mañakorqani. Señormanta mañakusqaytawantaj manaña wayramorqachu, manañataj paramorqachu, ancha tiempo calmasqalla karqa.

22. Jinataj ñoqa, Nefi, watejmanta barcota pusacherqani yakus patapi prometisqa jallp'anejman rinaykupaj.

23. Jinataj ashkha p'unchaykunapaj barcopi tuytusqaykumanta, prometisqa jallp'aman chayarqayku. Jallp'a pataman rerqaykutaj, carpasniykuta sayaricherqaykutaj. Jallp'atataj suticharqayku prometisqa jallp'a nispa.

24. Jinataj jallp'ata llank'ayta qallarérqayku, mujusta tarpuyta qallarérqaykutaj. Arí, tukuy mujusniykuta jallp'aman churarqayku, mayqen mujustachus Jerusalen jallp'amanta apamorqayku. Jinataj chay mujus allinta poqorqanku, chayrayku ashkhawan bendecisqas karqayku.

25. Jinataj ch'in pampaspi rishaspa, prometisqa jallp'a patapi tukuy imaymana animalesta sach'a ukhuspi tarerqayku. Vacasta, bueyesta, burrosta, caballosta, cabраста, k'ita

---

cabrastawan, tukuy imaymana k'ita animalta tarerqayku runas llank'achinankupaj, mikhunankupajtaj. Jinataj tukuy imaymana mineralta tarerqayku, qorita, qolqeta, cobretawan.

NEFIJ ISKAY KAJ LIBRON

Willan Lehij wañuyninmanta. Nefij hermanosin paypa contranta sayarinku. Señorqa Nefita kamachin ch'in pampasman rinampaj. Paypa ch'in pampaspi puriyninkuna, wajkuna ima.

1 CAPITULO

Libre kanapaj jallp'a, leyta junt'ajkunapaj bendecisqa jallp'a, maldecisqataj sajra runaspaj. Lehij kamachiynin.

1. Jinataj ñoqa, Nefi, hermanosniyta yachachisqaytawan, tatayku, Lhepisi, paykunata ashkha imasta yachachillarqataj — imaynatachus Señorqa jatun ruwanasta paykunapaj ruwarqa paykunata Jerusalen jallp'amanta orqhospa, chayta.

2. Paykunaman parlarqataj yakus patapi phiñanakusqankumanta, Dios paykunaj kawsayninkuta salvanampaj khuyayninmantapis, mana jatun qhocha paykunata p'ampaykunampaj.

3. Paykunaman parlarqataj prometisqa jallp'amanta, mayqempichus paykuna kasharqankuña — imaynatachus Señorqa ancha khuyayniyoj karqa ñoqaykuman willaspa Jerusalen jallp'amanta ayqenaykupaj, chaymantapis.

4. Uyarwaychis, nerqa, rikusqay kan, imamantachus yachaniña Jerusalen tukuchisqaña kasqanta; Jerusalempi quedakusunman karqa chayqa, ñoqanchispis tukuchisqaña kasunchisman karqa.

5. Chaywampis, nerqa, phutiyninchiskunawampis, prometisqa jallp'ayoj kanchis, jallp'a mayqenchus tukuy waj jallp'asmanta aswan ajllasqa; jallp'a mayqenchus Señor Dios ñoqawan tratochawarqa wawasniypaj chayaqe jallp'anku kanampaj. Ari, Señorqa kay jallp'ata ñoqaman, wawasniyman ima qonawanta niwarqa wiñayninkama, waj runasmampis, pikunachus waj llajtasmanta Señorpa makinwan pusamusqas kanku, paykunamampis qonanta willawarqa.

6. Chayrayku ñoqa, Lehi, sut'inchani Espiritoj ruwasqanman jina, mayqenchus ñoqapi kashan, mana ni pipis kay jallp'aman jamonqankuchu pikunachus mana Señorpa makinwan pusamusqa.

7. Chayrayku kay jallp'a t'aqasqa, kayman pusamusqa kajkunapaj. Sichus paykuna kamachisqasninman jina payta

sirvinkutaj chayqa, paykunapaj libre jallp'a kanqa; chayrayku mana ni jayk'aj presochasqaschu kanqanku; mana chayqa, presochasqas kanqanku sajra kasqankurayku; sajra ruwanas kanqa chayqa, kay jallp'a maldecisqa kanqa paykunarayku, chaywampis kamachisqata junt'ajkunapaj kay jallp'a wiñaypaj bendecisqa kanqa.

8. Kosa kashasqataj waj llajtas manaraj kay jallp'amanta yachanankupaj; imaraykuchus ashkha llajtas kay jallp'aman jamunkuman, mana chayaqepaj campo kanankama.

9. Chayrayku ñoqa, Lehi, qoyta tarerqani. Pikunatachus Señor Dios Jerusalen jallp'amanta pusamon, paykuna paypa kamachisqasninta junt'anku chayqa, kay jallp'api allin paykunata renqa. Waqaychasqas kallanqankutaj tukuy waj llajtasanta, kay jallp'a paykuna kikinkuta kapunampaj. Kamachisqasninta junt'anku chayqa, kay jallp'a patapi bendecisqas kanqanku, manataj ni pipis paykunata molestanqachu, manataj pipis paykunamanta chayaqepaj jallp'ankuta qhechonqachu, wiñaypajtaj allin tiyakonqanku.

10. Chaywampis mana creejtinku, chay jina may ashkha bendicionesta Señorpa makinmanta jap'isqankutawan — mundoj ruwasqa kasqanmanta yachajtinku, tukuy runastaj, Señorpa jatun t'ukuchinapaj ruwanasta kay mundoj ruwasqa kasqanmantapacha rejsishajtinku; paykunaman qosqa atiyuniyoj kashajtinku tukuy imata ruwanankupaj fenejta; qallariymantapacha tukuy kamachisqas kapushajtinku, paypa wiñaypaj k'acha kasqanman jina kay prometisqa jallp'aman pusamusqas — qhaway, nini, p'unchay kajtin mayk'ajchus Israelpa Ajllasqanta neganku, cheqa Mesiasta, Kacharichejninkuta Diosninkutapis, chaypachaqa cheqapuni Juzgajpa juzgaynenqa paykunaman jamonqa.

11. Arí, waj llajtasta paykunaman pusamonqa, atiyta paykunaman qollanqataj, kapuyninkuna jallp'asta paykunamanta qhechullanqataj, paykunata ch'eqerachenqataj sufrichenqataj.

12. Arí, uj miray wajman pasashajtín yawar jich'achinas kanqa, jatun sajra jamuykunaspis kallanqataj; chayrayku wawasníy, yuyarinaykichista munayman; arí, nisqasniyta uyarinaykichista munayman.

13. O rijch'ariwajchis; puñuyniykichismanta rijch'ariychis, arí, ukhu pachaj puñuyninmantapis rijch'ariychis, thalarakuychistaj millay waskhasta, mayqenkunachus qankunata watanku, mayqen waskhaschus runaspa

wawasninkuta watanku, mayqenkunachus wiñaypaj llakiy, muchuy wayq'oman pusanku presos kanankupaj, chaykunamanta.

14. ¡Rijch'ariychis! Jallp'amanta jatarikuychistaj, uj kharkatitej tatajpa nisqasninta uyariychistaj, pejpa makisnin, chakisninwan pisipiwán chiri, ch'in aya p'ampanapi siriyaqanku, maymantachus mana ni mayqen viajero runa kutimuyta atinchu; pisi p'unchaypiwan ñoqa kay jallp'aj ñanninnejman risaj.

15. Chaywampis qhawaychis, Señorqa ñoqata ukhu pachamanta kacharichin; k'anchayninta rikunitaj, munakuy makisnimpí wiñaypaj marq'asqa kashanitaj.

16. Señorpa kamachisqasninta, juiciosnintawan kasuyta yuyarinaykichista munayman; imaraykuchus kayqa munayniy qallariymantapacha.

17. Wakin tiempospi muchoj, llasa sonqoyoj karqani, manchachikusqayrayku, ichapis rumi sonqoyoj kasqaykichisrayku Señor Diosniykichis tukuy k'ajaj phiñakuyninwan qankunaman jamusunkichisman wiñaypaj qharqosqas, tukuchisqastaj kanaykichispaj.

18. Mana chayrí, maldecisqa kanaykichispaj ashkha miraykuna pasanankukama; espadanejta wañunaykichispaj, jatun yarqhayniyoj kanaykichispaj, chejnisqas kanaykichispaj, supaypa munasqanman jina pusasqas kanaykichispaj paypa presosnin kanaykichispajtaj.

19. O wawasníy, kaykuna mana qankunaman jamuchunkuchu, astawanqa Señorpa munasqa, ajllasqa llajtan kawajchis. Chaywampis paypa munaynin ruwasqa kachun; imaraykuchus paypa ñanninkuna wiñaypaj cheqan kanku.

20. Payqa nin: Kamachisqasniyta junt'ankichis chayqa, kay jallp'api allin risunkichis; mana kamachisqasniyta junt'ankichischu chayrí, ñoqamanta qharqosqas kankichis.

21. Kunantaj kusikuyniyoj qankunarayku kanaypaj, sonqoypis kusikuyniyoj qankunarayku kay jallp'amanta llojsinampajtaj, mana aya p'ampanaman llakiyniyoj, muchuyniyojtaj siriyaqanaypaj, wawasníy jallp'amanta jatarikuychis, allin qharis kallaychistaj, uj yuyayniyoj, uj sonqoyoj, ujllapi tukuy imapi kaychis mana presochasqas kanaykichispaj;

22. Mana sajra maldicionniyoj kanaykichispaj; chay jinapis, mana juchayoj, cheqan Diospa phiñaynin mana qankunaman jamunampaj, tukunaykichiskama, arí, espirituykichis,

cuerpoykichiswan mana wiñaypaj juchachasqas kanankupaj.

23. Rijch'ariychis, wawasníy; tukuy Diospa maqanakunasninta jap'iychis. Qankunata watanapaj waskhasta qankunamanta thalarakuychis, laqhamanta llojsimuychistaj, jallp'amanta jatarikuychistaj.

24. Amaña hermanoykichispa contranta jatariychischu, pejpa rikusqasninchus sumaj kanku, pichus Jerusalemanta llojsimusqanchismantapacha kamachisqasta junt'an; pitajchus Diospa makisnimpi ruwaj karqa kay prometisqa jallp'aman pusamunawanchispaj; mana payqa ñoqanchiswan kanman karqa chayqa, yarqhayninchisrayku ch'impí wañupusunman karqa; chaywampis, qankuna payta wañurachiyta munarqankichis; arí, payqa ancha muchuyniyoj qankunarayku karqa.

25. Ñoqa anchata manchikuni, kharkatitinitaj qankunarayku, watejmanta payta muchuchinaykichisrayku; imaraykuchus, qankunata kamachinampaj atiyiniyoj kayta munasqanta tumpankichis; chaywampis ñoqa mana qankunata kamachinampaj atiyiniyoj kayta munasqanta yachani, astawanqa payqa Diospa k'anchayninta mask'an, qankunaj wiñaypaj allin kanaykichista munallantaj.

26. Sut'inta parlasusqaykichismanta thutullankichistaj. Qankunawan sinchi kasqanta ninkichis. Qankunawan phiñakusqanta nillankichistaj; chaywampis paypa sinchi kaynenqa Diospa palabrampa atiyinimpa sinchi kaynin, mayqenchus paypi kashan. Imatachus phiñaynin kasqanta ninkichistaj, chay cheqa kajkunari, Diospi cheqa kajkunaman jina. Chaytaj mana jark'akuyta aterqachu, chayta mana manchachikuspa qhawachisorqachis juchasniykichisrayku.

27. Diospa atiyinintaj paypi kanan tiyan, qankunata kasunaykichispaj kamachinankamapis. Chaywampis Señorpa Espiritonqa, manataj pay kikinchu, siminta parlanampaj kicharerqa mana chayta wisq'ayta atinankama.

28. Kunantaj wawáy, Laman, Lemuel, Sampis, wawasníypis, pikunachus Ismaelpa wawasnin kankichis, qhawaychis, Nefij nisqasninta kasunkichis chayqa, mana tukuchisqaschu kankichis. Payta kasullankichistaj chayqa, bendicionta qosqaykichis, ñawpaj bendicionniytapis.

29. Chay jinapis, mana payta kasunkichischu chayqa, ñawpaj bendicionniyta qhechusqaykichis, arí, chay bendicionniy paypaj kanqa.

30. Kunantaj Zoram, qanman parlayki: Qhaway, Labampa

kamachin karqanki; chaywampis, Jerusalem jallp'amanta pusamusqa kanki, wawaypa, Nefi, wiñaypaj cheqa amigon kasqaykita yachani.

31. Chayrayku qampa wawasniyki, allin kasukoj kasqaykirayku, paypa wawasninwan bendecisqas kanqanku, unayta sumaj kawsayniyoj tiyakunankupaj kay jallp'a patapi; mana ni imapis kay jallp'a patapi wiñaypaj sumaj kawsayninkuta nanachenqachu ni molestanqachu, sajra ruwayninku, chaylla chayta molestanman.

32. Chayrayku Señorpa kamachisqasninta junt'anki chayqa, Señor kay jallp'ata t'aqan wawasniykipaj, wawaypa wawasnipaj ima mana ni ima sajra paykunaman chayanampaj.

2 CAPITULO

Lehi parlan wawanman Jacob. Tukuy imapi contra kanan tiyan. Jark'asqa poqoy, kawsaymanta sach'awan. Adan urmarqa runas kawsanankupaj. Mesiasqa, jatun Allinyachej, tukuy runasta kacharichin.

1. Kunantaj, Jacob, qanman parlayki: Qan ch'in pampaspi, phutiy p'unchayniykunapi ñawpaj nacesqa waway kanki. Qhawaytaj, wawa kaspas anchata muchorqanki, phutiyniyoj kallaraqankitaj hermanosniyki sajra kasqankurayku.

2. Chaywampis, Jacob, ñawpaj ch'in pampaspi nacesqa waway, Dios k'acha kasqanta yachanki; paytaj phutiyniykirayku bendecisunki jatunchasqa kanaykipaj.

3. Chayrayku bendecisqa kanki; hermanoyki, Nefiwan, allin qhawasqa tiyakunkitaj; Diospa munayninta ruwaspalla kawsankitaj. Chayrayku, kacharisqa kasqaykita yachani, Kacharichejniykej junt'aj kasqanrayku; imaraykuchus junt'aj p'unchaykunapi runasta salvaj jamunanta rikorqanki.

4. Joven kaspataj paypa k'anchayninta rikorqanki; chayrayku paymanta bendecisqa runas jinalla kanki, pikunatachus pay aychayoj kaspas bendicenqa; imaraykuchus Espiritu kikillan, qayna, kunan, wiñaypajtaj. Nan wakichisqaña runaj urmasqanmantapacha, salvakuytaj qhasilla tukuytaj.

5. Runastaj yachachisqaña kanku allin kajkuna, sajra kajkunamanta rejsinankupaj. Leytaj runasman qosqa. Manataj leynejtachu runas mana juchayojchu kanku; jinapis, leynejta runas qharqosqas. Arí, kay jallp'aj leyninnejta qharqosqas;

jinataj, espiritu leynejta allin kajkunamanta t'aqasqas kanqanku, wiñaypaj muchuyniyoj kanankupaj.

6. Chayrayku Santo Mesiasnejta kacharichiy jamun; payqa khuyaywan, cheqa kajkunawan ima junt'asqa kasqanrayku.

7. Qhawaychis, payqa sacrificio jinalla juchasrayku jaywakun, tukuy leyta q'alitumanta kutichinampaj, tukuy paykunapaj, pikunachus llakisqa sonqoyoj, k'umuykusqa espirituoyoj ima kanku, paykunapaj; paykunallapaj, ni pipajwantaj chay jina ley q'alitumanta kutichisqachu.

8. Chayrayku kaykunata yachachisqa kananku tiyan tukuy kay pachapi tiyakojkunaman, yachanankupaj mana ni mayqen aycha Dioswan tiyakunanta, astawanqa Santo Mesias ruwanasninrayku, khuyayninrayku, k'acha kasqanraykutaj Dioswan tiyakuyta atikun, imaraykuchus aychamanta wañupun, cuerponta Espiritoj atiyinwan mosojmanta jap'ikapullantaj. Chayta ruwantaj wañusqasta kawsarichinampaj, payqa ñawpaj kawsarimoj kaspá.

9. Chayrayku, tukuy runaspaj allinyachisqanrayku, Diospaj ñawpaj poqoy jina, paypi creejkuna salvasqas kanqanku.

10. Tukuypaj allinyachisqanraykutaj, tukuy runas Diosman jamunku; chayrayku paypa ñawpaqempi sayanku cheqa kasqanman jina, k'acha kasqanman jinataj juzgasqas kanankupaj. Chayrayku tukuy leyqa, mayqentachus Ajllasqa Kaj qon, chaypa jasut'iynin kan. Chay jasut'iyninrí kusikuynimpa contrampi, chay jinataj tukuy allinyachiyninta kutichinampaj —

Me 11. Imaraykuchus tukuy imajpa contran kanan tiyan. Manataj chayrí, ñawpaj ch'in pampaspi nacesqa wawáy, allin kajkuna mana kanmanchu, manataj sajra kajkunas kanmanchu, manataj k'anchaykuna, ni muchuykunas kanmanchu, chay jinapis mana k'acha ni sajra kallankumantajchu. Chayrayku, tukuy ima kankuman ujllapi; jinapis, sichus uj cuerpolla kanman chayqa, wañusqa jinalla kanman, mana kawsayniyoj, manataj wañuyniyoj, mana ismuyniyoj, ni mana ismuyniyojpis, mana kusikuyniyoj, ni muchuyniyojpis, manataj ni yuyayniyoj, ni mana yuyayniyojpis.

12. Chayrayku mana ni imapaj ruwasqa kanman karqa; chayrayku kawsaynimpi mana ni imata ruwanan kanmanchu. Chayrayku chayqa Diospa yuyayninta, wiñaypaj ruwanasnintawan tukuchinman karqa; chay jinapis, Diospa atiyininta, khuyayninta, justiciantawan tukuchillanmantaj.

13. Mana ley kanchu ninkichis chayqa, mana jucha kanchu nillankichistaj. Mana jucha kanchu ninkichis chayqa, mana leyta junt'ay kanchu nillankichistaj. Mana leyta junt'ay kanchu, chayrí mana kusikuypis kallantajchu. Mana leyta junt'ay, ni kusikuy kanchu chayqa, mana ni jasut'iy, ni muchuy kallantajchu. Chaykunas mana kanchu chayqa, mana Diospis kallantajchu. Manachus Dios kanman chayqa, ñoqanchispis mana kanchischu, nitaj kay pachapis kanchu; imaraykuchus tukuy imata rikhurichimuy mana kanmanchu karqa, mana ruwanankupaj, ni ruwasqas kanankupaj; chayrayku tukuy ima tukukapunkuman karqa.

14. Kunantaj, wawasníy, kaykunamanta parlaykichis allinniykichispaj, amañanaykichispajtaj; imaraykuchus Dios kan, tukuy imata rikhurichimuntaj, janaj pachatapis, kay pachatapis, tukuy chaykunapi cosastapis, imaschus ruwanankupaj, imaschus ruwasqas kanankupajwan.

15. Wiñaypaj ruwanasninta junt'anampaj runaj kawsaynimpi, ñawpaj tatasninchista rikhurichimusqantawan, chajrapi animalesta, wayrapi p'isqostawan, arí, tukuy imata, imaschus rikhurichimusqas kanku, chaykunasta rikhurichimusqantawan, contra kanan karqa; jark'asqa poqoypis wiñay kawsaymanta sach'aj contrampi; uj misk'i ujtaj k'allku.

16. Chayrayku Señor Dios runaman qorqa pay kikimpaj ruwananta. Chayraykutaj runa mana kikimpaj ruwayta atinmanchu mana payta gustajtin uj cosa, chayrí waj cosa.

17. Ñoqataj, Lehi, leesqayman jina, reparanay tiyan, uj Diospa angelnin, escribisqasman jina, payqa janaj pachamanta urmarqa; chayrayku supayman tukorqa, Diospa ñawpaqempi sajra kajkunata mask'asqanrayku.

18. Janaj pachamanta urmasqanraykutaj, wiñaypaj muchuyniyoj kasqanraykutaj, tukuy runasta muchuchiya munan. Chayrayku Evaman nerqa, arí chay unay ñawpaj katari, pichus supayqa, pichus tukuy llullaspa tatan, chayrayku pay nerqa: Jark'asqa poqoyta mikhullay, manataj wañupunkichu, astawampis Dios kikillan kanki, allin kajkunasta sajra kajkunasmanta yachaspa.

19. Adanwan Evawan jark'asqa poqoyta mikhusqankutawampacha, Eden nisqa huertamanta wijch'usqas qarqanku, jallp'ata llank'anankupaj.

20. Wawasta nacecherqankutaj; arí, tukuy kay jallp'a patapi tiyakojkunatapis.

21. Runaspa wawasninkoj p'unchayninkunataj karunchasqas karqanku Diospa munayninman jina, cuerpoyoj kajtinku Diosman kutirinankupaj; chayrayku paykunaj kawsayninkoqa kasukojchus manachus rikuchikunankupaj, kay pachapi kawsanankupaj p'unchaykunataj karunchasqas karqanku, Señor Dios runaspa wawasninkuman kamachisqasninman jina. Imaraykuchus payqa tukuy runas Diosman kutirikunankuta kamacherqa; tukuy runasman chinkasqas kashasqankuta rikucherqataj tatasninkoj juchallikusqankurayku.

22. Kunantaj, qhawaychis, Adan mana juchallikunmanchu karqa chayqa, mana urmanmanchu karqa, jinapis Eden nisqa huertapi quedakunman karqa. Tukuy rikhurichimusqa imastaj rikhurichimusqantawan kikin kawsayninkupi quedakunkuman karqa; chay jina kankuman karqa, tukukuyninku mana kanmanchu karqa wiñaypaj.

23. Mana wawayoj kawsanmanchu karqa; chayraykutaj mana yuyayniyoj kawsaypi quedakunkuman karqa, mana kusikuyniyoj, mana muchuyta yachasqankurayku; mana ni ima allin ruwanata ruwaspa, juchata mana rejsisqankurayku.

24. Chaywampis tukuy ima ruwasqa tukuyta Yachajpa yachayninman jina.

25. Adan urmarqa runas kawsanankupaj; runastaj kawsanku, kusikuyniyoj kanankupaj.

26. Mesiastaj jamun junt'aj p'unchaykunapi runaspa wawasninkuta kacharichej Adampa urmasqanmanta. Adampa urmasqanmanta kacharisqas kasqankuraykutaj wiñaypaj libres kanku, allin kajkunata, sajra kajkunamanta rejsinkutaj. Chayta yachaspa kkillankupaj ruwanku, manataj ruwanankuta kamachisqachu, kamachisqas kanku leypa jasut'iyinillanwan, Diospa qosqaña kamachisqasninman jina.

27. Chayrayku runas aychamanta libres kanku; tukuy necesitasqa kajkunastaj paykunaman qosqa. Runas libres kallankutaj ajllanankupaj libre kayta, wiñay kawsaytawan, tukuy runasta jatun allinyachisqanejta, mana chayqa ajllanankupaj preso kayta, wañuytawan, supaypa presochayninman jina, atiyinman jinataj; imaraykuchus supayqa tukuy runasta muchuchiyta munan pay jina kanankupaj.

28. Kunantaj wawasniy, jatun Allinyachejman qhawanaykichista munayman, paypa jatun kamachisqasninta junt'anaykichista munallaymantaj. Paypa nisqasnimpi feniyoj kanaykichista munayman, wiñay kawsayta ajllanaychispaj

Santo Espiritumpa munasqanman jina;

29. Amataj wiñay wañuyta ajllaychischu aychaj munasqanman jina, chaypi sajra kasqanman jinataj, imachus supayman atiyta qon presochanampaj, qankunata ukhu pachaman pusanampaj, kikin reinompi qankunata kamachinampaj.

30. Kay uj, iskay palabralatapis parlaykichis, wawasníy, kay qhepa kaj p'unchyanikunapi kasukojchus manachus rikuchikunaypaj pachapi. Kuraj parteta ajllani profetaj nisqanman jina. Wiñaypaj allin kanaykichista munaspallataj kaykunasta parlaykichis. Amen.

3 CAPITULO

Lehi parlan wawanman Jose. Josej Egiptopi sut'inchaynin. Ajllasqa rikojmanta sut'inchan. Moisespa ruwasqan. Nefita escrituras, hebreo escrituraswan.

1. Kunantaj parlayki, Jose, sullk'a kaj wawáy. Qan phutiyniykuna ch'in pampaspi nacekorqanki. Arí, tukuy phutiyniyanta aswan jatun phutiyniy p'unchaykunapi mamayki nacechisorqa.

2. Señoraj qanman kay jallp'ata t'aqasuchun, mayqen jallp'achus ancha kosa, chayaqeykipaj, wawasniykej chayaqenkupaj, hermanosniykej wawasnikojpatawan. Chayta ruwachun wiñaypaj allin kanaykipaj, Israelpa Ajllasqampa kamachisqasninta junt'ajtiykeqa.

3. Kunantaj, Jose, sullk'a wawáy, qanta apamorqayki phutiyniykuna ch'in pampasmanta. Señor wiñaypaj bendecisuchun, imaraykuchus mirayniyki mana q'alituchu tukuchisqa kanqa.

4. Qhaway, qan mirayniy kanki. Ñoqaj unay tataytaj Jose, pitachus preso kanampaj Egiptoman aparqanku. Señorpa Josewan tratosnintaj jatuchas.

5. Cheqamantataj Jose p'unchayninchista rikorqa. Señormanta tratonta jap'erqataj paypa mirayninmanta allin ruwaj ramata oqharinampaj Israelpa wawasniypaj. Mana Mesiaschu, chaywampis t'aqasqa rama, chaywampis yuyarisqa kanampaj rama Señorpa tratosninman jina. Chayman jinataj Mesias paykunaman rikhurimunman karqa qhepa p'unchaykunapi, atiy espirituwan, laqha pachamanta k'anchayman paykunata apaj — arí, pakasqa laqhamanta, preso kaymantataj libre kayman paykunata apaj.

6. Cheqamanta Jose willarqa, nispa: Señor Diosniy rikojta oqharenqa; rikojtaj mirayniypaj ajllasqa kanqa.

7. Ari cheqamanta Jose nerqa: Kay jinata Señorqa ñoqata niwan: Ajllasqa rikojta oqharisaj mirayniykimanta. Paytaj allimpaj qhawasqa kanqa mirayniykej chawpimpi. Paymantaj kamachisqata qosaj ruwanampaj mirayniykipaj, hermanosnimpajpis. Chaytaj sumaj valesqa kanqa paykunapaj, tatasniykiwan tratosniyta yachanankukama.

8. Payta kamachisajtaj mana ni mayqen waj ruwanata ruwanampaj, mayqentachus ñoqa mana payman qoymanchu. Nawpaqeypitaj payta jatunchasaj, imaraykuchus ñoqaj ruwanayta ruwanqa.

9. Sumaj runa, Moises jina kanqa, pitachus nisqayman jina qanman jatarichiyman, llajtayta salvanampaj, o Israelpa wawasnin.

10. Moisesa jatarichisajtaj Egipto jallp'amanta llajtayta pusanampaj.

11. Chaywampis rikojta jatarichisaj mirayniykimanta. Paymantaj atiyta qosaj palabrayta apanampaj mirayniykiman — manataj palabralayta apanampajchu, nin Señor, astawanqa palabraymanta yachachinampaj, mayqenchus paykunawanña kanqa.

12. Chayrayku mirayniyki escribenqa; Judaj miraynin escribillanqataj. Mirayniykej escribisqasnin, Judaj escribisqasninwan ujllaman tukonqanku, llulla yachachiykunata pantachinankupaj, tratanakusta tukuchinankupajtaj. Jinataj kanqanku sonqo tiyay kawsayta jatarichinankupaj mirayniykej chawpimpi, paykunata qhepa p'unchaykunapi tatasninkumanta yachachinankupajtaj, tratosniymanta yachachinankupajtaj, Señor ajinata nin.

13. Tukuy llajtaypa chawpimpi ruwanay qallarejtin qanta mosojyachisunampaj, o Israelpa wawasnin, chaypacha pisi kallpayojmanta astawan kallpayoj kajman kutichisqa kanqa, Señor ajinata nin.

14. Kay jinata Joseqa sut'incharqa, nispa: Qhawaychis, chay rikojta Señorqa bendicenqa. Payta tukuchiyta munajkunataj pantachisqas kanqanku, imaraykuchus kay Señorpa mirayniypaj qosqayki nisqan junt'akonqa. Ari, kay Señorpa qosqayki nisqan junt'akunanta yachanipuni.

15. Rikojpa sutimpis ñoqaj kikin kanqa. Sutin tatampata kikin jina kanqa. Noqa jinataj kanqa, imaraykuchus, imatachus Señor ruwachenqa makinwan, chayqa Señorpa

atiyninnejta llajtayta salvanqa.

16. Arí, chay jinata Joseqa sut'incharqa: Chay junt'akunanta yachanipuni, Moisesmanta qonantapis yachasqayman jina. Imaraykuchus Señorqa ñoqaman niwan: Wiñaypaj waqaychasaj mirayniykita.

17. Señorqa nillantaj: Uj Moiesta jatarichisaj, atiyta payman uj k'aspipi qollasajtaj, escribiypi juzgayta payman qollasajtaj. Chaywampis qallunta mana paskarasajchu ashkhata parlanampaj, imaraykuchus mana sumaj parlay kajta saquesajchu. Chaywampis leyniyta kikin makiypa dedonwan paypaj escribisaj. Paypaj uj parlayta jatarichillasajtaj.

18. Señorqa nillawarqataj: Ujta jatarichisaj mirayniykiman, paypaj parlajnin jatarichillasajtaj. Noqataj, arí, ñoqa mirayniykej escribisqasninta waj mirayniykiman escribejta saquesaj. Mirayniykej parlajnintaj chayta willanqa.

19. Escribisqasninrí, mayqenkunatachus pay escribenqa, yachayniyman jina kanqanku mirayniykiman rinankupaj. Mirayniykeqa paykunaman jallp'a polvomanta qhapisqanku jina kanqa, imaraykuchus feninkuta rejsini.

20. Jallp'amanta qhaparenqanku, arí, ashkha miraykuna pasajtinkuña hermanosninkuman Diosman kutirinankuta qhaparenqanku. Qhapariyninkutaj willayninkoj sut'i kasqanman jina renqa.

21. Feninkurayku willayninku ñoqaj simiyanta llojsenqa hermanosninkuman, pikunachus mirayniyki kanku. Feninkupitaj willayninkoj mana kallpayoj kasqanta kallpachasaj, tatasniykiwan tratoyta yuyarinankupaj.

22. Kunantaj wawáy, Jose, kay jinamanta ñawpaj tatay Jose sut'incharqa.

23. Chayrayku, kay tratorayku bendecisqa kanki, imaraykuchus wawasniyki mana tukuchisqaschu kanqanku, paykuna libroj willayninkunata kasusqankurayku.

24. Paykunaj chawpinkupi uj jatarikullanqataj, pichus parlayninwan, ruwayninwan ima allin ruwanasta ruwanqa. Payqa Diospa makimpa ancha feniyoj ruwajnin jatuchas milagrosta ruwanampaj, Diospa qhawaynimpi chay jatun ruwanata ruwanampaj, ashkha mosojyachinasta Israelpa wawasninman apanampaj, hermanosniykichispa wawasninkuman ima apanampajtaj.

25. Kunantaj bendecisqa kanki, Jose. Qhaway juch'uyraj kanki, chayrayku hermanoyki, Nefi, paypa nisqasninta kasuy. Chayta ruwanki chayqa, parlasusqayman jina kanqa. Wañoj

jina tataykej parlasusqasninta yuyariy. Amen.

4 CAPITULO

Lehi bendecin Lamampa wawasninta, Lemuelpa wawasnintawan. Ismaelpa familiampaj bendicion; Sampaj, miraynimpajwan bendiciones. Lehiy wañuynin. Aswan phiñanakuykunas.

1. Kunantaj ñoqa, Nefi, tataypa Josemanta, mayqen Josechus Egiptopi presoqasqa, paymanta sut'inchayninkunamanta parlasaj.

2. Imaraykuchus cheqamanta tukuy mirayninmanta sut'incharqa. Escribisqan sut'inchaykuna ancha sumaj, chay jina sumaj sut'inchaykuna casi mana kanchu. Ñoqaykumanta, jamoj mirayniykumantapis sut'inchallarqataj. Bronce planchaspi chaykuna escribisqas kanku.

3. Chayrayku tatayqa Josej sut'inchayninkunata willaytawan Lamampa wawasninta, qharista, warmista wajyarqa. Paykunaman nerqataj: Qhawaychis, wawasniy, pikunachus ñawpaj wawaypa wawasnin kankichis, uyarinawaykichista munayman.

4. Imaraykuchus Señor Dios nin: Kamachisqasniyta junt'ankichis chayqa, kay jallp'a patapi allin risonqachis. Mana kamachisqasniyta junt'ankichischu chayrí, ñoqamanta qharqosqas kankichis.

5. Chaywampis uyariwaychis, wawasniy, manaraj qankunata bendecishaspa, mana sepulturayman riyta atinichu; imaraykuchus sumaj purinaykichista yachachisqa kankichis chayqa, chay sumaj purinaykichismanta mana qonqankichischu, chayta yachani.

6. Chayrayku juchachasqas kankichis chayqa, bendicionniyta qankunapaj saqeni juchachasqa kasqaykichista qhechunaypaj tatasniykichispa umasninkuman chayanankama.

7. Chayrayku, bendicionniyrayku, Señor Dios mana tukuchisqas kajta saqesonqachischu. Chayraykutaj qankunawan, wawasniykichiswan ima wiñaypaj wiñaynimpaj khuyayniyoj kanqa.

8. Jinataj tatay Lamampa wawasninman parlaytawan Lemuelpa wawasninta, qharista, warmista paypa ñawpaqenman pusacherqa.

9. Paykunaman parlarqataj, nispa: Qhawaychis, wawasniy, pikunachus iskay kaj wawaypa wawasnin kankichis, kikin Lamampa wawasnimpaj bendicionniyta saqeykichis.

Chayrayku mana q'alitumanta tukuchisqaschu kankichis, chaywampis tukukuypi wawasniykichis bendecisqas kanqanku.

10. Jinataj tatay paykunaman parlaytawan, Ismaelpa wawasninman parlarqa, arí, tukuy familianmampis parlallarqataj.

11. Paykunaman parlaytawanrí, Samman parlarqa, nispa: Bendecisqa kanki wawasniykiwan, imaraykuchus hermanoyki jina, Nefi jina, kay jallp'ayoj chayaqeykipaj kankichis. Qampa wawasniykitaj paypa wawasninwan yupasqas kanqanku. Qampis hermanoyki jina kallankitaj. Wawasniykipis paypa wawasnin jina kallarqankutaj. Bendecisqataj kanki tukuy p'unchayniyki.

12. Jinataj tatayqa, Lehi, tukuy familianman sonqompi kasqanman jina, paypi Señorpa Espiritunman jinataj parlaytawan, payqa viejorarqa. Payqa wañuporqataj, p'ampasqataj karqa.

13. Jinataj pisi p'unchaykuna tataypa wañusqanmanta, Laman, Lemuelpis, Ismaelpa wawasnimpis ñoqawan phiñakorqanku, Señor paykunata k'amisqanrayku.

14. Imaraykuchus ñoqa, Nefi, Señorpa nisqanman jina paykunaman parlanay karqa. Ashkha imasta paykunaman, tataymanwan, manaraj pay wañupushajtín, willarqani. Ashkha willasqasniy escribisqas kanku waj planchasniypi, imaraykuchus waj planchasniypi aswan ruwasqasniymanta escribisqas kan.

15. Kaykunapirí espírituypa imasninmanta escribini, ashkha bronce planchaspi escribisqastapis kaypi escribillanitaj. Imaraykuchus espírituy anchata escrituraswan kusichin, sonqoytaj chaykunamanta t'ukun. Chaykunata escribinitaj wawasniy amañanankupaj, ñawpajman rinankupajtaj.

16. Qhawaychis, espírituypa anchata kusikun Señorpa ruwanasnimpi. Sonqoytaj, imatachus rikuni, uyarinitaj, chaykunamanta t'ukun.

17. Chaywampis Señor ñoqata jatun, t'ukuchinapaj ruwanasta rikuchiwajtimpis ancha k'acha kasqanwampis, sonqoy qhapharin: ¡O mana atiyniyoj runa, pichus ñoqa kani! Arí, sonqoy phutikun aychayrayku. Espirituytaj phutikun sajra ruwasqasniyrayku.

18. Mayt'usqa tarikuni tentacionesnejta, sapa kuti jamoj juchasnejtataj.

19. Kusikuyta munajtiyri, sonqoy waqan juchasniyrayku. Chaywampis yachani pipichus confiani ñoqa.

20. Diosniy yanapawan; payqa ch'in pampaspi phutiyniykunamanta pusamuwarqa. Jatun qhocha ukhu yakus patapipis yanapallawarqataj.

21. Payqa munakuyninwan junt'achiwan aychay ruphanankama.

22. Enemigosniytataj pantachin, ñawpaqeypi kharkatitinankukama.

23. Qhawariy, p'unchaypi wajyayniyta uyarin, tutapitaj yachachiwan rikuykunawan.

24. P'unchaypi kallpachakuni Diosmanta sumajta mañakuspa ñawpaqempi. Arí, wajyayniyta altuman qhaparerqani. Angelestaj uraykamorqanku, yachachiwarqankutaj.

25. Espiritumpa lijrasnimpi cuerpoy ancha altu orqosman apasqa karqa. Nawisniyrí jatun ruwanasta rikunku, arí, chaykuna may jatun, mana runas rikunankupaj jina. Chayrayku mana saqewanchu chaykunata escribejta.

26. Chantataj chay jatun ruwanasta rikojteyqa, Señorqa runaspa wawasninkuman mana jatunchakuspa, paykunata khuyayninwan visitamojtintaj, ¿Imaraykutaj sonqoy waqanman, imaraykutaj espirituy muchuy wayq'opi quedakunman, imaraykutaj aychay ismunman, kallpaytaj pisiyanman, phutiyniykunaraykú?

27. ¿Imaraykutaj juchaman urmayman, aychayraykú? Arí, ¿Imaraykutaj juchaman urmayman, supay sonqoypi kanampaj tiyasqa sonqoyta tukuchinampaj, espirituyta muchuchinampajtaj? ¿Imaraykutaj enemigoyrayku phiñakunirí?

28. ¡Espiritúy, rijch'arikuy! Amaña juchaman urmaychu. Kusikuy, o sonqóy, amañataj lugarta saqeychu espirituyta enemigompaj.

29. Amaña enemigosniyrayku phiñakuychu. Amataj phutiyniykunarayku kallpayta pisiyachiwaychu.

30. Kusikuy, o sonqóy, Señorqa wajyaytaj, niytaj: O Señor, qanta wiñaypaj yupaychasqayki. Arí, qampi espiritoyqa kusikonqa, Diosniy, salvacionniypa rumin.

31. O Señor, ¿Espirituyta kacharichinkichu? ¿Enemigosniypa makisninkumanta ayqechiwankichu? ¿Juchaj ñawpaqempi kharkatitichiwankichu?

32. ¡Noqaj ñawpaqeypi infiernoj punkusnin wisq'arayasqas kachun, imaraykuchus sonqoyqa llakisqa, espirituytis k'umuykusqa! ¡O Señor, ama allin ruwanasniykej punkusninta

wisq'awaychu, valle ukhu ñampi purinaypaj, pampa ñampi cheqanta purinaypajtaj!

33. ¡O Señor, allin ruwanasniykeje p'achanwan p'achallichway! ¡O Señor, enemigosniymanta ayqechiway! ¡Ñanniyta ñawpaqeypi cheqanchariy! ¡Amataj urmajta saqewaychu — ñanniyta ñawpaqeypi llimphuchariy, amataj ñanniyta jark'aychu, chaywampis enemigoypa ñanninta jark'ay.

34. O Señor, qampi confiani, wiñaypaj confiykitaj. Manataj aychaj makimpi confianichu, imaraykuchus aychapi confiaj juchachasqa kasqanta yachani. Arí, runapi confiaj, aychanejta kamachejwan juchachasqas kasqankuta yachani.

35. Arí, Dios mañakojman mana k'amispalla qonanta yachani. Arí, Diosniy cheqata mañakojtiy qollawanqa, chayrayku wajyakusqayki. Arí, qanman wajyasqayki, Diosniy, allin ruwanaypaj rumiy. Qhaway, wajyakuyniy wiñaypaj qanman wicharimusonqa, rumiy, wiñaypaj Diosniy. Amen.

5 CAPITULO

Dios payman willasqanrayku, Nefi payta wañuchiya munajkunamanta t'aqakun. Zoram, Sam, Jacob, Jose, wajkunawan Nefiwan ayqenku. Labampa espadan. Templota ruwanku. Nefi ajllasqa rey, jark'ajtaj kanampaj.

1. Jinataj ñoqa, Nefi, Señor Diosniyman anchata wajyarqani hermanosniypa phiñakusqankurayku.

2. Chaywampis astawanraj phiñakuwarqanku, wañuchiwayta munanankukama.

3. Arí, ñoqaj contrayta thutorqanku, nispa: Sullk'a hermanonchis kamachiwayta munan; payraykutaj anchataña muchunchis. Chayrayku payta wañuchisun, manaña paypa nisqasninrayku phutiyniyoj kananchispaj. Payqa mana kachunchu kamachejninchis; kay llajtata kamacheyqa ñoqanchis, kuraj hermanosnimpaj.

4. Kunantaj mana tukuy, imatachus ñoqaj contrayta thutorqanku, chayta kay planchaspi mana q'alitutachu escribini. Chaywampis, basta ninaypaj wañuchiwayta munasqankuta.

5. Jinataj Señorqa willawarqa ñoqa, Nefi, paykunamanta ch'in pampasman ayqenaypaj, pikunachus ñoqawan rinkuman, paykunapis ñoqawan ayqenankupajtaj.

6. Chayrayku ñoqa, Nefi, familiaywan, Zoram, paypa

familianwan, Sam, kuraj hermanoy, familianwan, Jacobwan, Josewampis, pikunachus sullk'a hermanosniy, hermanasniywan, tukuy ñoqawan riyta munajkunawampis, paykunawan ayqerqani. Tukuy ñoqawan rejkuna Diospa willasqasninta, rikuchisqasnintawan creerqanku. Chayrayku, imatachus paykunata nerqani, chayta uyarerqanku.

7. Carpasniykuta aparqayku, imatapis apayta atisqaykutawan. Unaytataj ch'in pampaspi purerqayku. Chay chhika unay purisqaykumantari carpa wasisniykuta sayacherqayku.

8. Llajtayri chay lugarta Nefi nispa sutichanaykuta munarqanku. Chayrayku chay lugarta suticharqayku Nefi nispa.

9. Tukuy ñoqawan runastaj sutichakorqanku Nefij llajtan.

10. Señorpa juiciosninta, willasqasninta, kamachisqasnintawan junt'ayta munarqaykutaj Moisespa leyninman jina.

11. Señortaj ñoqaykuwan kasharqa. Walejtaj riwarqayku, imaraykuchus mujsta tarporqayku, askhatataj poqocherqayku. Animal tropasniykutaj kapuwarqayku, tukuy laya animalniyku karqa.

12. Ñoqataj, Nefi, bronce planchaspi escribisqasta aparqani. Chaywantaj aparqani morq'ota, mayqen morq'ochus pusanapaj brujula karqa, mayqentachus Señor kikin makinwan wakicherqa tataypaj, escribisqaman jina.

13. Jinataj allin riwarqayku, jallp'api ashkhata yapakorqaykutaj.

14. Ñoqataj, Nefi, Labampa espadanta jap'ispa ashkhata chayman rijch'akoj espadasta ruwarqani jark'akunaykupaj lamanita nisqa runas ñoqaykuman jamojtinku; yachallarqanitaj paykuna chejniwasqaykuta ñoqata, wawasniyta, ñoqaypata sutichasqa llajtaytawan.

15. Llajtayta wasichayta, tukuy laya k'ulluta llank'ayta, fierrota, cobreta, bronceta, acerota, qorita, qolqeta, valesqa metaleta, chaykunatapis llank'ayta yachacherqani, chaykuna ashkha kasqanrayku.

16. Ñoqataj, Nefi, templota ruwarqani. Chayta ruwarqani Salomompa temponman rijch'akojta, chaywampis mana ashkha valesqa cosaswan ruwasqachu temploqa; chaykunas casi mana tarikusanrayku chay lugarpi. Chayrayku Salomompa tempon jina kikimpuni mana karqachu. Chaywampis Salomompa temponman rijch'akoj karqa. Chay

temploj ruwasqantaj sumaj karqa.

17. Jinataj ñoqa, Nefi, llajtayta llank'ajkunaman, makisninkuwan ruwajkunamampis tukucherqani.

18. Chay jinapis paykuna reyninku kanayta munarqanku. Jinapis ñoqa, Nefi, mana reyniyoj kanankuta munarqanichu. Chaywampis atisqayman jina paykunapaj ruwarqani.

19. Señorpa hermanosniyman nisqanman jina, mayqen chus ñoqa paykunaj kamachejninku, yachachejninkutaj kanayta nerqa, chay junt'akorqa. Chayrayku ñoqa paykunaj kamachejninku, yachachejninkutaj qarqani wañuchiwayta munanankukama, Señorpa kamachisqanman jina.

20. Chayrayku Señor ñoqata niwasqan junt'akorqa, chaypacha niwarqa: Mana nisqasniykita kasonqanku chayqa, Señorpanta qharqosqas kanqanku. Chay jinapunitaj karqa, paypa ñawpaqenmanta qharqosqas karqanku.

9 CAPITULO

Aswan Jacobpa yachachiynin. Wiñaypaj allinyachiy. Salvadora ñak'ariyninmanta sut'inchan. Mana ley kajtin, mana jasut'iy kanchu.

1. Kunantaj, munasqa hermanosniy, kaykunata leeni tukuy Israelpa wawasninwan tratosenmanta yachanaykichispaj —

2. Pay judiosman, santo profetasnejta, parlasqanta kay mundoj qallariyninmantapacha, sapa miraymantaj, Diospa cheqa iglesianman, cheqa tropanman ima kutichisqas kanankukama, chayta yachanaykichispajtaj. Chaypachataj paykuna chayaqe jallp'asninkuman juntuchasqas kanqanku, tukuy prometisqa jallp'asninkupitaj wasichasqas kanqanku.

3. Qhawaychis, munasqa hermanosniy, kaykunata yachachishaykichis kusikunaykichispaj, umasniykichista wiñaypaj oqharinaykichispajtaj, Señor Diospa wawasniykichispaj bendicionesninrayku.

4. Imaraykuchus ashkha qankunamanta jamoj tiemposmanta yachanaykichispaj sumajta mask'asqaykichista yachani. Chayrayku aychanchis ismunanta, wañupunantapis yachasqaykichista yachani. Chaywampis cuerpoyoj kaspas Diosninchista rikusunichis.

5. Arí, Jerusalempi kajkunaman, maymantachus jamorqanchis, cuerpoyoj rikuchikunanta yachasqaykichista yachani. Imaraykuchus paykunaman jamunampaj allin kanman. Imaraykuchus jatun Ruwajpaj allin kanman cuerpoyoj kaspas runasta kasunan, tukuy runapaj wañunan

kosa kanman tukuy runas payta kasunankupaj.

6. Jatun Ruwajpa khuyayniyoj munayninta junt'anampaj tukuy runas wañupunku. Chayraykutaj kawsarichimuy atiy kanan tiyan. Runaj urmasqanraykutaj runaspaj kawsarimuy kanan tiyan. Runaj urmasqan karqa jucharayku, runaj urmasqanraykutaj Señormanta t'aqasqas karqanku.

7. Chayraykutaj wiñaypaj allinyachiy kanan tiyan. Mana wiñaypaj allinyachiy kajtenqa kay ismoj cuerpo mana p'achallikunmanchu mana ismojwan. Jinapis ñawpaj runata juzgayqa wiñaypaj kanman karqa. Chay jina kajtinrí kay cuerpoqa ismoj, t'unakoj ima jallp'aman siriykunman karqa mana jayk'ajpis watejmanta kawsarimunampaj.

8. ¡O Diospa sumaj yuyaynin, khuyaynin, k'acha kaynimpis! Cuerposninchis mana watejmanta kawsarimunkumanchu karqa chayqa, espíritusninchis wiñaypaj Diosmanta urmasqa angelta, pichus supayman tukorqa, payta kasunkuman karqa, mana ni jayk'aj kawsarimunanchispaj.

9. Espíritusninchisrí pay jinaman tukunkuman karqa. Ñoqanchistaj supaykunaman tukusunman karqa supaypa angelesninman, wiñaypaj Diosninchismanta t'aqasqas kananchispaj, llullaspa tatanwan, pay jina muchuypi, wiñaypaj quedakunanchispaj. Arí, ñawpaj tatasninchista engañajman, k'anchayniyoj angel rijch'achikojman, runaspa wawasnkuta tukuchejman, pakaypi wañuchejkunaman, pakaypi laqha ruwachejman, payman rijch'akusunman karqa.

10. O may jatun Diosninchispa k'acha kaynin. Payqa kay millay phiña animalmanta ayqenapaj ñanta wakichipuwanchis. Arí, chay millay animalmanta, wañuy, ukhu pachataj animalmanta, mayqen animaltachus ñoqa sutichani cuerpoj wañuynin, espírituj wañuynin ima.

11. Diosninchispa, Israelpa Ajllasqampa, ayqena ñanninrayku kay wañuy, mayqen wañuymantachus willaniña, mayqen wañuychus kay kawsaymanta, chay wañuy wañusqasninta qoponqa. Kay wañuytaj tumba.

12. Kay wañuyrí, mayqen wañuymantachus willaniña, mayqen wañuychus espíritu manta wañuy, chay wañuy wañusqasninta qopullanqataj, chay espíritu manta wañoqqa ukhu pacha. Chayrayku wañuy, ukhu pachawan wañusqasninkuta qopunanku tiyan. Ukhu pachataj watasqa espíritusninta qopunan tiyan. Tumbataj watasqa cuerposninta qopunan tiyan. Chantá, runaspa cuerposninku, espíritusninkuwan mosojmanta tantakonqanku. Chayta

ruwayta atinkutaj Israelpa Ajllasqampa kawsarichimuy atiyinnejta.

13. ¡O may k'acha Diosninchispa munaynin! Waj partemanta Diospa paraisonqa allin ruwajkunaj espíritusninkuta qopunan tiyan. Tumbapis allin ruwajpa cuerpona qopunan tiyan. Chantá espíritu, cuerpowan tantasqa kanqanku. Tukuy runastaj mana wañoj cuerpowan p'achallikonqanku, wiñaypaj kawsanankupaj, kawsaj runas kanqanku. Paykunaj cabal yachayninku ñoqanchispa aychapi yachayninchisman jina. Chaywampis yachayninchis cabal kanqa.

14. Chayrayku cabal yachayniyoj kasunchis, juchayoj, ch'ichi kasqanchismanta, q'ala kasqanchismantawan. Allin ruwajkunari cabal yachayniyoj kanqanku kusikunankumanta, junt'aj kasqankumanta, llimphu, k'anchaj p'achawan p'achallisqas, arí, allin ruway p'achawan p'achallisqas kanqanku.

15. Jinataj tukuy runas kay ñawpaj wañuymanta kawsarimuyman chayajtinkuña, wiñaypaj kawsanankupaj, chaypacha Israelpa Ajllasqampa ñawpaqempi rikhurimunanku tiyan. Chantá juicio kanqa, Diospa cheqa, cheqantaj juicionman jina juzgasqas kananku tiyan.

16. Chantataj, cheqamanta, Señorpa kawsasqanman jina, imaraykuchus pay nerqaña paypa wiñaypaj nisqampi, chaytaj mana tukukuyta atinchu, nin allin ruwajkuna allin ruwajkunaraj kanqanku, chay jinapis ch'ichi kajkuna ch'ichiraj kanqanku. Chayrayku ch'ichi kajkuna supay, angelesninwan kanku. Paykunaqa paykunapaj wakichisqa wiñay nina lawrayman renqanku. Ñak'ariyninkutaj nina azufre qhocha jina. Chay nina lawrayqa wiñaypaj, tukukuynintaj mana kanchu.

17. ¡O may jatun Diosninchispa k'acha kaynin, cheqa kaynin ima! Imaraykuchus payqa tukuy nisqasninta junt'an. Siminmantataj llojsinku, leynintaj junt'akunan tiyan.

18. Chaywampis allin ruwajkuna, Israelpa Ajllasqampa allin kawsajnikunapis, pikunachus Israelpa Ajllasqampi creenku, pikunachus kay mundoj cruzninta oqharinku, pikunachus p'enqayninkuta neganku, paykunajpata Diospa reinon kanqa. Chay reino paykunapaj wakichisqa karqa kay pachaj qallariyninmantapacha, kusikuyninkutaj wiñaypaj junt'asqa kanqa.

19. ¡O Diosninchispa may sumaj khuyaynin, Israelpa Ajllasqantaj! Imaraykuchus payqa allin kawsajkunata pusan

chay millay phiña animalmanta, supaymantapis, wañuymantapis, ukhu pachamantapis, chay nina lawray azufre qhochamantapis, mayqenchus wiñaypaj ñak'ariy.

20. ¡O may sumaj Diosninchispa k'anchaynin! Imaraykuchus tukuy imata yachan pay, mana ni ima mana yachasqan kanchu.

21. Pay jamun kay pachaman tukuy runasta salvaj, nisqanta kasojtinkoqa. Imaraykuchus tukuy runaspa ñak'arinankuta ñak'arin, tukuy kawsajpa ñak'ariyninmantapis, qharispata, warmispata, wawaspatapis, pikunachus Adampa familian kanku, paykuna ñak'arinankuta ñak'arin.

22. Kayta ñak'arintaj tukuy runas kawsarimunankupaj, tukuy runas paypa ñawpaqempi sayarinankupaj jatun juicio p'unchaypi.

23. Tukuy runasta kamachillantaj Diosman kutirinankupaj, paypa sutimpi bautizakunankupaj, Israelpa Ajllasqampi cabal feniyoj kaspá, mana chayqa mana Diospa reinompi salvakuyta atinkuchu.

24. Manachus Diosman kutirinku, manataj paypa sutimpi creenkichu, manataj tukukuykama sumajta sayankuchu chayqa, paykuna juchachasqas kananku tiyan, imaraykuchus Señor Dios, Israelpa Ajllasqan, chayta nin.

25. Chayrayku leyta qon. Maypichus ley mana kanchu, chaypi mana jasut'iy kanchu. Maypichus jasut'iy mana kanchu, chaypi jucha mana kanchu. Maypitajchus juchachay mana kanchu, chaypeqa Israelpa Ajllasqampa khuyaynin paykunapaj kan allinyachisqanrayku, imaraykuchus paykuna atiyinnejta kacharisqas kanku.

26. Imaraykuchus allinyachiynin justiciampa munayninta ruwan mana leyniyoj runaspaj chay millay phiña animalmanta, wañuymanta, ukhu pachamanta, supaymanta, nina lawray azufre qhochamantapis, mayqenchus wiñaypaj ñak'ariy, chaykunamanta kacharisqas kanankupaj. Diosmantaj, pichus paykunaman kawsayta qon, pichus Israelpa Ajllasqan, payman kutichisqas kanku.

27. Chaywampis, ¡Ay leyniyoj runamanta! Arí, pejpatachus Diospaj tukuy kamachisqasnin kapun, ñoqanchis jina, pitajchus chay kamachisqasninta mana junt'anchu, ¡Ay chay runamanta! Jinapis kasukojchus manachus rikuchikunampaj p'unchayninkunata tukuchin. ¡Paypa kawsaynenqa millay!

28. ¡O sajra runaj yachaysapa munaynin! ¡O runaj qhasi mana kajninkuna, mana kallpayoj kajnin, wampu kajnimpis!

Amañaj kaspá yachaysapa kasqankuta yuyanku. Diospa nisqasninta manañataj kasunkuchu; chayta uj laduman churanku, kikillankumanta yachasqankuta yuyaspa. Chayrayku paykunaj yachayninku mana yuyayniyoj, manataj kosachu paykunapaj. Paykunataj wañonqanku.

29. Chaywampis Diospa nisqasninta kasukunku chayqa, yachayniyoj kay kosa.

30. ¡Ay qhapaj kajkunamanta, pikunachus kay jallp'aj kapuyninkunamanta qhapaj kanku! Qhapaj kasqankurayku mana kapuyniyoj runasta qhesachanku, llamp'u sonqoyojoj kajkunatataj qhatiykachanku. Sonqosninkutaj kapuyninkupi kashanku, chayrayku kapuyninkoqa diosninku. Reparakuychis, paykunaj kapuyninku paykunawan kуска wañonqa.

31. Ay llojt'ukunamanta, pikunachus mana uyarinkuchu, imaraykuchus paykuna wañonqanku.

32. Ay ciegosmanta, pikunachus mana qhawayta munankuchu, imaraykuchus paykunapis wañonqanku.

33. Ay mana yuyayniyoj rumi sonqosmanta, imaraykuchus qhepa p'unchaypi juchasninkumanta yachayqa paykunata jasut'enqa.

34. Ay llulla runamanta, imaraykuchus pay ukhu pachaman wijh'usqa kanqa.

35. Ay wañuchiya munaspa wañuchejmanta, imaraykuchus payqa wañonqa.

36. Ay qhencha runasmanta, imaraykuchus paykuna ukhu pachaman wijh'usqas kanqanku.

37. Arí, ay falso dioskunata yupaychajkunamanta, imaraykuchus tukuy supaykunaj supaynin paykunamanta asiykun.

38. Jinapis, ay tukuy juchayoj wañojkunamanta, imaraykuchus paykuna Diosman kutipuspa paypa uyanta rikonqanku, juchachasqastaj kanqanku.

39. O munasqa hermanosníy, K'anchayniyoj Diospa contrampi juchallikuy millay kasqanta yuyariychis. Sajra yuyayniyoj kajpa munayninta ruway millay kasqanta, chaytapis yuyarillaychistaj. Aychaman jina kawsayqa wañuy, espíritu man jina kawsaytaj wiñaypaj kawsay, chayta yuyarillaychistaj.

40. O munasqa hermanosníy, nisqasniyta uyariychis. Israelpa Ajllasqampa k'acha kayninta yuyariychis. Amataj sinchi cosasta contraykichispi nisqayta ninakuychischu. Chayta ruwajtiykichisqa, cheqa kajpa contrampi kankichis,

imaraykuchus qankunaj Ruwajniykichispa nisqasninta willaykichis. Cheqa kajpa nisqasnin tukuy ch'ichi kajkunapaj sinchi kasqankuta yachani. Chaywampis allin ruwajkuna chaykunamanta mana mancharikunkuchu, imaraykuchus paykuna cheqa kajkunata munakunku, yuyayninkutataj mana tijrankuchu.

41. Chantataj, munasqa hermanosníy, Señorman, Ajllasqamampis, jamuychis. Paypa ñanninkuna cheqan kasqankuta yuyariychis. Qhawaychis, runapaj ñan k'ullku, chaywampis paypa ñawpaqempi cheqan. Israelpa Ajllasqan punkuta qhawajtaj. Chaypitaj yanapajnin mana kanchu. Manataj waj ñan kanchu, punkullanta yaykuna, imaraykuchus mana payta engañayta atinkuchu, imaraykuchus sutenqa Señor Dios.

42. Punkuta takajta kicharenqa. Yuyayniyoj kajkunata, amañasqa kajkunata, qhapaj kajkunata, pikunachus jatunchakunku amañasqankurayku, yuyayninkurayku, kapuyninkuraykutaj — arí, paykunata p'enqachenqa. Paykuna mana chaykunamanta t'aqakojtinkoqa, wampus kasqankuta mana reparakojtinkoqa, manataj sumajta k'umuykojtinkoqa, payqa paykunata mana kicharenqachu.

43. Chaywampis yachayniyojpa, yuyayniyojpaawan cosasninku paykunamanta wiñaypaj pakasqas, arí, chay kusiypapis, mayqenchus allin kawsajkunapaj wakichisqaña kashan.

44. O munasqa hermanosníy, nisqasniyta yuyariychis. Qhawaychis, p'achasniyta lluch'ukuni, chaykunata ñawpaqeykichispi thalanitaj. Salvawaj Diosmanta mañakunitaj tukuyta qhawaj ñawinwan qhawanawanta. Chayrayku qhepa p'unchaypi, maypachachus tukuy runas ruwasqasninkuman jina juzgasqas kanqanku, chaypacha Israelpa Ajllasqan ñoqamanta juchasniykichista thalajta rikuwasqanta yachankichis. Paypa ñawpaqempi k'anchayniyoj sayanayta, yawarniykichista manaña apanaytawan yachallankichistaj.

45. O munasqa hermanosníy, juchasniykichismanta kutiriychis, qankunata usqhayta watajpa waskhasninta thalarakuychis. Diosman kutiriychistaj, pichus salvakunaykichispaj rumi.

46. Wakichikuychis k'anchayniyoj p'unchaypaj, juzgana p'unchaypajpis, maypachachus tukuy allin ruwajkunaman justiciata qonqanku, mana may chhika mancharikuspa k'umuykunaykichispaj. Jinapis, mana juchasniykichista cabalta

yuyarinaykichispaj, qhaparinaykichiskama: Cheqan, cheqan juiciosniyki, o tukuy atiyniyoj Señor Dios, chaywampis juchachasqa kasqayta yachani. Leyniykita p'akerqani, p'akisqasniytaj ñoqaypata kanku. Supaytaj ñoqata atipawan millay muchuyniyoj kanaypaj.

47. Chaywampis hermanosníy, ¿Allinchi kanman qankunata rijch'arichinaypaj kay millay imasmanta?

¿Molestaykichismanchu munayniykichis mana juchayoj kajtenqa? ¿Cheqa kajpa sut'i kasqanman jina sut'inta parlaykichismanchu mana juchayoj kajtiykichis?

48. Qhawaychis, k'anchayniyoj kawajchis chayqa, k'anchayniyoj kajkunamanta parlaykichisman. Chaywampis mana k'anchayniyojchu kankichis, yachachej jinata qhawallawankichistaj. Chayrayku allin, imachus pasan juchayoj runaswan, chayta qankunaman yachachinaypaj.

49. Qhawaychis, juchallikuyta chejnini, sonqoytaj leyta junt'aypi kusikun, Diospa llimphu sutinta yupaychallasajtaj.

50. Jamuychis, hermanosníy, sapa ch'akichikojpis, jamuychis yakusman. Mana qolqeyoj rantikamuy, mikhuytaj, arí, vinota, lechetawan rantikuy mana qolqewan, mana ima preciowantaj.

51. Chayrayku, ama qolqeykita gastaychu mana valej cosasta rantispa. Amataj llank'aychischu mana allinyachisoj llank'aypi. Sumajta uyariwaychis, nisqasniyta yuyarichistaj. Israelpa Ajllasqanman jamuychistaj, mana ismojta mikhuychis, imachus mana ismuyta atinchi, ashkhapi kusikojta saqekuychistaj.

52. Jinapis munasqa hermanosníy, Diosniykichispa nisqasninta yuyariychis. P'unchaypi paymanta mañakuychis, tutapiri santo sutinta agradeceychis. Sonqosniykichista kusikojta saqeychis.

53. Reparakuychistaj may sumaj Señorpa tratosnin kasqankuta, may sumaj runaspa wawasnikupaj khuyayniyoj kasqantawan. Jatun kasqanrayku, k'acha khuyayniyoj kasqanraykutaj wawasnichis kay kawsaypi mana tukuyininkuchu tukuchisqas kanankuta niwanchis, astawanqa paykunata waqaychanqa. Jamoj miraykunapitaj paykuna allin ruwaj rama kanqanku Israelpa wawasniypaj.

54. Kunantaj hermanosníy, astawan parlaykichisman, chaywampis q'aya astawan parlarimusqaykichis. Amen.

29 CAPÍTULO

Astawan Nefij sut'inchayninkuna. Gentiles Bibliawan. Waj libros. Diospa nisqasnin ujllaman tantasqas kanqanku.

1. Jinapis ashkhas kanqanku — chay p'unchaypi, maypachachus paykunaj chawpinkupi t'ukuchina ruwanata ruwasaj. Chayta ruwasajtaj runaspa wawasninkuwan tratosniyta yuyarinaypaj, iskay kaj kutirayku makiywan llajtayta pallanaypaj, pikunachus Israelpa wawasnin kanku, paykunata.

2. Jinataj, qanwan tratosniyta yuyarinaypaj, Nefi, tataykiwan tratoyta yuyarinaypajtaj, wawasniykita yuyarinaypaj; wawasniykej nisqasninku simiyanta llojsinankupaj wawasniykiman. Nisqasniytaj kay jallp'aj kantusninkama chayanqanku, llajtaypaj, pikunachus Israelpa wawasnin kanku, paykunapaj yachachiy kanampaj.

3. Nisqasniy llojsimusqankuraykutaj — ashkha gentiles nenqanku: ¡Biblia! ¡Biblia! Bibliayku kanña, manataj waj Biblia kanmanchu.

4. Chaywampis kayta nin Señor Dios: O wampus, Biblianku kan. Chaytaj judiosmanta, ñawpaj trato llajtaymanta llojsenqa. ¿Ima graciastataj judiosman qonku chay Bibliata jap'isqankumanta? Arí, ¿Imata niyta munanku chaywan gentiles? ¿Judiospa puriyinkunasta, llank'ayninkunasta, muchuyninkunastawan yuyarinkuchu? Jinapis, ¿Ñoqapaj ruwasqasninkuta, gentilesman salvacionta apajtinku, chayta yuyarinkuchu?

5. O qankuna gentiles, ¿Ñawpaj trato llajtayta, judiostapis yuyarinkichischu? Mana, astawanqa paykunata juchachankichis, paykunata chejninkichis, manataj paykunata yanapayta munankichischu. Qhawaychis, tukuy kaykunata kikin umasniykichisman kutichisqaykichis, imaraykuchus ñoqa, Señor, llajtayta mana qonqanichu.

6. Qankuna wampus, pikunachus ninkichis: Biblia, Bibliayku kanña, manataj waj Bibliata necesitaykuchu. ¿Biblia kapusunkichismanchu karqa, mana judios kajtinku?

7. ¿Manachu ashkha llajtas kasqanta yachankichis? ¿Manachu tukuy runasta ñoqa, Señor Diosniykichis, ruwasqayta yachankichis? ¿Manachu tukuy jatun qhocha kantupi tiyakojkunata yuyarisqayta yachankichis? Chay jinapis, ¿Janaj pachata, kay pachatawan kamachisqayta

manachu yachankichis? Jinapis, ¿Palabrayta runaspa wawsninkuman apachini, arí, tukuy kay pachaj llajtasnimpi tiyakojkunamampis nisqayta apachini, chayta manachu yachankichis?

8. ¿Imapaj thutunkichis, astawan nisqasniyta jap'inaykichispaj? ¿Manachu yachankichis iskay llajtaspa willayninkuna qankunapaj Dios kasqaymanta testigo kasqankuta, uj llajtamanta yuyarikusqayta, imaynatachus waj llajtamanta yuyarikuni, chayta manachu yachankichisri? Iskay llajtas ujllaman rejtinu paykunaj willayninkunapis ujman rillanqankutaj.

9. Kayta ruwanitaj ashkha runasman kikin qayna, kunan, wiñaypajpis kasqayta rikuchinaypaj. Jinapis munasqayman jina parlani. Jinapis uj palabrata nisqayta yachajtiykichis, mana waj palabrata mana waj jinata ninayta yuyaychischu. Imaraykuchus ruwanay manaraj tukusqachu, jinapis mana tukukonqachu runa tukukunankama, nitaj chaypachamanta wiñayniypa wiñayninkamapis.

10. Chayraykutaj, Biblia kapusqaykichisrayku, mana tukuy nisqasniy chaypi kasqanta yuyaychischu. Jinapis mana wajta mana escribichisqayta yuyaychischu.

11. Noqa tukuy runasta inti llojsimojpi, inti yaykojpipis, uranejpi, patanejpipis, jatun qhochaj kantusnimpi tiyakojkunatapis, tukuy paykunata paykunaman nisqasniyta escribinankupaj kamachini. Imaraykuchus escribisqa librosmanta kay pachata juzgasaj, sapa runa ruwasqanman jina, librospi escribisqasman jinataj.

12. Noqa judiosman parlasaj, chayta escribenqankutaj. Nefitasman parlasaj, parlasqayta escribillanqankutaj. Waj Israelpa familiasninmampis, mayqenkunatachus karuman púsarqani, paykunamampis parlallasajtaj, parlasqayta escribenqankutaj. Jinapis, tukuy kay pachapi llajtasman parlasaj, paykunataj parlasqayta escribenqanku.

13. Jinataj judios nefitaspa nisqasninku kaponqanku. Nefitastaj judiospa nisqasninku kaponqanku. Nefitastaj judioswan chinkasqa Israelpa familiasnimpa nisqasninku kaponqanku. Jinapis chinkasqa Israelpa familiasninku nefitaspa, judiospawan nisqasninku kaponqanku.

14. Jinallataj llajtay, pikunachus Israelpa wawsnin kanku, paykuna kapuyninku jallp'asninkuman juntuchasqas kanqanku. Nisqaypis ujllaman juntuchasqa kallanqataj. Ñoqaj nisqaypa contranta, llajtaypa, pikunachus Israelpa wawsnin

kanku, paykunaj contrankuta maqanakojkunaman rikuchillasajtaj Dios kasqayta, Abrahamwan tratochasqaytataj wawasninta wiñaypaj yuyarinaypaj.

31 CAPITULO

Aswan Nefij sut'inchayninkuna. Imapajchus Salvador bautizachikunman. Cheqan, k'ullku ñan.

1. Kunantaj ñoqa, Nefi, qankunaman sut'inchasqayta tukuchani, munasqa hermanosníy. Cheqamanta jamoj imasmanta uj chhikallanta escribiyta atini. Chay jinapis hermanoy Jacobpa nisqasninmanta uj chhikallanta escribiyta atini.

2. Chayrayku, imatachus escribiniña, chay bastalla kanman. Chaywampis wakin Jesucristoj yachachiyninkunamantaraj parlanay tiyan. Chayraykutaj sut'inta parlaykichis, sut'inchayniy sut'i kasqanman jina.

3. Manchayta kusikuni sut'i kajkunapi. Kay jinallamantataj Señor Dios runaspa wawasninkupaj ruwan. Imaraykuchus Señor Dios k'anchayta qon entiendechinampaj. Imaraykuchus runasman parlan parlayninkuman jina entiendenankupaj.

4. Chayrayku chay profetamanta, mayqen profetatachus Señor rikuchiwarqa, paymanta qankunaman parlasqayta yuyarinaykichista munayman. Payqa Diospa Corderonta, pichus kay pachaj juchasninta pampachanqa, payta bautizanqa.

5. ¡Kunanrí, sichus Diospa Corderon, llimphu kaspera, tukuy Diospa kamachisqasnintaraj junt'anampaj yakupi bautizachikunan tiyan chayqa, astawanraj ñoqanchis, mana llimphu kaspera, bautizachikunanchis tiyan, arí, yakupi!

6. Kunantaj, munasqa hermanosníy, tapuykichisman, ¿Imaynataj bautizachikuspa Diospa Corderon tukuy Diospa kamachisqasninta junt'arqari?

7. ¿Acaso manachu yachankichis mana juchayoj kasqantari? Jiná mana juchayoj kaspapis, runaspa wawasninkuman rikuchin Tataj ñawpaqempi aychapi k'umuykusqanta, Tataman kasukoj kasqanta willaspa kamachisqasninta junt'anampaj.

8. Chaymanta, payqa bautizachikusqantawan, paypa patanman Santo Espíritu uraykamorqa paloma jina.

9. Watejmantataj chay runaspa wawasninkuman rikuchin ñampa cheqan kasqanta, rikuchin punkuta, maynejtachus yaykunanku tiyan, chaypa k'ullku kasqantapis. Paytaj

paykunaman rikucherqa imaynatachus yaykunanku kasqankuta.

10. Runaspa wawasninkuman nerqataj: Ñoqata qhatiwaychis. Chayrayku munasqa hermanosníy, ¿Jesusta qhatiyta atisunmanchu mana Tataj kamachisqasninta junt'aspa?

11. Tatataj nerqa: Diosman kutiriychis, Diosman kutiriychis, Munasqa Wawaypa sutimpi bautizakuychistaj.

12. Jinataj Wawa ñoqaman parlawajta uyarerqani, niwarqataj: Tataqa Santo Espirituta sutiypi bautizakojman qonqa, ñoqaman jina. Chayrayku qhatiwaychis, imatachus ruwajta rikuwankichis, chayta qankuna ruwallaychistaj.

13. Chayrayku, munasqa hermanosníy, tukuy sonqoykichiswan Wawata qhatinkichis, mana puraj uya kaspá, manataj Diospa ñawpaqempi pantachispaqa, jinapis cheqa munaywan, Tataman willankichis Cristoj sutinta apayta munasqaykichista bautismonejta — arí, Señorniykichista, Salvadorniykichistapis yakuman qhatinkichis nisqanman jina chayqa, tukuy chayta ruwankichis chayqa, Santo Espirituta jap'inkichis. Arí, chantataj nina bautismo jamun Santo Espiritu bautismowan, chantataj angelkunaj parlayninkupi parlayta atinkichis, Israelpa Ajllasqanman yupaychanasta qhapariyta atillankichistaj.

14. Chaywampis munasqa hermanosníy, kay jinamanta Wawa ñoqaman parlarqa: Juchasniykichismanta kutirikuytawan, Tataman willaytawantaj kamachisqasniyta junt'ayta munasqaykichista yakupi bautismonejta, nina bautismota, Santo Espiritu bautismotawan jap'iytawan mosoj parlaypi parlanaykichispaj, arí, angelkunaj parlayninkupipis, tukuy chayta ruwaytawan, ñoqata negawankichis chayqa, aswan allin qankunapaj kanman karqa mana ni jayk'ajpis rejsinawaykichis.

15. Tatamanta nisqanta uyarerqanitaj, nispa: Arí, Munasqaypa nisqasnenqa cheqa, allintaj. Pitajchus tukukuykama sumajta sayan, payqa salvasqa kanqa.

16. Kunantaj, munasqa hermanosníy, chaymanta yachani runa mana tukukuykama sumajta sayanchu, kawsay Diospa Wawampa rikuchisqanman jina chayqa, pay mana salvakuyta atinmanchu.

17. Chayrayku, imatachus Señorniykichis, Kacharichejniykichispis ruwanqa, rikusqaymanta willasqayman jina, chayta qankunapis ruwallaychistaj.

Chayrayku ñoqaman rikuchisqas kanku, punkuta, mayqennejtachus yaykunaykichis tiyan, chayta rejsinaykichispaj. Chay punkoqa, mayqennejtachus yaykunaykichis tiyan, chayqa Diosman kutiriy, yakupi bautismotaj; chantataj juchasniykichista pampachay jamun ninanejta, Santo Espiritunejtataj.

18. Chaymantataj cheqan, k'ullku ñampi, mayqen ñanchus wiñay kawsayman pusan, chaypi purinkichis. Arí, punkunejta yaykunkichisña. Tataj, Wawajpawan kamachisqasninkuta junt'ankichis. Santo Espirituta, pichus Tatamanta Wawamantawan willan, payta jap'inkichistaj, pay qosqaykichis nispa nisqanta junt'anampaj, maypachachus nerqa ñannejta yaykunkichis chayqa, jap'inkichis.

19. Kunantaj, munasqa hermanosníy, ña kay cheqan, k'ullku ñanman yaykushajtiykichisña, tapuykichisman ¿Chaywan tukuy imayñachu ruwakun?, nispa. Niykichis, Mana. Imaraykuchus mana kaykama chayamunkichischu, astawanqa Cristoj nisqanman jinalla, paypi mana kuyurej feniyoj kaspá, kallpayoj salvanampaj Kajpa sumaj ruwasqasnimpi llimphitumanta confiaspa.

20. Chayrayku ñawpajman rinaykichis tiyan Cristopi sinchita sayaspa, suyaypi cabal k'anchayniyoj kaspá, Diosta, tukuy runastawan munakuspataj. Chantá, ñawpajman rinkichis chayqa, Cristoj nisqanrayku kusikojtiykichis, tukukuykama sumajta sayajtiykichis chayqa, Tata nin jinata: Wiñay kawsayniyoj kankichis.

21. Kunantaj munasqa hermanosníy, kayqa ñan. Manataj waj ñan kanchu ni waj qosqa suti kanchu janaj pachaj urampi, mayqennejtachus runa Diospa reinompi salvakuyta atinman. Kaytaj Cristoj yachachiynin, Tataj sapan cheqa yachachiynin, Wawajpatapis, Santo Espiritojpatapis. Paykunataj uj Dioslla kanku, tukukuyninkutaj mana kanchu. Amen.

32 CAPITULO

Aswan Nefij sut'inchayninkuna. Angelkunaj parlayninku. Santo Espiritoj ruwaynin.

1. Kunantaj, munasqa hermanosníy, ñampiña kajtiykichis, imatachus ruwanaykichis tiyan, chaymanta sonqoykichispi t'ukusqaykichista reparakuni. Chaywampis, ¿Imarayku chaykunasmanta sonqosniykichispi t'ukunkichis?

2. ¿Manachu yuyarinkichis Santo Espirituta

jap'isqaykichistawan angelkunaj parlayninkupi parlayta atinaykichista nisqayta? Kunantaj, ¿Imaynataj mana Santo Espiritunejta angelkunaj parlayninkupi parlayta atiwajchis?

3. Angeles Santo Espiritoj atiyinnejta parlanku. Chayrayku Cristoj nisqasninta parlanku. Chayraykutaj, nerqaykichis, Cristoj nisqasninrayku kusikuychis; imaraykuchus Cristoj nisqasnenqa willasunkichis tukuy imata ruwanaykichismanta.

4. Chayrayku, kayta nisqaytawanña, sichus kaykunata mana entiendeyta atinkichischu chayqa, chay jina kanqa mana mañakusqaykichisrayku, mana takasqaykichisraykutaj. Chayrayku mana k'anchayman pusasqaschu kankichis, jinapis laqhapi wañunaykichis tiyan.

5. Uyariwaychis, watejmanta niykichis, sichus ñannejman yaykunkichis, Santo Espirituta jap'inkichistaj chayqa, tukuy imata ruwanaykichis tiyan, Santo Espiritu chayta rikuchisonqachis.

6. Kayqa Cristoj yachachiynin. Manataj waj qosqa yachachiy kanqachu pay, cuerpoyoj kasma, rikhurimunankama. Mayk'ajchus pay, cuerpoyoj kasma, rikhurimusonqachis, chaypacha imatachus nisonqachis, chayta ruwankichis.

7. Kunantaj ñoqa, Nefi, mana astawan niyta atinichu. Espiritu parlayta jark'awan. Kaypitaj phutiyniyoj kani mana creeyrayku, sajra ruwayrayku, mana yachayrayku, runas rumi sonqoyoj kasqankuraykutaj. Paykunaman may sut'inta yachay qosqaña, chay sut'i yachay tukuy yachaymanta astawanraj sut'i, chaywampis paykuna yachayta mana mask'ankuchu, manataj sumaj yachaykunata entiendenkuchu.

8. Kunantaj, munasqa hermanosníy, sonqoykichispi t'ukojtaraj rikuykichis. Noqata nanachiwantaj kay imamantachus parlanaypaj. Runata Diosmanta mañakunampaj yachachej Espirituta kasunkichis chayqa, Diosmanta mañakunaykichista yachawajchis. Imaraykuchus sajra espiritoqa mana runata Diosmanta mañakunampaj yachachinchu, runata yachachin mana Diosmanta mañakunampaj.

9. Chaywampis Diosmanta mañakunaykichistapuni niykichis, mana yuyayniykichista chinkachinaykichistataj. Mana ni imata ruwanaykichista nillaykichistaj manaraj Tatamanta mañakuspa Cristoj sutimpi, payqa qankunapaj ruwanaykichista bendecinampaj, ruwanaykichis allinniyoj kanaykichispaj.

33 CAPITULO

Nefij qhepa kaj willaynin. Escribiypi mana parlaypi jina ancha atiyuniyojchu karqa. Lljatampaj sumaj munaynin.

1. Kunantaj ñoqa, Nefi, mana tukuy llajtayypura yachachisqasta escribiyta atinichu. Jinataj escribiypi mana parlaypi jina ancha atiyuniyojchu kani, imaraykuchus maypachachus runa Santo Espiritoj atiyinman jina parlan, chaypacha Santo Espiritoj atiyin nisqasninta chayachin runaspa wawasninkoj sonqosninkuman.

2. Chaywampis ashkha runas sonqosninkuta rumiyachinku Santo Espiritoj contrampi, chayrayku paykunapi mana lugarniyojchu. Chayrayku paykuna ashkha escribisqasta wijch'unqu q'opata jina, chaykunataj mana kasunkuchu.

3. Chaywampis ñoqa, Nefi, escribiniña imatachus escribini, chaykunataj allimpaj qhawani, sumaj valorniyoj kallankutaj llajtaypaj. Lljataypaj Diosmanta mañakuni p'unchaypi, ñawisniyri camayta joq'ochanku tutapi paykunarayku. Diosniyta wajyanitaj feniyoj kaspa, wajyasqayta uyarinanta yachallanitaj.

4. Señor Dios oracionniyta uyarinanta yachallanitaj llajtayta yanapanampaj. Escribisqastaj, mayqenkunatachus escribini mana kallpayoj kaspa, kallpachasqas paykunapaj kanqanku, imaraykuchus sumaj ruwanankuta munachin. Tatasninkumanta yachachin, Jesusmanta parlantaj, paypi creenankupaj munachillantaj, tukukuykama sumajta sayanankupaj, chaytajqa wiñay kawsay.

5. Sinchita parlantaj juchaj contrampi, cheqa kajpa sut'i kasqanman jina. Chayrayku ni mayqen runapis kay nisqasmanta, mayqen nisqastachus escribini, chaykunamanta mana phiñakonqachu. Supaypa espiritunmanta runalla kay escribisqasniymanta phiñakunman.

6. Ñoqa sut'i kajkunarayku kusikuni. Cheqa kajkunarayku kusikuni. Jesusniypis kusikullanitaj, ukhu pachamanta kacharichiwashqanrayku.

7. Lljataypaj munakuyniyoj kani, Cristopi ashkha feniyoj kallanitaj ashkha llimphu runasta taripanaypaj juzgana ñawpaqempi.

8. Judiokunapaj munakuyniyoj kani — nini judio, imaraykuchus pikunamantachus jamorqani, paykunapaj munakuyniyoj kani.

9. Gentilkunapajpis munakuyniyoy kallanitaj. Chaywampis paykunachus mana Cristoman allinyachisqaschu kanku, manachus k'ullku punkuman yaykunkuchu, manachus cheqan kawsayman pusaj ñampi purinkuchu, manatajchus chay ñampi allin rikuchikunankupaj p'unchayninkuna tukukunankukama purinkuchu chayqa, paykunapaj mana suyakuyniyoy kayta atinichu.

10. Kunantaj munasqa hermanosníy, judiostaj, tukuy kay pachataj kay nisqasta kasuychis, Cristopi creellaychistaj. Mana kay nisqasta creenkichischu chayqa, Cristollatapis creeychis. Cristopi creenkichis chayqa, kay nisqastapis creenkichis, imaraykuchus Cristoj nisqasnin kanku. Noqaman qollawantaj. Kaykunastaj tukuy runasman sumaj ruwanankuta yachachinku.

11. Manachus Cristoj nisqasnin chayqa, juzgaychis — imaraykuchus Cristoqa qhepa p'unchaypi nisqasnin kasqankuta rikuchisonqachis atiywan, sumaj k'anchaywan ima. Noqawan, qanwan uyasninchista qhawanakusun paypa juzgana tiyanampa ñawpaqempi. Noqa paymanta kamachisqa kasqayta, kaykunata escribinaypaj, mana kallpayoj kajtiypis, chayta yachanaykichista yachani.

12. Tatamanta mañakullanitaj, Cristoj sutimpi, ashkha ñoqanchismanta, jinapis tukuyinchis kachun, jatun qhepa p'unchaypi reinompi salvasqas kananchispaj.

13. Kunantaj, munasqa hermanosníy, pikunachus Israelpa wawasnin kankichis, tukuy kay pachataj, jallp'amanta qhaparej jina parlaykichis: Chay jatun p'unchay chayamunankama allinta kawsaychis.

14. Qankunataj, pikunachus mana Diospa k'acha kayninta munankichischu, mana judiospa nisqasninta kasunkichischu, manataj ñoqaj nisqasniyta kasunkichischu, manataj Diospa Corderompa nisqasnintapis kasunkichischu chayqa, qankunata wiñaypaj kacharparini, imaraykuchus qhepa p'unchaypi kay nisqas qankunata juchachasonqachis.

15. Imaraykuchus imatachus ñoqa kay jallp'api sellani, chayqa juzgana tiyanaj ñawpaqempi qankunaj contraykichispi kanqa. Chayta ruwanaypaj Señor kamachiwarqa, kasunallaytaj tiyan. Amen.

ENOSPA LIBRON

Señorpa willaynin, nefitasmanta escribisqa lamanitasman rikhurimunamanta. Iskay llajtas yuyasqasninkumanta, kausasqankumanta, maqanankusqankumantawan willan.

1. Ajinataj karqa ñoqa, Enos, tatay cheqa runa kasqanta yacharqani, imaraykuchus parlaynimpi yachachiwarqa, jinallataj Señorpa kasuynimpi, yachaynimpiwan ima. Chayrayku Diospa sutin yupaychasqa kachun.

2. Willasqaykichistaj Diospa ñawpaqempi kallpachakusqaymanta, manaraj juchasniy pampachasqas kashajtinku.

3. Uyarichis, sach'as ukhuman k'ita animalesta wañuchej rerqani, tataypa parlasqasnintaj, mayqenkunatachus wiñay kawsaymanta, allin kawsajkunaj kusikuyninkumantawan yachachiwarqa, chaykuna songoy ukhuman yaykorqanku.

4. Espirituytaj yarqhachikorqa, Ruwajniypa ñawpaqempi qonqorikorqanitaj, payman sumajta qhaparerqanitaj, kikiypaj mañakuspa. P'unchaynintintaj payman qhaparerqani, arí, tutayajtintaj jatunta qhaparerqaniraj janaj pachaman chayanankama.

5. Uj parlaytaj ñoqaman chayamuwarqa nispa: Enos, juchasniyki pampachasqas kanku, bendecisqataj kanki.

6. Noqataj, Enos, yacharqani Dios mana llullakuyta atisqanta, chayrayku manaña juchayojchu karqani.

7. Noqataj nerqani: ¿Señor, imaynatataj ruwakorqa kay?

8. Niwarqataj: Cristopi feniyoj kasqaykirayku, pitachus manaraj uyarinkichu, nitaj rikunkichu. Ashkha watasmantawantaj aychapi rikhurimonqa, chayrayku riy, fenykinejta salvakunki.

9. Jinataj chay parlasqanta uyarispaña, ñoqa munarqani hermanosniy, nefitas allin kanankuta, chayrayku paykunapaj tukuy kallpaywan Diosmanta mañaporqani.

10. Jinataj espiritupi mañakushajtiy, watejmanta Señorpa parlaynenqa yuyayniyman chayamuwarqa nispa: Hermanosniykita visitasaj kamachisqasniyta junt'asqankuman jina. Kay jallp'ata paykunaman qorqani, kay jallp'ataj llimphuchasqa. Juchallikusqankuraykullataj kay jallp'ata maldecisaj. Chayrayku hermanosniykita visitasaj nisqayman jina, juchasnikutataj kikin umasninkuman phutiywan kutichisaj.

11. Ñoqataj, Enos, chay parlasqanta uyariytawampacha Cristopi feniyoj kayta qallarérqa. Noqataj mana samaspa paymanta mañakorqani, hermanosniypaj, pikunachus lamanitas kanku.

12. Jinataj mana samaspa Diosmanta mañakusqaytawan, llank'asqaytawantaj Señorqa niwarqa: Feniyrayku munayniykita ruwasaj.

13. Kunantaj kayta munarqani pay ruwanampaj. Ñoqaj llajtaychus, nefitas, juchaman urmankuman chayqa, imaynapis tukuchisqataj kankuman chayqa, lamanitastaj mana tukuchisqaschu kankuman chayqa, Señor Diosqa waqaychanman llajtaymanta, nefitas, escribisqata. Ajinataj kanman makimpa kallpannejta, ichapis uj jamoj p'unchaypi lamanitasman apasqa kanman salvasqas kanankupaj.

14. Imaraykuchus kunan p'unchaypi llanqhalla qarqanku ruwasqasniyku paykunata cheqa feman kutichinaykupaj. Paykunataj phiñakuspa juramentowan nerqanku atispaqa, escribisqasniykuta, ñoqaykutawan, tatasniykoj yachayninkutawan tukuchinkuman.

15. Chayrayku ñoqa Señor Dios escribisqasniykuta waqaychayta atisqanta yachaspa, paymanta mañakuspalla qarqani, imaraykuchus niwarqa: Imatachus feniyoj kaspa mañakunki, Cristoj sutimpi, jap'inaykita creespa, chayta jap'inkipuni.

16. Noqataj feniyoj qarqani, Diosmanta mañakorqanitaj escribisqasta waqaychanampaj. Ñoqawan tratocharqataj chaykunata lamanitasman rikhurichimunanta paypa tiempompi.

17. Noqataj, Enos, yacharqani tratochasqanman jina kananta. Chayrayku ñoqaj espirituy samarqa.

18. Señortaj ñoqaman niwarqa: Tatasniykipis kikillantataj mañakuwarqanku. Feninkuman jinataj paykunapaj ruwasqa kanqa, imaraykuchus feninku qampata jina qarqa.

19. Jinataj ñoqa, Enos, Nefij llajtampi purerqani, sut'incharqanitaj imachus jamunanmanta. Willallarqanitaj imatachus uyarerqani, rikorqanitaj.

20. Willallanitaj Nefij llajtanqa mana samaspa lamanitasta Diospi cheqa feman kutichiyta ruwasqankuta. Chaywampis ruwasqasniyku llanqhalla qarqanku. Paykuna chejniyninkumanta mana kuyorqankuchu, paykunaqa sajrallata ruwayta munarqanku, chayrayku animal jina, phiña, yawarmanta ch'akichikojman tukorqanku, ch'ichi runas,

lantista yupaychajkunataj. K'ita animalesta mikhorqanku; carpaspi tiyakorqanku; ch'in pampasnejpi puriykacharqanku qaramanta chumpillawan chumpiykuspa, chujchanku k'utusqa kaspataj q'ala kanankama. Yacharqankutaj arcowan, maqanakuna cosaswan, hachawantaj ruwayta. Ashkhas paykunamantataj chawa aychallata mikhorqanku. Noqaykutataj wañuchiya munaspalla karqanku.

21. Jinataj Nefij llajtanqa jallp'api tarporqanku, tukuy imaymana granota, tukuy imaymana poqoytawan poqochispa. Tukuy imaymana uywasta, vacastawan, cabrastawan, k'ita cabrastawan, ashkha caballostawan ima uywarqanku.

22. Noqayku ukhupitaj ashkha profetas karqa. Lljatataj sinchi umayoj karqa, entiendeyta mana aterqachu.

23. Sinchita k'amiylla, maqanakusmanta, tratanakusmanta, tukuchinasmantawan sut'inchay, yachachiytaj, jinataj wañuyta, wiñay tiempota, Diospa juiciosninmanta, atiyinmantawan mana samaspa yuyarichiy, arí, tukuy kaykuna — paykunaman sut'inta parlayllataj yuyarichispalla Señorta manchachikunankupaj. Arí kaykunalla paykunata usqhayta tukuchiyninkuman rinankumanta jark'ankuman. Kay jinatajaj escribini paykunamanta.

24. P'unchayniykunapitaj rikorqani lamanitas, nefitaswan maqanakojsa.

25. Jinataj viejoyarqani. Tatayku Lehi Jerusalemanta llojsisqanmanta, pachaj qanchis chunka isq'onniyoj watas pasarqankuña.

26. Yacharqanitaj usqhayta sepulturaman uraykunayta. Diospa atiyinrayku kay llajtaman yachachinay karqa, sut'inchamay karqataj, Cristopi cheqa kajman jinataj palabrantay willanay karqa. Tukuy p'unchayniykunapitaj chayta willarqani, chaypitaj tukuy mundoj cosasninmanta astawanraj kusikorqani.

27. Pisi p'unchaymantawantaj ripuni samanay lugarman, mayqen lugarchus Kacharichejniywan kashan. Imaraykuchus yachani payllapi samanayta. Maytapuni kusikuni wañoj aychayqa mana wañojman tukunanmanta; paypa ñawpaqempi sayarisajtaj. Chaypacha paypa uyanta rikusaj kusikuywan, niwanqataj: Noqaman jamuy, qan bendecisqa kanki, qampaj wakichisqaña lugar tiyan Tataypa wasimpi. Amen.

MOSIAHJ LIBRON

2 CAPITULO

Rey Benjamin torreta ruwachin, mayqenmantachus tukuy llajtanman parlan. Diosta kasukoj Rey pa kamachiynin.

1. Jinataj Mosiah tatampa kamachisqanman jina ruwaytawan, tukuy jallp'anejpi uj willayta willarqa tukuy runas tantakunankupaj, temploman wicharinankupaj Rey Benjamimpa parlasqanta uyarej.

2. Ashkha runastaj karqanku. Ashkha kasqankuraykutaj mana yuparqankuchu. Imaraykuchus paykuna anchata miraykorqanku, jallp'api jatunchakorqankutaj.

3. Paykunataj ñawpaj nacesqa kajkunata tropasninkumanta jap'erqanku, sacrificiosta, ruphachisqa rikuchinastawan jaywanankupaj, Moisespa leyninman jina.

4. Jinallataj Señor Diosninkuman agradecenankupaj, pichus paykunata púsarqa Jerusalen jallp'amanta, pitajchus enemigosninkoj makisninkumanta kacharicherqa, pitajchus wajyarqa cheqa sonqoyoj runasta yachachejkuna kanankupaj, uj cheqa sonqoyoj runata reyninku kanampajtaj. Chay reytaj sumaj kawsayta jataricherqa Zarahemla sutiyoj jallp'api, yachacherqataj Diospa kamachisqasninta junt'anankuta, kusikunankupaj, Diospaj, tukuy runaspajtaj munakuywan junt'asqas kanankupajtaj.

5. Jinataj temploman jamuspa, paykuna sayaricherqanku carpasninkuta temploj muyuynimpi, sapa runa familianman jina, mayqempichus tiyan paypa warmin, wawasninwan, paykunaj wawasninku, kurajmanta sullk'akama, sapa familia waj familiasmanta t'aqasqa.

6. Temploj muyuynimpitaj carpasninkuta sayaricherqanku. Sapa runa carpampa punkunta churarqa temploman qhawanankupaj, carpasninkupi quedakunankupaj chaymantapacha uyarinankupaj Rey Benjamimpa parlananta.

7. May ashkha runas kasqankurayku Rey Benjamin mana q'alitunta yachachiyta aterqachu temploj perqasnin ukhupi. Chayrayku torreta ruwacherqa llajtan parlasqanta uyarinampaj.

8. Jinataj torremanta parlarerqa llajtanman. Paykunataj mana parlasqanta uyariyta aterqankuchu may ashkha runas kasqankurayku. Chayrayku parlasqanta escribicherqa, mana

uyarej runasman parlasqanta apachinampaj paykunapis parlasqanta jap'inankupaj.

9. Kaykunatataj payqa parlarqa, escribicherqataj nispa: Hermanosníy, tukuy qankuna, mayqenkunachus kaypi tantakorqankichis, mayqenkunachus kunan p'unchaypi parlasqayta uyariyta atinkichis. Imaraykuchus mana kamacherqaykichischu kayman jamunaykichista ñoqaj parlasqayta asipayanaykichispaj, astawanqa uyarinawaykichis tiyan, ninrisniykichista kicharinaykichistaj tiyan uyarinaykichispaj, sonqosniykichista kicharispa jap'eqanaykichispaj, yuyayniykichistapis Diospa pakasqasninta rikunaykichispaj.

10. Mana kayman jamunaykichista kamacherqaykichischu ñoqata manchachikunawaykichispaj, jinapis yuyanaykichispaj ñoqa wañoj runamanta astawanraj kasqayta.

11. Astawanqa ñoqaqa, qankuna jinalla kani, tukuy cuerpopi, yuyaypimis onqoykunata jap'ini. Chaywampis kay llajtamanta ajllasqa kani, tataymanta jawisqallataj, Señorpa makimpa saquesqantaj kani kay llajtaj reyninman, kamachejninmampis tukunaypaj. Tukuymanta aswan sumaj atiyinwantaj waqaychasqa kani, qankunata sirvinaypaj tukuy atiywan, yuyaywan, kallpawan ima mayqenkunatachus Dios ñoqaman qowan.

12. Niykichistaj, p'unchayniykunapi qankunata sirvispa kani kunan p'unchaykama. Manataj qolqeta, mana qoritapis, mana ima qhapaj kayniykichistapis mask'arqanichu.

13. Manataj carcelpi presochasqas kajta saqerqaykichischu, manataj saqerqaykichischu llank'aj kamachisman tukoja. Manataj saqerqaykichischu wañuchejta, suwajta, qenchachakojta ima. Manataj saqerqaykichischu ima sajratapis ruwajta. Ñoqataj yachacherqaykichis Señorpa kamachisqasninta junt'anaykichista tukuy kamachisqasnimpi.

14. Ñoqapis kikiy makisniywan llank'allarqanitaj, qankunata sirvinaypaj, mana ashkha impuestosta paganaykichispaj, mana ima ancha trabajo cosa qankunaman urmanampaj. Tukuy imatachus parlani, chaymanta tukuyniykichis testigos kunan p'unchay kankichis.

15. Chaywampis hermanosníy, mana kaykunata ruwarqanichu yupaychasqa kanaypaj. Manataj kaykunata willaykichischu qankunata k'aminaypaj. Astawanqa kaykunata willaykichis yachanaykichispaj llimphu yuyayniyoj kutichiyta atisqayta Diospa ñawpaqempi.

16. Uyariychis, p'unchayniykuna qankunata sirvispa nisqayrayku, mana yupaychasqa kayta munanichu, imaraykuchus Diosllata sirverqani.

17. Uyariychis, imaraykuchus kaykunata niykichis yachayniyoj kanaykichispaj; amañanaykichispaj runa masiykichista sirvispa, Diosnillaykichista sirvishankichis.

18. Qankuna sutichawankichis reyniykichista. Sitajchus ñoqa, pitachus reyniykichis sutichankichis, llank'ani qankunata sirvinaypaj, ¿Manachu qankuna llank'anaykichis tiyan sirvinakunaykichispaj?

19. Jinataj, ñoqachus, pitachus reyniykichis sutichankichis, tukuy p'unchayniykunapi sirviykichis chayqa, jiná Diosllata sirvini chayqa, qankunamanta agradecesqa kani chayqa, ¡Qankuna astawanraj janaj pachapi kaj Reyniykichista agradecenaykichis tiyan!

20. Qankunaman niykichis, hermanosíy, qankunachus tukuy atisqaykichisman jina Diosniykichista agradecewajchis, yupaychawajchistaj, mayqen Dioschus qankunata ruwasorqachis, mayqen Dioschus qankunata waqaychasorqachis, mayqen Dioschus kusichisorqachis, mayqen Dioschus sonqo tiyay kawsayta qankunaman qosorqachis —

21. Niykichis, qankunachus payta sirvinkichis chayqa, pichus qallariymantapacha ruwasorqachis, pichus uj p'unchaymanta waj p'unchayman qankunata waqaychashan, qankunata samachispa, kawsanaykichispaj, kuyunaykichispajtaj, ruwanaykichispajtaj munayniykichisman jina, pichus uj ratumanta waj ratuman yanapasunkichis. Niykichis, qankunachus tukuy kallpaykichiswan payta sirvinkichis chayqa, mana walej kamachisraj kankichis.

22. Uyariychistaj, kamachisqasninta junt'anaykichisllata mañakun. Paytaj qankunata nerqa kamachisqasniyta junt'ankichis chayqa, tukuy imapi allin risonqachis kay jallp'api. Paytaj manapuni llullakunchu; chayrayku kamachisqasninta junt'ankichis chayqa, bendecisonqachis, tukuy imapi allin richisonqachistaj.

23. Nawpajta qankunata ruwasorqachis, kawsayniykichista qospa. Chayrayku qankuna Diospa manun kankichis.

24. Iskay kajtaj ruwanaykichista mañakun, imaynamantachus pay kamachisorqachis, chay jinata. Chayta ruwajtiykichisqa, chay ratitupi bendecisonqachis, chayrayku pagasunkichisña. Qankunataj paypa manun kankichisraj,

jinatataj kashankichis, wiñaypaj wiñayninkamataj chay jinalla kankichis, ¿Imajtintaj chantá, yupaychakuwajchisri?

25. Kunantaj tapuykichis, ¿Atiwajchischu imallatapis qankuna kikiykichismanta niyta? Kutichiykichis nispa, Mana. Manapuni kay jallp'a polvo jina kasqaykichistapis niyta atiwajchischu. Chaywampis kay jallp'a polvomanta ruwasqas karqankichis, chaywampis qankunata Ruwajpataqa kay jallp'a polvopis.

26. Ñoqatajpis, pitachus reyniykichis sutichawankichis, qankunamanta mana aswan allinchi kani, imaraykuchus ñoqapis kay jallp'a polvomanta ruwasqa kani. Yachankichisña viejoña kani, kay wañoj cuerpota pacha mamanman churaj jinataj kani.

27. Chayrayku nisqayman jina qankunata sirverqani, llimphu yuyayniyoj Diospa ñawpaqempi purispa. Chayrayku kunan ñoqaqa kaypi tantacherqaykichis, mana juchayoj kanaypaj, mana yawarniykichis ñoqaman jamunampaj maypachachus Diospa ñawpaqempi sayarisaj juzganawampaj, qankunamanta kamachiwasqasninman jina.

28. Niykichis, qankuna kaypi tantacherqaykichis p'achasniyta llimphuchanaypaj qankunaj yawarniykichismanta. Kay tiempopi sepulturayman ripuspa, sonqo samakuywan ripunaypaj, mana wañoj espirituytaj janaj pachapi takejkunawan cheqa Diosta yupaychay takiypi tantakunampajtaj.

29. Astawanraj niykichis, kaypi tantacherqaykichis qankunaman willanaypaj manaña yachachejniykichis, manañataj reyniykichis kayta atisqayta.

30. Imaraykuchus kunan qankunaman parlashajtiy, ñoqaj cuerpoy anchata kharkatitin. Chaywampis Señor Dios ñoqata yanapawan kaypi sayarinaypaj, qankunaman parljata saqewantaj. Paytaj kamachiwan willasunaykichista waway Mosiah reyniykichis, kamachejniykichistaj kasqanta.

31. Kunantaj hermanosniy, ñoqa munayman ruwanaykichista, imaynamantachus kunankama ruwarqankichisña. Imaynamantachus kamachisqasniyta junt'arqankichisña, tataypa kamachisqasnantapis, tukuy imapi allin risunaykichispaj, mana enemigosniykichispa makisninkunan urmanaykichispajtaj, kikillanta wawaypa kamachisqasninta, mayqenkunatachus Dios qankunata kamachisonqachis paynejta, chaykunata junt'ankichis chayqa, jallp'api tukuy imapi allin risonqachis, enemigosniykichistaj

mana atipasonqachischu.

32. Chaywampis o llajtáy, pajtá qankuna ukhupi churanakuwajchis, sajra espirituta kasuspa, mayqenmantachus tatay Mosiah parlarqaña.

33. Imaraykuchus, ¡Ay pimantachus chay sajra espirituta kasun! Imaraykuchus chay sajra espirituta kasun chayqa, juchasnimpi wañuntaj chayqa, payqa maldicionta uijan. Imaraykuchus wiñay jasut'iyta jap'in ruwasqasninrayku, Diospa leyninta p'akisqanraykutaj, yuyaynimpa contranta ruwaspapis.

34. Niykichis, mana pipis qankuna ukhupi kashanchu, ichapis juch'uy wawasnillaykichis, mayqenkunamanchus kaykuna mana yachachisqachu karqa. Tukuyniykichistaj yachankichis janaj pachapi kaj Tataykichispa manun wiñaypaj kasqaykichista, payman tukuy kapuyniykichista, tukuy kasqaykichistapis qonaykichispaj. Tukuyniykichistaj yachachisqaña kankichis escribisqasmanta, mayqenkunapichus llimphuchasqa profetaspa sut'inchasqasninta tarinchis. Chay sut'ichasqasnintaj willasqas karqanku unay profetasmanta, tatanchis, Lehi Jerusalemanta llojsimunankama.

35. Jinallataj tukuy tatasninchispa nisqasninku willasqas kanku kunankama. Paykunataj parlarqanku imatachus Señor paykunaman kamacherqa chayta, chayrayku parlasqasninkoqa cheqa kanku.

36. Kunantaj niykichis, hermanosníy, tukuy kaykunata yachasqaykichismantawan, kaykunamanta yachachisqas kasqaykichismantawantaj, sichus qankuna juchallikunkichis, parlasqaña imaspa contranta ruwankichistaj chayqa, Señorpa Espiritunmanta t'aqakunkichistaj chayqa, qankunapi mana lugarniyojchu kanampaj yachayniyoj ñanninneja pusasunaykichispaj, bendecisqa kanaykichispaj, allin risunaykichispaj, waqaychasqataj kanaykichispaj —

37. Niykichis, pichus kaykunata ruwan, Diospa contrampi jatarikun. Chayrayku payqa sajra espirituta kasun, tukuy allin ruwajpa enemigonman tukuntaj. Chayrayku Señorqa mana paypi kakuyta atinmanchu, imaraykuchus mana tiyakunchu ch'ichi templospi.

38. Chayrayku chay runachus mana Diosman kutirikunchu, kikimpi quedakuspa, Diospa enemigontaj kaspera wañun chayqa, janaj pachaj justician mana wañoj espiritunta rijch'arichin kikin juchallikusqanmanta reparanampaj, chaytaj Diospa ñawpaqenmanta payta ithirichin, paypa sonqontataj

junt'achin juchllikusqanmanta yachaywan, nanaywan, muchuywan ima. Chaykunataj mana thasnukoj nina jinaman rijch'anku, mayqempa lawrayninchus wiñaypaj wiñayninkama wicharin.

39. Kunantaj niykichis Diospa khuyaynin mana chay runapaj kasqanta. Chayrayku chay runa mana tukukoj jasut'iyta muchunan tiyan.

40. O tukuy machu runas, qankunapis jovenes, qankuna juch'uy wawaspis mayqenkunachus parlasqayta entiendeyta atinkichis, imaraykuchus sut'inta parlani entiendenaykichispaj. Diosmanta mañakuni rijch'arinaykichista yuyarinaykichispaj imaynatachus juchaman urmajkunapaj millay kasqankuta.

41. Astawanraj, ñoqaqa munayman yuyarinaykichista imaynachus bendecisqa, kuisqataj kanku Diospa kamachisqasninta junt'ajkuna. Paykunaqa tukuy imapi bendecisqas kanku, kay jallp'apipis, espiritupipis. Paykunachus feniyoj kanku tukukuykama chayqa, janaj pachaman oqharisqas kanku Dioswan tiyakunankupaj, wiñaypaj kusikunankupajtaj. O yuyariychis, yuyariychis kaykuna cheqa kasqankuta, imaraykuchus Señor Dios chayta parlarqaña.

3 CAPITULO

Rey Benjamin yachachinraj. Waj sut'inchay Cristomanta. Astawan willan juchata allinyachiymanta.

1. Ujtawan hermanosniy, qankunata wajyaykichisman astawan kapusqayrayku willasunaykichispaj. Imaraykuchus willanay tiyan imachus kananmanta.

2. Imastachus willasqaykichis, chaykunata Diosmanta kachasqa angel ñoqaman willawarqa. Paytaj niwarqa: Rijch'ariy. Noqataj rijch'arerqani. Paytaj ñawpaqeypi sayarerqa.

3. Paytaj niwarqa: Rijch'ariy, uyariytaj imastachus nisqayki. Imaraykuchus may kusiyniyoj willaykunata willaj jamuni.

4. Imaraykuchus Señor qampa mañakusqasniykita uyarin. Allin sonqoyoj kasqaykita rikun, ñoqata kachamuwarqataj qanman willajta kusikunaykipaj, llajtaykiman willanaykipajtaj paykunapis kusiyan junt'asqas kanankupaj.

5. Imaraykuchus tiempo jamun, manataj ashkhachu faltan, mayqempichus tukuy atiyiniyoj Señorqa, pichus kamachin, pichus tukuy wiñaymanta karqa, wiñaypaj wiñayninkama

kashantaj, payqa janaj pachamanta uraykonqa, runaspa wawasninkunejta purenqataj. Milagrosta ruwaspa, onqosqasta thañichispa, wañusqasta jatarichispa, suchusta purichispa, ciegosta rikuchispa, llojt'usta uyarichispa, tukuy imaymana onqoyta thañichispataj.

6. Paytaj qharqonqa supaykunata, mayqenkunachus sajra espiritus kanku, pikunachus runaspa wawasninkoj sonqosninkupi tiyakunku.

7. Paytaj tentacionesta muchonqa. Jinataj cuerpo nanayta, yarqhayta, ch'akichikuyta, sayk'uytawan muchullanqataj. Runasmanta nisqaqa, payqa astawanraj muchonqa mana wañuspa. Uyariy, llajtampa juchallikusqanmanta, millayta ruwasqanmantawan payqa ancha phutiyniyoj kaspera anchata muchonqa, chayrayku yawarnin sut'umonqa sapa jump'inanmanta.

8. Paytaj Jesucristo sutichasqa kanqa, Diospa Wawan, janaj pachaj, kay pachajpawan Tatan, tukuy imata qallariymantapacha Ruwaj. Mamantaj Maria sutichasqa kanqa.

9. Paytaj jamonqa kajninkunaman, salvacion runaspa wawasninkuman jamunampaj, paypa sutimpi feniyoj kasqankunejta. Tukuy kaywampis, paykunaqa runalla kasqanta yuyanqanku, supayniyoj kasqanta nenqankutaj. Payta jasut'enqanku, cruzpi chakatanqankutaj.

10. Kinsa kaj p'unchaypitaj wañusqasmanta jatarimonqa. Qhawariy, imaraykuchus payqa sayarin tukuy mundota juzganampaj. Tukuy kaykuna ruwasqas kanqanku cheqa juicio runaspa wawasninkuman jamunampaj.

11. Paypa yawarnintaj allinyachin runaspa juchasninkuta, mayqenkunachus urmanku Adampa juchallikusqanrayku. Pikunachus wañunku mana yachaspa imatachus Dios munarqa ruwanankupaj, pikunatajchus mana yachaspa juchallikunku.

12. Chaywampis, ¡Ay, ay chay runamanta, mayqenchus yachaspa Diospa contranta ruwan! Imaraykuchus salvacion payman mana jamunchu, mana Diosman kutirikojtenqa, manataj feniyoj kajtenqa Señor Jesucristopi chayqa.

13. Señor Diostaj profetasninta kachamun tukuy runaspa wawasninkuman, kaykunata willanankupaj tukuy aylluman, tukuy llajtaman, tukuy parlaymantaj. Chaynejta, pikunachus Jesucristo jamunanta creenku, kikinkoj juchasninku pampachasqa kanankupaj, kusikunankupajtaj ancha allin kusikuywan Jesus paykunaman jamunmanña karqa jinata.

14. Chaywampis Señor Dios rikorqa llajtan sinchi umayoj

llajta kasqanta. Paykunamantaj leyta qorqa, Moisespa leynintapis.

15. Paytaj ashkha jamunanmanta señalesta, t'ukunasta, rijch'aykunasta, llanthustawan paykunaman rikucherqa. Llimphuchasqa profetastaj paykunaman jamunanmanta willarqanku. Chaywampis paykuna sonqosninkuta rumiyacherqanku, manataj entienderqankuchu Moisespa leynin mana ni imapaj kasqanta, Jesuspa yawarnimpa allinyachiynillanwan.

16. Jinataj juch'uy wawas juchallikuyta atinkuman karqa chayqa, mana salvakunkumanchu karqa. Ñoqataj qankunaman niykichis paykuna bendecisqa kasqankuta. Imayraykuchus Adanrayku, jiná kay kawsayraykutaj, urmanku, chaywampis Cristoj yawarnin juchasninkuta allinyachin.

17. Astawanraj niyki mana waj sutipis qosqachu kananta, manataj waj ñampis qosqachu kananta, mayqenejtachus runaspa wawasninku salvakuyta atinku. Tukuy atiyniyoj Señor Cristoj sutinnejpi, sutinnejllatataj salvakuyta atinku.

18. Imaraykuchus payqa juzgan, juiciontaj cheqa. Juch'uy wawataj, mayqenchus wañun, payqa mana tukuchisqachu kanqa. Runastaj maldicionta uyjanku mana k'umuykuspa juch'uy wawas jinaman tukunankupaj. Creenankutaj tiyan salvacion kasqanta, kashasqantapis, jamunantapis Cristoj, tukuy atiyniyoj Señor, yawarnimpa allinyachisqanrayku.

19. Imaraykuchus mana Espiritupi kajqa Diospa enemigon. Ajinataj Adampa urmasqanmantapacha, jinataj kanqa wiñaypaj wiñayninkama mana Santo Espiritoj munayninta kasuspaqa, manataj Espiritupi kajman tukuspaqa, Señor Cristoj allinyachisqannejta, allin kawsajman tukuspaqa. Paytaj wawa jinaman tukunan tiyan llamp'u sonqoyoj kaspera, k'umuykuspa, muchoj sonqoyoj kaspera, munakuywan junt'asqa kaspera, tukuy imatachus Señor payman qonman, chayta kasuspa, imaynamantachus uj wawa tatanta kasun, ajinallatataj.

20. Astawanraj niyki, tiempo jamonqa mayqempichus tukuy llajta, tukuy ayllu, tukuy parlay, tukuy runapis yachanqa Salvadormanta.

21. Chay p'unchay jamojtintaj mana pipis mana juchachasqachu kanqa Diospa ñawpaqempi. Juch'uy wawaslla mana juchachasqachu kanqanku Diosman kutirikuynejta, tukuy atiyniyoj Señorpa sutimpi feniyoj kaynejtataj.

22. Kay tiempopitaj, maypachachus qan yachachinki

llajtaykiman imatachus Señor Dios kamachisunki, chaypacha mana mana juchayojchu kanqanku Diospa rikuynimpi, ñoqaj qanman parlasqayman jinalla.

23. Kunantaj parlarqani imatachus Dios kamachiwarqa parlanayta.

24. Jinataj nin Señor: Juzgana p'unchaypi paykuna sayarenqanku kay llajtaj contranta k'anchayniyoj willay jina. Chaymanta juzgasqa kanqanku sapa ujnin kaj ruwasqasninman jina allin kajtinkupis, sajra kajtinkupis.

25. Sajra ruwasqasniyoj kajtinkoqa, paykunaman kikin juchallikusqasninku, millay kasqankutaj rikuchisqas kanqanku. Chaytaj paykunata Diospa ñawpaqenmanta ithirichenqa phutiyniyoj, wiñay jasut'iy lugarman, maymantachus manaña kutimuyta atinkuchu. Chayrayku juchachasqa kayta kikinkupaj ujarqanku.

26. Chayrayku paykuna Diospa phiñaynin vasomanta ujarqanku, mayqentachus justicia mana negayta aterqachu. Imaynamantachus justiciaqa Adampa urmasqanta mana negayta aterqachu jark'asqa frutota mikhusqanrayku, kikillanta. Chayrayku khuyaynenqa mana jayk'ajpis paykunapaj kanqachu.

27. Jasut'iyinkutaj ninawan azufrewan lawraj qhocha jina kanqa, mayqempa lawrayninchus mana thasnukoj, mayqempa q'osñinchus wiñaypaj wiñayninkama wicharin. Ajinata Dios kamachiwarqa. Amen.

4 CAPITULO

Rey Benjamin yachachiyta tukuchan. Imata ruwana tayan salvakunapaj. Runasqa tukuy imata necesitanku Diosmanta. Libre kaymanta, amañaymanta, trabajomantawan willan.

1. Jinataj maypachachus rey Benjamin yachachiyta tukucharqa, imatachus Señorpa angelnin willarqa, chaypacha ashkha runasta qhawarqa, tukuy runastaj qhawarqa pampaman urmakusqankuta, imaraykuchus Señorta mancharikuy paykunaman jamorqa.

2. Paykunataj aychalla kasqankuta, kay jallp'aj polvonmanta nisqaqa aswan pisi kasqankutataj qhawakorqanku. Tukuyninkutaj kуска qhaparerqanku nispa: Khuyariwayku, Cristoj allinyachina yawarninwan allinyarichiywayku juchasniyku pampachasqas kanankupaj, sonqosniyku llimphuchasqas kanankupajtaj. Imaraykuchus

creeyku Jesucristopi, Diospa Wawan, pichus janaj pachata, kay pachatawan, tukuy imastawan ruwarqa, pichus runaspa wawasninkoj chawpinman uraykonqa.

3. Jinataj ajinata parlasqankutawan, Señorpa Espiritun paykunaman jamorqa. Paykunataj sonqo junt'asqa karqanku juchasninku pampachasqa kasqankurayku, samakuyniyoy yuyayninkupi kasqankuraykutaj. Imaraykuchus Jesucristopi may chhika feniyoj karqanku, pichus jamunanraj karqa, rey Benjamimpa parlasqanman jina.

4. Rey Benjamintaj ujtawan siminta kicharerqa, paykunaman parlarerqataj nispa: Kawsaqesníy, hermanosníy, familiasníy, llajtáy ujtawan uyarinawaykichista munayman parlanayta uyarinawaykichispaj, entiendenaykichispajtaj.

5. Imaraykuchus Diospa k'acha kasqanmanta yachaychus kunan rikuchisorqachis mana imapis kasqaykichista, mana imapaj allin kasqaykichista, urmasqa kasqaykichistawan chayqa —

6. Nillaykichistaj, qankunachus ñapis yachankichisña Dios ancha k'acha kasqanta, tukuymanta aswan atiyuniyoj kasqanta, yachayniyoj kasqanta, pacienciayoj kasqanta, runaspa wawasninkupaj pacienciakusqantataj; jinataj sichus ñapis yachankichisña Jesucristo juchata allinyachinanta, mayqenachus wakichisqa karqa mundoj qallariyninmantapacha salvacion runaman jamunampaj Señorpi confiajtin, kamachisqasninta allinta junt'ajtin, feniyoj kajtin kawsaynin tukukunankama, niyta munani wañoj cuerpoj kawsaynin, chaykunata yachankichis chayqa —

7. Ñoqaqa niykichis, chay runalla salvacionta jap'in, Jesus juchata allinyachisqannejta, mayqenachus wakichisqa karqa kay mundoj qallariyninmantapacha tukuy runaspaj, mayqenkunachus kawsarqanku Adampa urmasqanmantapacha, mayqenkunachus kunan kawsanku, mayqenkunachus kunanmantawan kawsanqanku kay pachaj tukukunankama.

8. Chay jinamantataj runas salvakuyta atinku. Kay willasqaña salvacion tiyan, manataj waj salvacion kanchu. Mana imatapis astawan uj runa ruwanmanchu salvakunampaj; imatachus nerqaykichisña, chayllata uj runa ruwanman salvakunampaj.

9. Diospi creeychis; creellaychistaj kawsasqanta, tukuy imata ruwasqantawan, janaj pachapi kajkunata, kay pachapi kajkunatawan. Creellaychistaj tukuy imapi yachayniyoj

kasqanta, tukuy atiyuniyoj kasqantawan, janaj pachapi, kay pachapipis. Creellaychistaj runa mana entiendeyta atinanta, tukuy imatachus Señor entiendeyta atin, chayta.

10. Creellaychistaj juchasniykichista saquespa Diosman kutiripunaykichista, Diospa ñawpaqempi k'umuykunaykichistataj. Cheqa sonqoyoj kaspera paymanta mañakuychis juchasniykichista pampachanampaj. Kunantaj tukuy kaykunata creenkichis chayqa, tukuy kaykunata ruwaychis.

11. Imaynatachus qankunaman nerqaykichisña, kikillantataj watejmanta niykichis Diospa k'anchayniyoj kasqanta amañankichis, mana chayqa, qankunachus yachankichisña k'acha kasqanta, munakususqaykichista chayqa, juchasniykichis pampachasqaña kajtinkutaj, imachus anchata kusichisunkichis. Jina kajtimpis yuyarikunaykichista munayman, wiñaypaj yuyarinaykichista Dios may chhika allin kasqanta, qankuna kikiykichis mana imapis kasqaykichistataj, paypa k'acha kasqanta qankunapaj, pikunachus mana jinapaj kajkuna kankichis, pacienciakusqantawan. K'umuykuychistaj ancha llamp'u sonqoyoj kanaykichiskama, sapa p'unchaypi Señorpa sutinta wajyakuspa, imachus jamonqa, chaypi fenykichispi sinchita sayaspataj, mayqenkunamantachus angel parlarqa.

12. Uyariychis, niykichistaj kaykunata ruwankichis chayqa, wiñaypaj kusikunkichis, Diospa munakuyninwan junt'asqa kankichis, wiñaypajtaj juchasniykichis pampachasqa kanqanku. Qankunataj, pichus qankunata ruwasorqachis, paypa k'anchayninmanta astawan amañankichis, chay ninayan, imachus cheqa, justotaj, chayta amañankichis.

13. Manataj nanachinakuyta munankichischu, astawanqa sonqo tiyaywan kawsayta munankichispuni, sapa uj runaman qonkichis ruwasqanman jina.

14. Mana wawasniykichista saqenkichischu yarqhaypi purejta, mana p'achayoj purejta. Manataj saqenkichischu Diospa leyesninta p'akejta, paykuna ukhupi maqanakoja, churanakojtawan, supayta kasojtawan, pichus juchallikuyta yachachin, pichus sajra espiritu, pimantachus tatasninchis parlarqanku tukuy allin kajkunaj enemigon kasqanrayku.

15. Wawasniykichista yachachinkichis cheqa, llimphu ñampi puriyta. Paykunata yachachillankichistaj munanakunankuta, sirvinakunankutawan.

16. Jinataj pikunachus yanapanaykichista necesitanku,

paykunata yanapankichis. Pikunatajchus kapuyniykichista necesitanku, paykunaman qonkichis kapuyniykichista. Manataj saqenkichischu mañakoj runa llanqhalla mañakusojta, payta jawaman wijch'unaykichispaj, wañunampaj.

17. Ichapis niwajchis: Kay runa kikinrayku nanachikushan, chayrayku mana yanapasajchu, manataj payta mikhuchisajchu, manataj kapuyniyta payman qosajchu, mana muchunampaj imaraykuchus justolla jasut'iynin.

18. O runas, niykichis: Pichus kaykunata ruwan, payqa Diosman kutirikunan tiyan. Manataj sajra ruwasqasninmanta Diosman kutirikunchu chayqa, wiñaypaj tukuchisqa kanqa, manataj lugarniyojchu kanqa Diospa reinompi.

19. ¿Manachu tukuyninchis mañakoj runas kanchis? ¿Manachu tukuyninchis mañakojkuna kanchis chay kikin kajmanta, Dios, tukuy kapuyninchista qonawanchispaj, mikhunanchistapis, p'achasninchistapis, qorinchistapis, qolqenchistapis, tukuy qhapaj kayninchistapis?

20. Kunan p'unchaypis, qankuna paypa sutinta wajyaspa kankichis mañakuspa juchasniykichista pampachananta. ¿Llanqhallachu mañakojta saquesorqachis? Mana; payqa qankunaman Espiritunta kachamun, sonqosniykichistataj kusiywan junt'achin. Ancha kusikuyniyoj kasqaykichisraykutaj payqa parlajta jark'asorqachis.

21. Kunantaj, sichus Dios, pichus qankunata ruwarqa, pimantachus tukuy mañakojkuna kankichis kawsanaykichispaj, kapuyniykichista qosunampaj kikin kawsayniykichispaj, paychus qon ima cheqa kajtachus paymanta mañakunkichis feniyoj kaspa jap'inaykichista creespa chayqa, qankunapis tukuy kapuyniykichista qonakunaykichis tiyan.

22. Pichus kapuyniykita mañakusunki mana wañunampaj, payta juzgajtiyeqa, payta juchachajtiyeqa, qampa juchachasqa kayniyki astawanraj justo kanqa kapuyniykita mana qosqaykirayku, mayqenkunachus manapuni qampatachu, astawanqa Diospata kanku. Kawsayniykipis Diospallataj. Jina kajtimpis mana paymanta mañakunkichu, manataj sajra ruwasqasniykimanta Diosman kutirikunkichu.

23. Niykichis, Ay chay runamanta, imaraykuchus kapuynin paywan tukuchisqa kanqa. Kunantaj kaykunata nini pimanchus qhapaj kashan kay pachapi kapuykunawan.

24. Watejmantataj pobresman nini: Qankuna, mayqenkunachus mana kapuyniyoj kankichis, chaywampis

kapusunkichisraj uj p'unchaymanta waj p'unchayman kawsanaykichispaj, niyta munani tukuy qankuna, mayqen chus mañakoj runaman mana qonkichischu mana kapuyniyoj kasqaykichisrayku, songosniykichispi ninaykichista munayman nispa: Mana qonichu mana kapuwasqanrayku, chaywampis kapuwanmanchus karqa chayqa, ñoqaqa qoyman.

25. Kunantaj kayta songosniykichispi ninkichis chayqa, mana juchachasqachu kankichis, mana chayqa, juchachasqa kankichis. Justotaj juchachasqa kayniykichis, imaraykuchus munapayankichis imatachus mana jap'inkichischu, chayta.

26. Kunantaj parlasusqaykichisrayku, niyta munani sapa p'unchaypi juchasniykichis pampachasqa kanankupaj, Diospa ñawpaqempi mana juchachasqa purinaykichispaj, ñoqaqa munayman kapuyniykichista pobresman qonaykichista, sapa runa kapusqanman jina. Chayta ruwaspa pobresta mikhuchinkichis, p'achallichinkichis, onqosqasta visitaspa paykunata yanapankichis, espiritu kajkunapi, kay jallp'amanta kajkunapiwan necesitasqankuman jina.

27. Tukuy kaykunata ruwaychis yachayniyoj kaypi, allin kaypitaj, imaraykuchus mana kosachu runasqa usqhayta purinankupaj kallpankumanta astawanraj. Watejmantataj, payqa llimphu kanan tiyan, bendicionta jap'inampaj, chayrayku tukuy ima allin kaypi ruwasqa kanan tiyan.

28. Yuyarikunaykichistataj munayman, pichus llajta masinmanta uj cosata mañakun, chayta kutichinan tiyan tratochasqanman jina. Mana chayqa, juchallikunki, jinataj ichapis llajta masiykita juchallichiwaj.

29. Parlayta tukuchanaypajtaj mana niyta atinichu tukuy imawanchus juchallikuyta atiwajchis, imaraykuchus ashkha imaymanapi juchallikuyta atiwajchis mana yupayta atinaypaj.

30. Chaywampis kaykunata niyta atiyman, sichus qankuna mana sumajtachu qhawakunkichis yuyayniykichispi, parlayniykichispi, ruwanasniykichispi Diospa kamachisqasninta junt'anasniykichispi, Señormanta uyarinasniykichispi feniyoj kanaykichispi, kawsayniykichis tukukunankama chayqa, qankuna tukuchisqa kankichis. Kunantaj o runa, yuyariy, mana tukuchisqa kanaykipaj.

5 CAPITULO

Imaynachus llajta rey Benjamimpa parlasqanta jap'erqa. Llajtaqa Diosman kutirikun, Cristowan tratochan, sutichasqataj paypa sutinwan.

1. Jinataj rey Benjamin kay jinata llajtaman parlayta tukuchaytawan, payqa kacharqa yachanampaj paykuna parlasqanta creesqankuta manachus.

2. Tukuyninkutaj ujllapi qhaparerqanku nispa: Arí, ñoqayku creeyku tukuy parlawasqaykuta. Jinataj cheqa kasqanta yachayku, imaraykuchus tukuy atiyuniyoj Señorpa Espiritun anchata waj jinayachiwarqayku, mana chayqa, sonqosniykupi uj sumaj tijray karqa, chayrayku manaña juchallikuyta munaykuchu, astawanqa allinta ruwayta munayku.

3. Noqaykutaj Diospa mana tukukuyniyoj k'acha kasqanrayku, Espiritumpa rikuchikusqasninraykutaj ñoqayku rikuykuña imachus jamunanta, chayrayku Dios munajtenqa ñoqaykupis tukuy imamanta sut'inchayta atiykuman.

4. Reyniykoj parlaynimpi feniyoj kasqaykuraykutaj kaykunata yachaykuña, chayrayku ñoqayku anchata kusikuyku, may allin kusikuywan.

5. Noqaykutaj Dioswan tratochayta munayku Diospa munayninta ruwanaykupaj, paypa kamachisqasninta junt'anaykupaj, imapichus kamachiwaykuman chaypi, wañunaykukama. Mana tukukuyniyoj muchuy mana ñoqaykuman jamunampaj, mayqenmantchus angel willarqa, manataj Diospa phiñaynin vasomanta ujyanaykupaj.

6. Kunantaj ajinata munarqa rey Benjamin kutichinankuta, chayrayku paykunaman nerqa: Qankuna nerqankichis imatachus uyariyta munarqani. Imatachus tratocharqankichis, chayqa allin trato.

7. Kunantaj tratochasqaykichisrayku qankuna Cristoj wawasnin sutichasqa kankichis; paypa wawasnin. Imaraykuchus kunan p'unchaypi espiritunejta nacehisorqachis. Imaraykuchus qankuna ninkichis sonqosniykichis tijrasqa kasqankuta paypa sutimpi feniyoj kasqaykichisrayku, chayrayku qankuna paymanta nacesqa kankichis wawasninman tukunaykichispaj.

8. Kay sutiraykutaj salvasqa kankichis, manataj waj suti kanchu, mayqempichus salvasqa kawajchis. Mana waj suti qosqachu, mayqennejtachus salvacion jamun. Chayrayku munayman Cristoj sutinwan sutichakunaykichista, tukuyniykichis, mayqenkunachus Dioswan tratocharqankichis, payta kasunaykichispaj wañunaykichiskama.

9. Jinataj pichus kaykunata ruwan, payqa tarisqa kanqa Diospa paña makinnejpi, imaraykuchus ima sutiwan

sutichasqa kananta rejsenqa, paytaj sutichasqa kanqa Cristoj sutinwan.

10. Jinallataj pichus mana Cristoj sutinwan sutichakunmanchu, waj sutiwan sutichasqa kanqa. Paytaj Diospa lloq'e makinnejpi tarisqa kanqa.

11. Jinataj yuyarinaykichista munallaymantaj kay sutin kasqanta, mayqentachus nerqaykichis qosunaykichista, manataj jayk'ajpis chinkachisqachu kanqa jinapis juchallikuyraykulla. Chayrayku ama juchallikuychischu, mana chay suti sonqoykichismanta chinkachisqa kanampaj.

12. Niykichis, yuyarinaykichista munayman kay sutita sonqosniykichispi escribisqa apanaykichispaj, mana Diospa lloq'e makinnejpi tarisqa kanaykichispaj. Astawanqa uyarinaykichista, yachanaykichistataj munani mayqen parlayninwanchus qankunata wajyasunkichis, jinataj mayqen sutiwanchus wajyasunkichis.

13. Imaraykuchus, ¿Imaynamanta uj runa kamachejninta rejsinman mana chay kamachejta sirvispa, jinataj mana rejsisqa runa kajtin, mayqenchus karupi kashan paypa yuyasqasninmanta, sonqompi munasqasninmantawan?

14. ¿Ujtawantaj, uj runa llajta masimpa burronta qhatinmanchu, chay burroman qaranampaj? Niykichis, manapuni. Payqa mana saqenmanchu tropanwan chajrukojta, mikhojtataj. Astawanqa burro qhatispa, qharqonqa. Niykichis, qankunawan kikillantaj kanqa sichus mana yachankichischu mayqen sutiwanchus wajyasqa kankichis.

15. Chayrayku ñoqaqa munayman sinchita sayarinaykichista mana kuyunaykichista, allinta ruwanaykichistataj. Chaynejta Cristoqa, tukuy atiyniyoj Señor Dios, qankunata sellasonqachis paypata kanaykichispaj, janaj pachaman oqharisqa kanaykichispaj, wiñaypaj salvasqa kanaykichispaj, wiñay kawsayniyoj kanaykichispajtaj, pichus tukuy imata ruwarqa janaj pachapi, kay pachapitaj, pichus tukuy Diosnin, paypa yachayninnejta, atiyinnejta, justiciannetja, khuyayninnejtataj salvakunaykichispaj. Amen.

17 CAPITULO

Abinadita wañuchinku. Ninapi wañushaspa, Abinadi sut'inchan wañuchejkuna wañunankumanta. Almaqa creejman tukun.

1. Jinataj maypachachus Abinadi parlayta tukusqantawan,

reyqa sacerdotesta kamacherqa payta jap'inankuta wañuchinankupaj.

2. Chaywampis ujnin kaj karqa Alma sutiyoj, paytaj Nefij mirayninmanta karqa. Jovenraj karqataj, tukuy Abinadij parlasqanta creerqataj, imaraykuchus pay yacharqaña tukuy juchallikusqankuta, mayqenmantachus Abinadi willarqa. Chayrayku reymanta mañakorqa mana Abinadiwan phiñakunanta, astawanqa Abinadita sonqo tiyaywan ripojta saqenampaj.

3. Chaywampis reyqa astawan phiñakorqa, Almata qharqorqataj paykunamanta. Kamachisnintataj kacharqa Almata wañuchejta.

4. Chaywampis paykunamanta ayqerqa, pakakorqataj, mana payta tarinankupaj. Ashkha p'unchaykunapaj pakasqa kaspataj payqa escriberqa tukuy Abinadij parlasqanta.

5. Jinataj reyqa kamacherqa soldadosta Abinadita muyuykunankuta payta jap'inankupaj. Paykunataj payta wataykorqanku, carcelman wisq'arqankutaj.

6. Kinsa p'unchayta reyqa sacerdoteninwan parlanakuspaña, watejmanta Abinadita pusacherqa paypa ñawpaqenman.

7. Paymantaj nerqa: Abinadi, juchayoj kasqaykita tariyku, qantaj wañunayki tiyan.

8. Imaraykuchus qan nerqanki Dios kikin runaspa wawasninkuman uraykamunanta, chayrayku kunan wañuchisqa kanki mana ñoqamanta, llajtaymantawan sajra parlasqaykita allinyachinki chayqa.

9. Chaypachataj Abinadi payman nerqa: Qanman niyki, ñoqaqa manapuni kay llajtamanta parlasqayta waj jinayachisajchu, imaraykuchus cheqata parlarqani. Cheqa kasqanta yachanaykichispajtaj ñoqaqa makisniykichisman urmajta saqekorqani.

10. Arí, ñoqataj ñak'arisaj wañunaykamapis, manataj parlasqayta waj jinayachisajchu. Parlasqaytaj sayarenqa qampa contraykita willanampaj. Sichus ñoqata wañuchiwanki chayqa, mana juchayoj yawarta jich'anki. Chaytaj qampa contraykita willanqa qhepa p'unchaypi.

11. Chaypachataj rey Noe kacharichej jina karqa parlasqanta mancharikusqanrayku, imaraykuchus payqa manchachikorqa Diospa juiciosnin payman urmanankuta.

12. Chaywampis sacerdotessa paypa contranta qhaparerqanku, payta tumpayta qallarérqankutaj nispa: Payqa

reyta k'amin. Chayrayku reyqa paypaj phiñakorqa, kamacherqataj wañuchisqa kananta.

13. Jinataj payta jap'ispa wataykorqanku. Payta ñak'aricherqankutaj jatun nina ruphaywan, arí, wañunankamapis.

14. Chantaqa, nina ruphayta qallarejtin, paykunaman qhaparerqa nispa:

15. Uyariychis, imaynamantachus ñoqata ruwawankichis, kkillantataj wawasniykichis ashkhasta ñak'arichenqanku nina ruphaywan wañuchinankupaj, kaytaj Señor Diosninkoj salvacionninta creesqankurayku.

16. Jinataj qankuna tukuy imaymana onqoykunawan onqonkichis juchallikusqaykichisrayku.

17. Arí, qankuna jasut'isqa kankichis sapa cheqampi. Imaynamantachus k'ita, phiña animales qhatinku k'ita p'isqosta, kkillantataj tukuynejman qankuna qhatisqas, ch'equerachisqastaj kankichis.

18. Chay p'unchaypitaj animalta jina qankunata qhatisonqachis, enemigosniykichispa makisninkumantaj urmankichis. Chaypachataj imaynamantachus ñoqa ñak'arini, jinallatataj qankuna ñak'arinkichis nina ruphaywan wañunaykichiskama.

19. Ajinata Dios kutichin llajtanta tukuchejkunaman. O Dios, espirituyta jap'iy.

20. Kunantaj Abinadi chayta parlaytawan, payqa urmarqa, ninapi wañuyta ñak'arisqanrayku. Arí, payta wañucherqanku, imaraykuchus mana Diospa kamachisqasninta neganmanchu, parlasqan cheqa kasqanta sellaspa wañuyninwan.

18 CAPITULO

Mormompa yakusnin. Almaqa Helamta, ujkunatawan bautizan. Cristoj iglesian. Rey Noe soldadosta kachan Almata, payta qhatejkunatawan wañuchejta.

1. Jinataj Almaqa, pichus rey Noej kamachisninmanta ayqerqa, payqa juchasninmanta, sajra ruwasqasninmantawan Diosman kutirikorqa, runasapurapitaj pakayllapi purerqa, Abinadij parlasqanta yachachiyta qallarergataj.

2. Arí, payqa yachacherqa imachus jamunanmanta, wañusqas kawsarimunankumanta, runas juchamanta kacharichisqas kanankumantawan, mayqentachus Cristo ruwanman, atiyinwan, ñak'ariyininwan, wañuyninwan,

kawsarimuyninwan, janaj pachaman wichariyininwantaj.

3. Tukuy uyarejkunata payqa yachacherqa. Pakayllapitaj yachacherqa mana rey yachanampaj. Ashkha runastaj paypa parlasqampi creerqanku.

4. Jinataj tukuy creejkunaqa rerqanku Mormon sutichasqa lugarman. Chay sutinta reymanta jap'erqa. Llajtaj kantumpitaj karqa, k'ita animalestaj chaypi tiyakorqanku wakin tiempospi.

5. Mormon lugarpi ch'uya yakuyoq pujuun karqa. Chaymampunitaj Alma rerqa, chaynejpi juch'uy sach'as kasqanrayku. Chaypitaj p'unchaypi Almaqa pakakorqa reypa mask'asqanmanta.

6. Jinataj, pikunachus payta creerqanku, chayman rerqanku parlasqanta uyarej.

7. Jinataj ashkha p'unchaymantawan ashkha runas Mormon lugarman tantakorqanku Almaj parlayninta uyarinankupaj. Arí, tukuy paypa parlasqanta creejkunaqa tantakorqanku payta uyarinankupaj. Paytaj paykunata yachacherqa, willarqataj Diosman kutirinankuta, juchamanta kacharisqas kanankuta, Señorpi feniyoj kanankuta ima.

8. Jinataj paykunaman nerqa: Qhawariychis, kaykuna Mormompa yakusnin kanku (imaraykuchus ajina sutichasqa karqanku). Kunantaj qankuna Diospa tropanman yaykuyta munaspa, paypa llajtan wajyasqa kayta munaspa, qankunapura yanapanakuyta munaspa, mana llasa q'epiyoj kanaykichispaj;

9. Arí, waqayta munaspa waqajkunawan, arí, sonqochayta munaspa tukuy sonqochay necesitajkunata, jinataj Diosmanta willanaykichispaj sayariyta munaspa ima horapipis, imamantapis, mayllapipis, wañunaykichiskama, Diosnejta kacharisqas kanaykichispaj, ñawpaj kaj kawsarejkunawan yupasqa kanaykichispaj, wiñay kawsayniyoj kanaykichispajtaj;

10. Kunantaj ñoqaqa qankunaman niykichis, kayqa sonqosniykichispa munaynin chayqa, ¿Imaraykutaj mana Señorpa sutimpi bautizakunkichischu, payman willanaykichispaj paywan tratochasqaykichista, payta sirvinaykichispaj, kamachisqasninta junt'anaykichispaj, astawanraj Espiritunta kachamusunaykichispaj?

11. Maypachachus runasqa chayta uyarerqanku, chaypacha kusiwan t'ajllakorqanku, nerqankutaj: Kayqa sonqosniykoj munaynin.

12. Jinataj Almaqa Helamta pusarqa, payqa ñawpaj paykunamanta ujnin kasqanrayku, yakupi sayarerqataj,

qhaparerqataj nispa: O Señor, Espirituykita kacharimuy kamachiykiman, kay ruwanata ruwanampaj llimphu sonqowan.

13. Chayta parlasqantawan, Señorpa Espiritun payman uraykorqa, Almaqa nerqataj: Helam, qanta bautizayki, tukuy atiyniyoj Diosmanta atiyniyoj kaspá, tukuy yachanankupaj tratochasqaykita Diosta sirvinaykipaj kay wañoj cuerpoyki wañunankama. Señorpa Espiritun qanman kachasqa kachun, qanman wiñay kawsayta qosuchun, Cristoj kacharichisqanrayku, pitachus payqa wakicherqa kay pachaj qallariyninmantapacha.

14. Alma chayta parlasqantawantaj, iskayninku, Almawan, Helamwan p'ampaykorqanku yakuman. Paykunataj yakumanta jatarerqanku, llojsimorqankutaj kusikuspa, Espirituwan junt'asqas.

15. Ujtawan Almaqa waj runata pusarqa, yakuman yakkullarqankutaj, payta bautizallarqataj, imaynamantachus ñawpaj kajta bautizarqa, kikillantataj. Chaywampis Almaqa mana yakuman p'ampaykorqañachu.

16. Chay jinaspa, tukuy Mormon lugarman rejkunata bautizarqa. Paykunataj karqanku iskay pachaj tawayoj runas. Arí, paykuna Mormompa yakusnimpi bautizasqas karqanku, Diospa gracionwan junt'asqas karqankutaj.

17. Paykunataj sutichasqa karqanku Diospa iglesian, jinapis Cristoj iglesian, chay p'unchaymantapacha. Jinataj pichus Diospa atiyinwan, munayninwantaj bautizasqa karqa, payqa chay iglesiaman yapasqa karqa.

18. Jinataj Alma Diospa atiyniyoj kaspá sacerdoteta kamacherqa. Sapa phisqa chunka runaspaj uj sacerdoteta kamacherqa paykunaman willanampaj, yachachinampajtaj Diospa reinompi imasmanta.

19. Paytaj paykunata kamacherqa yachachinankuta imallatachus pay yachacherqa, mayqenkunachus llimphuchasqa profetas yachacherqanku, chaykunallata.

20. Arí, kamacherqa yachachinankuta Diosman kutirikuyta, Señorpi feniyoj kaytawan, pichus llajtanta kacharicherqa.

21. Kamachillarqataj mana paykuna ukhupi churanakunankuta, astawanqa paykuna uj ñawillawan ñawpajman rikunankuta, uj feniyoj, uj bautismoyoj kaspá, sonqosninku kuská kaspá, ujllapi, munanakuypitaj.

22. Ajinata pay kamacherqa yachachinankupaj. Chayta ruwaspa Diospa wawasninman tukorqanku.

23. Kamachillarqataj samarina p'unchayta waqaychanankuta, llimphuchanankupaj, sapa p'unchaypitaj Señor Diosninkuta agradecenankutawan.

24. Payqa kamachillarqataj chay sacerdotes, mayqenkunachus wajyarqa, paykuna kikin makisninkuwan llank'anankuta kawsanankupaj.

25. Sapa semanapi uj p'unchayta t'aqarqanku tantakunankupaj. Chay p'unchaypitaj runasta yachacherqanku, Señor Diosninkuta yupaycharqankutaj. Paykunataj sapa atispa tantakorqanku.

26. Sacerdotestaj mana wajkunaj llank'asqankumanta kawsanankuchu karqa. Llank'asqankumanta Diospa bendicionninta jap'inanku karqa, Espiritupi kallpayoj kanankupaj, Diosmanta yachanankupaj, yachachinankupajtaj Diospa atiyinwan, munayninwan ima.

27. Jinataj Alma iglesiapi kajkunata kamacherqa kapuyninkuta qonankuta, sapa ujnin kaj kapuyninman jina. Pichus astawan kaporqa, payqa astawan qonan karqa. Pitajchus pisilla kaporqa, payqa pisillata qonan karqa. Pejpatatajchus mana imapis kaporqachu, payman qosqa kanan karqa.

28. Ajinata paykuna munaspa qonanku karqa, Diosta kusichiyta munaspataj, chay sacerdotesman, mayqenkunachus necesitarqanku, arí, sapa runaman, mayqenchus q'ala kaspera ujmantan necesitan.

29. Kayta paykunaman nerqa Dios kamachisqanrayku. Paykunataj Diospa ñawpaqempi cheqanta purerqanku, paykuna ukhupi qonakuspa, yanapanakuspataj espirítumanta kajkunapi, kay jallp'amanta kajkunapiwan necesitasqakuman jinataj.

30. Jinataj tukuy kaykuna ruwasqas karqanku Mormompi, arí, Mormompa yakusninnejpi, sach'as ukhupi, mayqenkunachus Mormompa yakusninnejpi karqanku. Arí, Mormon nisqa lugar, Mormompa yakusnin, Mormompa sach'asnjataj may k'achitu kanku pikunapajchus chaypi Salvadorninkumanta amañarqanku. Arí, may bendecisqa kanku, imaraykuchus wiñaypaj wiñayninkama payta yupaychaspa takenqanku.

31. Kaykunataj ruwasqas karqanku jallp'aj kantumpi mana rey yachanampaj.

32. Chaywampis reyqa yachaspa wakin runas waj jinayasqankuta, kacharqa kamachisninta paykunata qhawajta.

Chayrayku maypachachus paykuna tantakorqanku Diospa nisqanta uyarinankupaj, chaypacha ruwasqasninkuta reyman willarqanku.

33. Chaypachataj reyqa nerqa Alma runasta paypa contranta jatarichisqanta. Chayrayku kacharqa maqanaku soldadosta paykunata wañuchejta.

34. Jinataj Alma, Señorpa llajtanwan yacharqanku reypa soldadosnin jamushasqankuta. Chayrayku carpasninkuta apaspa, familiasninkuwan llojserqanku ch'in pampasman.

35. Paykunataj karqanku casi tawa pachaj phisqa chunkayoj runas.

ALMAJ LIBRON

ALMAJ WAWAN

5 CAPITULO

Diospa llimphu t'aqanman jina, kuraj sacerdote Almaj parlayninkuna, mayqenkunatachus runasman willarqa llajtasninkupi.

Imachus iglesiawan pasarqa, chayta willan. Sajra ruwaykunata negan. Runasman willan Diosman kutirinankupaj.

1. Jinataj Almaqa Diospa palabranta runasman willarerqa. Nawpajta Zarahemla nisqa jallp'api tiyakojkunaman chayta willarqa, chantá tukuy jallp'antimpi tiyakojkunaman chayta willarqa.

2. Kaykuna paypa nisqasnin kanku kikin escribisqanman jina. Kaykunata willarqa Zarahemla llajtapi iglesiapi kajkunaman, nispa:

3. Tatay, Alma, ñoqa, Almata, kamachiwarqa Diospa iglesiampi kuraj sacerdote kanaypaj, chayta ruwawarqataj Diospa atiyniyoj, kaykunasta ruwanampaj, kasqanrayku. Niykichis tatay Nefi nisqa jallp'aj kantunnejpi iglesiata wakichisqanta. Arí, Mormon nisqa jallp'apipis iglesiata wakicherqa. Mormon nisqa yakuspitaj hermanosninta bautizarqa.

4. Nillaykichistaj paykuna rey Noej llajtanmanta salvasqas kasqankuta Diospa khuyayninrayku, atiyinraykutaj.

5. Chaymantataj lamanita runas paykunata presocharqanku ch'in lugarpi. Arí, niykichis presochoasqas kasqankuta, chaywampis Señorqa watejmanta presochoasqa kasqankumanta nisqampa atiyinwan paykunata salvarqa. Kay jallp'antimpitaj Diospa iglesiata wakichiyta qallarérqayku.

6. Kunantaj niykichis, hermanosníy, pikunachus kay iglesiamanta kajkuna kankichis, ¿Allintachu tatasniykichispa presochoasqankuta yuyarinkichis? Arí, ¿Paypa khuyayniyoj, pacienciayoj ima paykunawan kasqanta allintachu yuyarinkichis? Jinapis, ¿Allintachu yuyarinkichis paykuna ukhu pachamanta orqhosqas kasqankuta?

7. Qhawaychis, sonqosninkuta tijrarqa, arí, wañuy jina puñuymanta paykunata rijch'aricherqa; paykunataj Diosman rijch'arerqanku. Jiná, paykuna laqha chawpipi karqanku,

chaywampis wiñaypaj nisqaj k'anchaynin paykunata k'ancharerqa. Arí, wañuyipa waskhasnin paykunata mayt'orqa, ukhu pachaj cadenasnimpis paykunata mayt'orqa. Wiñaypaj tukukuytaj paykunata suyarqa.

8. Kunantaj tapuykichis hermanosníy, ¿Tukuchisqaschu karqanku paykuna? Mana, niykichis, mana tukuchisqaschu karqanku.

9. Watejmantataj tapuykichis, ¿Wañuyipa waskhasnin p'itisqaschu? Jinapis, ¿Paykunata mayt'una ukhu pachaj cadenasnin watarasqaschu? Niykichis, arí, watarasqas karqanku, chayraykutaj jatunyakorqanku, kacharichiy munakuyta takerqankutaj. Nillaykichistaj salvasqas kasqankuta.

10. Kunantaj tapuykichis, ¿Imayna salvasqas kanku? Arí, ¿Imapi suyarqanku salvakuyta? ¿Imapajtaj wañuyipa waskhasninmanta paskarasqas karqanku, arí, ukhu pachaj cadenasninmantapis?

11. Kayta niyta atiykichis — ¿Manachu creerqa tatay Alma, Abinadij nisqasninta? ¿Manachu karqa pay llimphuchasqa profeta? ¿Manachu Diospa nisqasninta parlarqa, manatajchu creerqa tatay chaykunata?

12. Feninman jinataj sonqompi sumaj tijray karqa. Tukuy kaykuna cheqa kasqankuta niykichis.

13. Payqa Diospa palabranta willarqa tatasniykichisman. Chantá sonqosninkupi sumaj tijray karqa, k'umuykorqankutaj. Paykuna cheqa kawsaj Diospi confiarqankutaj. Chantá paykuna tukukuykama feniyoj karqanku, chayraykutaj salvasqas karqanku.

14. Kunantaj tapuykichis, iglesiamanta hermanosníy, ¿Diosmanta espirítunejta necesqaschu kankichis? ¿Kanchu rijch'aynin uyasniykichispi? ¿Kay sumaj tijray kanchu sonqosniykichispi?

15. ¿Qankunata Ruwajpa kacharichiyinmpi feniyojchu kankichis? ¿Fe ñawiwanchu ñawpajman qhawankichis kay wañoj cuerpo wiñaypaj kawsarimunanta rikuspa, kay ismoj mana ismojwan jatarichinanta rikuspa, Diospa ñawpaqempi sayarinampaj kay wañoj cuerpoj ruwasqasninman jina juzgasqa kanampaj?

16. Niykichis, ¿Chay p'unchaypi Señorpa nisqanta uyariyta reparawajchischu?, nispa: Noqaman jamuychis bendecisqa kajkuna, imaraykuchus jallp'a patapi ruwasqaykichis allin ruwaykuna kanku.

17. Maná chayrí, ¿Chay p'unchaypi Señorman llullakunaykichista reparawajchischu?, nispa: Señor, jallp'a patapi ruwasqayku allin ruwaykuna karqanku — chay jinamanta ¿Pay salvasunkichismanchu?

18. Chayrí, ¿Juchamanta yachaywan, phutiywan ima junt'asqa, tukuy juchasniykichista sumajta yuyarispá, arí, tukuy sajra ruwasqasniykichista sumajta yuyarispá, arí, Diospa kamachisqasnimpa contrampi kasqaykichista yuyarispataj, Diospa juzgana tiyanampa ñawpaqenman pusasqas kanaykichista, chayta reparawajchischu?

19. Nillaykichistaj, ¿Chay p'unchaypi llimphu sonqoyoj, llimphu makiyojpis Diosta qhawayta atiwajchischu? Niykichistaj, ¿Diospa rijch'aynin uyasniykichisman churasqa kajtin qhawayniykichista oqhariyta atiwajchischu?

20. Niykichis, ¿Salvasqa kayta suyayta atiwajchischu supaypa kamachisninman tukushajtiykichis?

21. Niykichis, chay p'unchaypi mana salvasqas kanaykichista yachankichis. Imaraykuchus p'achasnin mana t'ajsasqaschu yuraj, llimphisitu kanankukama chayqa, mana ni pipis salvakuyta atinchu. Arí, p'achasnin t'ajsasqa kananku tiyan, mana ima ch'ichiyoj kanankukama. Chay ruwakun llajtanta juchasninkumanta Kacharichejpa yawarninwan, pimantachus tatasninchis parlarqanku.

22. Kunantaj tapuykichis, hermanosníy, ¿Diospa juzgana tiyanampa ñawpaqempi ch'ichi, yawarchasqa p'achayoj sayakunkichis chayqa, imaynataj sientekuwajchisri? Qhawaychis, ¿Imatataj contraykichispaj willanqanku kaykuna?

23. ¿Manachu wañuchejkuna kasqaykichista willanqanku, arí, manachu tukuy imaymana sajra ruwasqaykichista willanqanku?

24. Hermanos, ¿Chay runa Abrahanwan, Isaacwan, Jacobwan, tukuy llimphuchasqa profetaswampis, pikunachus t'ajsasqas mana ch'ichi p'achayoj kanku, chay runa paykunawan Diospa reinompi tiyakunanta yuyankichischu?

25. Niykichis, Mana. Pay janaj pachaj reinompi lugarniyoj kananta mana yuyayta atiwajchischu, imaraykuchus chayta yuyaspa Ruwajninichista qallariymantapacha llullachankichis. Chayrí pay qallariymantapacha llulla kasqanta ninkichis. Jinapis, paykuna wijch'usqas kanqanku supaypa reinompa wawasnin kasqankurayku.

26. Kunantaj niykichis, hermanosníy, sonqosniykichispi sumaj tijray karqa, kacharichiy munakuy takiyta

munarqankichistaj chayqa, tapuykichisman, ¿Chay jinachu kashankichis kunan?

27. ¿Mana juchachakuspa purinkichischu Diospa ñawpaqempi? ¿Kunititan wañuwajchis chayqa, niyta atiwaychischu llamp'u sonqoyoj kasqaykichista? ¿Niyta atiwaychischu p'achasniykichis t'ajsasqa yuraj kanankukama kasqankuta Cristoj yawarninneja, pichus llajtanta juchasninkumanta kacharichej jamorqa?

28. Qhawaychis, ¿Orgullomanta llimphuchasqaschu kankichis? Niykichis, mana chaymanta llimphuchasqas kankichis chayqa, mana Diosta rikunaykichispaj wakichisqaschu kankichis. Usqhayta wakichikunaykichis tiyan, imaraykuchus janaj pachaj reinon qayllapiña, mana wakichisqa runataj mana wiñaypaj kawsayniyojchu kanqa.

29. Niykichis, ¿Ujllapis kanchu chawpiykichispi pichus envidiakoj? Niykichis chay runa mana wakichisqachu. Usqhayta wakichikunaykichista munaymantaj, hora qayllapiña kasqanrayku. Payqa mana yachanchu mayk'ajchus chay hora jamunanta; imaraykuchus chay runa mana llimphuchu.

30. Watejmantataj niykichis, ¿Ujllapis chawpiykichispi kanchu pichus hermanonmanta burlata ruwako, chay jinapis runa masinta qhatiykachaj?

31. ¡Ay chay runamanta, imaraykuchus payqa mana wakichisqachu. P'unchaytaj qayllapiña kashantaj Diosman kutirinampaj, mana chayqa, mana salvakuyta atinchu.

32. Arí, ¡Ay tukuy qankuna sajra ruwajkunamantapis! Diosman kutiriychis, Diosman kutiriychis, imaraykuchus chayta nin Señor Dios.

33. Tukuy runasta wajyan, khuyaypa makisnintaj paykunaman mast'asqa. Payqa nin: Diosman kutiriychis, ñoqataj jap'isqaykichis.

34. Arí, nin: Noqaman jamuychis, kawsaymanta sach'aj poqoyninta mikhunkichistaj. Arí, kawsaymanta t'antata, yakutawan qhasilla mikhunkichis.

35. Arí, ñoqaman jamuychis allin ruwaykunata apamuwaspa. Manataj ruthusqaschu kankichis nina lawrayman wijch'usqas kanaykichispaj.

36. Qhawaychis, p'unchay qayllapiña maypachachus tukuy mana sumaj frutota poqochej, chay jinapis tukuy mana allin ruwanata ruwaj, pay kikin waqarinan kanqa, muchunan kallaqataj.

37. O qankuna sajra ruwajkunapis, pikunachus kay pachaj

qhasi imasmanta jatunchasqas kankichis, pikunachus allin ruwaypa ñanninta rejsisqaykichista willankichis, chaywampis pantasqa ñampi purinkichis, mana michejniyoj ovejas jinalla. Chaywampis Michejqa qankunata wajyan, wajyashanrajtaj. Jinapis, ¡Wajyasqanta mana kasunkichischu!

38. Willaykichis allin Michejpa wajyasusqaykichista. Ari, kikin sutinmanta wajyasunkichis, mayqen sutinchus Cristo. Mana allin Michejpa wajyasqanta, mayqen sutimantachus pay wajyasunkichis, mana kasunkichis chayqa, qankuna mana allin Michejpa ovejasninchu kankichis.

39. Kunantaj, ¿Mana allin Michejpa ovejasnin kankichis chayqa, mayqen tropamanta kankichis? Niykichis, supay qankunaj michejniykichis kasqanta. Qankunari paypa tropan kankichis. Kunantaj, ¿Pitaj chayta neganman? Niykichis, pichus chayta neganman, payqa llulla, supaypa wawantaj.

40. Niykichis, imachus sumaj, Diosmanta jamusqanta, imatajchus sajra, supaymanta jamusqanta.

41. Chayrayku runa allin ruwaykunata ruwan chayqa, allin Michejpa nisqanta kasun, payta qhatillantaj. Chaywampis, pichus sajra ruwaykunata ruwan payqa supaypa wawanman tukun, supaypa nisqanta kasusqanrayku, payta qhatillantaj.

42. Pichus chayta ruwajtaj, paymanta pagota jap'inan tiyan, chayrayku pagompaj wañuyta jap'in, wañusqa kanampaj tukuy allin ruwaykunamanta.

43. Kunantaj, hermanosniy, uyarinawaykichista munayman, imaraykuchus kallpaywan parlani. Imaraykuchus sut'inta parlarqaykichis mana pantanaykichispaj. Jinapis, Diospa kamachisqanman jina parlarqaykichis.

44. Imaraykuchus Diospa llimphu t'aqanman jina, mayqenchus Jesucristopi, chayman jina wajyasqa kani chay jinamanta parlanaypaj. Ari, kay jamoj imasmanta, mayqen imasmantachus tataninchis willarqanku, chaykunamanta kamachisqa kani willanaypaj kay runasman.

45. Chaytaj mana tukuychu. ¿Manachu ñoqa kikiymanta kaykunata yachasqayta reparankichis? Willaykichis kaykuna, imatachus willarqaykichis, chaykuna cheqa kasqankuta yachasqayta. ¿Imaynatataj cheqa kasqankuta yachasqayta reparankichis?

46. Niykichis Diospa Santo Espiritunnejta yachachiwasqas kasqankuta. Qhawariychis, ñoqa ashkha p'unchaykunata ayunarqani, Diosmanta mañakorqanitaj kaykunata kikillaymanta yachanaypaj. Kunantaj kikillaymanta cheqa

kasqankuta yachani, Señor Dios, Santo Espiritunneja, chaykunata rikuchiwasqanrayku. Kaytaj sut'inchay espiritu, mayqenichus ñoqapi kashan.

47. Astawampis, niykichis tatasninchispa nisqasninkoj cheqa kasqanta rikuchiwasqanta, ñoqapi sut'inchay espirituman jinapis, mayqenichus Diospa Espiritumpa rikuchisqanman jinapis.

48. Niykichis, imatachus jamoj imasmanta willaykichis, chayta kikillaymanta cheqa kasqankuta yachani. Nillaykichistaj Jesucristo jamunanta yachasqayta. Arí, Churi, Tataj sapa Wawampis, k'acha kaywan, khuyaywan, cheqa kajwan ima junt'asqa. Payrí, kay pachaj juchasninta pampachaj jamonqa. Arí, sapa sutimpi mana kuyurej creejpa juchasninta pampachan.

49. Kunantaj, kay t'aqanman jina wajyasqa kasqayta niykichis, arí, munasqa hermanosniyman willanaypaj, arí, sapa kay jallp'api tiyakojman, arí, tukuyman willanaypaj, machu kajman joven kajmampis, preso kajman libre kajmampis, arí, niykichis machu kajman, manaraj machu kajman, wiñaj miraymampis, arí, paykuna Diosman kutirikunankuta, mosojmanta nacekunankutapis wajyanaypaj.

50. Arí, kayta nin Espiritu: Diosman kutirikuychis, tukuy kay pacha, imaraykuchus janaj pachaj reinon qayllapiña. Arí, Diospa Wawan k'anchayninwan, kallpanwan, jatun kayninwan, atiyininwan, kamachiyninwan ima jamun. Arí, munasqa hermanosniy, niykichis Espiritoj nisqanta, nispa: Tukuy kay pachaj Reynimpa k'anchayninta qhawaychis, jinapis, usqhayta janaj pachaj Reynenqa tukuy runaspa wawasninkuman k'ancharimonqa.

51. Espiritu willawantaj, arí, sinchi parlaywan qhapariwan, nispa: Riy kay llajtaman, paykunata wajyamuytaj, nispa — Diosman kutiriychis, mana Diosman kutirinkichis chayqa, manapuni janaj pachaj reinonta chayaqeykichispaj jap'inkichischu.

52. Watejmanta niykichis, Espiritu nin: Qhawariy, ñapis hachaqa sach'aj saphinman churasqaña kashan, chayrayku tukuy mana allinta poqoj sach'a k'utusqa kanqa, ninamantaj wijch'usqa kanqa, arí, ninaman, mayqenichus mana tukukuyniyoj, mana jayk'aj thasnukoj. Qhawariy chis, yuyarillaychistaj, Ajllasqan chayta nin.

53. Kunantaj munasqa hermanosniy, niykichis, ¿Kay nisqasta awantawajchischu? Arí, ¿Waj laduman kaykunata

churawajchischu, Ajllasqatataj saruwajchischu? Arí, ¿Sonqosniykichispi jatunchakuwajchischu? Arí, ¿Valesqa p'achaswan p'achallikuwajchisrajchu? ¿Sonqosniykichispi kay pachaj qhasi mana valorniyojkuna munawajchisrajchu, kapuyniykichistapis?

54. Arí, ¿Waj runasmanta astawan jatunman qhawachikuwajchisrajchu? Arí, ¿Hermanosniykichista, pikunachus k'umuykuspa Diospa llimphu t'aqanman jina purinku, paykunata qhatiykachawajchisrajchu? Paykuna chayta ruwaspa kay iglesiaman jamuchisqas kanku, Santo Espirituwan llimphuchasqas, chayraykutaj paykuna Diosman kutirinankupaj allin ruwanasta ruwanku.

55. Arí, ¿Wajcha necesitaj pobre runasta wasanchawajchisrajchu, paykunamanta kapuyniykichista jark'akuspa?

56. Por fin, tukuy sajra ruwanasta ruwajkuna, niykichis chay laya runas mana usqhayta Diosman kutirikunkuchu chayqa, ruthusqas, ninaman wijch'usqastaj kanqanku.

57. Kunantaj tukuy niykichis, pikunachus allin Michejpa nisqanta kasuyta munankichis, niykichis, sajra kajkunamanta jamuychis, t'aqakuychis, amataj ch'ichi imasninkuta llankhaychischu. Paykunaj sutisninkurí chinkachisqas kanqanku, sajra ruwajkunaj sutisninku, allin ruwajkunaj sutisninkuwan mana yupasqas kanankupaj. Diospa nisqan junt'akunampaj, mayqen chus nin: Sajra runaspa sutisninku mana llajtaypa sutisninkuwanchu kanqanku.

58. Imaraykuchus allin ruwajkunaj sutisninku kawsaymanta libropi escribisqas kanqanku, paykunaman paña makiynejpi chayaqeta qosaj. Kunantaj, hermanosniy, ¿Ima niyta atisunman chaypa contranta? Niykichis, Sichus kaypa contranta parlankichis chayqa, mana importanchu, imaraykuchus Diospa nisqan junt'akunan tiyampuni.

59. Imaraykuchus, ¿Mayqen chawpiykichispi michej ashkha ovejajoy kaspapis mana chaykunata sumajta qhawan mana atojkuna yaykunankupaj, tropanta mana mikhunankupaj? Jinataj, atoj tropanman yaykun chayqa, ¿Manachu atojta qharqonman? Arí, atispapis, atojta wañuchinman.

60. Kunantaj willaykichis allin Michej qankunata wajyasqanta. Paypa wajyasqanta uyarinkichis chayqa, tropanman yaykuchisonqanchis, ovejasnintaj kankichis. Paytaj kamachin mana atoj qankunaman jamojta saqenaykichispaj, mana tukuchisqas kanaykichispaj.

61. Kunantaj ñoqa, Alma, Kamachiwajpa parlayninwan kamachishaykichis qankunaman nisqasniyta kasunaykichispaj.

62. Iglesiasmanta kajkunaman kamachiy jinalla parlaykichis. Mana iglesiamanta kajkunamanrí invitaj jinalla parlani, nispa: Jamuychis, Diosman kutirikunaykichispaj bautizakuychis, kawsaymanta poqoyta mikhojkuna kanaykichispaj.

11 CAPITULO

Juzgajkuna, pagonkutaj. Nefitakunaj phisusninku, medidasninkuwan. Almulek ch'inyachin Zeezromta.

1. Kunantaj Mosiahj leyman jina sapa juzgaj, jinapis juzganankupaj churasqa runas, pagota recibeqanku. Pagonkuta recibeqankutaj ñawpaqenkuman pusasqa runasta juzganankupaj tiempokuman jinalla.

2. Kunantaj, runa waj runamanta manu, manataj manunta paganmanchu chayqa, runa manuyoj runamanta juzgajman willanman. Chantá juzgaj atiyinwan ruwanman, yanapaj runasta kamachispa manuyoj runata pusamunankuta ñawpaqenman. Chantá juzgajqa runata juzganman leyman jina, runaj contrampi willasqasman jinataj. Chay jinamanta runa manunta paganman karqa, mana chayrí kapuyninkunata qhechusqa kanman karqa, jinapis chay runaqa runa masisninmanta wijch'usqa kanman karqa suwa jina, engañaj jinataj.

3. Juzgajtaj pagonta recibeqa tiemponta qosqanman jina. Recibeqa uj qorimanta senineta uj p'unchaymanta, mana chayrí qolqemanta uj senumta recibeqa, mayqen chus qorimanta uj seninewan ninakun. Chay karqa qosqa leyman jina.

4. Kaykunataj qorimanta, qolqemantawan phisusninkoj sutisninku, valesqankuman jina. Nefitakuna kaykunata suticharqanku, imaraykuchus paykunaj phisusninku Jerusalempi judiospamanta waj jina karqanku. Manataj medirqankuchu judios jina. Paykuna yupayninkuta mediyinkutawan tijrarqanku, llajtaj, sapa miraypi, kayninman jina yuyayninman jinataj, juzgajkunaj kamachiyninkupi kanankukama, pikunatachus rey Mosiah ajllarqa.

5. Kunantaj, phisusninku kay jina karqanku — qorimanta senine, qorimanta seon, qorimanta shum, qorimanta limnahwan.

6. Qolqemanta senum, qolqemanta amnor, qolqemanta ezrom, qolqemanta ontiwan.

7. Qolqemanta senum ninakorqa qorimanta seninewan, jinapis ninakorqa uj cebada mediywan, tukuy laya grano mediywantaj.

8. Uj qorimanta seon iskay senineswan ninakorqa.

9. Uj qorimanta shumtaj iskay seonkunawan ninakorqa.

10. Uj qorimanta limnahtaj tukuyninkuwan tantachisqas ninakorqa.

11. Uj qolqemanta amnortaj iskay senumkunawan ninakorqa.

12. Uj qolqemanta ezrom tawa senumkunawan ninakorqa.

13. Uj ontitaj tukuyninkuwan tantachisqas ninakorqa.

14. Pisi valorniyoj phisusninku kay jinalla karqanku —

15. Uj senum ninakun iskay shiblonkunawan; chayrayku, uj cebadamanta mediy iskay shiblonkunawan ninakun.

16. Uj shiblon iskay shiblunkunawan ninakun.

17. Uj shibluntaj iskay Leahkunawan ninakun.

18. Kay jinamanta yuparqanku phisusninkuta.

19. Uj qorimanta antiontaj kinsa shiblonkunawan ninakun.

20. Kunantaj, pagonkuta reciberqanku ruwayninkuman jina, chayrayku sapa munayninkoqa qhapajchakuy karqa.

Chayrayku llajtata tratanakucherqanku, tukuy imaymana t'ojpiyta ruwacherqanku, sajra ruwaykunata

ruwachillarqankutaj astawan juzganankupaj, aswan qolqeta jap'inankupaj paykunaman pusqasqa runasta juzgasqankuman jina. Chayraykutaj llajtata Almaj, Amulekpawan contrankupi kayta munacherqanku.

21. Kay Zeezromtaj Amulekta tapuyta qallarérqa, nispa:

¿Wakin tapuykunasta kutichiwankimanchu, mayqentachus tapusqayki? Zeezromqa supaypa ruwayninkunata sumajta ruwayta yacharqa, allin kajkunata tukuchinampaj. Chayrayku Amulekman kayta nerqa: ¿Tapususqaykunata kutichiwankimanchu?

22. Amulektaj payta nerqa: Arí, Señorpa Espiritunman jina kajtenqa, mayqenchus ñoqapi kashan, chayman jina kajtenqa kutichisqayki. Imaraykuchus mana ni imata Señorpa Espiritumpa contrampi nisajchu. Zeezromtaj payman nerqa: Qhawariy, kayqa sojta qolqemanta ontis. Tukuy imamanta Sumaj Kajta negajtiykeqa, kayta qosqayki.

23. Chantá Amulek nerqa: O ukhu pachaj wawan, ¿Imaraykutaj tentawankiri? ¿Manachu allin ruwajkuna mana

kay laya juchasman urmasqankuta yachanki?

24. ¿Manachu creenki Dios kasqanta? Niyki, Mana. Diospa kasqanta yachankipuni, chaywampis chay qolqeykita astawan munakunki paymanta.

25. Kunantaj Diospa ñawpaqempi llullakuwanki. Niwarqanki — Qhawariy kay sojta ontista, mayqenkunachus sumaj valesqa kanku, kaykunata qosqayki — chayta niwaspataj songoykipi chaykunamanta q'ewakorqanki. Jinataj, tukuchinawaykipaj cheqa kawsaj Diosta neganayta munarqanki, chayllata. Kunantaj qhaway, imaraykuchus kay jatun sajra ruwanata ruwasqaykirayku t'inkayoj kanki.

26. Zeezromtaj payta nerqa: ¿Ninkichu cheqa kawsaj Dios kasqanta?

27. Amulektaj nerqa: Arí, cheqa kawsaj Dios kan.

28. Chantá, Zeezrom nerqa: ¿Kanchu uj Diosmanta astawan?

29. Paytaj kuticherqa, Mana, nispa.

30. Chantá, watejmanta Zeezrom payta nerqa: ¿Imaynatataj kaykunata yachankiri?

31. Nerqataj: Uj angel kaykunata yachachiwarqa.

32. Zeezromtaj watejmanta nerqa: ¿Pitaj jamonqa? ¿Diospa Wawanchu?

33. Payta nerqataj, Arí.

34. Watejmantataj Zeezrom nerqa: ¿Juchasninkupi llajtanta salvanqachu? Amulek kuticherqa, payta nerqataj: Niyki, mana, imaraykuchus mana nisqanta negayta atinchu.

35. Chantataj Zeezrom runasman nerqa: Kaykunata yuyariychis, payqa uj Dioslla kasqanta nin. Chaywampis Diospa Wawan jamunantapis nillantaj, manataj llajtanta salvanqachu — payqa Diosta kamachinampaj atiyneyoj jinalla.

36. Chantá, watejmanta Amulek payta nerqa: Qhawariy, llullakunki, llajtanta juchasninkupi mana salvananta nisqayrayku, Diosta kamachinaypaj atiyneyoj kasqayta niwarqanki.

37. Watejmantataj niyki, payqa llajtanta juchasninkupi mana salvayta atinchu. Imaraykuchus nisqanta mana negayta atinichu, nillantaj mana ni ima ch'ichi kaj janaj pachaj reinonta chayaqempaj jap'iyta atisqanta. Chayrayku, mana chayaqeykipajchu janaj pachaj reinon chayqa, ¿Imaynatataj salvakuyta atiwajrí? Chayrayku juchasnikiykipi mana salvakuyta atinkichu.

38. Chantataj watejmanta Zeezrom payta nerqa: ¿Diospa Wawanqa kikin Wiñay Tatachu?

39. Amulektaj payta nerqa: Arí, payqa janaj pachaj, kay pachajpawan, tukuy paykunapi kajkunajpawan Wiñay Tatan. Payqa qallariy, tukukuytaj, ñawpaj kaj, qhepa kajtaj.

40. Payqa jamonqataj kay pachaman llajtanta kacharichej. Sutimpi creejkunaj juchasninkuta apanqa. Paykunataj wiñay kawsayniyoj kajkuna kanku, paykunallapajtaj salvacion.

41. Chayrayku sajra runas kikillan kanku, manapis kanmanchu ni ima kacharichiy jinalla. Jinapis paykunapaj wañuyta waskhasnin paskarasqas kanku, chaylla. Imaraykuchus tukuyinchis wañusqasmanta kawsarimusunchis, Diospa ñawpaqempi sayarisuntaj, Diostaj ruwasqasinchisman jina juzgawasunchis, chay p'unchay chayamushaña.

42. Kunantaj kay kawsaymanta wañuy kan. Cristoj wañuyintaj kay kawsaymanta wañuyta waskhasninta paskaran, tukuy runas kay kawsaymanta wañuyanta jatarinankupaj.

43. Cabal kayninkuman espirtu cuerpowan tantachisqas kanqanku; chaki-maki kikin moqosninkuwan cabal kayninkuman, imaynatachus kunan kashanchis, chay jina mosojyachisqas kanqanku. Diospa ñawpaqenmantaj pusasqas kasunchis, yachaspa imaynatachus kunitampis yachanchis, tukuy juchasninchismanta may tukuyta yuyarisunchis.

44. Kunantaj, kay mosojyachiy tukuyman jamonqa, machu kajman jovenman ima, preso kajman libre kajman ima, qhariman warmiman ima, sajra ruwajman allin ruwajman ima. Jinapis mana ni uj chujchallapis chinkasqachu kanqa umasninkumanta. Tukuy cabal kayninman, imaynachus kunitan kanku, cuerpoyoj kayninkumampis, chayman mosojyachisqas kanqanku. Cristoj, Wawa, Dios Tataj, Santo Espiritojwan, pikunachus uj Wiñay Dios kanku, paykunaj juzgana tiyanankuman pusasqas, tumpasqastaj kanqanku, allin ruwaj kajtinkupis, sajra ruwaj kajtinkupis.

45. Kunantaj, wañoj cuerpoj wañuyinmanta, wañoj cuerpoj kawsarinanmantawan parlarqaykichisña. Niykichis kay wañoj cuerpo wiñaypaj kawsaj cuerpoman tukunanta. Chay ninayan wañuyanta, ñawpaj wañuyantapis kawsayman, manaña wañuyta atinankupaj. Espiritusninku cuerposninkuwan tantakonqanku, manaña t'aqasqas kanankupaj. Chay jinamanta kay tantakoyqa espiritumanta kajman, wiñay kawsayniyojmanwan tukun, manaña ismojta rikunampaj.

46. Kunantaj, Amulekqa kay nisqasta nisqantawan, runas

anchata t'ukorqanku, Zeezromtaj kharkatitirerqa. Chay jinatataj Amulekpa nisqasnin tukukorqanku, jinapis kayqa tukuy, imatachus escribini.

12 CAPITULO

Alma Amulekpa sut'inchaynin cheqa kasqanta willan. Kawsay sach'amanta yachachin. Kacharichiy ruwanamanta willan.

1. Kunantaj Alma, Amulekpa Zeezromta ch'inyachejta rikuspa, Amulek payta tukuchejta llullayninkunamanta, pantachiyninkunamantapis Almaqa rikuspa, juchachasqa kayninta reparakojtin, kharkatitejta rikuspataj, payqa siminta kicharipa payman parlayta qallarera. Payqa Amulekpa nisqasnin cheqa kasqankuta willarqa, chaymanta astawanraj willarqa, jinapis Amulekpa nisqasninmanta astawanraj sut'incharqa escriturasta.

2. Chay muyuynimpi runas Alma Zeezromman parlajta uyarerqanku. Imaraykuchus chaypi ashkha runas karqanku, kay jinamanta parlarqataj:

3. Kunan Zeezrom, llullakuyniykipi, atoj jina kayniykipitaj jap'isqa kasqaykita rikunki, imaraykuchus mana runasllamanchu llullakunki, astawampis Dioman llullakunki. Qhaway, tukuy yuyayniykita yachan, rikunkitaj Espiritunnejta yuyayniykita yachasqaykuta.

4. Munayniykej pakaypi kasqanta yachasqaykuta rikullankitaj, supaypa pakaypi ruwasqasnin jina. Runasman llullakuy, paykunata pantachiytaj ñoqaykoj contraykupi kanankupaj, ñoqaykuta qharqonawaykupajtaj —

5. Kunantaj kayta ruwayta munarqa enemigoyki, qampitaj atiyinta llank'acherqa. Imatachus niyki, chay tukuymampis nillanitaj, chayta yuyarinaykita munayman.

6. Kayqa enemigoj tojllan kasqanta niykichis. Kaywantaj kay llajtata jap'iyta munarqa pay kasuchikunampaj. Cadenasninwan mayt'usunaykichispaj, chay jinamanta wiñay tukukuyma aysasunaykichispaj, presochay atiyinman jina.

7. Alma chayta parlasqantawan, Zeezrom astawanraj kharkatitirerqa, ña Diospa atiyinmanta astawan yachasqanrayku. Chay jinataj Alma, Amulekwan paymanta yachasqankuta yacharqa, paypa yuyayninta, sonqompa munaynintawan yachasqankurayku. Chayta yacharqankutaj sut'inchay espirituman jina atiy paykunaman qosqa kasqanrayku chaykunasta yachanankupaj.

8. Chantá astawan Diospa reinonmanta yachanampaj, Zeezrom paykunata sumajta tapuyta qallarérqa. Almaman nerqataj: ¿Ima ninayantaj kay imatachus Amulek nerqa wañusqaspa kawsarimunankumanta, tukuy wañuymanta kawsarimunanku, allin runas, sajra runaspis, Diospa ñawpaqenman pusasqas kanankupaj, ruwasqasninkuman jina juzgasqas kanankupaj?

9. Chantaqa Alma kaykunasmanta payman willayta qallarérqa, nispa: Diospa pakasqa imasninmanta yachay ashkha runasman qosqa. Chaywampis sinchi kamachiyiniyoj kanku runaspa wawasinkuman qosqanman jinalla nisqanta qonankupaj, paykunaj kususqankuman jina, allinta ruwasqankuman jinataj.

10. Chayrayku pichus sonqonta rumiyachin, payqa nisqampa sullk'a partenta jap'enqa. Pichus mana sonqonta rumiyachejri, payqa nisqampa kuraj partenta jap'in, Diospa pakasqa imasninmanta yachanankama, hasta q'alitumanta chaykunata yachanankamapis.

11. Pikunatajchus sonqosninkuta rumiyachinku, paykunaman nisqampa sullk'a parten qosqa mana ni imata pakasqa imasninmanta yachanankukama. Chantá, supayqa paykunata presochoan, paypa munayninman jinataj tukuchiyninkuman pusasqas kanku. Kunanqa, kayqa ukhu pachaj cadenasnimpa ninayanan.

12. Amulektaj sut'inta willanña wañuymanta. Kay wañoj kawsaymanta mana wañoj kawsayman jatarichiymantapis willallantaj. Jinapis Diospa juzgana tiyananman pusaymantapis, ruwasqasninchisman jina juzgasqas kananchispaj, chaymantapis sut'inta willan.

13. Chantá, sichus sonqonchis rumiyachisqa, arí, nisqampa contrampi sonqonchista rumiyachinchis, mana chay nisqan ñoqanchispi tarisqa kanankama chayqa, kawsayninchis ancha millay, imaraykuchus chaymanta juchachasqas kasunchis.

14. Kikin nisqasninchistaj juchachawasun, arí, tukuy ruwasqasninchispis juchachawasun. Manataj mana ch'ichiyoj kasunchischu. Yuyayninchiskunapis juchachallawasuntaj. Kay millay kawsayninchisraykutaj mana Diosta qhawayta atisunchu. Jinapis, ñoqanchisman qaqasta, orqostawan urmanankupaj kamachiyta atisunman, ñawpaqenmanta pakakunanchispaj chayqa, kusiyniyoj jina kasunman.

15. Chaywampis, chay mana kanmanchu. Paypa ñawpaqenman k'anchaynimpi, atiyinimpi, kallpampi, jatun

kaynimpí, kamachiynimpí ima sayakoj, tukuy juiciosnin cheqa kasqankuta willajtaj jamunanchis tiyan, wiñaypaj p'enqakunanchispaj. Jinapis cheqa kasqanta tukuy ruwanasnimpí, runaspa wawasninkuwan khuyayniyoj kasqanta, sapa paypa sutimpí creejta, pichus Diosman kutirikunampaj allin ruwaykunasta rikuchin, payta salvanampaj atiyiniyoj kasqantawan willananchis kanqa.

16. Kunantaj, wañuyta jamunanta, iskay kaj wañuy, mayqenchus espiritumanta wañuy, chaypa jamunanta willayki. Chaypachataj pichus juchasnimpí kay kawsaymanta wañun, payqa espiritumantapis wañupullanqataj. Ari, allin kajkunamanta wañupullanqataj.

17. Chaypachataj ñak'ariyninku nina, azufre qhocha jina, mayqempa lawrayninchus wiñaypaj k'ajan. Chaypachataj wiñay tukuchiymán aysasqas kanqanku, Satanaspá presochay atiyinman jina, payqa paykunata presochan munayninman jina.

18. Chantataj, niyki, paykuna mana juchamanta kacharichiyiniyoj jina kanqanku, Diospa justicianman jina mana kacharichisqas kayta atisqankurayku. Manataj wañuyta atinkuchu, manaña ismuy kasqanrayku.

19. Jinataj Alma kay nisqasninta parlasqantawan, runas astawanraj t'ukorqanku.

20. Chaywampis uj Antionah sutiyoj karqa, pichus jatun pusajninku karqa. Payqa chimpaykuspa, nerqa: ¿Imatataj ninkiri? ¿Runaqa wañuyanta jatarikunmanchu, wañoj kawsaymanta mana wañoj kawsayman tijrasqa kanampaj, mana wañuyta atinampaj, chayta?

21. Chay escritura, mayqenchus willan Diospa querubinta, nina espadatawan Eden huertaj inti llojsiy ladumpi churasqanmanta, ñawpaj tatasninchis mana chayman yaykunankupaj, kawsaymanta sach'aj poqoyninta mikhunankupaj, wiñaypaj kawsanankupaj, ¿Ima ninayantaj chay escritura?

22. Kunan Alma payman nerqa: Chayta ch'uyachayta ña munasharqani. Ña Diospa nisqanman jina, Adan jark'asqa poqoyta mikhusqanrayku, pay urmasqanta rikunchisña. Chay jinapis urmasqannejta, tukuy runas chinkasqa, urmasqa runasman tukusqankuta rikullanchistaj.

23. Kunantaj, niykichis, chaypacha Adan kawsaymanta sach'aj poqoyninta mikhuyta atinman karqa chayqa, mana wañuy kanmanchu karqa, nisqataj ni imapaj kanmanchu

karqa, Diosta llullachaspa, imaraykuchus payta nerqa: Mikhunki chayqa, cheqamanta wañunki.

24. Wañuy runasman jamojta rikullanchistaj, arí, wañuy mayqenmantachus Amulek willarqa, mayqentajchus kay kawsaymanta wañuy. Chaywampis p'unchaykuna qosqa kanku runa Diosman kutirikunampaj. Chayrayku kay kawsayqa kasukojchus manachus rikuchikunapaj kawsayman tukorqa, Diosta taripanapaj wakichikunachispaj p'unchaykunampis, jinapis, chay wañusqaspa kawsarimunankumanta wiñay kawsaypaj wakichikunachispaj.

25. Kunantaj, manachus juchamanta kacharichiy kanman karqa, mayqenchus wakichisqa karqa kay pachaj qallariyninmantapacha chayqa, mana wañuyanta kawsarimuy kanmanchu karqa. Chaywampis juchamanta kacharichiy ruwana wakichisqa karqa wañusqasta kawsarichimunampaj, chaytaj willasqaña.

26. Kunantaj, ñawpaj tatasninchis kawsaymanta sach'aj poqoyninta mikhunkuman karqa chayqa, wiñaypaj muchuyniyoj, mana wakichikuy kawsayniyojtaj kankuman karqa. Chay jinataj juchamanta kacharichiy ruwana jark'asqa kanman karqa, Diospa nisqantaj mana valorniyojchu kanman karqa.

27. Chaywampis mana chay jinachu karqa. Astawanqa runasman wañuy qosqa. Chantá, wañuytawan juzganaman jamunanku tiyan, mayqen juzganamantachus parlaykuña, mayqenchus tukukuy.

28. Dios kaykunata runasman qoytawan, runa yachanampaj qosqasninmanta allin kasqanta rikorqa.

29. Chayrayku angelesta paykunawan parlajta kachamorqa, paykunataj Diospa k'anchayninta runasman qhawacherqanku.

30. Chaymantapacha paykuna sutinta wajyayta qallarérqanku. Chayrayku Dios runaswan parlarerqa, paykunata juchamanta kacharichiy ruwanamanta yachacherqataj, mayqen kacharichiychus kay pachaj qallariyninmantapacha wakichisqa karqa. Kayta paykunaman yachacherqataj feninkuman jina, juchasninkumanta kutirikusqankuman jina, allinta ruwasqankuman jinataj.

31. Chayrayku Dios runasman kamachisqasta qorqa, ñawpajta runas ñawpaj kamachisqasta, kay kawsaymanta imastapis, p'akisqankutawan, Dioskuna jinaman chayaspa, rejsispa allin kajkunata sajra kajkunamanta, chay jinaman tukusqankutawan. Chayrayku paykuna kikinkuta churarqanku

ruwanankupaj kawsayninkuman jina, jinapis churasqas karqanku munayninkuman jina, paykunata gustasqankuman jinataj ruwanankupaj, sajra ruwanasta ruwanankupaj, chayri allin ruwanasta ruwanankupaj.

32. Chayrayku Dios paykunata juchamanta kacharichiy ruwanamanta yachachiytawan, kamachisqasta paykunaman qorqa, mana sajra ruwanasta ruwanankupaj. Chaypa jasut'iyintaj iskay kaj wañuy karqa, mayqen wañuychus allin kajkunamanta t'aqakuy, imaraykuchus chay jinapaj juchamanta kacharichiy ruwana mana atiyniyojchu, Diospa sumaj, k'acha kayninman jina mana cheqa kajkunata thuniyta atisqankurayku.

33. Chaywampis Dios runasta wajyarqa, Wawampa sutimpi, (kayqa churasqa juchamanta kacharichiy ruwanaman jina), nispa: Juchasniykichismanta kutirikunkichis, manataj sonqosniykichista rumiyachinkichischu chayqa, qankunawan khuyayniyoj kasaj Sapan Wawaynejta.

34. Chayrayku pikunachus juchasninkumanta kutirinku, manataj sonqosninkuta rumiyachinkuchu, paykunaqa khuyayniyta jap'enqanku Sapan Wawaynejta, juchasnin pampachasqas kanankupaj. Paykunataj samakuyniyman yaykonqanku.

35. Pitajchus sonqonta rumiyachinman, sajra ruwaykunata ruwanmantaj, phiñakuspa jurani mana samakuyniyman yaykunanta.

36. Kunantaj, hermanosníy, niykichis, sonqosniykichista rumiyachinkichis chayqa, mana Señorpa samakuyninman yaykunkichischu. Chayrayku sajra ruwayniykichisqa payta phiñachinku qankunaman phiñakuyninta apachimunampaj ñawpaj phiñachiypi jina. Arí, nisqanman jina qhepa phiñachiypi, ñawpaj phiñachiypi jina, wiñaypaj tukuchisqas kanaykichispaj, chayrayku nisqanman jina qhepa kaj wañuyman, ñawpaj kaj wañuymampis.

37. Kunantaj, hermanosníy, kaykunata yachaspa, cheqataj kanku, Diosman kutirikuna, amataj sonqonchista rumiyachinachu, mana Señor Diosta phiñachinanchispaj ñoqanchisman phiñakuyninta apachimunawanchiskama kay ñoqanchisman qosqaña iskay kaj kamachisqasnimpi, astawanqa Diospa samarikuyninman yaykuna, mayqen samarikuychus nisqanman jina wakichisqa.

32 CAPITULO

Mana kapuyniyoj runas salvacionmanta willayta uyarinku. Alma j willaynin, allin parlayninwan. Feqa wiñan creeyta munayman jina.

1. Jinataj paykuna rerqanku, Diospa nisqanta runasman kikin sinagogasninkupi, wasisninkupiwana yachachiyta qallarerrqanku. Arí, nisqanta yachacherqanku callesninkupipis.

2. Jinataj paykuna ukhupi anchata llank'aytawan, pobre runas ukhupi allin rerqa paykunata. Imaraykuchus pobre p'achasniyoj kasqankurayku sinagogasmanta wijch'usqas karqanku.

3. Chayrayku mana sinagogasninkuman Diosta yupaychaj yajkojta saqerqankuchu, ch'ichi runas jinalla paykuna qhawasqa karqanku. Ancha pobres karqanku, arí, hermanosninku paykunata qhawarqanku q'opata jinalla. Jiná, paykuna kay jallp'amanta kapuykunamanta pobres karqanku, sonqomantapis pobres kallaraqankutaj.

4. Kunanqa, Alma Onidah nisqa orqopi runasta yachachejtin, paykunaman parlajtimpis, ashkha runas payman jamorqanku, paykunataj chay sonqomanta pobre runas, kay jallp'amanta kapuyninkurayku, paykuna karqanku, pikunamantachus willaykuña.

5. Almaman jamorqankutaj; paykunaj pusajintaj nerqa: Qhawaychis, ¿Imatataj kay hermanosniy ruwanqanku?, imaraykuchus mana kapuyniyoj kasqankurayku tukuy runas paykunata qhesachanku. Arí, sacerdotesniyku astawampis paykunata qhesachanku, imaraykuchus sinagogasniykumanta, mayqenkunatachus kikin makisniykuwan allinta ruwarqayku, chaykunamanta wijch'uwayku. Jinapis, mana kapuyniyoj kasqaykurayku wijch'uwayku, manataj ni mayqen lugar kapuwaykuchu Diosniykuta yupaychanaykupaj. Jiná, ¿Imatataj ruwasajkurí?

6. Kunantaj Almaqa chayta uyariytawan, kutirikorqa payta qhawarispá. Sumaj kusiynin karqa, imaraykuchus payqa phutiyninkuna sonqosninkuta llamp'uyachisqanta rikorqa, rikullaraqataj nisqanta uyarinankupaj wakichisqas kasqankuta.

7. Chayrayku mana ni imatawampis parlarqachu waj runasman; astawampis makinta oqharispa, qhawasqa runasta, pikunachus cheqamanta Diosman kutiriyta munarqanku, paykunata wajyarqa, nerqataj:

8. Llamp'u sonqoyoj kasqaykichista rikuni; jinataj kajtin, bendecisqas kankichis.

9. Qhawaychis, hermanoykichis ninña, ¿Imata ruwasajku? — tukuyuniyku sinagogasniykumanta wijch'usqas kayku, Diosniykuta mana yupaychanaykupaj.

10. Niykichis, ¿Sinagogasniylaykichispi Diosta yupaychanaykichista creenkichischu?

11. Astawampis, tapuykichisman, ¿Diosta yupaychanaykichista sapa semanata uj kutillatapis yuyankichischu?

12. Niykichis, k'umuykusqa kanaykichispaj, yachayniyoj kanaykichispajtaj sinagogasniykichismanta wijch'usqas allin kasqanta. Imaraykuchus yachayniyoj kanaykichis tiyan; wijch'usqas kasqaykichisrayku hermanosniykichis chejnisunkichis mana kapuyniyoj kasqaykichisrayku, llamp'u sonqoyoj kanaykichiskama. Jinataj k'umuykuchisqas kankichis.

13. Kunantaj, k'umuykuchisqas kasqaykichisrayku bendecisqas kankichis. Imaraykuchus avesnin runa k'umuykuchisqa chayqa, Diosman kutiriyta munan. Cheqamantataj, pichus Diosman kutirin, payqa khuyayta tarenqa. Pitajchus khuyayta tarin, tukukuykama sumajta sayallantaj, payqa salvasqa kanqa.

14. Kunantaj niykichisña, k'umuykuchisqas kasqaykichisrayku bendecisqas karqankichis, ¿Nisqarayku cheqamanta k'umuykojkuna astawampis bendecisqas kasqankuta yuyankichischu?

15. Arí, pichus kkillanmanta k'umuykun, juchasninmanta kutirintaj, tukukuykama sumajta sayantaj, payqa bendecisqa kanqa — arí, astawampis bendecisqa kanqa mana kapuyniyoj kasqankurayku k'umuykuchisqa runasmanta.

16. Chayrayku bendecisqas kanku pikunachus k'umuykunku mana k'umuykuchisqas kaspá; jinapis, chay ninayan, pichus Diospa nisqanta creen, mana rumi sonqowan bautizakullantaj, payqa bendecisqa, arí, mana nisqanta yachachisqa kaspá manataj palabranmanta yachachisqachu, manaraj creeshajtin.

17. Arí, ashkha kanku, pikunachus ninku: Janaj pachamanta señalta qhawachiwasajku chayqa, cheqatapuni yachasajku. Chaymanta creesajku.

18. Kunan tapuni, ¿Fechu chay? Qhawaychis, niykichis, Mana; runa uj imata yachan chayqa, mana creenanchu tiyan, yachasqanrayku.

19. Kunantaj, ¿Jayk'ataj aswan juchachasqa Diospa

munayninta yachaj, pichus chayta mana junt'anchu, fenillayoj creejmanta, pichus juchaman urman?

20. Kaymanta juzganaykichis tiyan. Niykichis, uj makipi waj makipi kikin jinalla; tukuy runataj juzgasqa kanqa ruwasqanman jina.

21. Femanta willasqayman jina — feqa mana cabalta yachaychu; chayrayku feniyoj kankichis chayqa, mana rikusqa, cheqa imasta suyankichis.

22. Kunantaj niykichis, yuyarinaykichista munayman Dios tukuy sutimpi creejman khuyayniyoj kasqanta; chayrayku ñawpajta creenaykichista munan, arí, nisqanta creenaykichista munan.

23. Kunantaj angelesnejta nisqasninta runasman willan, arí, mana qharisllamanchu, astawampis warmisman ima. Chaytaj mana tukuychu; ashkha kuti qosqa kanku wawasman yachayniyojkunata pantachinankupaj.

24. Kunantaj munasqa hermanosniy, ñoqamanta imatachus ruwanaykichista yachayta munankichis, phutiyniyoj kasqaykichisrayku, wijch'usqa kasqaykichisraykutaj — cheqa kajkunaman jinalla qankunata juzgayta munasqayta mana yuyanaykichista munanichu —

25. Mana niyta munanichu tukuyniykichis k'umuykuchisqas kasqaykichista; jinapis cheqamanta creeni qankuna ukhupi wakin, imayna kaspapis, k'umuykunanku kasqanta.

26. Kunantaj femanta willasqayman jina — mana cabalta yachay kasqanta — chay jinataj nisqasniywan. Nawpajpi cheqa kasqankuta mana cabalta yachayta atinkichischu, chay jinataj feqa mana cabalta yachaychu.

27. Chaywampis, rijch'arinkichis yuyayniykichista jatarichillankichistaj, nisqasniyta qhawanaykichispaj chayqa, uj chhikitan feniyoj kaspapis, arí, creeyta munayta atispalla chayqa, chay munayta qankunapi llank'ajta saqeychis, uj chhikanta nisqasniymanta qankunapi kanampaj creenaykichiskama.

28. Kunantaj nisqanta rijch'achisun uj mujuman. Kunantaj, sonqoykichispi mujuta tarpunapaj lugarta qonkichis chayqa, cheqa muju kajtenqa, allin muju kajtintaj, mana chayta wijch'unkichischu mana creesqaykichisrayku, Señorpa Espiritunta mana kasunaykichispaj chayqa, pechosniykichispi muju wiñanqa. Chay wiñajta sientinkichistaj chayqa, ninakunkichis, nispa — Kayqa allin muju, jinapis nisqanqa

allin, imaraykuchus espirituyta jatunchan. Arí, yuyayniyta k'ancharin, arí, ñoqapaj misk'ian.

29. Kunantaj, ¿Manachu fenykichista jatunchanman kayqa? Niykichis, Arí; chaywampis manaraj cabal yachaymanchu wiñan.

30. Muju punkishajtin, ch'illchimojtintaj, wiñayta qallarejtintaj chaypacha muju allin kasqanta willanaykichis tiyan; punkisqanrayku, ch'illchimusqanrayku, wiñayta qallarisqanraykutaj.

31. Kunantaj, ¿Kay muju allin kasqanta yachankichischu? Niykichis, Arí; imaraykuchus sapa muju rijch'ayninta poqochin.

32. Chayrayku muju wiñan chayqa, allin muju, chaywampis mana wiñanachu chayqa, mana allin mujuchu, chayrayku wijch'usqa.

33. Kunantaj, kayta yachasqaykichisrayku, mujuta tarpusqaykichisraykutaj, muju punkin, ch'illchimuntaj, wiñayta qallarintaj, chayrayku muju allin kasqanta yachanaykichis tiyan.

34. Kunantaj, ¿Yachayniykichis cabalchu? Arí, chaypi yachayniykichis cabal, fenykichistaj mana kanman jinalla. Chay jinataj kasqa yachasqaykichisrayku, imaraykuchus nisqan qankunata punkisqanta yachankichis, jinapis ch'illchimusqanta, yuyayniykichista k'ancharinampaj, chayta yachallankichistaj, yuyayniykichistaj jatunchakuyta qallarín.

35. Chantá, ¿Manachu cheqa kay? Niykichis, Arí, imaraykuchus k'anchayqa. Imatajchus k'anchay, chay kusa, rikuyta atisqanchisrayku. Chayrayku kusa kasqanta yachanaykichis tiyan. Kunanrí, kay k'anchayta sienteytawan, ¿Yachayniykichis cabalchu?

36. Niykichis, Mana; manataj waj laduman fenykichista churanaykichischu tiyan, imaraykuchus fenykichista apaykacharqankichis mujuta tarpunaykichispaj, muju allinchus manachus kasqanta yachanaykichispaj.

37. Kunantaj, sach'a wiñayta qallarejtin, ninkichis: Sach'ata sumaj munakuywan allinta qarpana, saphichakunampaj, wiñanampaj, poqoyta qonawanchispaj ima. Sach'ata sumaj munakuywan qarpasunchis chayqa, saphichakonqa, wiñanqataj, poqollanqataj frutosta.

38. Chaywampis sach'ata qhesachankichis, manataj qarpankichischu chayqa, mana saphichakonqachu. Intej ruphaynin sach'ata ch'akichin, mana saphiyoj kasqanrayku,

chantataj wañupun. Sach'atataj wijch'unkichis.

39. Kunantaj chay mana muju mana allin kasqanraykuchu, manataj poqoynimpa mana allin kasqanraykuchu, astawampis jallp'aykichis mana poqoynioj kasqanrayku, jinapis sach'ata mana qarparqankichischu, chayrayku poqoyninta mana jap'iyta atinkichischu.

40. Chay jinapis nisqanta mana tarpunkichischu, fe ñawiwán ñawpajman poqoyninta qhawaspá chayqa, mana ni jayk'ajpis kawsaymanta sach'aj poqoyninta pallakuyta atiwaychischu.

41. Chaywampis nisqanta tarpunkichis, arí, wiñayta qallarej sach'ata qarpankichis, fenyikichisnejta allin ruwaykunawan, sumaj suyaywan ima, ñawpajman poqoyninta qhawaspataj chayqa, saphichakonqa. Jinapis wiñay kawsayman wiñaj sach'a kanqa.

42. Sumaj ruwasqaykichisrayku, fenyikichisrayku, nisqanwan pacienciakusqaykichisraykutaj chayta tarpuspa, qankunapi saphichakunampaj, chaykunarayku, poqoyninta pallakunkichis. Poqoynintaj aswan valesqa tukuy imamanta, aswan misk'i tukuy misk'imanta, aswan yuraj tukuy yuraj imasmanta, arí, aswan llimphisitu tukuy llimphu imasmanta. Kay poqoyninta mikhullankichistaj sajsanaykichiskama, manaña yarqhasunaykichiskama, manaña ch'akisunaykichiskamataj.

43. Chaypachataj, hermanosníy, fenyikichispa, allin ruwayniykichispa, suyayniykichispa, jatun pacienciaykichispataj t'inkanta pallankichis, sach'a poqopusunaykichista suyasqaykichisrayku.

34 CAPITULO

Amulekpa testimonion. Jatun, qhepa kaj sacrificio. Imaynachus khuyay justiciaj munayninkunata junt'an. Diosman kutiriypi ama tardanachu.

1. Jinataj Almaqa chay nisqasninta paykunaman willaytawan, pampapi tiyarikorqa. Amulektaj jatarispa paykunata yachachiyta qallarérqa, nispa:

2. Hermanosníy, Cristoj jamunanmanta, pimantachus yachachiyku Diospa Wawan kasqanta, paypa jamunanmanta willaykunasta mana yachasqaykichista mana creenichu. Arí, manaraj ñoqaykumanta t'aqakushajtiykichis kaykuna

ashkhamanta qankunaman yachachisqas karqanku, chayta yachanipuni.

3. Munasqa hermanoy, imatachus ruwanaykichis tiyan, chayta, phutiyniykichiskunarayku willasunaykichista munarqankichis. Uj chhikantataj parlasorqachis yuyayniykichista wakichinampaj. Arí, feniyoj, pacienciayoj ima kanaykichista willasorqachis.

4. Arí, feniyoj kanaykichispaj nisqanta sonqosniykichispi tarpunaykichispaj, allinchus manachus kasqanta yachanaykichispaj, chayta munan.

5. Jiná yuyayniykichispi jatun tapuy kasqanta rikuyku. Chay tapuytaj ¿Palabra Diospa Wawampichu?, mana chayqa, ¿Manachu Cristo kanqa?

6. Ashkha kutita hermanoy palabra Cristopi kasqanta salvakunaykichispaj rikuchisorqachis, chayta rikunkichisña.

7. Hermanoy Zenospa nisqasninta willarqa, Diospa Wawannejta juchamanta kacharichiy jamunanta willaspa, Zenockpa nisqasnintawan willallarqataj. Jinapis Moisespa nisqasnintawan willallarqataj kaykuna cheqa kasqankuta rikuchinampaj.

8. Kunantaj kikiymanta kaykuna cheqa kasqankuta willasaj. Qhawaychis, Cristo runaspa wawasninkuman jamonqa, llajtampa juchasninta apaj. Kay pachaj juchasninta allinyachenqataj, chayta yachani; imaraykuchus Señor Dios chayta nin.

9. Jinataj allinyachiy kanan tiyan; imaraykuchus Wiñay Diospa jatun munayninman jina allinyachiy kanan tiyan, mana chayqa tukuy runas wañunanku tiyan. Arí, tukuyninku juchachasqas kanku chayqa. Arí, tukuyninku urmasqas, chinkasqastaj kanku. Manatajchus allinyachiy kanman karqa, mayqenchus kanan tiyan, chay mana kanmanchu chayqa, tukuyninku wañunanku kanman karqa.

10. Jatun qhepa sacrificio kanan tiyan, mana runa sacrificiochu, manataj animal sacrificiochu, manataj mayqen laya p'isqo sacrificiochu; chayrayku mana runa sacrificiochu kanman; astawanqa tukuypaj wiñay sacrificio kanan tiyan.

11. Ni mayqen runapis kanchu, pichus kikin yawarninta jich'achiyta atinman wajpa juchasninta allinyachinampaj. Kunanqa, uj runachus wañuchin chayqa, ¿Cheqa leyninchis qhechonqachu hermanompa kawsayninta? Niykichis, Mana.

12. Astawanqa leyman jina wañuchej wañunan tiyan. Chayrayku tukuypaj wiñay allinyachiy, chaylla kay pachaj

juchasninta allinyachiyta atinman.

13. Chayrayku jatun qhepa sacrificio kanan tiyan. Chaymantataj yawarta jich'achiy manaña kanqachu, jiná chay manaña kananchu tiyan. Chantataj Moisespa leynin junt'asqa kanqa. Arí, q'alitumanta junt'asqa kanqa, sapa juch'uy letran, sapa ch'íni rayallampis junt'asqa kanqa, manataj imapis faltanqachu.

14. Kunantaj kayqa leypa tukuy imapaj kaynin, sapa ukhumpi kajtaj jatun qhepa sacrificiota rikuchin. Chay jatun qhepa sacrificiotaj Diospa Wawan kanqa, arí, tukuytaj, wiñaypajtaj.

15. Chay jinamantataj tukuy paypa sutimpi creejkunata salvanqa. Jatun khuyakuy, imachus justiciata atipan, chayta apamun. Runas Diosman kutiriypi feniyoj kanankupaj ñanta wakichillantaj. Chaykunallapaj kay qhepa sacrificio.

16. Chay jinataj khuyayqa justiciáj munayninkunata junt'ayta atin, paykunata allin kaypa makisnimpi jap'ichintaj. Jina kajtimpis pichus mana feniyojchu kashan Diosman kutirinampaj tukuy leypa justiciampa munayninta junt'anan tiyan. Chayrayku pichus feniyoj Diosman kutirinampaj, payllapaj jatun wiñay kacharichiy kashan.

17. Chayrayku Dios qankunata feniyoj kajta saqechun, hermanosniy, juchasnykichismanta kutirinaykichispaj, llimphu sutinta wajyarinaykichispaj, qankunawan khuyayniyoj kanampaj.

18. Arí, payta mañakuychis khuyayniyoj kanampaj; imaraykuchus payqa atiyniyoj salvanampaj.

19. Arí, k'umuykuychis, paymantapuni mañakuychistaj.

20. Chajrasnykichispi kaspá, payta wajyaychis, arí, tukuy uywasnykichista bendecinampaj.

21. Wasisnykichispi kaspá, payta wajyaychis, arí, tukuy wasykichispi kajkunata bendecinampaj; mañakuychis paqarimpi, chawpi p'unchaypi, ch'isipitaj.

22. Arí, enemigosnykichispa atiyininku contrampaj mañakuychis.

23. Arí, supay, pichus tukuy allin ruwajkunaj enemigon, paypa contrampaj mañakuychis.

24. Payta mañakuychis chajrasnykichispi tarpusqaspaj, chaykuna allin kanankupaj.

25. Chajrasnykichispi uywasnykichispa mañakuychis, yapakunankupaj.

26. Chaywampis kayqa mana tukuychu; wasykichispi,

pakasqa lugarniykichispi, ch'in pampaykichispi ima tukuy imata payman willanaykichis tiyan.

27. Arí, mana Señorta wajyashajtiykichis, sonqosniykichista junt'asqas kajta saqekuychis, paymanta mañakuspa allin kanaykichispaj, muyuyniykichispi kajkuna allin kanankupajtaj.

28. Kunantaj, munasqa hermanosniy, niykichis ama chaylla tukuy ima kasqanta yuyaychischu, imaraykuchus tukuy chayta ruwaytawan, pobre mana kapuyniyoj runasta, mana p'achayoj runastawan wasanchankichis chayqa, onqosqasta, phutiyniyoj runastawan mana visitankichischu chayqa, kapuyniykichista, qankuna kapusojtinkichisqa, mana qonkichischu — niykichis, kaykunata mana ruwankichischu chayqa, oracionniykichis qhasilla kanqa, manataj sirvisunkichischu, feta negaj, puraj uyas jinalla kashankichis.

29. Chayrayku mana munakuyniyoj kayta yuyarinkichischu chayqa, q'opa jinalla kankichis, chaytaj wijch'usqa, (mana valorniyojchu kasqanrayku) runastaj chayta sarunku.

30. Kunantaj, hermanosniy, kay chhika willaykunata jap'iytawan, santa escrituras kaykunamanta willasqankuta rikuspataj, Diosman kutirinaykichispaj ruwaykunasta apamunaykichista munayman.

31. Arí, manaña sonqosniykichista rumiyachispa ñawpajman jamunaykichista munayman. Qhawaychis, kunantaj salvakunaykichispaj p'unchay. Chayrayku, Diosman kutirinkichis, manataj sonqosniykichista rumiyachinkichischu chayqa, kunampacha qankunaman juchamanta kacharichiy apamusqa kanqa.

32. Kay kawsaypi runas wakichinanku tiyan Diosta qhawanankupaj. Arí, kay kawsaypi runas ruwayninkuta ruwananku tiyan.

33. Kunantaj, ñawpajta nisqayman jina, kay chhika willaykunata jap'inkichis, chayrayku mana tukukuykama Diosman kutiriypi tardanaykichista willaykichis. Imaraykuchus kay kawsay p'unchaymanta, imachus ñoqanchisman qosqa kashan wiñaypaj wakichikunanchispaj, sichus mana p'unchayninchiskunata aswan allinyachinchischu chayqa, chaymanta laqhapacha tuta jamonqa, mayqempichus ni imata ruwayta atisunmanchu.

34. Chay millay pachapi, mana niyta atinkichischu, juchasniymanta arrepentikusaj, Diosniyman kutirinaypaj. Mana kayta niyta atinkichischu; imaraykuchus chay kikin

espiritu, mayqen chus cuerposniykichispi kashan kay kawsaymanta llojsejtiykichis, chay kikin espiritu wiñay pachapi cuerpoykichispi kayta atenqa.

35. Diosman kutiriy p'unchayta qhepaman churankichis wañunaykichiskamapis chayqa, supaypa espiritunta kasunaykichis kanqa, qankuna paypata kanaykichispaj sellasunkichistaj. Chayrayku Señorpa Espiritun qankunamanta ithirin, mana qankunapi lugarniyojtaj, supaylla tukuy atiyniyoj qankunamanta. Kayqa sajra runaspa qhepa tukukuyinku.

36. Kaytataj yachani, Señorqa mana ch'ichi templospi kasqanta, willasqanrayku. Allin ruwajkunaj sonqosnillankupi kakun. Arí, allin ruwajkuna reinompi tiyakunankuta willan, manaña chaymanta llojsinankupaj. P'achasninkurí Corderoj yawarninwan yurajchasqas kanku.

37. Kunantaj, munasqa hermanosníy, kaykunata yuyarinaykichista munayman. Diospa ñawpaqempi kasuywan salvakunaykichista munallaymantaj, Cristoj jamunanta manaña neganaykichispaj.

38. Manaña Santo Espiritoj contrampi churakunaykichista, astawanqa chayta jap'inaykichista, Cristoj sutinta apanaykichistatajpis munayman, jallp'a polvokamapis k'umuykunaykichista, Diosta espiritupi, cheqa kajkunapi ima yupaychanaykichispajtaj, mayllapipis kasper, jinapis sapa p'unchayta agradecepalla kawsanaykichispaj tukuy qankunaman khuyayninkunata qosqanmanta.

39. Arí, mañaykichis, hermanosníy, sumajta qhawakunaykichista sapa kutita Diosmanta mañakunaykichistataj, mana supaypa tentacionninnejta chinkapunaykichispaj, manataj pay atipasunaykichispaj, chay qhepa p'unchaypi mana payta kasojkuna kanaykichispaj. Qhawaychis, payqa mana t'inkasunkichischu ni ima sumajwan.

40. Kunantaj munasqa hermanosníy, mañaykichisman suyayniyoj kanaykichispaj, tukuy laya phutiykunatapis awantanaykichispaj. Jinapis ancha pobre kasqaykichisrayku qankunata wijch'ojkunapaj mana rimanaykichispaj, chayta mañaykichisman, imaraykuchus chayta ruwawajchis chayqa, paykuna jina juchasapasman tukuwajchis.

41. Qankuna pacienciayoj kanaykichista, chay phutiykunata awantanaykichista sinchi suyayniyoj kasper tukuy phutiykichismanta samarikunaykichispaj, chayta munayman.

*Almaj kamachisqasnin wawan Coriantompaj.
39 capitulomanta 42 capitulokama.*

39 CAPITULO

*Qhencha warmiwan kasqanrayku Corianton k'amisqa.
Juchallikusqanrayku zoramitakunaj feninku pisiyarqa. Cristoj
juchamanta kacharichiynin ñawpaj runaspajpis.*

1. Kunantaj, wawáy, hermanoykiman willasqaymanta astawanraj willasuyta munayman. ¿Manachu hermanoykej mana kuyoq kasqanta, feniyoq kasqanta, Diospa kamachisqasninta junt'anampaj llimphu kasqantawan rikunki? Chay jinapis, ¿Manachu allin ruwanasta qhawachisorqa?

2. Mana hermanoyki jinachu nisqasniyta kasorqanki zoramita runas chawpinkupi kaspá. Kunanqa kay contraykipi kapuwan; kallpaykipi, yuyaysapa kasqaykipi ima yupaychakuspalla karqanki.

3. Chaytaj mana tukuychu, wawáy. Ñoqapaj ancha millay ruwanata ruwarqanki; qan Diosmanta yachachinaykita saquespa Siron jallp'aman, mayqen jallp'achus lamanitaspá jallp'asnejpi, chayman rerqanki mask'aj Isabel sutiyoq qhencha warmita.

4. Arí, payqa ashkha qharispa sonqosninkuta suwarqa; chaywampis mana chayraykuchu allin karqa qampajpis, wawáy. Diosmanta yachachinayki karqa, ima ruwanachus ruwanaykipaj karqa.

5. ¿Manachu yachanki, wawáy, kaykuna millay kasqankuta Señorpa ñawpaqempi? Arí, ¿Manachu yachanki kaykuna tukuy waj juchasmanta aswan millay kasqankuta mana juchayoj kajpa yawarninta jich'achiy, Santo Espirituta negaywan juchasmanta qhepankupi?

6. Santo Espiritu qampi kajtinña, chantá chayta neganki chayqa, chayta negasqaykita yachanki, chay juchataj mana pampachasqachu kanqa. Arí, pitajchus wañuchin Diospa k'anchaynimpa, yachaynimpataj contrampi, chay runapaj trabajo juchan pampachasqa kanampaj, arí, nishayki, wawáy, chay runapaj trabajo juchasnin pampachasqas kanankupaj.

7. Kunantaj, wawáy, Dios munachun, mana chay jina may jatun juchayoj kanaykita. Mana allinniykipaj kajtenqa, mana juchasniykimanta astawan parlaykimanchu, phutiyniyoj kanaykipaj.

8. Chaywampis, mana juchasniykita Diosmanta pakayta atinkichu. Mana juchasniykimanta kutirinkichu chayqa, qhepa

p'unchaypi chaykuna qampa contraykipi sayarimonqanku.

9. Kunantaj wawáy, Diosman, juchasmantapis kutirinaykita manayman manaña ñawisniykej qhawapayayninkunaj qhepanta rinaykipaj, astawan kaykunamanta jark'asqa kanaykita manayman. Mana chayta ruwankichu chayqa, ni imaynata Diospa reinonta jap'iyta atinkichu chayaqeykipaj. O yuyariy, nisqayta jap'iriy, kaykunamanta jark'arikuytaj.

10. Kamachiykitaj kuraj hermanosniykimanta mañanaykita yanapasunankupaj ruwayniykipi. Jovenllaraj kanki, hermanosniykej yanapayninkuta necesitallankitaj. Paykunaj yachachisusqankuta kasullay.

11. Ama ni mayqen qhasi, mana yachaj imaman pusajta saqekuychu. Ama supaywan sonqoykita chay sajra qhencha warmisman pusajta saqeychu. Qhawariy, wawáy, may chhika sajra ruwaykunata zoromitakunaman apamusqanki; ruwasqaykita qhawaspataj paykuna nisqasniyta mana creerqankuchu.

12. Kunantaj Señorpa Espiritun niwan: Wawasniykita kamachiy allinta ruwanankupaj, mana ashkha runaspa sonqosninkuta tukukuyman pusanankupaj. Chayrayku Diosta kasuypi kamachiyki, wawáy, sajra ruwasniykita saqenaykipaj.

13. Kamachillaykitaj tukuy yuyayniykiwan, atiyiniykiwan, kallpaykiwan ima Señorman kutirinaykita; manaña aswan runaspa sonqosninkuta sajra ruwanankupaj pusanaykipaj, astawanqa paykunaman kutipuy, juchasniykita, sajra ruwasqasniykitawan willamuytaj.

14. Ama kapuykunata, ni kay pachaj qhasi imasta mask'aychu; chaykunata mana qanwan kuska apayta atinkichu.

15. Kunantaj, wawáy, uj chhikanta Cristoj jamunanmanta parlaykiman. Niyki, pay jamonqa kay pachaj juchasninta pampachaj, arí, payqa kusiy willaykunata salvakuymanta llajtanman willaj jamun.

16. Kunantaj, wawáy, kayta yachachinaykipaj wajyasqa karqanki, kay llajtaman kusiy willaykunata willanaykipaj yuyayninkunata wakichinaykipaj, jinapis, salvacion paykunaman jamunampaj, wawasninkoj yuyayninkunata wakichinankupaj, pay jamojtin, nisqanta uyarinankupaj.

17. Kunantaj uj chhikanta yuyayniykita samarichisaj kay imasmanta. T'ukunki yuyaspa imapajchus kaykuna yachasqas kanku kay chhika manaraj pasashajtinku. Niyki, ¿Manachu uj

runa Diospaj valesqa, jamoj pachapi runa kikillantaj?

18. ¿Manachu kay runasman kacharichiy nisqa ruwanamanta yachachisqa kanan tiyan wawasninkuman ima?

19. ¿Manachu kay p'unchaypi Señorqa angelninta kay kusiy willaykunata willajta ñoqanchisman, wawasninchisman ima kachamuyta atin, jamunan qhepan p'unchaypi jina?

40 CAPITULO

Aswan Almaj Coriantonman kamachisqasnin. Kawsarimuy tukuytaj. Wañuymanta kawsarimuykama sumaj runaspa kawsayninku waj jina sajra runaspa kawsayninkumanta. Cheqa mosojyachiy.

1. Kunan wawáy, kaytawan nillaykimantaj; imaraykuchus wañusqaspa kawsarimuyinkumanta yuyayniyki p'huriyoy kasqaykita rikuni.

2. Qhaway, niyki, mana kawsarimuy kanchu — jiná, niyman, chay ninayan, kay wañoj cuerpoqa mana wañoj cuerpoman mana tukunchu, jinapis kay ismoj mana ismojwan mana p'achallikunchu — Cristoj jamuynin pasanankama.

3. Payqa wañusqasta kawsarichin, chaywampis wawáy, manaraj chayta ruwanchu. Kunantaj uj pakasqa imata sut'inchasqayki; chaywampis ashkha waqaychasqa pakasqa imas kan, mana ni pipis yachanampaj, Dioslla chaykunasta yachan. Jiná ujta, imatachus Diosmanta sumajta mañakorqani yachanajpaj, chayta qhawachiyki — chaytaj kawsarimuymanta.

4. Señalasqa tiempo kan tukuy runas wañuymanta kawsarimunankupaj. Mayk'ajchus kay tiempo jamunanta mana pipis yachanchu; chaywampis Dioslla yachan señalasqa tiempomanta.

5. Kunantaj, uj tiempollapichus, iskay tiempopichus, chayrí kinsa kaj tiempopichus runas wañuymanta kawsarimunkuman, chayta mana yachanichu, manataj importanchu. Dios tukuy kaykunasta yachan. Ñoqapajtaj allin kashan kayta yachanajpaj — tukuy runas wañuymanta kawsarimunankupaj tiempo kan.

6. Jiná lugar kanan tiyan wañuy pachamanta kawsarimuy pachakama.

7. Kunantaj tapuyman, ¿Imataj pasan runaspa espiritusninkuwan kay wañuy pachamanta señalasqa kawsarimuy pachakama?

8. Ashkha señalasqa tiempos runas jatarinankupaj kanchus, manachus, chay mana importanchu; imaraykuchus tukuy runas mana ujllapichu wañunku, kaypis mana importachu; Diospajqa uj p'unchay jinalla kashan, runasllapajtaj tiempo yupasqa.

9. Chayrayku, señalasqa tiempo kan runas wañuymanta kawsarimunankupaj. Wañuy pachamanta kawsarimuy pachakama t'aqakuy kallantaj. Kunantaj, kay t'aqaymanta, imachus pasan runaspa espíritusninkuwan, chayta yachanaypaj sumajta Diosmanta mañakorqani; kaymantataj yachaniña.

10. Kawsarimunankupaj tiempo jamojtin, Dios tukuy runasman señalasqa tiemposmanta yachasqanta yachanqanku.

11. Kunan, espíritoj kawsaynin wañuyninmanta kawsarimuyninkama, chaymanta parlaspa — Niwarqa uj angel, tukuy runaspa espíritusninku, kay cuerpomanta llojsispaña, arí, tukuy runaspa espíritusninku, allin kajtinkupis sajra kajtinkupis, paykuna ruwaj Diosninkuman pusasqas kanku, chayta angel yachachiwarqa.

12. Jinataj allin ruwajkunaj espíritusninku kusiy kawsayman pusasqas kanku, chaypa sutin paraiso, samarikunapaj lugar, sonqo tiyaywan lugar, chaypitaj tukuy rabiámanta, tukuy trabajomanta, phutiyamanta ima samarikonqaku.

13. Jinataj sajra ruwajkunaj espíritusninku, arí, pikunachus sajra kanku, mana ni uj chhikan Señorpa Espirituyoj kasqankurayku, allin ruwanasmanta sajra ruwanasta ajllasqankurayku. Chayrayku supaypa espíritun paykunaman yaykorqa, paykunapitaj wasichakorqa — paykunataj jawa laqha pachaman wijch'usqas kanqanku; maypichus manchay waqay, qhapariy, kiru k'arukuytaj kanqa sajras kasqankurayku, supaypa munasqanman jinataj pusasqas kanqanku.

14. Kaytaj sajra runaspa kawsayninku, arí, laqhapi, jiná Diospa phiñakuyninta suyanankupaj millay kawsayniyoj kanku. Jinataj kay kawsayninkupi quedakunku, sumaj runastaj paradisopi quedakunku kawsarimunankukama.

15. Kunantaj, wakin runas kan, pikunachus kay kusiy kawsay, kay muchuy kawsaywan, manaraj kawsarimuy kashajtin, kay lugaresta entiendenku ñawpaj kawsarimuy jina kanampaj. Arí, ñoqapis kawsarimuy nisqa sutichasqanta nillanitaj, espírituta, jiná almata jatarichiy, paykunata

kusiyman, chayrí muchuyman kachaytaj, parlasqaman jina.

16. Watejmantataj, ñawpaj kawsarimuy kananta, kawsarimuy mayqenachus tukuy wañusqaña runaspaj, kawsaj runaspaj, manaraj kawsaj runaspajpis, Cristo wañusqasmanta kawsarimunankama chaymanta parlasqaña.

17. Kunantaj, mana kay ñawpaj kawsarimuy, mayqenmantachus kay jinamanta parlanku, kay kawsarimuy mana espírituspa kawsarimuyninku kusiyman, chayrí muchuyman kawsarimuy kananta yuyananchischu tiyan. Mana kayta ninayasqanta creeyta atinkichu.

18. Niyki, Mana; kayqa ninayan espíritu cuerpowan juntuchakuy, Adampa p'unchayninmanta kajkunamanta, Cristoj kawsarimuy p'unchaypi kajkunakama.

19. Sichus runas, pikunamantachus parlani, sichus paykunaj espíritusninku cuerposninkuwan ujllapi juntuchasqas kanqanku, sajra runaspata sumaj runaspatapis, chayta mana ninichu; basta tukuyninku kawsarimunankuta ninaypaj; chay ninayan, paykunaj kawsarimuyninku pasan Cristoj kawsarimuynin pasayta wañusqaspata ñawpajta.

20. Kunantaj, wawáy, mana kawsarimuyninku Cristoj kawsarimuynin p'unchaypi kananta ninichu; astawanqa creeyniy jinata chayta nini, allin runaspa espíritusninku cuerposninkuwan juntuchay kananta Cristoj kawsarimuynin p'unchaypi, janaj pachaman wichariynin p'unchaypipis, creeyniy jinataj chayta nini.

21. Paypa kawsarimuynin p'unchaypichus, chay qhepantachus, chayta mana ninichu. Chaywampis, kayta nini, cuerpoj wañuyninmanta kawsarimuyninkama lugarnin kan, espíritos kawsaynin kallantaj maypichus kusiypi, chayrí muchuypi kanqa Diosmanta señalasqa tiempokama, maypachachus wañusqas jatarenqanku juntuchasqa kanankupaj, espíritu cuerpowan. Chantá Diospa ñawpaqempi sayarinankupaj pusaqas kanqanku juzgasqas kanankupaj ruwasqasninkuman jina.

22. Arí, kayqa profetaspa nisqasninkuman jina mosojyachiy ruwanata ruwan.

23. Espíritu cuerpoman mosojyachisqa kanqa, cuerpotaj espírituman mosojyachisqa; arí, sapa chaki-maki, moqonwan cuerponman mosojyachisqa kanqa; arí, ni uj umaj chujchallampis chinkasqachu kanqa; jinapis tukuy ima kikin cabal kawsayninman mosojyachisqa kanqa.

24. Kunantaj, wawáy, kayqa mosojyachiy, mayqen

mosojyachiy mantachus profetas parlarqanku —

25. Chaypachataj, allin ruwajkuna llihipirenqanku Diospa reinompi.

26. Chaywampis sajra ruwajkunaj wañuyninku millaypuni; imaraykuchus paykuna allin ruwaykunamanta wañunku. Paykuna ch'ichi kanku, manataj ni mayqen ch'ichipis Diospa reinonta chayaqepaj jap'iyta atinmanchu. Paykuna qharqosqas kanku, ruwasqasninkoj poqoyninta mikhuchisqas kanku, ruwasqasninkutaj sajra; k'allku copamantataj uyjanku.

41 CAPITULO

Aswan Almaj Coriantonman kamachisqasnin. Ima ninayanchus mosojyachiy, nispa. Runas ruwasqasninkuman jina, jinataj munayninkunaman jina juzgasqas kanqanku. Juzgakuy.

1. Kunantaj, wawáy, kay mosojyachiy manta, imamantachus parlarqanchisña, chay mosojyachiy manta parlasuyta munayman. Wakin runas escriturasta cambianku, kayraykutaj karuman chinkaripunku. Kaymanta yuyayniyki phutiyniyoj kasqanta rikuni. Qhaway, kayta willasqayki.

2. Nishayki, wawáy, Diospa justicianman jina mosojyachiy ruwana kanan tiyan; jiná, tukuy ima cheqa kayninman mosojyachisqa kanan tiyan. Cristoj atiyninman jina, kawsarimuyninman jinataj, runaj espiritu cuerponman juntuchasqa kanampaj, cheqataj chay, jinapis chay jina kashan sapa cuerpoj parten kkillanman juntuchasqa kanampaj.

3. Diospa justicianman jinataj runas ruwasqankuman jina juzgasqas kanqanku; jiná ruwasqankoqa allin kay kawsaypi, sonqosninkoj munayninkuna allin chayqa, qhepa p'unchaypi allinman mosojyachisqas kanqanku.

4. Chayrí ruwasqanku sajra chayqa, paykuna sajrapaj mosojyachisqas kanqanku. Chayrayku, tukuy ima cheqa lugarninman mosojyachisqa kanqa — wañoj kawsay, mana wañoj kawsayman, ismojtaj mana ismojman mosojyachisqa kanqa. Mana tukukuyniyoj kusiyman jatarichisqas Diospa reinonta chayaqenkupaj jap'inankupaj, mana chayqa mana tukukuyniyoj muchuyman jatarichisqas kanqanku supaypa reinonta chayaqenkupaj jap'inankupaj. Uj jap'enqa uj ladupi, waj jap'enqataj waj ladupi.

5. Uj kusiyman jatarichisqa kanqa kusikuyta munayninman jina, jiná allinman jatarichisqa kanqa allinta ruwayta munayninman jina; wajtaj sajraman jatarichisqa kanqa sajrata

ruwayta munayninman jina; imaraykuchus tukuy p'unchayta sajra ruwayta munan chayqa, chay jinamanta tutayajtinña sajra t'inkanta jap'enqa.

6. Chay jinallataj kanqa uj kaj makipipis. Juchasmanta kutirin, allin ruwayta munallantaj p'unchayninkuna tukukunankukama chayqa, chay jinamanta allin ruwanaswan t'inkachisqa kanqa.

7. Paykunata Señorqa kacharichin; arí, paykuna qhechusqas kanku, mana tukukuynioj laqha tutamanta orqhosqas kanku; chay jinataj sayarikunku, mana chayrí urmarikunku, imaraykuchus kikinkoj juezesninku kanku, allin ruwaykunata ruwanankupaj, chayrí sajra ruwaykunata ruwanankupaj.

8. Kunanqa Diospa willasqasnin mana cambiakunkuchu; chayrayku ñan wakichisqaña, pichus munan, chaypi puriyta atin, salvasqataj kanqa.

9. Kunantaj, wawáy, chay yachachiykunapi amaña Diosta phiñachinkichu, imapichus kunankama juchallikunki jinapi.

10. Ama juchamanta kusiyman mosojyachisqa kanaykita yuyaychu kay mosojyachiyman nisqarayku. Qhawariy, ñoqa niyki, sajra kay mana ni jayk'ajpis kusiychu karqa.

11. Kunantaj, wawáy, tukuy runas, pikunachus mana Espiritupi kajkuna, niyman, aychata kasunku paykuna, chayraykutaj paykuna sajrapí kanku, sajra ruwaypa waskhasnimpi kashanku. Paykuna mana Diosniyojchu kay pachapi kanku, Diospa contrampitaj purinku; chayrayku, paykuna allin kaypa contrampi kashanku.

12. Kunantaj, qhaway, ¿Mosojyachiy ninayanchu ujta kasqanmanta churay mana kananman, jiná ujta churay kikin contranman?

13. O wawáy, kayqa mana chay jinachu; mosojyachiy ninayan sajrata kutichiy sajrapaj, aycha kajta kutichiy aycha kajpaj, supay kajtataj kutichiy supay kajpaj — jinataj, ninayan allin kajta kutichiy allin kajpaj; allin ruwanata allin ruwanapaj; cheqa kajta cheqa kajpaj; khuyay kajta khuyay kajpaj.

14. Chayrayku, wawáy, hermanosniykita khuyakuy; cheqanta ruway, allin kaywan juzgay, allinta ruwallaypunitaj; kaykunata ruwanki chayqa, t'inkaykita jap'inki; arí, qanman mosojmanta khuyay mosojyachisqa kanqa; justicia mosojyachisqa kasonqa; cheqa kaj juicio mosojyachisqa kasullanqataj, allin ruwanapis mosojyachisqa kasullanqataj.

15. Imata llojsichinki, chay kutipusonqa, mosojyachisqa

kallanqataj; chayrayku, mosojyacheyqa astawan llimphisitumanta juchasapata juchachan, paytataj mana ni imapipis mana juchayojpaj rikuchinchu.

42 CAPITULO

Aswan Almaj Coriantonman kamachisqasnin. Justicia, khuyaywan sut'inchasqas. Kawsaymanta sach'a. Kay kawsay rikuchikunapaj kasukojchus manachus kasqanchista. Espiritumanta wañuy, kay kawsaymanta wañuy. Diosman kutiriy, allinyachiy, ley, jasut'iywan, tukuyrinku kananku tiyan.

1. Kunantaj, wawáy, ujtawan, imatachus mana entiendeyta atinkichu, chay yuyayniykita phutichisqanta rikuni — chaytaj Diospa justician juchasapasta jasut'inampaj. Qanqa juchasapapaj muchuy kayman kachasqa kasqanta mana justicia kasqanta ninki.

2. Qhawariy, wawáy, kayta willasqayki. Señor Dios ñawpaj tataninchista Eden nisqa huertamanta kachasqantawan, jallp'a tarpojta, mayqen jallp'amantachus ruwasqas karqanku — arí, payqa runata chaymanta qhechorqa, Eden huertaj inti llojsimuy ladumpi querubinta, tukuy mayllamampis kuyoj lawraj espadatawan churarqa kawsaymanta sach'ata jark'anampaj.

3. Kunan, runa Dios jinaman tukusqanta rikunchis, allin kajkunata sajra kajkunatawan rejsisqanrayku; runaqa makinta oqharinman karqa kawsay sach'amanta mikhunampaj chayqa, wiñaypaj kawsanman karqa, chayrayku Señor Dios querubinta, lawraj espadatawan churarqa, mana mikhunampaj poqoyninta.

4. Chaymantataj rikunchis Diosman kutirinampaj tiempo runasman qosqa kasqanta, arí, kasukojchus manachus kasqanta rikuchinampaj, Diosman kutirinampaj, Diospa munayninta ruwanampajtaj tiempo.

5. Adanqa chay kikin ratupacha makinta jaywanman karqa kawsay sach'amanta mikhunampaj chayqa, Diospa nisqanman jina, wiñaypaj kawsanman karqa, mana Diosman kutirinampaj tiempoyoj kajtimpis; arí, chay jinapis Diospa nisqan ni imapaj kanmanchu karqa, jatun salvay ruwana jark'asqa kanman kallaraqataj.

6. Chaywampis, runasman qosqa karqa wañunankupaj — chayrayku, kawsay sach'amanta t'aqasqas karqanku, chay jinapis kay pachamanta t'aqasqas kananku karqa — runa

wiñaypaj chinkasqa kanampaj, arí, urmasqa runasman tukusqankurayku.

7. Kunantaj, kaymanta ñawpaj tatasninchis Señormanta t'aqasqas kasqankuta rikunchis kay jallp'api, espiritupipis; chaymantataj kikin munayninkuta ruwanankupaj kasqankuta rikullanchistaj.

8. Chantá, kay kawsaymanta wañuymanta mana kutichisqas kanankuchu karqa, imaraykuchus chayqa jatun kusiy ruwanata tukuchinman karqa.

9. Chayrayku, espiritoqa mana ni jayk'aj wañuyta aterqachu, runaj urmasqan espiritumanta, kay kawsaymantawan wañuyta apamorqa, chay ninayan, Señormanta t'aqasqas karqanku, jinataj runas kay espiritumanta wañuymanta kutichisqas kananku karqa.

10. Chayrayku, kawsayninkupi aycha kajman, aychaj munayninta ruwajman, supay kajman ima tukojtinku, kasukojchus manachus kasqankuta rikuchinankupaj tiempoman tukorqa sumajta wakichikunankupaj; wakichikunapaj tiempoman tukorqataj.

11. Yuyariy, wawáy, mana juchamanta kacharichiy ruwana kajtenqa, (chayta uj laduman churajtinchis) chayqa, wañojtinkupacha espiritusninku may muchuyniyoy kankuman karqa, Señormanta t'aqasqas kasqankurayku.

12. Kunantaj, mana ni mayqen ñampis karqachu runata kay urmasqa kawsayninmanta pusanampaj, imatachus kikin juchalikusqankurayku chayachikorqa.

13. Chayrayku, justiciaman jina, juchamanta kacharichiy ruwana mana ruwasqa kayta aterqachu, runas Diosman kutirisqankuman jinalla kay kasukojchus manachus rikuchikunankupaj kawsayninkupi, arí, kay wakichikunankupaj kawsayninkupi; mana chaynejta kanmanchu karqa chayqa, khuyay mana servinmanchu, justicia ruwanata tukuchillanmantaj. Justicia ruwanataj mana tukuchisqa kayta aterqachu, tukuchisqa kajtenqa Dios manaña Dios kanmanchu.

14. Chaymantataj tukuy runas urmasqas kasqankuta rikunchis, paykuna justiciapi jap'isqas karqanku; arí, Diospa justiciampi, imachus paykunata wiñaypaj paymanta t'aqacherqa.

15. Kunantaj, mana allinyachiy ruwana ruwasqachu kanman chayqa, khuyay ruwana mana ruwasqachu kanman; chayrayku Dios kikinmanta kay pachaj juchasninta allinyachin, khuyay

ruwanata ruwanampaj, justiciaj munayninta junt'anampaj, Dios cabal, k'acha, khuyayniyojtaj kanampaj.

16. Kunanqa, jasut'eyqa, wiñaypaj espiritoj kawsaynin jina, chay jasut'iy mana kanmanchu chayqa, runaspaj Diosman kutiriy mana kayta atinmanchu. Chaytaj kusiy ruwanaj contrampi ruwasqa, mayqenachus wiñaypaj espiritoj kawsaynin jina.

17. Kunantaj runa mana juchallikunmanchu chayqa, ¿Imaynatataj Diosman kutirinman? Mana ley kajtin, ¿Imaynatataj juchallikunman? Mana jasut'iy kanmanchu chayqa, ¿Imaynatataj ley kanman?

18. Kunantaj, jasut'iy qosqa karqa, cheqa ley qosqataj, chay juchashninrayku yuyaypi nanayta apamorqanku runaman.

19. Chayrayku manachus ley qosqa kanmanchu karqa — pichus wañuchin, payqa wañunan tiyan, nispa — chayqa, wañuchinman chayqa, ¿Wañupunanmanta manchachikunmanchu?

20. Jinataj runasman mana juchallikunankupaj ley mana qosqachu kanman chayqa, runas juchallikusqankurayku mana manchachikunkumanchu.

21. Ley mana qosqachu kanman chayrí, runas juchallikojtinku, ¿Imata justicia ruwayta atinman? Mana chayrí, ¿Khuyakuy? Imaraykuchus chaykuna mana runaspaj ruwayta atinkumanchu.

22. Chaywampis ley qosqa, jasut'iy qosqataj, runasman Diosman kutirinankupaj qosqataj; khuyayqa Diosman kutiriypaj ruwan; mana chay jina kajtenqa justiciaqa runapi ruwan, leyta ruwachintaj, leytaj jasut'in, mana chay jina kajtinrí justiciaj ruwanasnin thunisqas kankuman, Diostaj manaña Dios kanmanchu.

23. Chaywampis Dios Diosraj kashampuni, khuyaytaj Diosman kuturiyta munajpi ruwan, khuyaytaj jamun allinyachiy ruwanarayku: allinyachiy ruwanataj wañusqasta kawsarichimun; wañusqaspa kawsarimuyninkutaj runasta mosojmanta Diospa ñawpaqenman pusan; chay jinataj paykuna paypa ñawpaqenman mosojyachisqas kanku, ruwasqasninkuman jina juzgasqas kanankupaj, leyman jina, justiciaman jinataj.

24. Justiciataj tukuy munayninkunata ruwan, khuyaytaj tukuy paypata kajkunata wajyan; chay jinataj, Diosman kuturiyta cheqa munajlla salvasqa.

25. Creesqaykiman jina, ¿Khuyay justiciamanta suwayta

atinchu? Niyki, Mana; ni uj chhikitallantapis. Chay jina kajtenqa, Dios manaña Dios kanmanchu.

26. Chay jinamantataj Dios jatun, wiñay munayninkunata ruwachin. Chaykunataj wakichisqas karqanku kay pachaj qallariyninmantapacha. Chay jinamantataj runasta salvachiy ruwana, kacharichiy ruwanawan ruwachisqas kanku, jinapis paykunata tukuchiy ruwana, muchuchiy ruwanawan ruwachisqas kallankutaj.

27. Chayrayku, wawáy, pichus jamunman, payqa kawsaymanta yakusta qhasilla ujjayta atin; pitajchus mana jamunmanchu, payqa wajyasqa; chaywampis qhepa p'unchaypi ruwasqanman jina paypaj mosojyachisqa kanqa.

28. Sajra ruwanasta ruwayta munajqa, manataj p'unchayninkunapi Diosman kutirinchu chayqa, sajra payman ruwasqa kanqa, Diospa mosojyachiyninman jina.

29. Kunantaj, wawáy, manaña kaykunanejta phutisqa kanaykita munayman, astawanqa juchasnillaykita phutichisojta saqey, ima phutiywanchus Diosman kutirichisonqa.

30. O wawáy, manaña Diospa justicianta neganaykita munayman. Diospa justicianta negaspa ama ni aswan juch'uy kaj juchallaykitapis pakaychu; astawanqa Diospa justician, khuyaynin, paciencianwan q'alitumanta sonqoykita atipajta saqey, saqeytaj k'umuykuchisojta pampakama.

31. Kunantaj, o wawáy, Diosmanta wajyasqa kanki kay llajtaman nisqanta yachachinaykipaj. Kunantaj wawáy, riy, cheqa kajwan, llimphu sonqowan ima nisqanta willamuy, runasta Diosman kutiriyman apanaykipaj, paykunapi jatun khuyay ruwana kanampaj. Nisqasniyman jina Dios qosuchun. Amen.

HELAMAMPA LIBRON

Lamanita Samuel nefitasman sut'inchan.

13 capitulomanta 15 capitulokama.

13 CAPITULO

Samuelqa llajtaj perqanmantapacha sut'inchayninta willan. Justiciaj espadan tawa kaj mirayman urmanqa. Allin ruwajkunarayku nefitaspa llajtasninku perdonasqas. Jallp'a maldecisqa kanqa. Mana jap'iy atina qhapaj kapuykuna.

1. Jinataj pusaj chunka sojtayoj watapi, nefitasqa sajra ruwaykunapiraj karqanku, arí jatun sajra ruwaykunapiraj, lamanitakunataj Diospa kamachisqasninta, Moisespa leyninman jina, sumajta junt'anankupaj qhawarqanku.

2. Jinataj kay watapi lamanita Samuel sutiyoj runa jamorqa Zarahemla nisqa jallp'aman, llajtamantaj Diosmanta willayta qallareraqa. Jinapis payqa ashkha p'unchaykunata runasman Diosman kutirinankuta yachacherqa; runastaj payta jawaman qharqorqanku, paytaj kikin llajtanman kutipoj jina kasharqa.

3. Chaywampis Señorqa payman parlarqa watejmanta kutinampaj, imachus sonqompi kanman, chayta llajtaman sut'inchaj.

4. Jinataj mana payta llajtankuman yaykojta saqerqankuchu; chayrayku chay llajtaj perqanman wicharerqa, makinta oqharispataj sinchita qhaparerqa, imatachus Señor sonqonman churarqa, chayta llajtaman sut'incharqa.

5. Paykunaman nerqataj: Qhawamuychis, ñoqa, Samuel, lamanita kani, ima nisqastachus Señor sonqoyman churan, chaykunata parlani; paytaj sonqoyman churarqa kay llajtaman ninaypaj justiciaj espadan kay llajta pataman urmamunayasqanta; manaraj tawa pachaj watas pasashajtin kay llajtaman justiciaj espadan urmanqa.

6. Arí, jatun tukukuy kay llajtata suyan, cheqamantataj kay llajtaman jamonqa, manataj imapis kay llajtata salvayta atinchu Diosman kutiriy, chaylla salvayta atin, Señor Jesucristopi fellataj, pichus kay pachaman jamonqa, ashkha imasta muchonqataj, llajtampajtaj wañuponqa, chaykunalla llajtata salvayta atinku.

7. Señorpa angelnin kaykunata willawarqa, kusiy willaykunata apamuwarqataj. Qankunamampis kayta willajta kachasqa kani, kusiy willayniyoj kanaykichispaj; chaywampis

mana wajyarikuwayta munarqankichischu.

8. Chayrayku, kayta nin Señor: Nefita runas sajra sonqoyoj kasqankurayku, mana Diosman kutirinkuchu chayqa, nisqayta paykunamanta qhechusaj, Espirituytataj paykunamanta ithirichisaj, manañataj paykunawan pacienciakusajchu, hermanosninkoj sonqosninkuta paykunaj contranman tijrachisaj.

9. Manaraj tawa pachaj wata pasashajtintaj paykunata maqachisaj; arí, espadawan, yarqhaywan, onqoywan ima paykunata visitasaj.

10. Arí, sinchi phiñayniywan paykunata visitasaj, enemigosniykichismanta tawa kaj miraymanta wakin kanqanku, pikunachus kawsanqanku q'alitumanta tukuchisqa kasqaykichista qhawanankupaj; mana Diosman kutirikunkichischu chayqa, cheqamanta kay pasanqapuni, nin Señor; tawa kaj miraymanta kajkunataj tukukuyniykichista ruwanqanku.

11. Chaywampis juchasniykichismanta llimphuchakunkichis, Señor Diosniykichisman kutirinkichistaj chayqa, phiñayniyta mana kachamusajchu, nin Señor; arí, kay jinamanta nin Señor, pikunachus juchasnikumanta arrepentikunkuman, ñoqaman kutirikunkumantaj, paykuna bendecisqas kanqanku, chaywampis, ¡Ay mana Diosman kutirejmanta!

12. Arí, ay kay jatun Zarahemla nisqa llajtamanta; allin runasraykulla salvasqa; arí, ay kay jatun llajtamanta, imaraykuchus ñoqa rikuni, nin Señor, ashkha kasqankuta, arí, kay jatun llajtaj kuraj partempis, pikunachus ñoqaj contrayta sonqosninkuta rumiyachenqanku, nin Señor.

13. Chaywampis Diosman kutirejkuna bendecisqas, paykunata khuyasaj. Mana kay llajtapi sumaj runas kanmanchu chayqa, janaj pachamanta kay llajtata tukuchej ninata apachimuyman.

14. Jinapis sumaj runasraykulla salvasqa. Chaywampis p'unchay jamonqa, nin Señor, chaypacha sumaj runasta qankunamanta qharqonkichis, chaypachataj tukuchisqa kanaykichispaj poqosqaña kankichis; arí, ay kay jatun llajtamanta, sajra ruwaykuna, millay ruwaykunawan chawpimpi kasqanrayku.

15. Arí, ay Gedeon nisqa llajtamanta, sajra ruwaykuna, millay ruwaykunawan chaypi kasqanrayku.

16. Arí, ay tukuy kay muyuynimpi llajtasmanta, mayqenkunapichus nefitakuna tiyakunku, sajra ruwaykuna,

millay ruwaykunawan chaykunapi kasqanrayku.

17. Jinataj, maldicion jallp'aman jamonqa, nin Angelespa Señornin, jallp'api runasrayku, arí, sajra ruwasqankurayku, millay ruwasqankuraykutaj.

18. Angelespa Señornin nillantaj, arí, jatun cheqa Diosninchispis, pichus pakanman qhapaj kapuyninta pampapi manaña chaykunata tarenqachu, jallp'aj jatun maldicionninrayku, allinta ruwajlla, pichus Señorman chayta pakanman, paylla tarenqa.

19. Imaraykuchus munasaj, nin Señor, qhapaj kapuyninkuta ñoqaman pakanankuta; mana ñoqaman qhapaj kapuyninkunata pakajkuna maldecisqas kanku; imaraykuchus sumaj runasmanta wajkuna mana ni pipis ñoqaman qhapaj kapuyninkuta pakawankumanchu; pitajchus mana ñoqaman qhapaj kapuyninta pakanchu, maldecisqa kanqa, qhapaj kapuynimpis maldecisqallataj, manataj pipis chayta tarenqachu jallp'a maldecisqa kasqanrayku.

20. P'unchay jamonqataj, maypachachus qhapaj kapuyninkunata pakanqanku, sonqosninku qhapaj kapuynillankupi kasqankurayku; sonqosninku qhapaj kapuyninkunapi kasqankuraykutaj, enemigosninkumanta ayqejtinku qhapaj kapuyninkunata pakasaj; mana ñoqaman pakasqankuraykutaj maldecisqas kanqanku qhapaj kapuyninkunapis maldecisqallataj; chay p'unchaypitaj maqasqas kanqanku, nin Señor.

21. Qhawaychis, kay jatun llajtamanta runas, parlasqasniyta uyariychistaj; arí, Señorpa nisqasninta kasuychis; imaraykuchus qhapaj kapuyniykichiskunarayku maldecisqas kasqaykichista nin, jinapis qhapaj kapuyniykichiskunapis maldecisqallataj sonqosniykichista chaykunaman churasqaykichisrayku, chaykunata qankunaman Qojpa nisqasninta mana kasusqaykichisrayku.

22. Señor Diosniykichista qankunata bendecisqa cosaspi mana yuyarinkichischu, chaywampis qhapaj kapuyniykichispi yuyankichispuni, mana Señor Diosniykichista agradecenkichistajchu; arí, sonqosniykichisqa mana Señorman yuyasqachu, astawan jatun orgullowan punkirinku, alabakunaykichiskama, jatunchakunaykichiskama, munapayanaykichiskama, phiñakunaykichiskama, sajra yuyanaykichiskama, qhatiykakanakunaykichiskama, wañuchinakunaykichiskamataj, jiná tukuy sajra ruwaykunata ruwanaykichiskama.

23. Kayraykutaj Señor Diosqa kay jallp'ata, qhapaj kapuyniykichistapis maldicerqa, kaytaj sajra ruwaykunata ruwasqaykichisrayku.

24. Arí, ay kay llajtamanta, imaraykuchus kay p'unchay chayamunña, profetasta jawaman wijch'unkichis, paykunata yachapayankichistaj, paykunata rumiswan ch'anqankichistaj, paykunata wañurachinkichistaj, jiná tukuy imaymana sajra ruwaykunata paykunaman ruwankichis, unay p'unchaykunapi jina.

25. Kunantaj, parlanakuspa ninkichis: Kawsayninchis unay ñawpaj tatasninchispa p'unchayninkunapi kajtinkoqa, profetasta mana wañurachisunmanchu karqa; paykunata rumiswan mana ch'anqasunmanchu karqa, manataj paykunata jawaman wijch'usunmanchu karqa.

26. Qhawarikuychis paykunamanta qankuna astawan millay kankichis; imaraykuchus Señor kawsasqanman jina, profeta qankunaman jamojtenqa Señorpa nisqanta willaj, imatachus juchasniykichismanta, sajra ruwaykunata ruwasqaykichismantawan willan, qankuna paywan phiñakunkichis, payta wijch'ullankichistaj, jinataj payta wañuchinaykichispaj tukuy imata mask'ankichis; arí, llulla profeta kasqanta ninkichis, juchasapa runa, supaymanta runa kasqanta nillankichistaj, ruwasqaykichis sajra kasqankuta willasqanrayku.

27. Chaywampis, runa qankunaman jamunman chayqa, nispa: Kayta ruwaychis, manataj sajra ruway kanchu; chayta ruwaychis manataj muchunkichischu; arí, nenqa: Kikin sonqosniykichispa munayninman jina puriychis; arí, ñawisniykichispa munayninman jina puriychis, imatachus sonqoykichis munan chayta ruwallaychistaj — runa qankunaman jamunman kayta nispa chayqa, payta wajyarikuwajchis, profeta kasqanta nillawajchistaj.

28. Arí, payta jatunyachinkichis, paymantaj kapuyniykichismanta qonkichis; qoriykichista, qolqeykichistawan payman qonkichis, valesqa p'achaswantaj payta p'achallichinkichis; alabakususqaykichisrayku, tukuy allillan kasqanta nisqanraykutaj, paypi juchata mana tarinkichischu.

29. O qankuna juchasapa, millay ruwaj runas; rumiyachisqa, sinchi umayoj runas, ¿Mayk'ajkamataj Señorqa qankunawan pacienciakonqa? Arí, ¿Mayk'ajkamataj mana yachayniyoj, ciego pusajkunawan pusasqas kankichis? Arí, ¿Mayk'ajkama

laqhapachata ajllankichis k'anchaypa cuentampi?

30. Arí, Señorpa phiñaynin ña contraykichispi lawrarichisqaña; sajra ruwaykunata ruwasqaykichisrayku jallp'ata maldecin.

31. Qhapaj kapuyniykichiskunata maldecinampaj p'unchaytaj qayllamushan, thunikoj kanankupaj, mana chaykunata jap'iyta atinaykichispaj; wajcha, pobre kayniykichis p'unchaykunapitaj chaykunata mana waqaychayta atinkichischu.

32. Pobre kayniykichis p'unchaykunapitaj Señorta wajyankichis; qhasillataj wajyankichis, imaraykuchus ch'inyachejniykichis qankunaman jamusqaña, tukuchisqa kanaykichistaj mana cambianqachu; chaypachataj waqankichis, qhaparinkichistaj, nin Angelespa Señornin. Chaypachataj waqankichis, nispa:

33. O Diosman kutiriyman karqa, amataj profetasta wañuchiymanchu karqa, paykunata rumiwan mana ch'anqaymanchu karqa, paykunata mana wijch'uymanchu karqa. Arí, chay p'unchaypi ninkichis: O qhapaj kapuyninchiskunata qowasqanchis p'unchaypi Señorta yuyarisunman karqa, chayraykutaj chaykuna mana thunikojchu kankuman karqa, manataj chinkachisunmanchu karqa; imaraykuchus qhapaj kapuyninchiskuna ñoqanchismanta t'aqasqas kanku.

34. Uj herramientanchis kaypi saqenchis, q'ayantimpajtaj manaña kaypichu; espadasninchista mask'ajtinchistaj maqanakunanchispaj, chaykuna ñoqanchismanta qhechusqas kanku.

35. Arí, qhapaj kapuyninchista pakarqanchis, chaykunataj ñoqanchismanta chinkaripunku jallp'aj maldicionninrayku.

36. O Señorpa nisqan ñoqanchisman jamoj p'unchaypi Diosman kutirisunman karqa; imaraykuchus kunanqa jallp'a maldecisqa, tukuy ima mana sayanampaj, chaykunata mana jap'iyta atinchischu.

37. Supaykunataj muyuykuwanchis, arí, ñoqanchista tukuchiya munajpa angelesnin muyuykuwanchis. Juchasninchistaj jatuchas kanku. O Señor, ¿Manachu phiñayniykita ñoqaykumanta t'aqayta atiwas? Kaytaj parlayniykichis kanqa chay p'unchaykunapi.

38. Chaywampis, kasukojchus manachus rikuchikunaykichispaj p'unchay pasasqaña; salvakunaykichispaj p'unchayta pasacherqankichis wiñaypaj

tardeña kanankama, tukuchisqa kanaykichis segurasqataj; arí, tukuy p'unchayniykichiskunapi, imatachus mana jap'iyta aterqankichischu, chayta mask'arqankichis; jiná kusiy kayta mask'arqankichis sajra ruwaykunata ruwaspa, chaytaj allin kajpa contrampi, pichus jatun Wiñay Pusajinchis, paypa contrampi.

39. ¡O qankuna, kay llajtaj runasnin, ojala nisqasniyta uyariwajchis! Jinataj Diosmanta mañakuni Señorpa phiñakuynin qankunamanta t'aqasqa kanampaj, Diosman kutirinaykichispaj, salvasqa kanaykichispajtaj.

14 CAPITULO

Lamanita Samuel Cristomanta sut'inchan. Cristoj naceyninmanta señal qosqa kanqa phishqa watamantawan. Wañuyninmanta señalmantapis sut'inchasqa.

1. Jinataj lamanita Samuel ashkha imastawan sut'incharqa, chaykunataj mana escribisqas kayta atinkuchu.

2. Paykunaman nerqataj: Qhawamuychis, señalta qoykichis; phishqa watas pasanqanku, chantá Diospa Wawan jamonqa tukuy sutimpi creejkunata salvaj.

3. Jamojtintaj kayqa qankunapaj señal kanqa; janaj pachapi jatun k'anchaykuna kanqa jamoj jinaña tuta mana laqhayakunankama, rijch'akonqataj p'unchay jinaman.

4. Chayraykutaj p'unchay kanqa, tutawan, waj p'unchaywan ima uj p'unchay jinalla, manapis tuta kanmanchu jinata; kaytaj qankunapaj señal kanqa; imaraykuchus qankuna intej llojsimunamanta, yaykunanmantawan yachankichis; chayrayku iskay p'unchay uj tutawan kasqanta yachakonqanku; chaywampis tuta mana laqhayanqachu; jiná nacekuynimpa ñawpaqen tuta kanqa.

5. Mosoj ch'aska rikhurimonqataj, mosoj ch'askataj mana jayk'ajpis rikusqa ch'aska jina kanqa; kaytaj qankunapaj señal kanqa.

6. Kaytaj mana tukuychu, janaj pachapi ashkha señalkuna, t'ukuchinaswan kanqa.

7. Qankuna maytapuni t'ukunkichis, pampaman urmanaykichiskama.

8. Pitajchus Diospa Wawampi creen, payqa wiñay kawsayniyoj kanqa.

9. Chay jinamantataj Señor angelninwan kamachimuwan, qankunaman jamunaypaj, kayta willaj; arí, kaykunamanta

sut'inchasunaykichispaj kamachiwan; arí, niwan: Kay llajtaman qhapariy, Diosman kutiriychis, Señorpa ñanninta wakichiychistaj, nispa.

10. Kunantaj, lamanita kasqayrayku, Señormanta kamachisqa nisqasta willasusqaykichisraykutaj, sinchi qankunapaj kasqanraykutaj, ñoqawan phiñakunkichis, ñoqata wañuchiwayta munankichistaj, qankunamanta wijch'ullawankichistaj.

11. Chaywampis nisqasniyta uyarinkichis, chayrayku kay llajtaj perqasninman wiharini, Diospa juiciosninta, mayqenkunachus juchasniykichisrayku suyasunkichis, chaykunata uyarinaykichispaj, chaykunamanta yachanaykichispajtaj, jinapis imaynachus Diosman kutiriy kasqanta yachanaykichispajtaj;

12. Jinataj Jesucristo, Diospa Wawan, janaj pachaj, kay pachajpawan Tatan, paypa jamunanmanta yachanaykichispaj, pichus qallariymantapacha tukuy imata ruwan; jinapis pay jamunanmanta señalkunamanta yachanaykichispaj, paypa sutimpi creenaykichispaj.

13. Paypa sutimpi creenkichis chayqa, tukuy juchasniykichismanta kutirinkichis, paypa allin ruwayninkunanejta chaykunata pampachasqas kanankupaj.

14. Qhawamuychis, watejmanta, waj señalta qoykichis, arí, wañuyninmanta señalta qoykichis.

15. Cheqamanta pay wañupunan tiyan salvacion jamunampaj; arí, paypaj kusa, allin kanman wañupunampaj, wañupunan tiyallantaj wañusqasta kawsarichimunampaj, chaynejta runas Señorpa ñawpaqenman pusasqas kanankupaj.

16. Arí, kay wañoyqa kawsarimuyta apamun, tukuy runasta ñawpaj wañuymanta kacharichillantaj — mayqenchus espiritumanta wañuy; imaraykuchus tukuy runas Adan urmasqanrayku Señormanta t'aqasqas kaspá, wañusqas jinalla kanku, kay kawsaymanta, espiritumanta ima.

17. Jinapis Cristoj kawsarimuynin runasta kacharichin, arí, tukuy runastapis, paykunata Señorman kutichipullantaj.

18. Arí, Diosman kutiriy ruwanata junt'an, pillapis Diosman kutirin, payqa mana chinkasqa kanampaj, manataj ninaman wijch'usqa kanampaj; astawanqa pipis mana Diosman kutirinchu chayqa, chinkasqa, ninaman wijch'usqataj kanqa; mosojmanta espiritumanta wañuy paykunaman jamun, arí, iskay kaj wañuy, watejmanta allin ruwaykunamanta t'aqasqas kasqankurayku.

19. Chayrayku Diosman kutiriychis, Diosman kutiriychis, imaraykuchus kaykunamanta yachaspa mana kaykunata ruwankichistajchu chayqa, juchachasqas kajta saqekunkichis, kay iskay kaj wañuymantaj apasqa kankichis.

20. Waj señalmanta willasusqaykichisman jina, imachus wañuyninmanta señal, wañuynin p'unchaypi inti laqhayasqa kanqa, manataj k'anchayninta qosonqachischu; killa ch'askaswampis laqhayanqanku; kay jallp'a patapi mana k'anchay kanqachu, wañunan ratumantapacha, kinsa p'unchay pasanankama, wañusqasmanta kawsarimunanan ratukamataj.

21. Arí, wañupojtimpacha qhon qhon, lliuj lliujpis kanqa ashkha horas pasanankama, kay pachataj thalakonqa, kharkatitenqataj; kay pachapi rumistaj, mayqenkunachus jallp'a patapi, jallp'a urapipis kanku, mayqenkunachus jatuchas, ujllataj kanku, chaykuna t'unakonqanku.

22. Arí, partisqas kanqanku, chaymantapachataj wayq'os, ch'ejasqas, jusk'us, t'oqos, p'akisqas ima tukuy kay pachapi tarisqas kanqanku, arí, kay jallp'a patapi, jallp'a urapipis tarisqas kanqanku.

23. Chay jinataj jatun sinchi wayra parapis kallanqataj, ashkha orqostaj pampachasqas kanqanku wayq'o jina kanankukama, wayq'ostaj altu orqosman kutenqanku.

24. Ashkha ñankuna thunisqas kanqanku, ashkha llajtaspi ch'in pachaman kutenqanku.

25. Ashkha sepulturas kicharisqas kanqanku, ashkha wañusqasninkuta qopullanqankutaj; ashkha allin kawsajkuna ashkha runasman rikhurimonqankutaj.

26. Angel kay jinamanta willawan; imaraykuchus qhon qhonkuna, lliuj lliujkunawan ashkha horapaj kanankuta willawarqa.

27. Qhon qhon, lliuj lliujwan nimojtintaj, sinchi wayra para kashajtintaj, kaykuna pasanankuta willawan, kay pacha q'ala laqhapacha kinsa p'unchaypaj kananta willawan.

28. Ashkha runas kay imasmanta aswanraj jatuchas cosasta rikunankuta angel willallowantaj, tukuy kay jallp'a patapi kay señalkuna, t'ukuchinaswan pasanankuta creenankupaj, runaspa wawasninkoj chawpinkupi mana creey mana kanampaj —

29. Kaytaj tukuy creejkuna salvasqas kanampaj, tukuy mana creejkuna, sumaj juicioyoj kanankupaj; juchachasqas kajtinkurí juchachasqa kayninkuta kikillankuman apachinku.

30. Kunantaj yuyariychis, yuyariychis, hermanosniy, pichus

wañupun kikinrayku wañupusqanta; pitajchus sajra ruwaykunata ruwan, kkillanrayku chayta ruwasqanta; imaraykuchus libres kankichis; kkillaykichispaj ruwajta saquesunkichis; Dios qankunaman yachanaykichispaj qon, jinataj libres kachisunkichis.

31. Qankunaman qon allin kaj sajra kajmanta rejsinaykichispaj, jinapis qosunkichis kawsayta ajllanaykichispaj, mana chayqa, wañuyta ajllanaykichispaj; allin ruwaykunata ruwayta atinkichis allinman mosojyachisqas kanaykichispaj, chayrí, sajra ruwaykunata ruwayta atinkichis ajllasqaykichisman jina sajra qankunaman mosojyachisqa kanampaj.

15 CAPITULO

Lamanita Samuel yachachinraj. Wakinkuna llajtanmanta waqaychasqas kanqanku. Mana Diosman kutirinkuchu chayqa, nefitakuna q'alitumanta tukuchisqas kanqanku.

1. Kunantaj, munasqa hermanosníy, mana Diosman kutirinkichischu chayqa, qankunaj wasisniykichis ch'in pacha jinalla saquesqas kanqanku, chayta willaykichis.

2. Arí, sichus mana Diosman kutirinkichis chayqa, warmisniykichis uyway p'unchaypi razonniyoj kanqanku waqanankupaj; ayqeyta munankichis manataj ni maypipis pakakunaykichispaj lugar kanqachu; arí, ay wijsallikusqa kajkunamanta, imaraykuchus paykuna llaqa kanqanku mana ayqeyta atinankupaj; chayrayku sarusqas kanqanku, saquesqallataj kanqanku wañunankupaj.

3. Arí, ay kay Nefij llajtan nisqa runasmanta mana Diosman kutirikojtinkoqa, kay paykunaman rikuchisqa señalkunata, t'ukuchinakunatawan rikojtinku; paykunaqa Señorpaj ajllasqa runas kanku; arí, Nefij llajtanta munakun Dios, paykunata k'amillantaj; arí, sajra ruwananku p'unchaykunapi paykuna k'amisqa kanku paykunata Dios munakusqanrayku.

4. Chaywampis hermanosníy, lamanitakunata chejnimpuni paykunaj ruwasqasninku sajra kasqankurayku, kaytaj tataninkoj yachayninkuna may sajra kasqanrayku. Chaywampis, qhaway, salvacion paykunaman jamusqaña nefitakunaj willasqasninkunejta; kaypajtaj Señorqa p'unchayninkunata karunchan.

5. Paykunaj kuraj parten ruwanankoj ñannimpi purinku, Diospa ñawpaqempi allinta qhawanku imaynatachus purinku,

paypa kamachisqasninta, nisqasninta, juiciosnintawan junt'ayta munallankutaj Moisespa leyninman jina, chayta qhawanaykichista munayman.

6. Arí, niykichis, paykunamanta aswan ashkha runas kayta ruwanku, puchoj hermanosninkuta cheqa kajmanta yachayman apanankupaj mana sayk'ukuspa ruwashanku; chayrayku sapa p'unchaypi ashkha runas paykunaman yapakushanku.

7. Paykunamantataj, pikunachus cheqa kajmanta yachayman apachisqas, tatasninkoj sajra, millay yachayninkunamanta yachanankupaj, santa escriturasta creeyman apachisqastaj, arí, llimphuchasqa profetaspa sut'inchayninkunata, mayqenkunachus escribisqas, mayqenkunachus Señorpi feniyoj kayman pusanku, Diosman kutiriyman pusallankutaj, mayqen Diosman kutiriychus, feniyoj kaytajchus sonqo tijrayta paykunaman apan, chaykunata creenankupaj, chaykunata kkillaykichismanta yachankichis, qhawasqaykichisrayku.

8. Chayrayku pikunachus kaykama chayamunku, kkillaykichismanta sinchi mana kuyoj feniyoj kasqankuta yachankichis, libre kanankupaj imapichus feniyoj kasqankutapis yachankichis.

9. Yachankichis maqanakunasninkuta p'ampasqankuta, chay maqanakunasta jap'iyta manchachikusqankutapis, ichapis juchallikusunman nispa, chaytapis yachallankichistaj; arí, juchallikuyta manchachikojta rikunkichis — paykuna enemigosninkuwan saruchejta, wañuchejtapis saqekonqanku, manataj espadasninkuta contrankupaj oqharenqankuchu, kaytaj Cristopi feniyoj kasqankurayku.

10. Kunantaj, imapichus creenku, chaypi mana kuyoj kasqankurayku, k'anchaypi sumajta sayasqankurayku, Señorqa paykunata bendicenqa, p'unchayninkunata karunchanqataj, sajra ruwasqankuraykupis.

11. Arí, mana creeyman urmakojtinkupis Señor p'unchayninkuta karunchanqa, tatasninchismanta, profeta Zenosmanta, ashkha waj profetasmantapis willasqa p'unchay jamunankama, chay p'unchaypitaj hermanosninchis, lamanitakunapis, watejmanta cheqa kajmanta yachayman mosojyachisqas kanqanku.

12. Arí, niykichis, qhepa p'unchaykunapi Señorpa qosaj nispa nisqasnin hermanosninchisman, lamanitakunaman, qosqas kanankuta; ancha phutiyniyoj kanankuwampis, jallp'a patapi kaymanta jaqayman pusasqas kanankuwampis,

qhatiykachasqas kanankuwampis, maqasqas, ayqechisqastaj kanankuwampis, mana ni maymampis rinankupaj, tukuy chaykunawampis Señor paykunawan khuyayniyoj kanqa.

13. Kaytaj sut'inchayman jina, cheqa kajmanta yachayman, imachus Kacharichejninkumanta, jatun cheqa Michejninkumantapis yachay, chayman pusasqas kanqanku, paypa ovejasninwan yupasqastaj kanqanku.

14. Chayrayku niykichis, mana Diosman kutirinkichischu chayqa, paykunata aswan allin renqa.

15. Jatun ruwanas, mayqenkunachus qankunaman qhawachisqas, chaykuna qhawachisqas paykunaman, pikunachus mana creeyman urmanku tatasninkoj ruwasqasninkurayku chayqa, kkillaykichismanta rikunkichis mana ni jayk'ajpis watejmanta mana creeyman urmanankuta.

16. Chayrayku, nin Señor: Mana q'alamantachu paykunata tukuchisaj, astawanqa yuyayniypa p'unchaynimpi paykunata ñoqaman kutichimusaj, nin Señor.

17. Kunantaj, nin Señor, nefitakunamanta parlaspa: Mana Diosman kutirinkuchu paykuna, munayniyta manataj ruwankuchu chayqa, q'alitumantapuni paykunata thunisaj, nin Señor, mana creesqankurayku, ashkha jatun ruwanas, mayqenkunatachus paykuna chawpinkupi ruwarqani, chaykunawampis; Señorpa kawsasqanman jinataj kaykuna junt'akonqanku, nin Señor.

16 CAPITULO

Wakin nefitas Cristoj iglesiañman yaykupunku. Paykunaj kuraj parten Samuelpa testimonionta negan. Samuelta jap'iyta munanku. Samuelqa ayqen llajtanman, kutipullantaj. Nefij astawan yachachiyninmanta. Ancha mana creey kan.

1. Jinataj ashkha runas lamanita Samuelpa nisqasninta uyarerqanku, mayqen nisqasnintachus llajtaj perqanmanta willarqa. Nisqampi creejkunataj Nefita taripaj rerqanku; payta tarispataj payman juchasninkuta willarqanku, manataj chaykunata negarqankuchu, chayta ruwarqanku Señorman bautizakusqas kayta munaspa.

2. Chaywampis tukuy, pikunachus Samuelpa nisqasnimpi mana creerqankuchu, paykunaqa Samuelwan phiñakorqanku; perqapi sayashajtintaj rumiswan payta ch'anqarqanku, ashkha runastaj arcoswan flecharqanku; chaywampis Señorpa Espiritun paywan kasharqa, mana rumisninku ni

flechasninkupis payman chayarqankutajchu.

3. Kayta rikuspataj, mana payta maqayta atisqankuta rikuspa, ashkha runas nisqasninta creerqanku, Nefiman rerqankutaj bautizachikoj paywan.

4. Nefitaj bautizasharqa, sut'inchasharqa, Diosmanta willasharqataj, runasman Diosman kutirinankuta willaspa, paykunaman señalkunata, t'ukuchinastawan rikuchispa, milagrostapis runaspa chawpinkupi ruwaspataj, Cristoj jamunanta yachanankupaj.

5. Paykunaman willarqa, imachus pisi tiempomantawan jamunanta, chayta, Jesucristo jamushajtin yuyarinankupaj, yachanankupajtaj willasqaña kasqankuta ñawpajmantapacha, kaykunataj creenankupaj; chayrayku Samuelpa nisqanta creejkuna Nefiman rerqanku bautizachikoj, imaraykuchus paykuna jamorqanku Diosman kutirispa, juchasninkuta willaspataj.

6. Chaywampis kuraj parte Samuelpa nisqasninta mana creerqachu; chayrayku rumisninkuwan, flechasninkuwan ima payta mana jap'ichiyta atispa, soldado kamachejninkunaman qhaparerqanku, nispa: Kay runata jap'iychis payta wataychistaj, imaraykuchus payqa supayniyoj; supaypa paypi atiyinraykutaj rumisniyuwan, flechasniyuwan ima payta mana jap'ichiyta atiykuchu; chayrayku payta jap'ispa payta wataychis, wañuchimuychistaj.

7. Payta makisninkuwan jap'imoj rejtinkutaj, perqamanta saltaspa jallp'ankumanta ayqerqa, arí, kikin llajtanman riporqa, kikin llajtanmantaj sut'inchayta qallarera.

8. Chaymantapacha nefitakunapurapi mana ni jayk'ajpis paymanta yacharqankuñaachu; chay jinataj llajtaj ruwasqasnin karqanku.

9. Chay jinamanta juezkunaj kamachiyninkupi pusaj chunka sojtayoj wata tukukorqa.

10. Chay jinamantataj juezkunaj kamachiyninkupi pusaj chunka qanchisniyoj wata tukukullarqataj, runas kuraj partentaj orgullonkupi, sajra ruwanasninkupitaj quedakorqanku, sullk'a partentaj astawan sumajta qhawaspa Diospa ñawpaqempi purerqanku.

11. Chay jinapunitaj karqa juezkunaj kamachiyninkupi pusaj chunka pusajniyoj watampi.

12. Juezkunaj kamachiyninkupi pusaj chunka isq'onniyoj watampitaj llajtaj ruwanasnin pisillata cambiarqanku, chaywampis runas sajra ruwanasnillankupi rumiyarqanku,

astawan astawanrajtaj Diospa kamachisqasnimpa contrampi ruwanasta ruwayta qallarérqanku.

13. Juezkunaj kamachiyninkupi isq'on chunka watapitaj, jatun señalkuna t'ukuchinakunawan llajtaman qosqas karqanku; profetaspá nisqasninkutaj junt'akorqanku.

14. Angelestaj runasman rikhurimorqanku, yuyayniyoj runasman, paykunapaj may kusiy willaykunata willarqankutaj; kay jinataj kay watapi escriturasqa junt'akorqanku.

15. Chaywampis runasqa sonqonkuta rumiyachiyta qallarérqanku, nefitasmanta, lamanitasmantawan sumaj creejkunalla chayta mana ruwarqankuchu, kikin kallpankupi yuyayninkupitaj confiyta qallarérqanku, nispa:

16. Ashkha imasmanta wakinta tal vez cheqata adivinarqanku; chaywampis tukuy kay jatun t'ukuchinapaj ruwanas, imaschus willasqaña, chaykuna mana pasayta atinankuta yachayku.

17. Paykunapura ninakuyta, tratanakuytawan qallarérqanku, nispa:

18. Yuyasqanchisman jina uj Cristo runa mana jamunmanchu; jamunman, Diospa Wawantaj kanman, janaj pachaj, kay pachaj Tatampis, parlasqanman jina chayqa, ¿Imarayku mana ñoqanchiswan qhawachikunmanchu Jerusalempi kajkunawan qhawachikusqanman jina?

19. Ari, ¿Imarayku mana kay jallp'api Jerusalen jallp'api jina qhawachikunmanchu?

20. Qhaway, sajra creey kay kasqanta yachanchis, tataninchistaj ñoqanchisman kayta saqerqa uj jatun t'ukuchina imapi creenanchispaj, imachus pasanman, chaypi, chaytaj mana ñoqanchis purapi kanmanchu, astawanqa karu llajtapi, uj llajtapi, imamantachus ni imatapis yachanchischu, chaypi. Chayrayku mana yachaypi saqewanchis, cheqa kasqankuta kikin ñawinchiswan mana rikusqanchisrayku.

21. Paykunataj sajra kajpa atoj jina pakaypi ruwaykunawan, uj jatun pakasqa cosata, imatachus mana entiendeyta atinchischu, chayta ruwanqanku. Chaytaj nisqankuman jina kamachis kananchispaj kamachiwasunchis, jinataj paykunaj kamachisninku kasunchis, paykuna nisqankumanta yachachiwasqanchista suyasqanchisrayku; chay jinamantataj paykunata kasusunchis chayqa, mana ima yachaypi saqewasunchis, tukuy p'unchayninchiskunapi.

22. Chay jinapis aswan ashkha qhasi, wampu imasta

sonqosninkupi yuyarqanku; ashkhastaj kuyuchisqas karqanku, imaraykuchus Satanas paykunata sajra ruwaykunata ruwacherqapuni; arí, tukuy jallp'a patapi qhasi nisqasta, tratanakuykunatawan mast'amorqa, runaspa sonqosninkuta rumiyachinampaj allin kajpa contrampi, jamoj kajkunaj contrampitaj.

23. Señorpa llajtampurapi ashkha señalkuna, t'ukuchiykunawan ashkha milagros, mayqen milagrostachus paykuna ruwarqanku, chaykunawampis, Satanas tukuy jallp'a patapi tiyakojkunaj sonqosninkuta sumajta jap'erqa.

24. Kay jinamantataj Nefij llamtampa juezninkunaj kamachiyninkupi isq'on chunka wata tukukorqa.

25. Kay jinamanta Helamampa libron tukukorqa, Helamampa, wawasnipawan escribisqankuman jina.

KINSA KAJ NEFI NEFIJ LIBRON

NEFIJ WAWAN, PICHUS HELAMAMPA WAWAN KARQA

Helamantaj Helamampa wawan karqa, pichus Almaj wawan karqa, pichus Almaj wawan karqa. Paytaj Nefij mirayninmanta nacerqa, pichus Lehij wawan karqa, mayqenchus Jerusalenmanta llojsimorqa Sedecias ñawpaj kaj watapi kamachishajtin, paytaj Judaj reynin karqa.

1 CAPITULO

Nefi, Helamampa wawan, llojsin llajtamanta. Salvador nacenamanta señales qosqa kanku. Chay señalesrayku wakinkunaqa ch'ajwanku. Watejmanta Gadianton nisqa t'aqa rikhurimun.

1. Jinataj isq'on chunka ujniyoj wata pasarqaña. Sojta pachaj watañataj Lehi Jerusalenmanta llojsimusqanmanta pasarqa. Kay watapi Laconeo juez, kamachejtaj tukuy llajtapaj karqa.

2. Nefitaj, Helamampa wawan, Zarahemla jallp'amanta llojserqa. Kuraj wawanman, Nefi, tukuy bronce planchasta, waqaychasqa escribisqastawan, waqaychajta saqerqa, tukuy llimphuchasqa imastawan, mayqenkunatachus waqaycharqanku Lehi Jerusalenmanta llojsimusqanmantapacha.

3. Chaymanta payqa jallp'amanta llojserqa. Maymanchus ripusqanta mana pipis yachanchu. Wawantaj, Nefi, cuentampi waqaycharqa planchasta, arí, kay llajtaj escribisqanta.

4. Jinataj isq'on chunka iskayniyoj wata qallarejtin, profetaspa sut'inchasqasninku astawanraj junt'akorqanku, aswan jatun señales, aswan jatun milagrostaj karqa llajta ukhupi.

5. Chaywampis wakinkuna nerqanku lamanita Samuelpa nisqan junt'akunampaj tiempo pasasqaña kasqanta.

6. Hermanosninkuta asipayarqanku nispa: Qhawariy, tiempo pasasqaña, Samuelpa nisqanqa mana junt'asqachu. Chayrayku qhasi mana kaj feniyoj kankichis, qhasillataj kusikunkichis.

7. Jinataj tukuy jallp'api ancha jatun ch'ajway karqa. Creejkunataj phutikorqanku yuyaspa nisqasnin mana junt'akunankuta.

8. Chaywampis, sumajta qhawaspalla karqanku chay

p'unchay, chay tuta, chay p'unchaywan, mayqenkunachus uj p'unchayllaman rijch'akunkuman, mana tutayayniyoj jina, yachanankupaj mana llanqhalla feninku kasqanta.

9. Jinataj tukuy mana creejkunaqa uj p'unchayta wakicherqanku tukuy creejkunata wañuchinankupaj mana profeta, Samuelpa, nisqan junt'akojtenga.

10. Jinataj maypachachus Nefi, Nefij wawan, llajtan kay jina juchallikoja rikorqa, chaypacha sonqon anchata nanarqa.

11. Jinataj payqa jawaman llojserqa, pampaman k'umuykorqataj, Diosmanta mañakorqataj llajtanrayku, arí, pikunaraykuchus tukuchisqa kaj jina karqanku tatasninkoj ruwasqasninkupi feniyoj kasqankurayku.

12. Jinataj p'unchaynintinta allinta Diosmanta mañakorqa, chaypachataj Señorpa parlaynin payman chayarqa nispa:

13. Umaykita oqhariy, kusikuytaj, imaraykuchus ñapis tiempo qayllapiña, kunan tutataj señal qosqa kanqa, q'ayataj ñoqa kay mundoman jamusaj, runasman qhawachej junt'anayta imastachus llimphuchasqa profetasta parlacherqani chaykunata.

14. Qhawariy, ñoqaj kajniykunaman jamuni junt'aj imatachus willacherqani runaspa wawasninkuman kay pachaj qallariyninmantapacha. Jamullanitaj Tataj, Wawampajwan munayninkuta ruwaj, ñoqarayku Tataj munayninta, aychayraykutaj Wawaj munayninta. Tiempotaj kaypiña imaraykuchus kunan tuta señal qosqa kanqa.

15. Jinataj imachus Nefiman willasqa karqa, chaykuna junt'asqas karqanku imaynamantachus willasqa karqanku, jinata. Imaraykuchus inti yaykojtin mana laqhayarqachu. Runastaj t'ukorqanku mana laqhayasqanrayku inti yaykushajtin.

16. Ashkhastaj mana creerqankuchu profetaspa nisqankuta, paykuna pampaman urmarqanku wañusqas jina, imaraykuchus paykuna yacharqankuña llanqhalla wakichikusqankuta profetaspa parlasqankuta creejkunata wañuchinankupaj. Imaraykuchus willasqa señal ñapis rikuchisqaña karqa.

17. Yachayta qallarérqankutaj Diospa Wawan pisimantawan rikhurimunanta. Arí, tukuy kay jallp'a patapi kajkunaqa inti yaykuynejpi, inti llojsimuynejpi, pata jallp'apipis, ura jallp'apipis, anchata t'ukusqankurayku pampaman urmarqanku.

18. Imaraykuchus yacharqankuña unaymantapacha profetas kaykunamanta sut'inchasqankuta. Yachallarqankutaj

willasqaña señal junt'akusqanta, chayrayku manchakuyta qallarérqanku juchallikusqankurayku, iskayrayasqankuraykutaj.

19. Jinataj tutantin mana laqhayarqachu, chawpi p'unchay jinalla k'ancharimorqa. Tutamanta watejmanta inti llojsimorqa, imaynamantachus sapa tutamanta llojsimun, jinata. Paykunataj yacharqanku chay p'unchaypi Señor nacekunanta, señal willasqaña kasqanrayku.

20. Jinataj junt'akorqa, tukuy ima juch'uy kajpis profetaspa nisqankuman jina.

21. Jinataj mosoj ch'aska rikhurimorqa nisqankuman jina.

22. Jinataj Satanas llullakuykunasta llajtaman kachamorqa sonqosninkuta rumiyachinampaj, rikusqanku señalesta, t'ukunastawan, chaykunasta mana creenankupaj. Llullakojtimpis, engañajtimpis llajtaj kuraj parten creerqa, Señorman kutirikorqataj.

23. Jinataj Nefiqa, ujkunawan llajta ukhunejman rerqanku, Diosman kutirikunankupaj runasta bautizaspa, chayrayku ashkha runas juchasninkuta saqerqanku pampachasqas kanankupaj. Chay jinataj watejmanta sonqo tiyay kawsay karqa jallp'api.

24. Jinataj mana pipis phiñanakorqankuchu. Chaywampis pisillas karqanku, pikunachus yachacherqanku escrituraswan, manaña Moisespa leyninta junt'anachu nispa. Chayta ruwaspa pantarqanku imaraykuchus mana entienderqankuchu escriturasta.

25. Jina kajtimpis paykuna creejkunaman tukorqanku, yachachisqastaj karqanku pantasqankumanta. Imaraykuchus paykunaman yachachisqa karqa chay ley manaraj junt'akusqanta. Chay leytaj junt'asqa kanan karqa ima juch'uy kajpis. Arí, amañarqanku ley paykunaman jamusqanta junt'asqa kanampaj, arí, mana uj juch'uy letra, ni uj juch'uy rayallapis chinkasqachu kanman tukuy junt'akunankama. Chayrayku kay kikin watapi pantasqankuta yacharqanku, chayrayku juchasninkuta willarqanku.

26. Ajinata isq'on chunka iskayniyoj wata pasarqa, kusiy willaykunata runasman apaspa señales junt'akusqankurayku, imaynamantachus tukuy llimphuchasqa profetas sut'incharqanku, ajinata.

27. Jinallatataj isq'on chunka kinsayoj wata pasarqa sonqo tiyay kawsay kashajtin jallp'api. Chaywampis, Gadianon nisqa suwasqa, pikunachus orqos patapi tiyakorqanku,

ashkhastaj karqanku, imaraykuchus pakasqa wasispi, pakasqa lugaresnimpitaj ancha kallpayoj karqanku, chayrayku llajtaqa mana paykunata atipayta aterqachu. Chayrayku paykuna ashkhata wañucherqanku, ashkha runasta tukucherqankutaj.

28. Jinataj isq'on chunka tawayoj watapi, paykuna anchata yapakuyta qallarérqanku, imaraykuchus ashkha phiñasqa nefitas paykunaman ayqerqanku. Chaytaj nefitasta, pikunachus jallp'api quedakorqanku, paykunata sumajta phuticherqa.

29. Lamanitakunapis phutikullarqankutaj, imaraykuchus ashkha wawasninku wiñajtinku, hombraña kajtinkutaj, kikinkupaj ruwanankupaj, wakin zoramitas paykunata pusarqanku llullakuyninkunejta, engañayninkunejta ima Gadianon nisqa suwaswan tantakunankupaj.

30. Chay jinataj lamanitakunapis phutiyniyoj kallaraqankutaj, paykunataj allin ruwayninkuta, feninkutataj saqeyta qallarérqanku, wiñaj miray juchallikusqanrayku.

8 CAPITULO

Cristoj chakatasqan willasqaña señalesnejta. Anchata wayramun, jallp'a kharkatitin, muyoj wayra, ninawan. Jatun thunikuy. Kinsa p'unchaypaj laqha.

1. Ajinataj escribisqasniykuman jina, ñoqaykutaj yachayku escribisqasniyku cheqa kasqankuta, imaraykuchus llimphu runa chaykunata waqaycharqa. Imaraykuchus ashkha milagrosta ruwarqa Jesuspa sutimpi, manataj pipis milagrosta Jesuspa sutimpi ruwayta aterqachu mana ima juch'uy juchasninmanta llimphuchasqa kaspá.

2. Jinataj sichus chay runa mana pantarqachu yupaspa tukuy pasasqa watasta, kinsa chunka kinsayoj wata pasarqaña.

3. Lljatataj mana samaspa qhawayta qallarérqanku señal rikhurimunampaj, mayqen señaltachus lamanita Samuel sutiyoj profeta qorqa. Arí, chay señal junt'akojtin kinsa p'unchaypaj laqhayanman kay jallp'a patapi.

4. Jinataj runas ukhupi ashkha iskayrayay, phiñanakuytaj karqa ashkha señales qosqas kajtinkupis.

5. Jinataj kinsa chunka tawayoj watapi, ñawpaj kaj killapi, killaj tawa kaj p'unchaynimpi, sinchi para wayra oqharikamorqa mana pipis chay jina wayrata rikorqarajchu.

6. May chhikata paramorqa, wayramorqataj. Jatun qhon qhon nimusqanrayku kay pacha kharkatiterqa t'aqakoj

jinaman rijch'akuspa.

7. Ancha llihipiyniyoj lliuj lliuj nimullarqataj, chay jina lliuj lliujta mana pipis rikorqarajchu.

8. Zarahemla llajtataj ninawan rughachisqa karqa.

9. Moroni nisqa llajtatataj jatun qhocha p'amparqa, chaypi tiyakojkunataj yaku ukhupi p'ampasqas karqanku.

10. Jallp'ataj suchorqa Moronihah nisqa llajta pataman. Chayrayku llajta chaypi kanantaqa, jatun orqo rikhurimorqa.

11. Ura jallp'apitaj may jatun thunikuy karqa.

12. Chaywampis ura jallp'amanta pata jallp'apeqa astawan thunikuy karqa. Imaraykuchus tukuy jallp'a waj jinayasqa karqa sinchita paramusqanrayku, muyoj wayras kasqanrayku, qhon qhon, lliuj lliuj nimusqanraykutaj, tukuy kay pacha kharkatitisanraykutaj.

13. Jatun ñankuna t'aqasqas karqanku, pampa purinastaj thunisqas karqanku. Ashkha llamp'u jallp'astaj rumiraraman tukorqanku.

14. Ashkha jatun allin rejsisqa llajtastaj yakusman urmarqanku, ashkhastaj rughachisqas karqanku, ashkhastaj thunisqas karqanku tukuy chaypi wasis urmanankukama. Chay llajtaspi tiyakojkunataj wañuchisqas karqanku, chayrayku ch'in pachalla karqanku.

15. Wakin llajtastaj kawsallarqankuraj. Jina kajtimpis, ashkha thunikuy karqa. Ashkha runastaj chaypi wañorqanku.

16. Wakinkunataj apasqa karqanku muyoj wayrawan. Mana pipis yachanchu maymanchus apasqa kasqankuta. Chinkasqa kasqankullata yachakun.

17. Chay jinata tukuy kay pacha waj jinaman kutichisqa karqa, sinchi paramusqanrayku, wayramusqanrayku, qhon qhon, lliuj lliuj nimusqanrayku, kay pacha kharkatitisanraykutaj.

18. Rumistaj p'akirakorqanku, tukuy kay jallp'a patapi p'akisqa karqanku. Ajinamanta t'unasqas karqanku tukuy kay pachaj t'oqosnimpi, qaqasnimpis.

19. Jinataj qhon qhon, lliuj lliuj nimuy, paramuy, wayramuy, kay pacha kharkatitijtaj, chaykunas manaña karqachu. Kinsa horaspaj qhon qhon, lliuj lliuj nimorqa, paramorqa, wayramorqa, kay pacha kharkatiterqataj. Wakenqa ninku kinsa horasmanta astawan kasqanta. Chaywampis tukuy chay thunikuykunas kinsa horaspi jina tukukorqanku. Chaymantapacha tukuy jallp'a patapi laqhalla karqa.

20. Jinataj tukuy jallp'a patapi sinchi laqha karqa. Chayrayku chaypi tiyakojkunaqa, mayqenkunachus mana wañorqankuchu, paykuna yacharqanku laqha phuyu kasqanta, chayta sientesqankurayku.

21. Manataj k'anchamuyta aterqachu, laqha kasqanrayku. Mana velasta, ni ninastapis jap'ichiyta aterqankuchu. Manataj ninata jap'ichiyta aterqankuchu ancha ch'aki llant'awampis. Chayrayku manapuni k'anchay karqachu.

22. Manataj uj k'anchaytapis rikorqankuchu, nitaj lawrayta, nitaj lliphipiyta, nitaj intita, nitaj killata, nitaj ch'askasta, ashkha phuyu jina laqha kasqanrayku jallp'a patapi.

23. Jinataj kinsa p'unchaypaj mana k'anchayta rikorqankuchu. Runastaj anchata phutikorqanku, qhaparikorqanku, waqarqankutaj mana samarispá. Arí, runasqa anchata waqarqanku laqha kasqanrayku, thunikuy kasqanraykutaj, mayqenkunachus paykunaman urmarqanku.

24. Uj llajtapi qhaporisqanku uyarisqa karqa, nispa: O Diosman kutirikusunman karqa manaraj kay jatun millay p'unchay chayamushajtín. Chaymantaqa hermanosninchis kawsallankuman karqa, manataj ruphachisqa kankumanchu karqa jatun Zarahemla nisqa llajtapi.

25. Waj llajtapitaj qhaparejta, waqajtawan uyarerqanku nispa: O Diosman kutirikusunman karqa manaraj chayamushajtín kay millay p'unchay, manataj profetasta rumiswan ch'anqaspa wañuchisunmanchu karqa, manataj paykunata wijch'usunmanchu karqa. Jiná mamasninchis, k'acha warmi wawasninchiswan mana p'ampasqaschu kankuman karqa jatun Moronihah nisqa llajtapi. Chay jinata llajtaj waqaynin ancha jatun, phutichinapajtaj karqa.

Sumaj nisqa jallp'api Nefij llajtanmanta runas ashkha tantakushajtinku, Jesucristo paykunaman rikhurerqa, paykunata yachacherqa, thañicherqataj. Kay jinata paykunawan rikuchikorqa.

11 capitulomanta 26 capitulokama chaykunata willan.

11 CAPITULO

Wiñay Tata Cristota rejsichin. Wañusqasmanta kawsarispaña Cristo rikhurimun. Ashkha runas nanayninkunata llankhanku. Imaynamantachus bautizakunankuta, chaymanta willan. Kamachin mana phiñanakunankuta, mana chejninakunankutawan. Cristoqa Rumi.

1. Jinataj Sumaj nisqa jallp'api, templonejpi ashkha Nefij llajtanmanta runas tantakorqanku. Paykunapura t'ukorqanku, parlanakorqankutaj rikuchispa imaynatachus chay jatun, t'ukunapaj waj jinayay karqa.

2. Parlanakorqankutaj kay Jesucristomanta, mayqenmantachus señal qosqa karqa wañunanmanta.

3. Jinataj paykunapura parlanakuspa, uj janaj pachamanta jina jamoj parlayta uyarerqanku. Tukuynejta qhawarqanku mana chay parlayta jap'eqasqankurayku. Mana sajra parlaychu karqa, manataj jatun parlaychu karqa. Juch'uy parlay kajtimpis, chay parlayqa sonqosninku ukhuman yaykorqa, chayrayku cuerposninkuta, tukuysituta kharkaticherqa. Arí, kikin espíritusninkuman yaykorqa, sonqosninkuta k'ajacherqataj.

4. Jinataj watejmanta parlayta uyarerqanku, manataj jap'eqarqankuchu.

5. Kinsa kaj kutirayku uyarerqanku chay parlayta, ninrisninkutataj kicharerqanku chay parlayta uyarinankupaj, ñawisninkutaj nisqanman qhawarqanku. Altuman allinta qhawarqanku, maymantachus chay parlay jamorqa chayman.

6. Kinsa kaj kutita parlaypa nisqanta jap'eqarqanku. Paykunamantaj nerqa nispa:

7. Qhawariychis, kaymin munasqa Waway, pipichus kuisisqa kani, pipichus sutiya jatuncharqani. Payta uyariychis.

8. Jinataj nisqanta jap'eqaspa watejmanta janaj pachanejman qhawarqanku. Chayrayku paykuna rikorqanku uj Runa janaj pachamanta uraykamojta. Paytaj yuraj p'achawan p'achallisqa karqa. Uraykorqa, paykuna ukhupitaj sayarikorqa. Tukuyninkoj ñawisninkutaj payta qhawarqanku. Paykunataj mana simisninkuta kichariyta munarqankuchu, nitaj paykunallapurapis tapunakuyta munarqankuchu, yachanankupaj imachus ninayasqanta. Imaraykuchus paykuna angel rikhurimusqanta yuyarqanku.

9. Jinataj makinta oqharispa, llajtaman parlarqa nispa:

10. Qhawariychis, ñoqaqa Jesucristo kani, pimantachus profetaş sut'incharqanku jamunayta.

11. Ñoqaqa kay pachaj k'anchaynin, kawsaynintaj kani. Ñoqataj k'allku copamanta ujarqani, mayqentachus Tata qowarqa. Noqataj Tatata jatuncharqani kay pachaj juchasninta apaspa, imapichus Tataj munayninta muchorqani tukuy imapi qallariymantapacha.

12. Jinataj Jesus kaykunata parlasqantawan q'alitunku

pampaman urmarqanku, imaraykuchus yuyarqanku sut'inchasqaman jina Cristo janaj pachaman wichariytawan paykunawan rikuchikamunan karqa.

13. Jinataj Señorqa paykunaman parlarqa nispa:

14. Jatariychis, ñoqaman jamuychistaj, makisniykichista pechoypi t'ojsisqaman churaykunaykichispaj, makisniypi, chakisniypiwan clavospa jusk'usqankuta llankhanaykichispajtaj. Chaymanta yachanaykichispaj Israelpa Diosnin, tukuy kay pachaj Diosnin kasqayta, yachanaykichispajtaj kay pachaj juchasninrayku wañusqayta.

15. Jinataj q'alitunku payman chayaspa, makisninkuta pechompi t'ojsisqanta llankharqanku; makisnimpi, chakisnimpiwan clavospa jusk'usqankuta llankhallarqankutaj. Tukuyninkutaj ujanta uj chayta ruwarqanku.

Nawisninkuwan rikorqanku, makisninkuwantaj llankharqanku, cheqamanta yacharqanku, willarqankutaj pay kasqanta, pimantachus profetas parlarqanku jamunanta.

16. Maypachachus tukuyninku rikorqanku kikinku yachanankupaj, chaypacha tukuyninku kuska qhaparerqanku nispa:

17. ¡Hosanna! ¡Jatunchasqa kachun tukuymanta aswan altupi Diospa sutin! Paykunataj Jesuspa chakisninman urmaspa, payta yupaycharqanku.

18. Jinataj Nefiman parlarqa (imaraykuchus Nefi ashkha runas ukhupi karqa). Nefita kamacherqataj chimpananta.

19. Nefitaj jatarispa chimparqa, Señorpa ñawpaqempi k'umuykorqa, chakisninta much'arqataj.

20. Señortaj payta kamacherqa sayarinanta. Paytaj jatarispa, ñawpaqempi sayarerqa.

21. Señortaj payman nerqa: Qanman atiyta qoyki kay llajtata bautizanaykipaj watejmanta janaj pachaman wicharisqaytawan.

22. Watejmantataj Señorqa ujkunata wajyarqa, kikillantataj paykunaman nerqa. Paykunaman qorqataj atiyta bautizanankupaj. Paykunaman nerqataj: Kay jinata bautizankichis, manataj phiñanakunkichischu qankuna ukhupi.

23. Cheqamanta qankunaman niykichis, pichus juchasninmanta Diosman kutirikun parlasqaykichisrayku, sutiypi bautizakuyta munaspa, payta bautizankichis. Qankuna yaku ukhuman uraykuspa sayarinkichis, sutiypitaj paykunata bautizankichis.

24. Kunantaj kayta ninkichis, sutisninkumanta paykunata wajyaspa, nispa:

25. Jesucristoj atiynta jap'isqayrayku, bautizayki Tataj sutimpi, Wawaj sutimpi, Santo Espiritoj sutimpiwan. Amen.

26. Chaypachataj paykunata yakuman ch'ultiykunkichis, ch'ultiykuytawantaj watejmanta yakumanta llojsimunkichis.

27. Chay jinamanta sutiypi bautizankichis. Imaraykuchus cheqamanta niykichis, Tata, Wawa, Santo Espirituwan ujlla kanku. Ñoqataj Tatapi kani, Tatataj ñoqapi. Tatawan, ñoqawan ujlla kayku.

28. Ñoqa kamachisusqaykichisman jinalla bautizankichis. Amataj qankuna ukhupi phiñanakunkichischu, imaynatachus ñawpajta phiñanakorqankichis. Amataj phiñasqa simiwan parlamanakunkichischu yachachisqasniymanta, imaynatachus ñawpajta parlamanakorqankichis.

29. Cheqamanta, cheqamanta niykichis, pichus phiñanakuy espirituj mana ñoqamantachu, astawanqa supaymanta. Imaraykuchus supay phiñanakuyta tatan, paytaj runasta phiñachin phiña sonqoyoj kanankupaj.

30. Uyariychis, mana yachachinichu runasta phiña sonqoyoj kanankuta, astawanqa yachachini mana chaykunata ruwanankuta.

31. Uyariychis, cheqamanta, cheqamanta yachachiniykunata willasqaykichis.

32. Kaykunata yachachini, kaykunatataj Tataqa yachachinaypaj qowan. Tatamanta willani, Tatataj ñoqamanta willan. Santo Espiritupis Tatamanta, ñoqamantawan willallantaj. Sonqoymanta willani Tata tukuy runasta kamachisqanta, maypipis kajtinku, Diosman kutirikunankupaj, ñoqapi creenankupajtaj.

33. Pitajchus ñoqapi creejqa, bautizachikojtaj, salvasqa kanqa. Paytaj Diospa reinonta chayaqepaj jap'enqa.

34. Pitajchus mana ñoqapi creejqa, bautizachikojtaj, juchachasqa kanqa.

35. Cheqamanta, cheqamanta niykichis, kaykunata yachachini, Tatamantataj kaykunata willani. Pichus ñoqapi creen, Tatapi creellantaj. Tatataj payman ñoqamanta willanqa, imaraykuchus payta visitanqa ruphaywan, Santo Espirituwan ima.

36. Chay jinatataj Tataqa ñoqamanta willanqa. Santo Espiritutaj Tatamanta, ñoqamantawan willanqa. Imaraykuchus Tatawan, ñoqawan, Santo Espirituwan ujlla kayku.

37. Watejmanta qankunaman niykichis, Diosman kutirikunaykichis tiyan, juch'uy wawa jinaman tukuspa. Sutiypitaj bautizakunaykichis tiyan. Mana chayqa, manapuni kaykunata jap'iyta atinkichischu.

38. Watejmanta niykichis, Diosman kutirikunaykichis tiyan, sutiypi bautizakunaykichis tiyallantaj juch'uy wawa jinaman tukuspa. Mana chayqa mana Diospa reinonta chayaqepaj jap'iyta atinkichischu.

39. Cheqamanta, cheqamanta niykichis kaykunaqa yachachiyneyqa. Pichus kaykuna patapi sayarin, ñoqaj rumiy patapi sayarin. Manataj ukhu pachaj punkun payta atipanqachu.

40. Pitajchus yachachiyনিয়মান yapan, chayrí juch'uychan, yachachiyনিকুনা kasqanta nispa, pay kikin sajramanta jamun, manataj rumiy patapi sayachisqachu. Payqa wasichakun t'iyu pampapi, ukhu pachaj punkusnin kichasqa kanku payta jap'inankupaj para jich'amojtin, mayus chayamunku; wayrastaj sinchita wayramuspa payta urmachinku.

41. Chayrayku kay llajtaman riyichis, imatachus parlarqani, chayta willamuychis kay pachaj kantusninkama.

12 CAPITULO

Salvadorpa yachachiyনিন nefitasman. Payqa wajyan, kamachintaj chunka iskayniyoj ajllasqasinta. Ashkha runasman parlan. Jesus orqopi yachachisqanta mosojmanta willan. Qhaway phishqa kaj (5) capitulota Mateo libropi.

1. Jinataj Jesus kaykunata parlaspaña Nefiman, wajyasqa runasman ima, (mayqenkunachus wajyasqas karqanku, atiyta jap'erqankutaj bautizanankupaj, paykuna chunka iskayniyoj karqanku), payqa makinta oqharispa ashkha runasman qhaparerqa nispa: Kusikuyniyoj kankichis kay chunka iskayniyojta kasuspa. Noqaqa kay chunka iskayniyojta ajllarqani qankunata yanapanankupaj, kamachisniykichis kanankupajtaj. Paykunaman atiyta qoni yakuwan bautizasunaykichispaj. Yakupi bautizasqa kasqaykichistawan, ñoqaqa ninawan bautizasqaykichis Santo Espirituwan. Chayrayku ñoqata rikuytawan, ñoqa kasqayta yachaytawantaj kusikuyniyoj kankichis ñoqapi creespa, bautizakuspataj.

2. Aswan kusikuyniyoj kanku pikunachus parlasqaykichista creenku imatachus willankichis ñoqata

rikuwasqaykichisrayku, ñoqa kasqayta yachasqaykichisraykutaj. Arí, kusikuyniyoj kanku parlasqaykichispi creejkunaqa, mayqenkunachus ancha llamp'u sonqoyoj kasqankurayku bautizakunku, imaraykuchus paykuna visitasqas kanqanku ninawan, Santo Espirituwan ima. Paykunaj juchasninku pampachasqas kanqanku.

3. Arí, kusikuyniyoj kanku wajcha sonqoyojkuna, pikunachus ñoqaman jamojkunaqa, imaraykuchus paykunajta janaj pacha reinoqa.

4. Watejmantataj kusikuyniyoj kanqanku waqajkuna, imaraykuchus paykunataqa Dios sonqochanqa.

5. Kusikuyniyoj kanku llamp'u sonqoyojkunaqa, imaraykuchus paykunaqa jallp'ata chayaqenkupaj jap'enqanku.

6. Kusikuyniyoj kanku cheqan kawsaymanta yarqhachikojkuna, ch'akichikojkunapis; imaraykuchus paykunaqa Santo Espirituwan sajsachisqas kanqanku.

7. Kusikuyniyoj kanku khuyakojkunapis, imaraykuchus paykunaqa khuyakuyta tarenqanku.

8. Kusikuyniyoj kanku llimphu sonqoyojkunaqa, imaraykuchus paykunaqa Diosta rikonqanku.

9. Kusikuyniyoj kanku allinyachejkunaqa, imaraykuchus paykunaqa Diospa wawasnin kanqanku.

10. Kusikuyniyoj kanku ñoqaj sutiyrayku ñak'arejkunaqa, imaraykuchus janaj pacha reinoqa paykunajta kanqa.

11. Kusikuyniyoj kankichis runakuna ñoqarayku qankunapaj rimajtinku, chejnispa muchuchisajtinku, tukuy imatataj llullakuspa contraykichispi nejtinku ima.

12. Imaraykuchus jatun kusikuyniyoj kankichis may allinta kusikuspa. Imaraykuchus jatunmin janaj pachapi t'inkaykichisqa. Ajinallatataj qankunamanta ñawpajta jamoj profetastapis, chejnispa sufricherqanku.

13. Cheqamanta, cheqamanta niykichis, Ñoqaqa qankunaman qoykichis kay pachaj kachin kanaykichispaj. Kachichus laq'ayanman chayqa, ¿Imawantaj kay pacha kachichakonqari? Mana imapaj walejñachu; mana chayqa jawaman wijch'unallapajña, runa sarunampajtaj.

14. Cheqamanta, cheqamanta niykichis, Noqaqa qankunaman qoykichis kay llajtaj k'anchaynin kanaykichispaj. Orqo patapi ruwasqa llajtaqa, mana pakasqa kayta atinchu.

15. ¿Runas k'anchayta jap'ichinkuchu wich'i ukhuman churaykunankupaj? Manapuni, paykuna k'anchayta

jap'ichispaqa pataman churanku, wasipi tukuy kajkunata k'anchanampaj.

16. Ajinallatataj k'anchayniykichisqa k'anchachun kay llajtaj ñawpaqempi. Paykunapis allin ruwasqaykichista rikuspa, janaj pachapi kashaj Tataykichista yupaychanakupaj.

17. Ama qankunaqa yuyaychischu leyta chinkachej jamusqayta, chayrí, profetaspa yachachisqankuta. Mana chaykunata chinkachejchu jamuni, astawanqa junt'aj jamuni.

18. Cheqamanta niykichis: mana uj juch'uy letra, ni uj ch'iñi rayallapis leymanta chinkarqachu, astawanqa ñoqapi tukuy junt'akorqaña.

19. Ñoqataj Tataypa leyninta, kamachisqasnintawan qoykichisña ñoqapi creenaykichispaj, juchasniykichismanta Diosman kutirinaykichispaj, ñoqaman chimpamunawaykichispajtaj llakisqa sonqoyoj, k'umuykusqa espirituyoj kaspá. Qhawariychis, kamachisqasnin ñawpaqeykichispi kanku, ley junt'asqaña kashantaj.

20. Chayrayku ñoqaman jamuychis, salvakuychistaj. Cheqamanta niykichis: Manachus kamachisqasniyta junt'ankichis, mayqenkunatachus ñoqa kunan kamachiykichis chayqa, mana yaykunkichischu janaj pacha reinoman.

21. Qankuna uyarerqankichis ñawpa runasman imachus nisqa kasqanta, jinataj ñawpaqeykichispi escribisqa kashan: Ama wañuchinkichu; pillapis wañuchejqa, Diospa juiciompi juchachasqa kanqa.

22. Ñoqataj niykichis: Pillapis hermanompaj phiñakun chayqa, juchachasqa kanqa juiciompaj. Pichus hermanonta wampu nejpis, juiciopi juchachasqa kanqa; chantá pichus hermanonta mana yachaj ninman chayqa: infierno nina lawrayman wijch'usqa kanqa.

23. Chayrayku ñoqaman chimpamuwankichis, mana chayqa ñoqaman chimpamuyta munankichis yuyarikuspa hermanoyki qampaj phiñasqa kasqanta chayqa;

24. Hermanoykiman riy, paywan allinyakuyraj, chaymanta ñoqaman jamuy tukuy sonqowan, qantataj jap'isqayki.

25. Piwanchus phiñanasqa kanki chayqa, paywan usqhayta ñanllataraj rishaspa allinyakuy, ama pay jap'isunampaj, ama carcelman wisq'achisunampaj.

26. Cheqamanta, cheqamanta niyki mana jaqaymantaqa llojsimuwajchu tukuy senineykita paganaykikama. ¿Carcelpi

kashaspataj, uj seninellatapis pagayta atiwajchu? Cheqamanta, cheqamanta niyki, Manapuni.

27. Unay tiempopi kajkuna escriberqanku, Ama qhenchachakunkichu.

28. Noqatajri niykichis: Pillapis uj warmita qhawan munapayaspa chayqa, ñapis paywan sonqompi qhenchachakunña.

29. Uyarikuychis, ñoqaqa kamachiykichis ama kaykunata sonqoykichisman yaykojta saqenaykichista.

30. Imaraykuchus aswan allin kanman kaykunata saqenaykichispaj cruzniykichista oqharikuspa, ukhu pachaman wijch'usqa kanaykichismantaqa.

31. Jinallataj ñawpajta escribisqa karqa: Pillapis warminmanta t'aqakojqa, divorcio papelta qopuchun.

32. Cheqamanta, cheqamanta niykichis, Pillapis warminmanta t'aqakun mana qhenchachakojtillan chayqa, warminta adulterio juchaman urmachin; pitajchus chay warmiwan kasarajpis, adulterio juchaman urmallantaj.

33. Escribisqalltaj: Ama llullakuspa, qhasimanta Diospa sutimpi jurankichu; Diospa ñawpaqempi imatachus jurasqaykita junt'anki.

34. Noqataj cheqatapuni niykichis: Amapuni jurankichischu janaj pacharaykupis, imaraykuchus Diospa trononmin.

35. Nitaj mundoraykupis jurankichischu, imaraykuchus Diospa chakisnimpa sarunanmin.

36. Amallataj umaykiraykupis jurankichu, imaraykuchus mana uj chujchallatapis yurajyachiyta, nitaj yanayachiyta atiwajchu.

37. Chayrayku parlayniykichisqa kay jina kachun: Arí, arí, nispa; chayrí, Mana, mana, nispa: imaraykuchus, kaymanta astawanqa, sajramin.

38. Jinataj escribisqa kashan, ñawimanta ñawi, kirumanta kiru nisqa kasqanta.

39. Noqataj niykichis: Sajra runamanqa ama kutichikuychischu; pillapis paña uyaykipi laq'asojtenqa, lloq'e uyaykitawan kutirichiy.

40. Pichá munan pleiteasuyta p'achaykita qhechusunampaj chayqa, ponchoykitawan saqepuy.

41. Pillapis uj leguata paywan rinaykita munan chayqa, uj jinatawan riy.

42. Pillapis imata mañakusojtenqa qoriy; manukusuyta munajmampis, ama, mana niychu.

43. Escribisqallataj: Runa masiykita munakunki, enemigosniykitataj chejninki.

44. Noqataj niykichis: Enemigosniykichista munakuychis; maldecisojkunaman allinta kutichiychis; chejnisojkunapaj allin kajta ruwapuychis; rimasojkunapaj, muchuchisojkunapaj ima Diosmanta mañapuychis.

45. Ajinata ruwaspaqa, janaj pachapi kashaj Tataykichispa wawasnin kankichis. Payqa, sajra runaspaj, k'acha runaspajpis intita llojsichimun.

46. Chayrayku imakunachus unay tiempomanta kanku, imakunachus leypi kajkuna, chaykunaqa ñoqapi junt'akunku.

47. Mawk'a kajkunaqa tukukunku, tukuy imataj mosojyasqaña.

48. Chayrayku imaynatachus ñoqawan, janaj pachapi kaj Tataykichiswan cabal kayku, ajinallatataj qankunapis cabal kanaykichista munayman.

13 CAPITULO

Salvador nefitasman yachachinraj. Kamachisqasnin chunka iskayniyoj ajllasqasman. Qhaway sojta kaj (6) capitulota Mateo libropi.

1. Cheqamanta, cheqamanta niykichis: Wajchasman kapuyniykichismanta qonaykichista munani. Chaywampis ama runasqa ñawpaqempi chayta ruwaychischu, paykunawan rikuchikunallaykichispaj; ajinata ruwajtiykichisqa, mana t'inkaykichis kanqachu, janaj pachapi kashaj Tataykichispa ñawpaqempi.

2. Chayrayku qolqeykita qospaqa, ama putututa ñawpaqeykipi waqachiychu; imaynatachus puraj uya runas, sinagogaspi, callespi ima, ruwanku runakunawan allinta qhawachikunankurayku, jinataqa. Cheqamanta niykichis, ñapis paykunaqa t'inkayojña kanku.

3. Chayrayku mana qoshajtiyki kapuyniyojkunaman ama yachachunchu lloq'e makiyki, imatachus paña makiyki ruwasqanta.

4. Wajchasman pakayllamanta khuyay. Pakaypi khuyasqaykita rikusoj Tataykitaj t'inkachisonqa runas chawpipi.

5. Diosmanta mañakuspataj, ama puraj uyas jina ruwaychischu. Paykunaqa sayaykukuspa Diosmanta mañakunku, sinagogaspi, calle esquinaspis ima: runaswan

rikuchikunankupaj. Cheqamanta niykichis, ñapis paykunaqa t'inkayojña kanku.

6. Chaywampis qan Diosmanta mañakuspaqa, wasiyki ukhuman yaykuy; wasi punkuykita wisq'aykamuspataj, pakaypi, Tataykimanta mañakuy. Pakaypi rikoj Tataykitaj t'inkaykita qopusonqa runas chawpipi.

7. Diosmanta mañakuspataj, ama ashkhata parlaychischu Diosta mana rejsejkuna jinaqa. Imaraykuchus paykunaqa yuyanku Dioswan uyarichikunankuta, ashkhata parlasqankurayku.

8. Ama qankunaqa paykuna jina kaychischu; imaraykuchus Tataykichisqa yachañña imaykichischus pisisqanta, manaraj paymanta mañakushajtiykichis.

9. Chayrayku qankunaqa, kay jinata mañakunkichis: Janaj pachapi kashaj Tatayku, sutiyki jatunchasqa kachun.

10. Munayniyki ruwasqa kachun; imaynatachus janaj pachapi, ajinallataj kay pachapipis.

11. Juchasniykuta pampachawayku, imaynatachus ñoqaykupis juchallikuwajniykuta perdonayku ajinata.

12. Amataj saqewaychu juchaman urmanaykuta; astawampis jark'awayku sajramanta.

13. Imaraykuchus qampatamin reino, atiy, janaj pacha k'anchay ima; wiñaypaj wiñayninkama. Amen.

14. Chayrayku runakuna qankunapaj juchallisqankuta perdonankichis chayqa, ajinallataj, janaj pachapi kashaj Tataykichispis juchasniykichista pampachanqa.

15. Runakunaj juchallisqankutachus mana perdonankichis chayqa, Tataykichispis manallataj juchasniykichista pampachanqachu.

16. Ayunaspataj, ama llakisqas kaychischu, puraj uyas jina; paykunaqa uyasninkuta uj jinayachinku, ayunasqankuta runaswan rikuchikunankupaj. Cheqamanta niykichis, ñapis paykunaqa t'inkayojña kanku.

17. Qanrí, ayunaspaqa umaykita jawikuy, uyaykitataj mayllakuy.

18. Ama ayunasqaykita runas yachanankupaj; pakaypi kashaj Tatallaykitaj yachachun. Pakaypi rikoj Tataykitaj t'inkaykita qopusonqa runas chawpipi.

19. Ama kay mundopeqa qhapajyayta munaychischu; kay mundopeqa thuta k'utun, tukuy imapis qorwariyapun, suwaspis perqasta jusk'uspa suwanku.

20. Chayrayku tukuy kapuyniykichista janaj pachapaj

tantaychis. Chaypi mana thuta ni ismuypis tukuchinchu, nitaj suwas kanchu jusk'uspa suwanankupaj.

21. Maypichá kapuyniyki kashan, chayllapitaj sonqoykipis.

22. Ñaweqa cuerpoj k'anchaynin. Ñawiyki allin kajtenqa, tukuy cuerpoykipis k'anchaypi kanqa.

23. Ñawiykitajchus mana allin kanman chayqa, tukuy cuerpoyki laqhapi rikhurenqa. Chay qampi kashaj k'anchaytajchus laqhayapunman chayqa, ¡Imayna yana laqhapunitaj kanman chay laqhari!

24. Mana pipis iskay patronespa kamachin kayta atinchu, imaraykuchus ujninta chejnenqa, ujnintataj munakonqa; chayrí, ujninman kutikonqa, ujnintataj qhesachanqa. Imaraykuchus mana atinkichischu ujllapi k'umuykukuyta Diosman nitaj qolqemampis.

25. Jinataj Jesus kaykunata parlaspaña, chunka iskayniyoj ajllasqasninta qhawarerqa, paykunaman nerqataj nispa: Yuyariychis qankunaman parlasqayta. Imaraykuchs ñoqaqa qankunata ajllarqaykichis kay runasta sirvinaykichispaj. Chayrayku niykichis: Ama phutikuychischu kawsayniykichismanta, mikhunaykichismanta, ujnaynichismanta ima; nillataj phutikuychischu imawanchus p'achallikunaykichismantapis. ¿Manachu kawsaynikichisqa astawanraj mikhunamanta; cuerpoykichispis astawanraj p'achamantaqa?

26. Qhawariychis phawaykachaj p'isqosta; mana tarpunkuchu, nitaj ruthunkuchu; ni pirwaspipis waqaychankuchu. Chaywampis janaj pachapi kashaj Tataykichis paykunataqa mikhuchin. ¿Manachu qankunaqa, aswan munasqaraj kankichis p'isqosmanta nisqaqa?

27. ¿Mayqentaj qankunamanta, mashkhatapis aflagispa, atinman uj makillatawampis sayayninman yapaykuyta?

28. ¿Imaraykutaj p'achamanta llakikunkichisrí? Qhawariychis campo lirio t'ikasta, imaynatachus wiñasqankuta; paykunaqa mana llank'ankuchu, nitaj phushkankuchu.

29. Cheqamanta niykichis, Salomompis, tukuy qhapaj atiyimpi, manapuni ujnin t'ika jinallapis p'achallikorqachu.

30. Chay campo qhora kunan p'unchay kashan, q'ayataj hornoman wijch'usqa; chay qhoratapis Diosqa k'achituta p'achallichin, ajinallatataj qankunata p'achallichisonqachis mana pisi feniyoj kankichis, chayqa.

31. Chayrayku ama phutikuychischu: ¿Imatataj mikhusun,

imatataj ujasun; chayrí, imawantaj p'achallikusun? nispa.

32. Janaj pacha Dios Tataykichisqa yachaña kay tukuy imamanta pisichakusqaykichista.

33. Nawpajtaqa Diospa reinonta, cheqa kaynintawan mask'aychis; kay tukuy imatataj yapata jina Dios qosonqachis.

34. Ama phutikuychischu ari, q'aya p'unchaymanta; imaraykuchus, q'aya p'unchayqa, pay kikinmanta llakiynioj. Sapa p'unchaypata tiyan llakiynin.

14 CAPITULO

Salvador yachachinraj. Ashkha runas aswan yachachiykunata jap'inku. Qhaway qanchis kaj (7) capitulota Mateo libropi.

1. Jinataj kaykunata parlaytawampacha, watejmanta Jesusqa ashkha runasman kutirikorqa, siminta kicharerqataj nispa: Cheqamanta, cheqamanta niykichis: Ama wajkunata juchachaychischu, qankunapis ama juchachasqas kanaykichispaj.

2. Ima juchawanchá wajkunata juchachankichis, chayllawantaj qankunapis juchachasqas kankichis. Ima medidawanchus wajkunata medinkichis, chayllawantaj medisqas kankichis.

3. ¿Imaraykutaj hermanoykej ñawimpi q'opitata qhawanki, qampa ñawiykipi k'aspitataj mana rikunkichu?

4. Chayrí, ¿Imaynatataj hermanoykita niyta atiway: Saqeway ñawiykimanta q'opitata orqhojta niwajchu, qampa ñawiykipitaj k'aspi kashajtin.

5. ¡Puraj uya! Qampa ñawiykimantaraj k'aspita ñawpajta orqhokuy. Chaymantataj sut'inta rikuspa, hermanoykej ñawinmanta q'opitata orqhonki.

6. Ama Diospaj ajllasqa kajta alqosman qoychischu. Nitaj khuchismampis perlasniykichista wijch'uychischu; pajtataj chakisninkuwan sarurankuman, kutirimuspataj janch'usunkichisman.

7. Mañakuychis, qosqaykichistaj; mask'aychis, tarinkichistaj; punkuta takaychis, kicharisonqachistaj.

8. Imaraykuchus, mañakojqa jap'in; mask'ajpis tarin; punkuta takajtapis kicharinku.

9. ¿Pi runataj qankunamanta kanman, wawan t'antata mañakojtin rumita qojrí?

10. ¿Challwata mañakojtimpis, kataritachu qonman?

11. Sichus qankuna sajra runas kaspera, allin imasta

wawasniykichisman qoyta yachankichis chayqa, ¿Imaraykutaj mana janaj pachapi kashaj Tataykichis aswan allin imastaraj qonmanchu, paymanta mañakojkunaman?

12. Chayrayku imatachus mañankichis runas qankunapaj ruwanankuta chayqa; ajinallataj qankunapis paykunapaj ruwaychis; imaraykuchus kayta leyqa kamachin, profetaspis.

13. K'ullku punkunejta yaykuychis. Imaraykuchus anchomin punkoqa, jatuntaj chinkayman pusaj ñampis; chaynejta yaykojrunarí ashkhas kanku.

14. Imaraykuchus, punkoqa k'ullkumin; k'ullkullataj kawsayman pusaj ñampis. Pisistaj kanku chayta tarejkunaqa.

15. Llulla profetasmanta allinta qhawakuychis; paykunaqa jamusunkichis ovejas jina p'achallisqas; ukhunkupitaj suwa atojkuna kanku.

16. Ruwasqasninkunejta paykunata rejsinkichis.

¿Khishkasmantachu uvasta pallanku; chayrí, khishka qhorasmantachus higostapis pallanku?

17. Ajinata, allin sach'aqa, sumaj poqoykunata qon; mana walej sach'ataj, manallataj allin poqoykunatachu qon.

18. Sumaj sach'aqa, mana atinchu qoyta mana walej poqoykunata; nillataj mana allin sach'apis, allin poqoykunata qoyta atinchu.

19. Ima sach'allapis, mana walejta poqojtenqa k'utusqa, ninamantaj wijch'usqa.

20. Ajinata, ruwasqasninkunejta paykunata rejsinkichis.

21. Mana tukuy ¡Señor, Señor! niwajchu, janaj pacha reinoman yaykonqa. Mana chayqa, janaj pachapi kashaj Tataypa munayninta ruwajlla yaykonqa.

22. Chay p'unchaypeqa, ashkhas niwanqanku: ¡Señor, Señor! ¿Manachus sutyiki profetizarqayku, sutyikipitaj supaykunata qharqorqayku; sutillaykipitaj ashkha milagrostapis ruwarqayku?

23. Chaypachataj paykunaman nisaj: Ni jayk'aj qankunata rejserqaykichischu; t'aqakuychis ñoqamanta sajrata ruwajkuna.

24. Pillapis kay nisqasniyta uyarispa ruwan chayqa; sumaj yuyayniyoj, rumi patapi wasichakoj runaman rijch'akun.

25. Para jich'amorqa, mayustaj chayamorqanku, wayrastaj sinchita wayramuspa chay wasiman wajtakamorqanku. Chay wasitaj, mana urmarqachu rumi patapi ruwasqa kasqanrayku.

26. Pichá kay nisqasniyta uyarin, manataj kasunchu chayqa, mana yuyayniyoj, t'iyu patapi wasichakoj runaman rijch'akun.

27. Para jich'akamojtintaj, mayus chayamorqanku; wayrastaj sinchita wayramuspa wasiman wajtakamorqanku, t'iyu patapi ruwasqa kasqanraykutaj waseqa urmachisqa karqa, thunikuynintaj manchay karqa.

15 CAPITULO

Moisespa leynin junt'asqa. Leyta qojqa leyninta junt'an. Ovejas waj t'aqamanta.

1. Jinataj maypachachus Jesus parlayta tukucharqa, chaypacha ashkha runasman qhawarqa, nerqataj: Uyarerqankichisña imatachus yachacherqani manaraj Tatayman wicharishaspa. Chayrayku pichus nisqasniyta yuyarin, ruwantaj, qhepa p'unchaypi payta oqharisaj.

2. Jinataj maypachachus Jesus chaykunata parlarqa, chaypacha yacharqa wakinkuna t'ukusqankuta, imatachus ruwanman Moisespa leyninwan, chayta parlanakorqanku. Imaraykuchus mana entienderqankuchu nisqata, mayqenches nin ñawpaj kajkuna pasasqaña, tukuy imataj mosojyachisqa.

3. Paykunaman nerqa: Ama t'ukuychischu nisqayrayku, nishajtiy ñawpaj kajkuna pasasqaña, tukuy imataj mosojyachisqa nispa.

4. Noqaqa qankunaman niykichis, leyqa, mayqenches Moisesman qosqa karqa, chayqa junt'asqa kasqanta.

5. Uyariychis, ñoqa kani leyta qojqa, ñoqataj Israel nisqa llajtaywan tratocharqani, chayrayku ñoqapi chay ley junt'asqaña. Noqaqa jamuni leyta junt'aj, chayrayku tukukun.

6. Manataj profetasta chinkachinichu, imaraykuchus imatachus profetizarqanku, chaykunas manaraj junt'asqaschu chayqa, niykichis, chaykuna junt'asqas kanqanku.

7. Nispataj ñawpaj kajkuna pasasqaña kasqankuta, mana chinkachinichu imachus parlasqaña karqa jamojkunamanta.

8. Imaraykuchus llajtaywan tratochasqayqa manaraj tukuy junt'asqachu. Chaywampis Moisesman qosqa ley ñoqapi tukukun.

9. Ñoqaqa ley, k'anchaytaj kani. Ñoqaman qhawankichis, tukukuykama allinta sayankichistaj chayqa, kawsankichis; imaraykuchus pichus allinta sayan tukukuykama, payman wiñay kawsayta qosaj.

10. Ñoqa kamachisqasniyta qorqaykichis; chayrayku kamachisqasniyta junt'aychis. Kaykunataj ley, profetaspis kanku imaraykuchus cheqamanta ñoqamanta willarqanku.

11. Jinataj Jesus kaykunata parlaytawampacha, chunka iskayniyoj ajllasqasninman nerqa:

12. Qankuna yachachisqasniy kankichis; kay llajtapaj k'anchay kankichistaj, mayqen llajtachus Josej wawasninmanta puchun.

13. Kay jallp'ataj qankunapaj chayaqe jallp'a. Tataqa jallp'ata qosorqachis.

14. Manataj ni jayk'aj Tata kamachiwarqachu Jerusalempi hermanosniykichisman kayta willanayta.

15. Mana jayk'ajpis Tataqa kamachiwarqachu paykunaman willanayta Israelpa wawasnimpa familiasninmanta, pikunatachus Tata pusarqa jaqay jallp'amanta.

16. Kayta Tataqa kamachiwarqa paykunaman willanaypaj:

17. Waj ovejas tiyapullawantaj, chaykunaqa mana kay t'aqamantachu kanku. Chay ovejastapis pusamunallaytaj tiyan. Paykunataj uyarenqanku parlasqayta; uj t'aqallataj kanqanku, uj sapan michejniyojtaj.

18. Paykunataj rumi sonqoyoj kasqankurayku, mana creesqankuraykutaj mana parlasqayta entienderqankuchu. Chayrayku Tataqa kamachiwarqa mana astawan kaymanta paykunaman ninayta.

19. Chaywampis cheqamanta niykichis, Tataqa kamachiwarqa, ñoqataj niykichis paykunamanta t'aqasqa kasqaykichista juchallikusqankurayku. Juchallikusqankuraykutaj paykuna mana yachankuchu qankunamanta.

20. Cheqamanta nillaykichistaj waj familiasta Tataqa paykunamanta t'aqasqanta. Juchallikusqankuraykutaj mana yachankuchu waj familiasmanta.

21. Cheqamanta nillaykichistaj qankunamanta parlasharqani kayta nishaspa: Waj ovejas tiyapullawantaj, chaykunataj mana kay t'aqamantachu kanku. Chay ovejastapis pusamunallaytaj tiyan. Paykunataj uyarenqanku parlasqayta; uj t'aqallataj kanqanku, uj sapan michejniyojtaj.

22. Manataj entiendiarqankuchu. Paykunataj gentileschá kanku nispa ninakorqanku. Imaraykuchus mana entienderqankuchu gentiles Diosman kutirikojkunaman kutipunankuta paykunaj yachachisqankurayku.

23. Manataj entiendiarqankuchu parlasqayta uyarinawankuta. Manataj entiendiarqankuchu gentiles mana jayk'aj parlasqayta uyarinankuta, astawanqa paykunawan rikuchikuyman Santo Espiritunejllata.

24. Chaywampis, qankuna parlasqayta uyarinkichisña, rikuwankichisñataj. Qankuna ovejasniy kankichis, yupasqastaj kankichis Tataj qowasqasninwan.

16 CAPITULO

Waj runas Salvadorpa parlasqanta uyarenqankuraj. Creej gentilesqa bendecisqas kanqanku. Imanasqachus kanqanku pikunachus evangeliota qhesachanku. Profeta Isaiaspa sut'inchasqanta willan.

1. Cheqamanta, cheqamanta niykichis waj ovejas tiyapullawantaj mayqenkunachus mana kay jallp'amantachu kanku, manataj Jerusalem jallp'amantachu, manataj maypichus ñoqa yachachiniña, mana chaymantachu.

2. Imaraykuchus paykuna, pikunamantachus parlashani, manaraj parlasqayta uyarinkurajchu, manaraj paykunawan rikuchikunichu.

3. Chaywampis Tata kamachiwarqa paykunaman rinaypaj, paykunataj parlasqayta uyarenqanku. Paykunataj ovejasniywan yupasqas kanqanku, uj t'aqalla kanampaj uj sapan michejniyojtaj; chayrayku paykunaman rini paykunawan rikuchikoj.

4. Kamachiykichistaj kay nisqasniyta escribinaykichispaj ripunaytawan, Jerusalem llajtay, pikunachus rikuwarqanku, ñoqawan karqankutaj yachachishajtiy, sichus paykuna mana Tatamanta mañakunkuchu ñoqaj sutiypi Santo Espiritunejta yachanankupaj qankunamanta, waj familiasmantawan, pikunamantachus mana yachankuchu, chayqa, kay escribisqasniykichis waqaychasqas kanqanku, gentilesman rikhurichisqas kallanqankutaj. Ajinataj gentilespa junt'ayninkunanejta wawasninkoj puchun, pikunachus mana creesqankurayku ch'equerachisqas kanqanku kay jallp'a patapi, paykuna t'aqaman yaykuchisqas kanankupaj, jinapis ñoqa, Kacharichejninkumanta, yachanankupaj.

5. Chaypachataj kay pachaj tawantin kantusninmanta paykunata tantachisaj. Chaypachataj junt'achisaj Tataj tukuy Israelpa wawasninwan tratochasqanta.

6. Kusikuyniyojtaj kanku gentilesqa ñoqapi creesqankurayku, Santo Espiritupi, paynejtawan, pichus ñoqamanta, Tatamantawan paykunaman willan.

7. Ñoqapi creesqankurayku, Tataqa nin, mana creesqaykichisraykutaj, o Israelpa wawasnin, qhepa

p'unchaykunapi gentiles cheqa kajta yachanqanku, tukuy kaykunata yachanankupaj.

8. Chaywampis, Tata nin, ay mana creej gentilesmanta. Imaraykuchus kay jallp'a pataman jamorqanku, llajtaytaj, pikunachus Israelpa wawasnin kanku, paykunata ch'egeracherqanku. Llajtaytaj, pikunachus Israelpa wawasnin kanku, paykunamanta qharqosqas karqanku, sarusqastaj karqanku.

9. Tataqa gentilesta khuyasqanrayku, Tata llajtayta, mayqenchus Israelpa wawasnin, paykunata juzgasqanraykutaj, cheqamanta, cheqamanta niykichis tukuy kaykuna pasasqankutawan llajtayta, pikunachus Israelpa wawasnin kanku, jasut'icherqani, muchucherqani, wañucherqani, paykunamanta qharqocherqanitaj chejnisqas kanankupaj, asipayasqas, juch'uyyachisqas kanankupajtaj.

10. Ajinatataj Tataqa kamachiwan qankunaman ninayta: Maypachachus gentilesqa evangeliyoypa contranta juchallikunku, sonqonkoj orgullonwan jatunchakuspa, tukuy runasmanta, tukuy llajtasmanda astawan, maypachachus tukuy imapi llullakunku, pantachinku, engañanku, sajrata ruwankutaj, maypachachus tukuy imaymana puraj uya kanku, wañuchej kanku, lantista yupaychanku, qhenchachakunkutaj; junt'a evangeliyoita qhesachaspa, chaypachaqa Tata nin, junt'a evangeliyoita paykunamanta qhechusaj.

11. Chaypachataj yuyarisaj llajtaywan tratochasqayta, o Israelpa wawasnin. Noqataj evangeliyoita paykunaman apachisaj.

12. Qhawachiykichistaj, Israelpa wawasnin, gentiles mana atiyniyoj kasqankuta qankunata atipanankupaj. Noqataj yuyasaj qankunawan tratochasqayta, Israelpa wawasnin. Qankunataj yachankichis junt'a evangeliyomanta.

13. Chaywampis, Tata nin, sichus gentiles juchamanta kutirikunku, ñoqaman kutirikunkutaj chayqa, paykuna llajtaywan yupasqas kanqanku, o Israelpa wawasnin.

14. Llajtaytataj, mayqenchus Israelpa wawasnin, paykunata mana saquesajchu paykunaman yaykojta, sarojtataj Tata nin.

15. Paykunataj mana ñoqaman kutirikunkuchu, manataj parlasqayta uyarinckuchu chayqa, paykunata saquesaj, arí, llajtayta saquesaj, Israelpa wawasninta, paykunaman yaykojta, sarojtataj. Laq'a kachiman rijch'akonqanku, mayqenchus mana imapaj valenñachu, mana chayqa jawaman wijch'usqa

kanampaj, llajtaynejta sarusqa kanampajtaj, o Israelpa wawasnin.

16. Cheqamanta, cheqamanta niykichis, ajinata Tataqa kamachiwarqa kay llajtaman qonayta kay jallp'ata chayaqenkupaj.

17. Chantari profeta Isaisaspa nisqasnin junt'asqas kanqanku, mayqenkunachus nin:

18. Jark'ajniykichiskuna qhaparenqanku; paykunataj kuska takenqanku, imaraykuchus paykunapura ñawimanta ñawiman rikunakonqanku Señor ujtawan Sionta sayarichejtin.

19. Kusikuychis, takiychistaj, Jerusalempa ch'in jallp'asnin; imaraykuchus Señorqa llajtanta sonqochan, Jerusalenta kacharichintaj.

20. Tukuy llajtaspa qhawayninkupi Señorpa llimphu makin q'alakun. Tukuy kay pachaj kantusnintaj Diospa salvacionninta qhawanqanku.

17 CAPITULO

Salvadorqa yachachinraj. Chinkasqa familiasmanta willan. Salvador onqosqasta thañichin, juch'uy wawasta bendecintaj. Jesucristoj ruwasqan ancha t'ukunapaj, sonqochanapajtaj.

1. Jinataj maypachachus Jesus kaykunata parlayta tukucharqa, chaypacha ashkha runasta muyuynimpi ujtawan qhawarerqa, nerqataj: Tiempoy qayllapiña.

2. Rikuniña mana kallpayoj kasqaykichista, mana tukuy parlasqayta entiendenaykichispaj, mayqentachus Tata kamachiwarqa qankunaman parlanaypaj.

3. Chayrayku wasisniykichisman riyichis, imatachus nerqaykichis, chayta yuyamuychis. Tatamanta mañakamuychistaj, ñoqaj sutiypi, entiendenaykichispaj, yuyayniykichista q'ayapaj wakichiychis, imaraykuchus qankunaman kutimusaj.

4. Kunantaj Tataman risaj, jinataj Israelmanta chinkasqa familiaswan rikuchikamusaj, imaraykuchus Tatapaj paykuna mana chinkasqaschu kanku, maymanchus pusasqanta yachasqanrayku.

5. Jinataj Jesus parlaytawan, watejmanta ashkha runasta muyuynimpi qhawarerqa, rikorqataj paykuna waqajta. Paykunataj payta qhawasalla karqanku pay astawan paykunawan quedakunampaj jina.

6. Paykunamantaj nerqa: Sonqoyqa qankunapaj khuyaywan junt'asqa.

7. ¿Qankuna ukhupi onqosqas kanchu? Paykunata kayman pusamuychis. ¿Qankuna ukhupi kanchu suchus, mana qhawajkuna, mana makiyojkuna, mana chakiyojkuna, sarna onqoyniyojkuna, ch'akisqas, lojt'ustaj, chayrí ima laya onqoyniyojkunapis? Paykunata kayman pusamuychis, ñoqataj paykunata thañichisaj, imaraykuchus ñoqa khuyaykichis; songoyqa khuyaywan junt'asqa.

8. Rikuni munasqaykichista qhawachisunaykichispaj imatachus Jerusalemi hermanosniykichispaj ruwasqayta. Imaraykuchus rikuni feniyoj kasqaykichista qankunata thañichinaypaj.

9. Jinataj maypachachus chay jinata parlayta tukucharqa, chaypacha tukuy ninku chimparaqanku onqosqasninkuwan, muchusqasninkuwan, tukuy suchusninkuwan, mana ñawiyojkunawan, opayasqasninkuwan, ima onqoyniyojkunawantaj. Paytaj sapa ujninkuta thañicherqa, chimpasqankuman jina.

10. Tukuy ninkutaj, thañichisqa kajkuna, mana onqosqa kajkunawan chakisninman qonqorikorqanku, payta yupaycharqankutaj. Ashkha runasmanta, pichus atej, payqa chimparpa, chakisninta much'arqataj, chayrayku waqayninkuwan chakisninta mayllarqanku.

11. Jinataj kamacherqa juch'uy wawasninkuta pusamunankuta.

12. Chayrayku juch'uy wawasninkuta chimpacherqanku, muyuyninnejpi pampamantaj wawasninkuta churaykorqanku. Jesustaj paykuna ukhupi sayarerqa. Runasqa k'iskikorqanku tukuy wawas payman pusasqa kanankukama.

13. Jinataj maypachachus tukuy wawasta pusarqanku, chaypacha Jesus paykuna ukhupi sayarerqa, ashkha runastataj kamacherqa pampapi qonqorikunankuta.

14. Jinataj maypachachus tukuy runas qonqorikorqanku, chaypacha Jesus songompi waqarqa, nerqataj: Tatáy, phutikuni Israelpa wawasnin juchallikusqankumanta.

15. Chayta niytawampacha, paypis pampapi qonqorikullarqataj. Paytaj Tatamanta mañakorqa. Imatachus Tatamanta mañakorqa, chaykunata mana escribiyta atikunmanchu. Ashkha runastaj, pikunachus payta uyarerqanku, paykuna cheqa kasqanta willarqanku.

16. Kay jinata willarqanku nispa: Naweqa mana ni jayk'aj rikorqachu, nitaj ninri uyarerqachu allin kajkunata, t'ukunapaj

kajkunatawan mayqen jinatachus rikorqayku, uyarerqaykutaj Jesus Tataman parlajta.

17. Qallutaj mana parlayta atinmanchu, nitaj runa escribiyta atinmanchu, nitaj runaj sonqon jap'iyta atinmanchu imatachus rikorqayku, uyarerqaykutaj Jesus parlajta, may allin, t'ukunapaj kasqanrayku. Mana pipis kusikusqaykuta entindenmanchu, mayqenchus sonqosniykuman junt'arqa, maypachachus uyarerqayku Tatamanta mañapuwajtiyku.

18. Jinataj Jesus Tatamanta mañakuyta tukuchaytawan, jatarerqa. Jina kajtimpis tukuy runas ancha kusionqas kasqankurayku atipasqa karqanku kusiywan.

19. Jinataj Jesus paykunaman parlarqa, jatarinankuta nerqataj.

20. Pampamanta jatarejtinkutaj, paykunaman nerqa: Kusikuyniyoj kankichis feniyoj kasqaykichisrayku. Kunantaj sonqoy kusiywan junt'asqa.

21. Jesus kaykunata parlaytawan waqarqa. Ashkha runastaj chayta qhawarqanku willanankupaj cheqa kasqanta. Paytaj sapa ujnin wawasta jap'ispa paykunapaj Tatamanta mañaporqa.

22. Chayta ruwaytawan watejmanta waqarqa.

23. Ashkha runasman parlarqataj nispa: Qhawariychis juch'uy wawasniykichista.

24. Qhawaspataj paykuna altuman qhawarerqanku. Janaj pacha kicharikojta rikorqanku angelesta janaj pachamanta uraykojta nina ukhupi jinaman rijch'akojta. Angelestaj uraykorqanku juch'uy wawasta muyuykuspa, paykunataj ninawan jina muyuykuchisqas karqanku; angelestaj paykunata bendicerqanku.

25. Runastaj rikorqanku, uyarerqanku, willarqankutaj. Yachankutaj willasqasninku cheqa kasqankuta, imaraykuchus q'alitunku kikinkupaj rikorqanku, uyarerqankutaj. Paykunataj karqanku casi iskay waranqa phishqa pachajniyoj runas. Paykuna ukhupi qharis, warmis, wawaswantaj karqanku.

18 CAPITULO

Nefitas t'antamanta vinomanta santa cenata amañanku. Diosmanta mañakuna tiyan. Santo Espirituta qona atiy jap'ichisqa.

1. Jinataj Jesus ajllasqasninta kamacherqa t'antata, vinotawan apamunankuta.

2. Paykuna t'antata, vinotawan apamojtinkutaj, runasta

kamacherqa pampapi tiyakunankuta.

3. Maypachachus ajllasqasnin t'antata, vinotawan apamorqanku, chaypacha Jesus t'antata jap'ispa chayta parterqa, bendicerqataj. Ajllasqasninman chayta qorqataj mikhunankuta kamachispa.

4. Mikhusqankutawan sajsasqas karqanku, Jesustaj paykunata kamacherqa tukuy runasman jaywanankuta.

5. Maypachachus tukuy runas mikhorqanku, sajsasqa karqankutaj, chaypacha ajllasqasninman nerqa: Uyariychis, qankunamanta ujnin wajyasqa kanqa, paymantaj atiyta qosaj t'antata partinampaj, bendecinampajtaj, iglesiaymanta runasman jaywanampaj, pikunachus creenku, sutiypi bautizakunkutaj, paykunaman.

6. Kayta wiñaypaj ruwankichis, imaynatachus ñoqa ruwarqani, imaynatachus ñoqa t'antata parterqani, bendicerqanitaj, qankunaman qorqanitaj ajinata.

7. Kayta ruwankichis cuerpoyta yuyarinaykichispaj, mayqentachus qankunaman rikucherqani. Kayta ruwaspa Tataman rikuchinkichis ñoqata yuyarisqaykichista. Qankunachus ñoqata yuyarikuspalla kankichis chayqa, ñoqaj Espirituy qankunawan kanqa.

8. Jinataj chayta niytawampacha, Jesus ajllasqasninta kamacherqa vino copata jap'inankuta ujyanankupaj. Kamachillarqataj tukuy runasman jaywanankuta paykunapis ujyanankupaj.

9. Jinataj paykuna ajinata ruwarqanku, ujyarqanku, sajsarqankutaj. Tukuy runasman jaywajtinkutaj, runasqa ujyarqanku, sajsarqankutaj.

10. Maypachachus ajllasqasnin chayta ruwarqanku, chaypacha Jesus paykunaman nerqa: Kusikuyniyoj kankichis kayta ruwasqaykichisrayku. Imaraykuchus kayta ruwaspa kamachisqasniyta junt'ankichis, Tataman rikuchinkichistaj, imatachus kamacherqaykichis, chayta ruwayta munasqaykichista.

11. Kayta ruwankichispuni, pikunachus Diosman kutirikunku, sutiypi bautizakunkutaj, paykunapaj. Kayta ruwankichis yawarniyta yuyarinaykichispaj, mayqen yawarchus qankunapaj jich'arqani, Tataman willanaykichispaj ñoqata wiñaypaj yuyarinaykichista. Qankunachus wiñaypaj yuyarikuwankichis chayqa, ñoqaj Espirituy qankunawan kanqa.

12. Kamachiykichistaj kaykunata ruwanaykichista.

Qankunachus kaykunata ruwankichis chayqa, kusikuyniyoj kankichis ñoqaj rumiy patapi sayachisqa kasqaykichisrayku.

13. Pillapis qankunamanta aswan pisita, mana chayqa astawanraj kaykunamanta ruwan, payqa mana rumiy patapi sayasqachu, astawanqa t'iyu patapi sayasqa. Paramojtin, mayus chayamojtin, wayramojtintaj payta urmachenqanku, chayrayku apasqa kanqa, ukhu pachaj punkusnintaj kicharisqas kanku payta jap'inankupaj.

14. Chayrayku kusikuyniyoj kankichis kamachisqasniyta junt'aspa, mayqen kamachisqastachus Tata kamachiwarqa qankunaman qonaypaj.

15. Cheqamanta, cheqamanta niykichis, qhawaychis, Diosmanta mañakuykichistaj mana supay tentasunaykichispaj, pay mana presochasunaykichispajtaj.

16. Imaynatachus qankuna ukhupi Diosmanta mañakorqani kikillantaj qankuna iglesiaypi Diosmanta mañakunkichis, pikunachus Diosman kutirikunku, sutiypi bautizakunkutaj, paykunawan. Qhawariychis ñoqa k'anchayqa kani, ñoqa ruwarqani, qankunapis ñoqa jina ruwanaykichispaj.

17. Jinataj maypachachus Jesus ajllasqasninman kayta nerqa, chaypacha watejmanta ashkha runasman kutirikorqa paykunaman nispa:

18. Cheqamanta, cheqamanta niykichis, qhawaychis, Diosmanta mañakuykichistaj mana juchaman urmanaykichispaj. Imaraykuchus Satanasqa qankunata munan jap'iyta trigota jina suysusunaykichispaj.

19. Chayrayku Tatamanta mañakunaykichis tiyan ñoqaj sutiypi.

20. Ima cheqa kajtachus Tatamanta mañakunkichis ñoqaj sutiypi, chayta jap'inaykichista creespa, chayta jap'inkichis.

21. Familiasniykichiswan Tatamanta mañakuychis, ñoqaj sutiypi, warmisniykichis, wawasniykichiswan bendecisqas kanankupaj.

22. Qankunataj sapa kuti tantakunkichis. Amataj uj runatapis jark'ankichischu qankunawan tantakojta. Saqeychis paykuna qankunaman jamojta, amataj jark'aychischu.

23. Paykunapaj Diosmanta mañapunkichis, amataj paykunata qharqoychischu. Sichus sapa kuti qankunaman jamunku chayqa, paykunapaj Tatamanta mañapunkichis ñoqaj sutiypi.

24. Chayrayku k'anchayniykichista oqharikuychis tukuy mundoman k'anchanampaj. Qhawariychis, ñoqa kani chay

k'anchayniykichis, mayqentachus oqharinaykichis tiyan — imatachus ñoqata rikuwarqankichis ruwajta. Qankunataj qhawawarqankichis Tatamanta mañakojta, chayta tukuyniykichis qhawawarqankichis.

25. Qhawawarqankichistaj kamachejta mana pipis qankunamanta llojsinaykichista, astawanqa kamacherqaykichis ñoqaman jamunaykichista, llankhanawaykichispaj, rikunawaykichispajtaj; kikillantataj mundopaj ruwankichis. Pitajchus kay kamachiyta p'akin, payqa juchaman urmachikun.

26. Jinataj maypachachus Jesus kaykunata parlayta tukucharqa, chaypacha kutirikorqa yachachisqasninman, mayqenkunatachus pay ajllarqa, paykunaman nerqataj:

27. Cheqamanta, cheqamanta niykichis, ujtawan kamachiykichis, chantá Tatayman ripunay tiyan waj kamachisqasta junt'anaypaj, mayqenkunatachus pay qowarqa.

28. Kunantaj ajinata kamachiykichis, Maypachachus santa cenata jaywankichis, chaypacha ama saqenkichischu pillapis juchapi aychayta, yawarniytawan jap'ejta.

29. Pikunachus juchapi aychayta mikhunku, yawarniyta uyyankutaj, juchachasqa kanankupaj mikhunku, uyyankutaj. Chayrayku yachankichis chayqa, uj runa mana aychayta mikhunampaj jina, mana yawarniyta uyyanampaj jinataj kasqanta chayqa, payta jark'aychis.

30. Chaywampis ama payta qankuna ukhumanta qharqonkichischu, astawanqa payta yachachinkichis, paypaj Diosmanta mañapunkichis, ñoqaj sutiypi. Paychus Diosman kutirikun, sutiypi bautizakuntaj chayqa, payta jap'inkichis, payman jaywankichistaj ñoqaj aychayta, yawarniytawan.

31. Paychus mana Diosman kutirikun chayqa, mana llajtaywan yupasqachu kanqa, mana llajtayta chinkachinampaj. Imaraykuchus ñoqa rejsini ovejasniyta, paykunataj yupasqas kanku.

32. Chaywampis amapuni sinagogasniykichismanta, yupaychana wasisniykichismantawan payta qharqoychischu, imaraykuchus payman yachachinaykichis tiyan. Mana yachankichischu ichapis Diosman kutirikunankuta, ñoqaman jamuspa, junt'a sonqoyojo kaspera, paykunataj ñoqaqa thañichisaj. Qankunaraykutaj salvakunkuman.

33. Chayrayku qhawaychis, imatachus kamachiykichis chayta, mana juchachasqa kanaykichispaj. Imaraykuchus, ay pimantachus Tata juchachan.

34. Ajinata kamachiykichis qankuna ukhupi phiñanakusqaykichisrayku. Kusikuyniyoj kankichis mana qankuna ukhupi phiñanakuspa.

35. Kunantaj Tataman ripushani imaraykuchus Tataman ripunay tiyan qankunapaj munakuyniyayku.

36. Jinataj maypachachus Jesus kaykunata parlayta tukucharqa, chaypacha yachachisqasninta makinwan llankharqa, mayqen yachachisqasnintachus pay ajllarqa. Ujmanta ujta llankharqa tukuyinkuta llankhanankama. Paykunamantaj parlarqa llankhashaspa.

37. Runastaj mana uyarerqankuchu parlasqanta, chayrayku mana willarqankuchu. Ajllasqasnintaj willarqanku paykunaman atiyta qosqanta Santo Espirituta jap'ichinakupaj. Noqataj ujpiwan qhawachisqaykichis kaykuna cheqa kasqankuta.

38. Jinataj Jesus q'alitunkuta llankhasqantawampacha, uj phuyu tukuy runasta tapaykorqa, chayrayku mana Jesusta rikuyta aterqankuchu.

39. Chay phuyu tapaykushajtintaj, Jesus paykunamanta llojserqa, janaj pachaman wicharispa. Ajllasqasnintaj rikusqankurayku willarqanku watejmanta janaj pachaman wicharisqanta.

19 CAPITULO

Chunka iskayniyoj nefitaspa sutisninku. Bautizakunku. Santo Espiritu jap'ichisqa. Salvador iskay kaj kutipi visitan. Sumajta Diosmanta mañakunku.

1. Jinataj Jesus janaj pachaman wicharisqantawampacha, tukuy runas t'aqakorqanku sapa ujnin warminta, wawasnintawan pusaspa wasisninkuman.

2. Chay ratupacha tukuy jallp'api runasqa uyarerqanku, manaraj ch'isiyajtin, ashkha runas Jesusta rikusqankuta, pay yachachisqantawan. Uyarerqankutaj Jesus q'ayantin watejmanta ashkha runaswan rikuchikunanta.

3. Arí, tutantin Jesuspa jamusqanmanta willarqanku; ashkha runasman willaramusqankuraykutaj, ashkhas karqanku, arí, may chhika runas tutantin llank'arqanku q'ayantin chayanankupaj, maymanchus Jesus watejmanta tukuy runaswan rikuchikunman, chay lugarman.

4. Q'ayantintaj, maypachachus ashkha runas tantakorqanku, Nefi, hermanon Timoteowan, pitachus wañusqasman

jataricherqa, paypa wawampis, Jonas sutiyoj, Matoniwan, paypa hermanonwan Matoniah sutiyoj, Kumenwan, Kumenoniwan, Jeremiaswan, Shemnonwan, Jonaswan, Sedeciaswan, Isaiaswan ima, paykunata Jesus ajllarqa; Paykunataj rerqanku, ashkha runas chawpipi sayarerqankutaj.

5. Ashkha, ashkha runas jamusqankurayku, chunka iskayniyoj t'aqasman runasta t'aqacherqanku.

6. Chunka iskayniyoj ajllasqastaj runasta yachacherqanku. Paykunataj runasta pampapi qonqoricherqanku, Tatamanta mañakunankupaj Jesuspa sutimpi.

7. Ajllasqastaj Tatamanta mañakorqanku Jesuspa sutimpi. Chantataj jatarerqanku runasta yachachinankupaj.

8. Maypachachus paykuna yachacherqanku Jesuspa nisqanta, imaynatachus Jesus yachacherqa kikillantataj, chaypacha paykuna watejmanta qonqorikorqanku Tatamanta mañakunankupaj Jesuspa sutimpi.

9. Paykunataj Tatamanta mañakorqanku imatachus tukuy imamanta astawan munarqanku, chayta. Munarqankutaj Santo Espiritu paykunaman qosqa kananta.

10. Ajinata Diosmanta mañakuytawan, paykuna yaku kantuman rerqanku. Runastaj qhepankuta rerqanku.

11. Jinataj Nefi yakuman yaykorqa, bautizasqataj karqa.

12. Paytaj yakumanta llojsispa bautizayta qallarera. Paytaj bautizarqa tukuy Jesuspa ajllasqasninta.

13. Jinataj maypachachus tukuy paykuna bautizasqas karqanku yakumanta llojserqankutaj, chaypacha Santo Espirituwan, ninawan ima junt'asqas karqanku.

14. Paykunataj muyuykusqa karqanku ninawan jina. Chaytaj janaj pachamanta uraykorqa. Ashkha runastaj chayta rikorqanku, willarqankutaj chaymanta. Angelestaj janaj pachamanta uraykorqanku, paykunata bendicerqankutaj.

15. Jinataj angeles ashkha runasta bendecishajtinku, Jesuspis jamullarqataj, paykuna ukhupi sayarerqa, bendecillarqataj.

16. Jinataj ashkha runasman parlarqa, paykunata kamacherqataj watejmanta pampapi qonqorikunankuta, ajllasqasnimpis pampapi qonqorikunallankutataj.

17. Jinataj tukuy ninku pampapi qonqorikusqankutawan, ajllasqasninta Diosmanta mañakunankuta kamacherqa.

18. Paykunataj mañakuyta qallareraqanku; Jesusmantataj mañakorqanku, payta wajyaspa Señorninku, Diosninkutaj nispas.

19. Jinataj Jesus paykuna ukhumanta t'aqakorqa, mana karuman rispa. Paytaj pampaman k'umuykorqa, nerqataj:

20. Tatáy, qanta agradeceyki Santo Espirituta ajllasqasniyman qosqaykimanta. Ñoqapi creesqankuraykutaj kay pachamanta paykunata ajllarqani.

21. Tatáy, qanmanta mañakuyki Santo Espirituta qonaykita, pikunachus paykunaj nisqankuta creenku, paykunaman.

22. Tatáy, Santo Espirituta qorqanki ñoqapi creesqankurayku; rikunkitaj ñoqapi creesqankuta uyarisqaykirayku ñoqamanta mañakojta. Noqamanta mañakuwanku paykunawan kuska kasqayrayku.

23. Kunantaj Tatáy, qanmanta mañapuyki paykunapaj, pikunachus parlasqankuta creenkuman, paykunapajtaj, ñoqapi creenankupaj, paykunapi kanaypajtaj, imaynatachus qan, Tatáy, ñoqapi kanki ñoqanchis ujlla kananchispaj, ajinata.

24. Jinataj Jesus Tatamanta mañakusqanmanta, ajllasqasninman chimparqa. Paykunataj mana samarispera paymanta mañakusharqanku, manataj yaparqankuchu parlasqankuman, imaraykuchus qosqaña karqa parlanankupaj, paykunataj munakuywan junt'asqas karqanku.

25. Jinataj Jesus paykunata bendicerqa paymanta mañakushajtinku. Paykunaman asirerqa, uyampa k'anchaynintaj paykunaman k'ancharerqa. Paykunataj yuraj karqanku Jesuspa uyan jina, p'achasnin jinataj. Yuraj kasqankutaj tukuy yuraj kajkunamanta astawan yuraj, arí, mana kay pachapi kanmanchu jina yuraj.

26. Jesustaj nerqa: Mañakullaychispuni, chayrayku mana mañakuyta tukorqankuchu.

27. Paykunamanta ujtawan jatarikuspa, mana karuman rispataj, watejmanta k'umuykorqa, Diosmanta mañakorqataj nispa:

28. Tatáy, qanta agradeceyki llimphuchasqaykimanta, pikunatachus ñoqa ajllarqani feniyoj kasqankurayku, paykunata. Noqataj mañapuyki paykunapaj, pikunachus parlasqankuta creenku, paykunapajtaj, ñoqapi llimphuchasqa kanankupaj, paykunaj parlasqankupi feniyoj kasqankurayku, imaynatachus paykuna ñoqapi llimphuchasqaña kanku.

29. Tatáy, mana kay mundoraykuchu mañakuyki, astawanqa pikunatachus qan qowarqanki kay mundomanta, paykunarayku, feniyoj kasqankurayku, ñoqapi llimphuchasqa kanankupaj, ñoqa paykunapi kanaypaj, imaynatachus qan

Tatáy, ñoqapi kanki ujlla kananchispaj, jatunchasqa kanaypaj paykunarayku.

30. Maypachachus Jesus kaykunata parlayta tukucharqa, watejmanta ajllasqasninman chimparqa. Paykunataj mana samarispa paymanta mañakorqanku. Jesustaj watejmanta paykunaman asirerqa. Paykunataj yurajpacha karqanku Jesus jina.

31. Jinataj watejmanta ithirikuspa, mana karuman rispataj, Diosmanta mañakorqa.

32. Qallutaj mana niyta atinmanchu imatachus Jesus mañakorqa, chayta, manataj runa escribiyta atinmanchu imatachus pay mañakorqa.

33. Chay ashkha runas uyarerqanku, willankutaj. Sonqosninku kicharisqa kasqankuraykutaj sonqosninkupi entienderqanku imatachus pay mañakorqa, chayta.

34. Chaywampis may chhika allin, may chhika jatun mañakusqasnin kasqankurayku, chaykunasta runasqa mana escribiyta, nitaj parlayta atinkumanchu.

35. Jinataj maypachachus Jesus Diosmanta mañakuyta tukucharqa, chaypacha watejmanta ajllasqasninman chimparqa paykunaman nerqataj: Tukuy judiosmanta mana kay chhika feniyoj kasqaykichista jina rikorqanichu; chayrayku mana paykunaman rikuchiyta aterqanichu kay chhika allin milagrosta.

36. Cheqamanta niykichis, paykuna ukhupi mana pipis rikorqachu kay chhika allin kajkunata, imatachus qankuna rikorqankichis; manataj uyarerqankuchu kay chhika allin kajkunata, mayqenkunatachus qankuna uyarerqankichis.

20 CAPITULO

Watejmanta santa cenata ruwanku milagronejta qosqa t'antawan, vinowan ima. Jacobpa wawasninmanta puchun. Salvadorqa willan pay, profeta Moises jina kasqanta. Ashkha profestasmanta willan.

1. Jinataj runasta, ajllasqasnintapis kamacherqa mañakuyta tukunankuta. Kamacherqataj sonqosninkupi mañakunallankutapuni.

2. Kamacherqataj paykuna jatarinankuta, sayarinankutataj. Paykunataj jatarispa, sayarerqanku.

3. Jinataj payqa ujñawan t'antata parterqa, chayta bendicerqataj, ajllasqasninman t'antata jaywarqataj mikhunankupaj.

4. Mikhusqankutawan, kamacherqa t'antata partinankuta, tukuy runasman jaywanankutataj.

5. Ashkha runasman jaywasqankutawan, vinota jaywarqa uyanankupaj. Kamacherqataj ashkha runasman jaywanankuta.

6. Kunanqa ajllasqasnin mana apamorqankuchu t'antata, nitaj vinotapis. Manataj pipis ashkha runasmanta chaykunata apamorqankuchu.

7. Chaywampis, cheqamanta payqa jaywarqa t'antata mikhunankupaj, vinotawan uyanankupaj.

8. Paytaj paykunaman nerqa: Pichus kay t'antata mikhun, cuerpoyta mikhun. Pitajchus kay vinota uyan, yawarniyta uyan. Paytaj manapuni yarqhachikonqachu, nitaj ch'akichikonqachu, astawanraj sajsasqa kanqa.

9. Kunantaj maypachachus runas mikhorqanku, ujarqankutaj, chaypacha paykuna Espirituwan junt'asqas karqanku. Paykunataj ujllapi qhaparerqanku, Jesusta yupaycharqankutaj, pitachus paykuna rikorqanku, uyarerqankutaj.

10. Jinataj Jesusta yupaychasqankutawan paykunaman nerqa: Kunantaj ñoqa junt'ani Tataj kamachiwasqanta, mayqentachus kamachiwarqa kay llajtamanta, mayqenqus Israelpa wawasninmanta puchun.

11. Yuyarikunkichis parlasusqaykichista. Nerqaykichis Isaiaspa nisqan junt'akojtin — paypa nisqan escribisqaña, qankunaj ñawpaqeykichispitaj kashan, chayrayku chaykunata leeychis —

12. Cheqamanta, cheqamanta niykichis, chay nisqan junt'akojtin Tataj llajtanman tratochasqampis junt'akullanqataj, o Israelpa wawasnin.

13. Chaypachataj kay jallp'a patapi ch'equerachisqa puchun tansasqa kanqa, inti llojsimuy jallp'amanta, inti yaykuy jallp'amanta, jinataj ura jallp'amanta, pata jallp'amantataj. Señor Diosninkumantataj yachanqanku, pichus paykunata kacharicherqa.

14. Tatataj kamachiwarqa kay jallp'ata qosunaykichista chayaqe jallp'ayoj kanaykichispaj.

15. Niykichistaj manachus gentiles bendicionta jap'isqankutawan, llajtayta ch'equerachisqankutawantaj, manachus Diosman kutirikunku chayqa —

16. Qankuna, Jacobpa wawasanta puchun, paykuna ukhuman rinkichis. Qankunataj paykunaj chawpinkupi,

pikunachus ashkhas kanqanku, paykunaj chawpinkupi kankichis. Imaynatachus leon sach'aspi kaj animaleswan purin, kikillantataj qankuna paykuna ukhupi purinkichis.

Imaynatachus juch'uy leon oveja tropa chawpipi purin, ovejasta sarun, wañuchintaj, chay jinapis paykuna ukhupi purinkichis, manataj pipis salvanmanchu paykunata.

17. Chejnisojkunaj contrampitaj makiyki oqharisqa kanqa, tukuy enemigosniykichistaj qharqosqas kanqanku.

18. Imaynatachus runa ruthusqasninta ira pampapi tantan, ajinallatataj llajtayta tantasaj.

19. Imaraykuchus llajtayta, mayqenwanchus Tata tratocharqa, arí, wajraykichista fierroman kutichisaj, sillusniykichistataj bronceman tukuchisaj. Ashkha llajtasta t'unankichis. Kapuyninkutataj Señorman t'aqasaj, qhapaj kayninkutataj tukuy jallp'aj Señorninman t'aqasaj. Qhawariychis, ñoqaqa chayta ruwani.

20. Jinataj chay p'unchaypi, Tata nin, justiciyaj espadanqa paykuna patapi warkhurayanqa. Manachus Diosman kutirikunku chayqa, paykunaman urmanqa, arí, tukuy gentilesa llajtasninman urmanqa.

21. Jinataj llajtayta wakichisaj, o Israelpa wawasnin.

22. Kay llajtata kay jallp'api tiyachikusaj, tatayki, Jacobwan, tratochasqayta junt'anaypaj. Chaytaj Mosoj Jerusalem sutiyoj kanqa. Kay llajta chawpipi janaj pachamanta atiykuna kanqa; arí, ñoqapis kay llajta chawpipi kasaj.

23. Ñoqa kani pimantachus Moises parlarqa nispa: Señor Diosniykichis qankunapaj profetata oqharenqa hermanosniykichismanta. Paytaj ñoqaman rijch'akoj kanqa. Payta tukuy nususqaykichispi uyarinkichis. Jinataj pichus mana chay profetata uyarinmanchu, payqa llajtamanta qharqosqa kanqa.

24. Cheqamanta niykichis, tukuy profetas Samuelmantapacha, paypa qhepanta jamojkunawampis, pikunachus parlajkuna karqanku, paykunaqa ñoqamanta willarqanku.

25. Qankunataj profetaspa wawasnin kankichis. Qankuna Israelpa wawasnin kankichis. Tataj tatasniykichiswan tratochasqanmanta kankichis, Tata Abrahamman nejtin: Qampa mirayniyki tukuy kay pachapi kajkuna familias bendicisqas kanqanku.

26. Tata ñawpajta qankunaman ñoqata oqharerqa, qankunaman kachawarqataj qankunata bendicejta qankunata

juchasniykichismanta t'aqajtataj, kaytaj tratochasqampa wawasnin kasqaykichisrayku.

27. Bendecisqas kasqaykichismantataj, Tataqa Abrahamwan tratochasqanta junt'an, nispa: Mirayniykiipi tukuy kay pachapi familias bendecisqas kanqanku, Santo Espiritu gentilesmanta t'akasqa kanankama ñoqanejta. Chay benicionraykutaj gentilesqa aswan kallpayoj kanqanku tukuy llajtasman nisqaqa, llajtayta ch'equerachinankukama, o Israelpa wawasnin.

28. Paykunataj kay jallp'api kajkunapaj jasut'iy kanqanku. Chaywampis junt'a evangeliyoyta jap'iytawan, watejmanta rumi sonqoyoj kutinkuman chayqa, ñoqa juchasninkuta kutichipusaj umasninkuman, Tata ajinata nin.

29. Llajtaywan tratochasqayta yuyarisaj; paykunawan tratocharqani munayniyman jina paykunata tantanayta, paykunaman qonaytataj Tatasninkoj jallp'ankuta chayaqenkupaj, chay jallp'ataj Jerusalen nisqa jallp'a. Chaytaj prometisqa jallp'anku wiñaypaj wiñayninkama, Tata ajinata nin.

30. Jinataj p'unchay jamonqa, maypachachus junt'a evangeliyoy paykunaman yachachisqa kanqa;

31. Ñoqapitaj creenqanku, Jesucristo, Diospa Wawan kasqayta. Tatamanta ñoqaj sutiypi mañakonqankutaj.

32. Chantá jark'ajninkuna qhaparenqanku, kuskataj takenqanku, ñawimanta ñawiman rikunakusqankurayku.

33. Chaypachataj Tataqa paykunata watejmanta tantanqa, Jerusalentataj qonqa chayaqenkupaj jallp'a kanampaj.

34. Chaypachataj anchata kusikonqanku; ¡Kuskata takiychis Jerusalempa ch'in jallp'asnin! Imaraykuchus Tataqa llajtanta sonqocharqa, Jerusalemta kacharicherqataj.

35. Tataj llimphu makin q'alakun, tukuy llajtaspa ñawpaqenkupi; tukuy kay pachaj kantusnintaj rikonqanku Tataj salvacionninta. Tatataj, ñoqawan ujlla kayku.

36. Chaypachataj kay escribisqa junt'asqa kanqa: Rijch'ariy, ujtawan rijch'ariy, kallpachakuytaj, o Sion; sumaj p'achasniykiwan p'achallikuy, o Jerusalen llimphuchasqa llajta, imaraykuchus kaymantapacha mana circuncidasqas, ch'ichi kajkunawan manaña qanman jamonqankuchu.

37. Jallp'amanta thalarikuy; jatarikuy, tiyarikuytaj o Jerusalen. Kunkaykita jap'isojmanta kacharichikuy, o Siompa presochasqa warmi wawan.

38. Imaraykuchus ajinata nin Señor: Qhasilla

rantichikorqankichis, manataj qolqewan salvasqachu kankichis.

39. Cheqamanta, cheqamanta niykichis, llajtayqa sutiya yachanqanku; arí, chay p'unchaypi yachanqanku ñoqa parlay kasqayta.

40. Chay qhepantataj nenqanku: Orqo patapi may k'achita kanku paykunaman sumaj willaykunata apamojpa chakisnin, pichus sonqo samakuyta willan, pichus paykunaman sumaj willaykunata allin ruwaykunamanta apamun, pichus salvacionta willan, pichus Sionman nin: ¡Diosniykichis kamachin!

41. Chaymantaqa uj qhapariy llojsenqa: Llojsiyichis, llojsiyichis, chaymanta ripuyichis, ama ch'ichi kajkunata llankhaychischu; chaymanta ripuyichis; Señorpa vasosninta apajkuna llimphu kaychis.

42. Imaraykuchus mana usqhayta, manataj ayqespachu llojsinkichis; imaraykuchus Señor ñawpaqeykichista renqa. Israelpa Diosnintaj jark'ajniykichis kanqa.

43. Qhawariychis, ñoqaj kamachiy cheqanta ruwanqa; jatunchasqa, yupaychasqa, altuman churasqataj kanqa.

44. Jinataj ashkhas qanmanta t'ukorqanku — Paypa rijch'aynin waj jinayachisqa karqa, tukuy runasmanta nisqaqa astawanraj, kikin kaynintaj waj runaspa wawasnkumanta astawan waj jinayachisqa —

45. Ajinamanta tukuy llajtasman ch'ajchonqa. Payrayku reyes simisninkuta wisq'anqanku, imaraykuchus mana paykunaman willasqata rikonqanku. Jinataj mana uyarisqankupi t'ukonqanku.

46. Cheqamanta, cheqamanta niykichis tukuy kaykuna junt'akonqanku, imaynatachus Tata kamachiwarqa, kikillantataj. Chaypachataj Tataj llajtanwan tratochasqan junt'asqa kanqa. Llajtaytaj watejmanta Jerusalen llajtapi tiyakonqa, chaytaj chayaqe jallp'an kanqa.

21 CAPITULO

Tataj ruwayninmanta señal. Diosman kutirikoj gentiles k'anchayniyojkunaman tukonqanku. Mana Diosman kutirejkuna juchachasqa kanankuta willan. Mosoj Jerusalen.

1. Cheqamanta niykichis, señalta qosqaykichis yachanaykichispaj ima tiempochus kaykuna junt'akonqanku — Noqa llajtayta tantasaj, o Israelpa wawasnin, unay

ch'equerachisqa kasqankumanta. Ñoqataj paykuna ukhupi jatarichisaj Sionniyta.

2. Kaytataj qosqaykichis señal kanampaj — cheqamanta niykichis maypachachus kunan willasusqaykichis cosas, jinataj kunanmanta ñawpajman ñoqa kikiymanta willasusqaykichis cosas gentilesman willasqas kajtinku, Santo Espiritoj atiyinnejeta, imachus Tatamanta qankunaman qosqa kanqa, paykuna yachanankupaj kay llajtamanta, pikunachus Jacobpa wawasninmanta puchun kanku, kay llajtaymantawan, mayqenqus paykunanejeta ch'equerachisqa kanqa;

3. Cheqamanta, cheqamanta niykichis maypachachus Tata kayta paykunaman willanqa — jinataj Tatamanta llojsimonqanku, paykunamanta qankunaman.

4. Imaraykuchus Tataj yuyayninman jina, paykuna kay jallp'api tiyakonqanku. Paykunataj Tataj atiyinman jina tiyakonqanku libre runas kanankupaj, kaykuna paykunamanta llojsinankupaj mirayniykichispa puchunman, Tataj tratochasqan junt'akunampaj, mayqentachus pay ruwarqa llajtanwan, o Israelpa wawasnin.

5. Chayrayku maypachachus kay ruwanas, kunanmantapacha qankuna ukhupi ruwanaswan gentilesnejeta llojsimunku qankunaj mirayniykichisman, pikunachus mana creeyman urmanqanku juchallikusqankurayku;

6. Imaraykuchus Tataj munayninman jina gentilesnejeta llojsimonqanku, atiyninta gentilesman rikuchinampaj. Manachus gentilesqa sonqosninkuta rumiyachenqanku chayqa, juchamanta kutirikuyta atinankupaj, ñoqaman jamuyta atinankupaj, sutiypi bautizasqas kayta atinankupaj, cheqa yachachiytiyta yachayta atinankupajtaj ñoqaj llajtaywan yupasqas kanqanku, o Israelpa wawasnin.

7. Jinataj maypachachus kaykuna junt'akonqanku, mirayniyki kaykunata yachanankupaj, señal paykunapaj kanqa, yachanankupaj Tataj ruwaynin qallarisqata, llajtanwan tratochasqanta junt'anampaj. Chaytaj Israelpa wawasninwan trato.

8. Chay p'unchay chayashajtintaj, reyesqa simisninkuta wisq'anqanku; imaraykuchus mana paykunaman willasqata rikonqanku, mana uyarisqankupi t'ukonqankutaj.

9. Imaraykuchus chay p'unchaypi, ñoqarayku Tataqa ruwayta ruwanqa. Ruwaytaj may jatun, t'ukunapaj ruway kanqa paykuna ukhupi. Paykuna ukhupitaj mana creejkuna kanqanku waj runa chayta paykunaman willashajtimpis.

10. Chaywampis kamachiypa kawsaynin ñoqaj makiypi kanqa; chayrayku payta mana nanachenqankuchu, payta waj jinayachejtinkupis. Payta thañichisaj, yuyayniy supaypa sajra yuyayninmanta aswan jatun kasqanta rikuchinaypaj.

11. Chayrayku pichus ñoqa, Jesucristoj, parlasqayta mana creenmanchu, imatachus Tata paywan gentilesman willachenqa, payman atiyta qonqataj chaykunata gentilesman willanampaj (Moisespa nisqanman jina ruwasqa kanqa), paykunaqa tratochasqa llajtaymanta qharqosqas kanqanku.

12. Llajtaytaj, mayqenchus Jacobpa mirayninmanta puchun, gentiles ukhupi kanqanku, arí, paykuna ukhupi kanqanku sach'aspi animaleswan purej leon jinalla, imaynatachus juch'uy leon purin ovejas ukhupi, mayqenchus ovejasta sarun, wañuchintaj. Manataj pipis paykunata salvanmanchu.

13. Paykunaj makinku chejnejninkoj contrampi oqharisqa kanqa, enemigosninkutaj qharqosqas kanqanku.

14. Arí, ¡Ay gentilesmanta mana Diosman kutirikojtinkoqa! Imaraykuchus Tataqa nin, chay p'unchaypi chawpiykichismanta caballosniykichista qhechusqaykichis, carrosniykichistataj thunisaj.

15. Jallp'api llajtasniykichista thunisaj, tukuy kallpayoj lugaresniykichista tukuchisaj;

16. Kay jallp'aykichispi layqa ruwaykunata chinkachisaj, manañataj astawan layqa runas kanqachu.

17. Lantisniykichistataj thunisaj, ruwasqa dioskunasniykichistataj chawpiykichismanta urmachisaj; manañataj yupaychankichischu makiykichispa ruwasqankuta.

18. Poqoy sach'asniykichista chawpiykichismanta sik'isaj, llajtasniykichistataj tukuchisaj.

19. Jinataj tukuy llullakuykunas, engañaykunas, munapayaykunas, phiñanakuykunas, layqa ruwaykunaswan, qhenchachaykunaswan ima tukuchisqas kanqanku.

20. Imaraykuchus nin Tataqa, pikunachus juchasninkumanta mana kutirinkuchu, manataj munasqa Wawayman jamunkuchu, paykunata llajtaymanta qharqosaj, o Israelpa wawasnin;

21. Phiña kutichiyiniyta paykunaman chayachisaj, mana creejkunaman jina, imaynamantachus ni jayk'aj uyarisqanku jinata.

22. Chaywampis sichus ñoqaman kutiriwanqanku, parlasqayta uyariwanqankutaj, sonqonkuta mana rumiyachispa chayqa, iglesiyata paykuna ukhupi jatarichisaj.

Paykunataj tratoman yaykonqanku, yupasqataj kanqanku kay Jacobpa mirayninmanta puchunwan, pikunamanchus kay jallp'ata qorqani chayaqenku kanampaj.

23. Lljatytataj yanapanqa, Jacobpa mirayninmanta puchun kajkuna, pikunallapis Israelpa wawasninmanta jamonqanku llajtata jatarichinankupaj. Chay llajtataj Mosoj Jerusalen sutiyoj kanqa.

24. Chaymanta llajtayta yanapanqanku tantasqas kanankupaj, pikunachus kay jallp'a patapi ch'equerachisqas kanku, tantasqas kanankupaj Mosoj Jerusalen nisqaman.

25. Chaypachataj janaj pachamanta atiy paykuna ukhuman uraykonqa; ñoqataj paykuna ukhupi kasaj.

26. Chay p'unchaypitaj Tataj ruwaynin qallarenqa, maypachachus kay evangelio kay llajtaj puchunman yachachisqa kanqa. Cheqamanta niykichis, chay p'unchaypi Tataj ruwaynin qallarenqa tukuy ch'equerachisqa llajtaypa chawpimpi, arí, chinkasqa familiaspa chawpinkupipis, pikunatachus Tata Jerusalenmanta pusarqa.

27. Arí, tukuy ch'equerachisqa llajtasniy ukhupi ruwaynin qallarenqa, Tatawan, ñanta wakichinampaj ñoqaman jamunankupaj, Tatata wajyanankupaj ñoqaj sutiypi.

28. Arí, chaypacha ruwaynin qallarenqa, Tatawan, tukuy llajtas ukhupi, ñanta wakichinampaj, maynejtachus llajtan chayaqe jallp'anman tantasqa kanqa.

29. Tukuy llajtasmanda llojsenqanku; mana usqhaytachu llojsenqanku, manataj ayqespachu llojsenqanku, imaraykuchus ñawpaqenkuta risaj, Tataqa nin, ñoqataj jark'ajniku kasaj.

22 CAPITULO

Isaiaspa sut'inchasqasninmanta Salvadorqa astawan willan. Qhaway phishqa chunka tawayoj capitulota (54) Isaias libropi.

1. Chaypachataj escribisqa kajkuna junt'akonqanku: Takiy mana wawallikoj, qanqa mana nacecherqankichu; Takiy, jatunta qhapariytaj, mana nacechej; imaraykuchus sapan warme j wawasnin astawan kanku qosayoj warme j wawasninmanta, nin Señor.

2. Carpaykita jatunyachiy, tiyanaykejpa qhatanasninta aysachunku; ama mich'akuychu, waskhasniykita jatunyachiy, estacasniykita kallpachay.

3. Imaraykuchus qanqa wiñanki paña maki laduman, lloq'e maki ladumantaj, qampa mirayniykita j gentilesta jap'enqanku

chayaqepaj, ch'inyasqa llajtasta junt'achenqankutaj.

4. Ama manchachikuychu, imaraykuchus mana p'enqachisqachu kanki; amataj opayaychu, imaraykuchus mana p'enqachisqachu kanki. Imaraykuchus qonqanki sipas kaspas p'enqayniykita, manataj yuyarikunkichu sipas kaspas sajrapis qhawasqa kasqaykita; manañataj yuyarikunkichu mana qosayoj kaspas sajrapis qhawasqa kasqaykita.

5. Imaraykuchus ruwajniyki, qosayki, Angelespa Señornin sutiyoj; Kacharichejniyki, Israelpa Ajllasqan, tukuy kay pachaj Diosnin sutichasqa kanqa.

6. Imaraykuchus Señor wajyasorqa saquesqa, espiritupi phutiyniyoj warmi jinata, qhesachasqa kashajtiykitaj sipas warmi jinata, Diosniyki nin.

7. Pisi tiempopaj saqerqayki, chaywampis jatun khuyaykunawan tantachisqayki.

8. Tumpata phiñakuspa, uyayta pakarqani qanmanta, chaywampis wiñay k'acha kaywan khuyasqayki, Señor Kacharichejniyki nin jinata.

9. Kayqa Noej yakusnin jina ñoqapaj kanku, imaynatachus juramentowan nerqani manapuni Noej yakusnin kay pachata ujtawan p'ampanankuta, kikillantataj juramentowan nini mana qankunawan phiñakunayta.

10. Imaraykuchus jatuchas orqos chinkarenqanku, juch'uy orqostaj qhechusqas kanqanku, chaywampis khuyayneyqa mana qanmanta chinkarenqachu, nitaj llajtaywan tratochasqay qhechusqachu kanqa. Chayta nin qampaj khuyakuyniyoj Señorniyki.

11. ¡O qan phutiyniyoj, wayrawan kayman jaqayman apaykachasqa kaj, mana sonqochasqataj! Noqa cimientoykita sayarichisaj allin coloreswan, cimientu rumisniykitataj churasaj k'acha rumiswan.

12. Ventanasniykita ruwasaj k'acha rumismanta, punkusniykichistataj ruwasaj k'acha rumismanta. Tukuy kantusniykitataj ruwasaj qanta gustasoj rumismanta.

13. Tukuy wawasniykitaj Señormanta yachachisqa kanqanku; may allin sonqo tiyayniyoj kanqanku wawasniyki.

14. Wakichisqa kanki allin ruwaykunapi; karupi kanki presochasqa kaymanta, imaraykuchus mana manchachikunkichu, manchachiyanta karupi kanki, chay mana qanman chimpasunanrayku.

15. Qhawariy, cheqamanta tantakonqanku contraykita, mana ñoqa wajyasqayraykutajchu; pipis qampa contraykita

tantakunman qanrayku urmanqa.

16. Qhawariy, ñoqa brasasta ninapi phukoj herrerota, pichus ruwanampaj herramientasta ruwan, payta ruwani; ruwanitaj tukuchejta tukuchinampaj.

17. Mana ima qampa contraykipaj maqanapis jatunyanqachu; jinataj tukuy qampa contraykipaj juzgaj qallutapis qanqa juchachanki. Kayqa Señorpa kamachisnimpa chayaqenku, allinta ruwasqankutaj ñoqamanta jamun, Señor nin jinata.

23 CAPITULO

Salvadorqa kamachin faltasqa escribisqasta nefitakunaj escribisqankuman escribisqa kanankuta. Lamanita Samuelpa sut'inchasqan chayman yapasqa.

1. Kunantaj niykichis, kaykunata allinta amañanaykichis tiyan. Arí, kamachiykichis kaykunata sumajta amañanaykichispaj; imaraykuchus Isaiaspa nisqasnin may allin kanku.

2. Imaraykuchus cheqamanta pay parlarqa tukuy llajtaymanta imasmanta, pikunachus Israelpa wawasnin kanku; chayrayku payqa gentilesmampis parlanan tiyan.

3. Tukuy imatachus pay parlarqa junt'akunña, junt'akonqarajtaj, parlasqanman jina.

4. Chayrayku parlasqayta uyariychis; imatachus niykichis, chayta escribiychis; Tataj tiemponman jina, munayninman jinataj gentilesmen renqanku.

5. Pillapis parlasqayta kasun, Diosman kutirikuntaj, bautizakuntaj, salvasqa kanqa. Profetasta allinta qhawaychis, imaraykuchus ashkha kanku kaykunamanta willajkuna.

6. Jinataj maypachachus Jesus kaykunata nerqaña, chaypacha watejmanta nerqa, escriturasmanta sut'inchasqantawampacha nerqa: Waj escriturasta escribinaykichista munayman; chaykunas mana kapusunkichischu.

7. Jinataj Nefiman nerqa: Apamuway waqaychasqayki escribisqata.

8. Nefi escribisqasta apamojtinkama, ñawpaqenman churajtinkamataj, escribisqasta allinta qhawarqa, nerqataj:

9. Cheqamanta niykichis lamanita Samuel kamachiyta kamacherqani kay llajtaman willananta, ima p'unchaypichus Tataqa sutinta ñoqapi jatunyachinman, chaypacha ashkha

allin kawsajkuna wañusqakunamanta kawsarimunankuman karqa, ashkha runasman rikhurimunanku karqa, paykunata yachachinankutaj karqa. Paykunata taporqa: ¿Manachu chay jina karqa?

10. Ajllasqasnintaj kuticherqanku nispa: Arí, Señor, Samuel sut'incharqa tukuy nisqasniykiman jina, tukuy chaykunataj junt'akorqanku.

11. Jesustaj paykunaman nerqa: ¿Imajtintaj manaraj kayta escriberqankichischu, ashkha allin kawsajkuna kawsarimusqankumanta, ashkha runasman rikhurimusqankumanta, paykunata yachachisqankumantawan?

12. Jinataj Nefi yuyarerqa manaraj escribisqa kasqanta.

13. Jinataj Jesus kamacherqa escribisqa kananta. Chayrayku kamachisqanman jina escribisqa karqa.

14. Jinataj Jesus ujllapi tukuy escriturasta sut'inchaspaña, mayqen escriturastachus paykuna escriberqanku, chaypacha kamacherqa tukuy sut'inchasqanta yachachinankuta.

24 CAPITULO

Malaquiaspa parlasqasnin nefitasman qosqa kanku. Diezmosta qonamanta ley, ofrendasta qona leywan. Qhaway kinsa kaj capitulota (3) Malaquias libropi.

1. Jinataj payqa kamacherqa escribinankuta Tataj Malaquiasman qosqa nisqanta, imatachus paykunaman willanman. Jinataj chaykunata escribisqankutawampacha chaykunata sut'incharqa. Kayta nerqataj nispa: Ajinata Tata Malaquiasman nerqa — Qhawariy, willajniyta kachasaj, paytaj ñawpaqeypi ñanta wakichenqa. Mask'asqaykichis Señortaj, tratochasqamanta willajpis, pipichus kusikunkichis, payqa ujllata templonman jamonqa. Jamonqa pay, Angelespa Señornin jinata nin.

2. Jina kajtimpis, ¿Pitaj awantanman jamunan p'unchaypi? ¿Pitaj sayarinman rikhurimushajtin? Imaraykuchus payqa allinchajpa ninan jina, p'acha t'ajsajpa jabonnin jinataj.

3. Tiyakonqataj qolqeta allinchaj jina, llimphuchaj jinataj; Levij wawasninta llimphuchanqataj, qori jinata, qolqe jinataj paykunata llimphuchanqa, allin ruwaypi ofrendata Señorman jaywanankupaj.

4. Chaypachataj Judahj, Jerusalempawan jaywasqanku allin kanqa Señorpaj, unay p'unchaykunapi jina, pasasqa wataspi jinataj.

5. Qankunaman chimpamusqaykichis juzgaj; apuray willajtaj kasaj layqa runaspa contrankuta, qhenchachakojkunajtapis, llanqhalla jurajkunajtapis, mink'asqa runasta mana pagajkunajtapis, mana qosayoja, mana tatayojtawan llakichejkunajtapis, mana rejsisqanta qhesachajtapis, ñoqata mana kasojkunatapis paykunaj contrankupaj kasaj, Angelespa Señornin nin jinata.

6. Imaraykuchus ñoqaqa kani Señor, mana waj jinaman kutinichu; chayrayku qankuna, Jacobpa qhari wawasnin, mana ruphasqaschu kankichis.

7. Tatasniykichispa p'unchayninkunamantapacha kamachisqasniymanta t'aqakunkichis, chaykunata mana junt'ankichischu. Ñoqaman kutirikuwaychis, ñoqataj qankunaman kutirikusaj, Angelespa Señornin jinata nin. Chaywampis ninkichis: ¿Imapi kutirikusajku?

8. ¿Runachu Diosmanta suwanman? Chaywampis qankuna ñoqamanta suwankichis. Tapuwankichistaj: ¿Imapi qanmanta suwarqayku? Diezmospi, ofrendaspitaj suwawankichis.

9. Qankuna maldicionwan juchachasqa kankichis, suwawasqaykichisrayku, tukuy kay llajtantimpis.

10. Apamuychis tukuy diezmosta pirwaman, mikhuna wasiypi kanampaj. Kaypi qhawawaychistaj, nin Angelespa Señornin, manachus ñoqaqa janaj pachapi kaj ventanasta kicharisaj, qankunaman bendicionta jich'asajtaj mana lugar kanankama chayta jap'inaykichispaj.

11. Qanraykutaj tukuchej runata k'amisaj, paytaj mana tukuchenqachu chajraykej poqoyninkunata. Manataj uvasniykichispis manaraj poqoy tiempopi poqoyninkuta chajrapi qonqankuchu, nin Angelespa Señornin.

12. Tukuy llajtastaj bendecisqa sutichasonqachis, sumaj jallp'ayoj kasqaykichisrayku, Angelespa Señornin jinata nin.

13. Parlasqaykichisqa ñoqaj contraypaj sinchi kanku, nin Señor. Chaywampis niwankichis: ¿Ima nerqaykutaj qampa contraykipaj?

14. Nerqankichis: Qhasipaj Diosta sirviy, ¿Imatataj jap'isunman ruwayninta junt'aspari, Angelespa Señornimpa ñawpaqempi phutiyniyoy purispataj?

15. Kunantaj orgulloso kajkunata kusiyniyoy wajyanchis; arí, sajrata ruwajkuna jatunchasqa kanku, Diosmanta iskayrayajkunapis kacharisqas kanku.

16. Chaypacha Señorta kasojkunaqa sapa kuti parlanakorqanku, Señortaj uyarerqa. Paypa ñawpaqempi

yuyarina libro escribisqa karqa Señorta kasojkunapaj, Señorpa sutinta yuyajkunapajpis.

17. Maypachachus qorisniyta tantasaj, chay p'unchaypi paykuna ñoqaypata kanqaku, nin Angelespa Señornin. Imaynatachus uj runa kasojkawawanta waqaychan, jinallataj paykunata waqaychasaj.

18. Chaypacha kutirimunkichis, sumaj ruwajkunata, sajra ruwajkunamanta rejsinkichis, Diosta sirvejkunata, payta mana sirvejkunataj.

25 CAPITULO

Aswan Malaquiaspa parlasqasnin. Eliasanta, paypa ruwayninmantawan willan. Señorpa jatun mancharikuna p'unchaynin. Qhawaya tawa kaj capitulota (4) Malaquias libropi.

1. Qhawariychis, p'unchay chayamun, mayqenchus horno jina lawranqa. Tukuy orgullosos, arí, tukuy sajrata ruwajkunapis, paja kanqanku; chayamoj p'unchaytaj paykunata rughachenqa, nin Angelespa Señornin, manataj saphipis, ni laphipis puchonqachu.

2. Chaywampis qankuna, ñoqaj sutiya manchachikojkunapaj, qankunapaj Allin Ruwaypa Wawan jatarenqa lijrasnimpitaj thañichiywan jamonqa; qankunataj wiñankichis, imaynatachus juch'uy vaca corralpi wiñan, jinata.

3. Sajrata ruwajkunataj sarunkichis. Imaraykuchus kayta ruwanay p'unchaypi ushpha jina kanqanku chakisniykichis urapi, nin Angelespa Señornin.

4. Kamachiy Moisespa leyninta yuyarikuychis, mayqentachus Horebpi kashajtin payman tukuy Israelpaj qorqani kamachisqaswan, juicioswan.

5. Qhawariy, profeta Eliasta kachamusqaykichis manaraj chayamushajtin Señorpa jatun manchachikuna p'unchaynin;

6. Payqa tataspa sonqosninkuta wawasninkuman kutichenqa, wawaspa sonqosninkutapis tatasninkuman kutichenqa, manataj jamunay kachunchu jasut'inaypaj maldicionwan kay jallp'ata.

26 CAPITULO

Salvador tukuy imata qallariymantapacha willan. Wawaspa simisninkumanta sumaj palabras llojsinku. Ajllasqasnimpa ruwasqanku.

1. Jinataj maypachachus Jesus kaykunata nerqa, chaypacha

kaykunata ashkha runasman sut'incharqa; tukuy imata sut'incharqa, juch'uy kajkunatapis, jatun kajkunatapis.

2. Nerqataj: Kay escriturasqa, mayqenkunachus mana kapusorqachischu, Tata kamachiwarqa chaykunata qankunaman qonayta; imaraykuchus jinata munarqa paypa yachayninman jina kaymanta qhepanman jamojkunaman qosqas kanankupaj.

3. Paytaj tukuy imata sut'incharqa, qallariymantapacha, watejmanta k'anchaynimpi kutimunankama. Arí, tukuy kay pachaman jamojkunamanta willarqa, tukuy ima sinchi ruphaywan unuyanankama, kay pachataj uj papel jina mayt'usqa kanankama, kay pachawan janaj pachawan chinkasqas kanankukama.

4. Jatun qhepa p'unchaykamapis, maypachachus tukuy runas, tukuy familias, tukuy llajtas, parlaykunaswan Diospa ñawpaqempi sayarenqanku ruwasqasninkuman jina juzgasqas kanankupaj, allin kajtinkupis, sajra kajtinkupis.

5. Allin ruwayniyoj kanku chayqa, wiñay kawsayman kawsarimonqanku; sajra ruwayniyoj kanku chayrí, wiñay juchachayman kawsarimonqanku. Kuskata pusasqa kanqanku, ujkuna uj laduman, wajkunataj waj laduman khuyayman jina, justiciaman jina, llimphu kayman jinataj, mayqenkunachus Cristopi kanku, pichus kawsarqa manaraj kay jallp'a kasqanmantapacha.

6. Kunataj, imatachus Jesus cheqamanta runasman yachacherqa, tukuy chaymanta mana uj pachajnin partellapis escribisqa kanmanchu.

7. Chaywampis tukuy runasman yachachisqasninmanta kuraj parte Nefij planchasnimpi kan.

8. Kaykunata escribini, mayqenkunachus yachachisqasninmanta sullk'a parte. Kaykunata escribinitaj watejmanta kay runasman yachachisqas kanankupaj gentilesnejta, Jesuspa nisqanman jina.

9. Paykunaqa kayta jap'ejtinku, imatachus ñawpajta jap'inanku tiyan, feniyoj kasqankuta rikuchinampaj. Kaykunatachus creenku chayqa, aswan jatun imasta paykunaman qhawachisqas kanqanku.

10. Paykunatajchus mana kaykunata creenku chayqa, aswan jatun imasqa paykunamanta jark'asqas kanqanku, juchachasqas kanankupaj.

11. Tukuy Nefij planchasnin patapi escribisqasta escribisaj nisharqani, chaywampis Señorqa escribejta jark'awan, nispa:

Llajtaypa feninta qhawasaj nispa.

12. Chayrayku ñoqa, Mormon, escribini imatachus Señor kamachiwan, chayta. Kunantaj ñoqa, Mormon, parlayta tukuchani, imatachus Dios kamachiwan chayta escribini.

13. Chayrayku yachanaykichista munayman cheqamanta Señor kay runasta yachacherqa kinsa p'unchaypaj. Chaymanta sapa kuti paykunaman rikhurimorqa, sapa kuti t'antata parterqa, chayta bendicerqa, paykunaman jaywarqataj.

14. Paytaj kay runaspa wawasninkuta yachacherqa, sirverqataj, qallusninkuta kacharicherqataj. Wawas tataninkuman sumaj t'ukuchina palabраста parlarqanku. Jesuspa parlasqanmanta nisqaqa, paykunaqa aswan jatuchas cosasta parlarqanku. Paytaj qallusninkuta kacharicherqa parlanakupaj.

15. Jinataj watejmanta janaj pachaman wicharerqa — iskay kaj kutita paykunawan rikuchikusqanmanta, Tataman risqanmanta, tukuy onqosqasninkuta, suchusninkutawan thañichisqantawan, ciego runasninkoj ñawisninkuta kicharisqantawan, llojt'u runasta uyarichisqantawan, tukuy imaymana thañichiykunata paykuna ukhupi ruwasqantawan, wañusqa runata wañusqakunamanta kawsarichisqantawan, atiyinta paykunaman rikuchisqantawantaj Tataman wicharisqantawantaj —

16. Chaymanta q'ayantin ashkha runas watejmanta tantakorqanku. Paykunaqa kay wawasta rikorqanku, uyarerqankutaj; arí, juch'uy wawitaspis simisninkuta kicharerqanku t'ukuchina cosasta parlarqankutaj. Runastaj jark'asqas karqanku wawaspa parlasqankuta escribinankumanta.

17. Jinataj Jesuspa ajllasqa yachachisqasnin tukuy paykunaman jamojkunata bautizayta, yachachiytawan qallarérqanku. Tukuy Jesuspa sutimpi bautizakojkunataj Santo Espirituwan junt'asqas karqanku.

18. Ashkhastaj rikorqanku, uyarerqankutaj mana parlana kajkunata, chaykunataj mana escribiyta atikunmanchu.

19. Jinataj yachacherqanku, yanapanakorqankutaj. Tukuy imataj ujllapi kaporqanku, sapa uj cheqanta purispa runa masinwan.

20. Paykunataj tukuy imata ruwarqanku Jesuspa kamachisqanman jina.

21. Jesuspa sutimpi bautizakojkunataj, Cristoj iglesian sutichasqas karqanku.

27 CAPITULO

Jesucristo sutichan iglesianta. Dios Tatarayku tukuy ima escribisqa. Runas juzgasqas kanqanku librospi escribisqasman jina.

1. Jinataj Jesuspa ajllasqasnin purerqanku, imatachus uyarerqanku, rikorqankutaj, chayta yachacherqanku, Jesuspa sutimpi bautizarqankutaj, jinataj ajllasqasnin tantakorqanku, sinchita Diosmanta mañakorqanku, ayunarqankutaj.

2. Chaypachataj watejmanta Jesus paykunaman rikhurimorqa Diosmanta mañakusqankurayku paypa sutimpi. Jesus jamorqa, paykuna ukhupi sayarerqataj, nispa: ¿Imataj munankichis ñoqa qosunaykichista?

3. Payman nerqankutaj: Señor, willanawaykuta munaykuman ima sutiwanchus kay iglesiata sutichasajku, chayta; imaraykuchus kayrayku ashkha runas tratanakunku.

4. Señortaj paykunaman nerqa: Cheqamanta, cheqamanta niykichis ¿Imaraykutaj runas kayrayku tratanakuspa kankuri?

5. ¿Manachu escriturasta leenku? Mayqen escrituraschus ninku, Cristoj sutinta churakunaykichista, mayqenchus ñoqaj sutiyan. Imaraykuchus qhepa p'unchaypi kay sutiyan wajyasqas kankichis.

6. Pitajchus ñoqaj sutiya churakun, tukukuykama allinta sayantaj, payqa salvasqa kanqa qhepa p'unchaypi.

7. Chayrayku imatachus ruwankichis, chayta ruwankichis ñoqaj sutiypi. Chayrayku iglesiata sutichankichis ñoqaj sutiyan; Tatata wajyankichistaj ñoqaj sutiypi, ñoqarayku iglesiata bendcinampaj.

8. ¿Imaynamantataj ñoqaj iglesiy kanman mana ñoqaj sutiyan sutichasqa kajtin? Iglesia Moisespa sutinwan sutichasqa kanman chayqa, iglesiaqa Moisespata. Iglesia waj runaj sutinwan sutichasqa kanman chayqa, iglesia chay runajpata. Chayrayku iglesiachus ñoqaj sutiyan sutichasqa kanman chayqa, ñoqaj evangeliyo patapi sayarichisqa chayqa, chay iglesia ñoqaypata.

9. Cheqamanta niykichis, qankuna evangeliyo patapi sayachisqa kankichis; chayrayku imatachus wajyankichis, chaykunata ñoqaj sutiypi wajyankichis. Chayrayku Tatata wajyankichis iglesiarayku ñoqaj sutiypi chayqa, Tataqa uyarisonqachis.

10. Iglestiachus evangeliyo patapi sayarichisqa kanman chayqa, Tataqa ruwayninkunata rikuchenqa kay iglesiawan.

11. Manachus evangeliyo patapi sayarichisqa kanman, astawanqa runaj ruwasqan patapi sayarichisqa, chayrí supaypa ruwasqan patapi sayarichisqa kanman chayqa, cheqamanta niykichis, paykuna uj tiempopaj kusikonqanku ruwasqasninkupi, chaywampis tukukuy tiempo chayamonqa, paykunataj ruthusqas, wijch'usqastaj kanqanku ninaman, maymantachus mana pipis kutimunchu.

12. Imaraykuchus ruwasqasninku paykunata qhatenqanku, ruwasqasninkuraykutaj wijch'usqas kanqanku; chayrayku nisuusqaykichista yuyariychis.

13. Noqa evangeliyota qorqaykichis. Kaytaj qosusqaykichis evangeliyo — Kay pachaman jamorqani Tataypa munayninta ruwaj, Tatay kachamuwasqanrayku.

14. Tataytaj kachamuwarqa cruzpi oqharisqa kanaypaj; cruzman oqharisqa kaytawantaj tukuy runasta ñoqaman pusajta kachamuwarqa. Imaynamantachus ñoqa runasnejta oqharisqayman jina, chay jinapis runas Tatanejta oqharisqas kanankupaj, ñawpaqeypi sayanankupaj, ruwasqankuman jina juzgasqas kanankupaj, allin ruwayniyoj kajtinkupis, sajra ruwayniyoj kajtinkupis.

15. Kaypaj oqharisqa karqani; chayrayku Tataj atiyinman jina, tukuy runasta ñoqaman pusasaj, ruwasqankuman jina juzgasqas kanankupaj.

16. Jinataj pichus Diosman kutirikun, sutiypi bautizakuntaj, payqa kuisqa kanqa. Paychus tukukuykama allinta sayan chayqa, payta mana juchachasajchu Tataypa ñawpaqempi ima p'unchaypichus kay mundota juzgasaj.

17. Pitajchus mana tukukuykama allinta sayanchu, cebada jina ruthusqa, ninaman wijch'usqataj kanqa, chaymantataj mana pi kutimuyta atinchu, Tataj justicianrayku.

18. Kaytapuni runaspa wawasninkuman willan. Kayraykutaj imatachus willan, chayta junt'an. Manataj llullakunchu, astawanqa tukuy parlasqasninta junt'ampuni.

19. Manataj ni uj ch'ichi runa reinonman yaykuyta atinchu. Chayrayku mana imapis samariyinman yaykunchu, pikunachus p'achasninkuta mayllanku ñoqaj yawarniypi, paykunalla, feninkurayku, tukuy juchasninkumanta Diosman kutirikusqankurayku, tukukuykama feniyoj kaqankuraykutaj.

20. Kunantaj kaymin kamacheyqa: Juchasmanñta llimphuchakuychis tukuy kay pachaj kantusnin. Noqaman

jamuychis, sutiypi bautizakuychistaj, Santo Espirituta jap'isqaykichisnejta llimphuchasqas kanaykichispaj, mana ni ima ch'ichiyoj ñawpaqeypi sayarinaykichispaj qhepa p'unchaypi.

21. Cheqamanta, cheqamanta niykichis, kaymin evangelioy; yachankichistaj imatachus iglesiaypi ruwanaykichista. Imaraykuchus imatachus ruwajta rikuwarqankichis, chayta ruwallankichistaj; imatachus ruwajta rikuwarqankichis chaytapis ruwallankichistaj.

22. Chayrayku kaykunata ruwankichis chayqa, kusikuyniyoj kankichis, imaraykuchus qhepa p'unchaypi oqharisqa kankichis.

23. Rikusqaykichista, uyarisqaykichistawan escribiychis, amataj escribiychischu imatachus Dios jark'asorqachis, chayta.

24. Kay llajtaj ruwasqanta escribiychis, mayqenkunachus ruwasqa kanqanku, chaykunatapis, imaynatachus escribisqa karqa imachus pasasqamanta kikinta.

25. Imaraykuchus escribisqaña librosmana, escribisqa kananku librosmantawan kay llajta juzgasqa kanqa. Imaraykuchus escribisqasninkumanta runas yachanqanku ruwasqasninkuta.

26. Jinataj Tatanejta tukuy ima escribikun; chayrayku escribisqa kananku librosmana tukuy kay mundo juzgasqa kanqa.

27. Yachallaychistaj kay llajtata juzganaykichista, qankunaman qonay juzgayman jina, chay juzgaytaj cheqampuni kanqa. Chayrayku, ¿Ima laya runataj kanaykichis tiyan? Cheqamanta niykichis, ñoqa jina runa kanaykichis tiyan.

28. Kunantaj Tataman ripuni. Cheqamantataj niykichis, imatachus Tatamanta mañakunkichis ñoqaj sutiypi, qankunaman qosqa kanqa.

29. Chayrayku mañakuychis, jap'inkichistaj; punkuta takaychis kicharimusonqachistaj; imaraykuchus mañakojqa jap'in; punkuta takajtapis kicharinku.

30. Kunantaj qankunarayku, kay mirayraykutaj kusiyini jatun, sonqo junt'asqa kanaykama; arí, Tatapis kusikullantaj, tukuy k'anchayniyoj angelespis qankunarayku, kay mirayraykutaj; imaraykuchus mana pipis kaykunamanta chinkanqachu.

31. Entiendenaykichista munayman; imaraykuchus kay miraymanta kawsajkunamanta parlashani; paykunamanta

mana pipis chinkasqachu kanqa; paykunapitaj junt'a kusikuyniyoj kani.

32. Chaywampis ñoqa ancha phutisqa kani kay miraymanta tawa kaj mirayrayku. Imaraykuchus paykunaqa chinkanampaj churasqa wawata presochasqanman jina, kikillanta payqa paykunata pusan paykunata presochanankama. Paykunataj ñoqata vendewanqanku qolqerayku, qorirayku, imatachus thuta tukuchin, imatachus suwas suwanku, chayraykutaj vendewanqanku. Chay p'unchaypi paykunata visitasaj, ruwasqankuta kikin umasninkuman kutichisajtaj.

33. Jinataj Jesus kayta parlaytawan ajllasqasninman nerqa: K'ullku punkunejta yaykuychis, imaraykuchus cheqampuni punkoqa, k'ullkullataj kawsayman pusaj ñampis, pisistaj kanku chayta tarejkuna. Imaraykuchus anchomin punkoqa, jatuntaj wañuyman pusaj ñampis, ashkhastaj kanku chaynejta purejkuna, tuta chayamunankama, chaypachataj ni pi llank'ayta atenqachu.

28 CAPITULO

Chunka iskayniyoj ajllasqasman, sapa ujman sonqoj munaynin qosqa. Kinsa kajkuna kay jallp'a patapi quedakuyta munanku Señorpa k'anchaynimpi kutimunankama. Chay kinsa kajkunaman sumaj rikuchisqas. Paykunataj mana wañojman, mana ñak'arejmantaj tukunku.

1. Jinataj maypachachus Jesus kaykunata parlarqa, chaypacha ajllasqasninman parlarqa ujninmanta ujninman nispa: ¿Imatataj ruwapusunaykichista munankichis Tatayman wicharisqaytawan?

2. Isq'on kajkunataj kuticherqanku nispa: Ñoqayku munayku unaytaña kawsaspa, wañoj jinaña kaspera, yachachiyta tukuspañataj, mayqempajchus ajllawarqayku, chayta ruwaspaña reinoykiman jamuyta munayku.

3. Paykunamantaj nerqa: Kusikuyniyoj kankichis kayta ruwapusunayta munasqaykichisrayku, chayrayku qanchis chunka iskayniyoj watayoj kaspera reinoyman jamuwankichis, ñoqawantaj samarikunkichis.

4. Paykunaman parlaytawan kinsa kajkunaman kutirikorqa, nerqataj: ¿Imatataj ruwapusunaykichista munankichis Tataman wicharisqaytawan?

5. Paykunataj sonqosninkupi phutikorqanku, munasqankuta payman niyta mana atisqankurayku.

6. Paytaj paykunaman nerqa: Yuyayniykichista yachaniña, munankichistaj imatachus munakusqay Juan munarqa, pichus ñoqawan karqa yachachishajtiy, manaraj judios chakatawashajtinku.

7. Chayrayku astawan kusikuyniyoj kankichis, imaraykuchus qankuna mana jayk'ajpis wañuyta rikunkichischu. Astawanqa tukuy Tataj runaspa wawsninkupaj ruwanasninta rikunaykichispaj kawsankichis, tukuy ima junt'akunankama, Tataj munayninman jina. Chaypachataj qhapaj k'anchayniypi, janaj pachaj atiyinkunawan jamusaj.

8. Qankunataj ni jayk'ajpis wañuy nanaykunata ñak'arinkichischu; astawanqa qhapaj k'anchayniypi jamojtiy, uj ñawi ch'ipiypi qankuna uj jinaman tukunkichis, wañoj runamanta mana wañoj runaman. Chaypacha kusikuyniyoj kankichis Tataypa reinompi.

9. Qankunataj aychapi kawsaspa nanaykunata mana sientenkichischu. Phutiyniykichistaj mana kanqachu, kay pachaj juchasninraykulla phutikuwajchis. Tukuy kaykunata ruwasaj munasqaykichisrayku, imaraykuchus kay pacha sayashajtin qankuna munankichis runasta ñoqaman pusayta.

10. Chayrayku qankuna sonqo junt'asqas kankichis; qankunataj Tataypa reinompi tiyakunkichis. Arí, sonqo junt'asqa kankichis, imaynatachus Tata junt'asqa sonqota qowan, kikillantaj. Qankunapis ñoqa jina kankichis, ñoqataj Tata jinallataj kani; Tatataj ñoqawan ujlla kayku.

11. Santo Espiritoqa Tatamanta, ñoqamantawan willan. Tatataj runaspa wawsninkuman Santo Espirituta qon, ñoqarayku.

12. Jesus kaykunata niytawan, sapa ujta dedonwan llankharqa, jinapis mana kinsa quedakojkunata llankharqachu. Chaypachataj pay riporqa.

13. Janaj pachataj kicharikorqa. Paykunataj janaj pachaman oqharisqas karqanku, mana parlanapaj kajkunata rikorqanku, uyarerqankutaj.

14. Jark'sqataj karqanku chayta willanankumanta; manataj atiyiniyochu karqanku parlanankupaj, imatachus rikorqanku, uyarerqankutaj, chayta.

15. Aychapichus manachus kasqankuta mana yacharqankuchu; imaraykuchus waj jinaman kutichisqa kasqankuta yuyarqanku, aychayoj cuerpomanta mana wañojman tukusqankuta yuyarqanku Diospa ruwayninta rikunankupaj.

16. Chaywampis watejmanta kay pachapi yachacherqanku; chaywampis mana yachacherqankuchu imatachus rikorqanku, uyarerqankutaj, imaraykuchus janaj pachapi kamachisqa karqanku chayta mana willanankupaj.

17. Chaywampis wañoj cuerpoyoj kasqankutachus, mana wañoj cuerpoyoj kasqankutachus waj jinaman kutichisqas kasqanku p'unchaypi, chayta mana yachanichu.

18. Chaywampis escribisqasmanta kayta yachani, paykuna kay jallp'a patapi purerqanku tukuy runasta yachachispa, tukuy yachachisqasninkupi creejkunata iglesiaman juntuchaspataj. Creejkunataj bautizarqanku, tukuy bautizachikojkunataj Santo Espirituta jap'erqanku.

19. Mana iglesiamanta kajkunataj paykunata carcelman churarqanku. Carcelestaj mana presochoyta aterqankuchu, imaraykuchus carceles khuskanmanta partikorqanku.

20. Jallp'api t'oqoman wijch'usqa karqanku, chaywampis jallp'ata k'amerqanku Diospa palabranwan, atiyinraykutaj kacharisqa karqanku kay jallp'aj ukhu t'oqonmanta llojsinankupaj. Chayrayku mana aswan ukhu t'oqota allayta aterqankuchu paykunata jap'inankupaj.

21. Kinsa kutitaj hornoman wijch'usqa karqanku, manataj rufhasqachu karqanku.

22. Iskay kutitaj phiña animalespa cuevanman wijch'usqa karqanku, paykunataj phiña animaleswan pujllarqanku imaynatachus juch'uy ovejaswan pujllanku wawas, mana nanachikuspa.

23. Chaymanta tukuy Nefij llajtampi purerqanku, Cristoj evangelionta yachacherqankutaj tukuy jallp'a patapi kajkunaman. Paykunataj Diosman kutirikorqanku, Cristoj iglesiaman tantakuspa. Chayrayku chay mirayninmanta kaj runasqa bendecisqa karqanku Jesuspa parlasqanman jina.

24. Kunataj ñoqa, Mormon, uj tiempopaj kaykunamanta parlayta tukuni.

25. Noqa escribinayasharqani mana wañoj ajllasqasnimpa sutisninkuta, jinapis Señorqa escribejta jark'awarqa, chayrayku mana escribinichu, imaraykuchus paykuna pakasqa kanku kay mundomanta.

26. Noqataj paykunata rikorqani, paykunataj sirwiwarqanku.

27. Paykunataj gentiles ukhupi kanqanku, gentilestaj mana paykunata rejsenqankuchu.

28. Paykunataj judio runas ukhupi kanqanku, judio runastaj

mana paykunata rejsenqankuchu.

29. Señorqa yachayninman jina munajtintaj, paykuna yachachenqanku ch'equerachisqa Israelpa familiasninta, tukuy llajtasta, ayllusta, parlaykunasta, runastawan. Paykunataj ashkha runasta Jesusman pusanqanku munayninku junt'asqa kanampaj, paykunapi Diospa creechina atiyinrayku.

30. Paykunataj Diospa angelesnin jina kanku. Diosmanta mañakunku Jesuspa sutimpi chayqa, mayqen runawampis rikuchikuyta atinku munasqankuman jina.

31. Chayrayku paykunanejta jatun t'ukuchina ruwaykuna ruwasqas kanqanku, manaraj jatun jamoj p'unchay chayamushajtin, maypachachus tukuy runas Cristoj juzgana tiyanan ñawpaqempi sayarinanku tiyan.

32. Arí, gentiles ukhupipis paykunanejta jatun t'ukuchina ruway ruwasqa kanqa, manaraj chayamushajtin chay juzgana p'unchay.

33. Tukuy Cristoj t'ukuna ruwasqasninmanta willaj escriturasta jap'iwajchis chayqa, yachawajchispuni kaykuna junt'akunankuta Cristoj parlasqanman jina.

34. Ay mana Jesuspa parlasqanta uyarejmanta. Jinataj, ay pimantachus ajllasqa, payman kachasqa kajkunaj parlasqankuta mana uyarinchu. Imaraykuchus pichus mana Jesuspa parlasqanta jap'inchu, manataj kachasqa kajkunaj parlasqankuta jap'inchu, payqa mana Jesusta jap'inchu; chayrayku qhepa p'unchaypi Jesus payta mana jap'enqachu.

35. Paykunapaj aswan allin kanman karqa mana nacekunanku. ¿Yuyankichischu tukuchiyta atinaykichista phiñasqa Diospa justicianta, pitachus runaj chakinwan sarusqa karqa, chaynejta salvacion jamunampaj?

36. Kunantaj uyariychis, willarqaniña Señorpa ajllasqasninmanta, arí, kinsa kajkunamantapis, pikunachus janaj pachaman oqharisqas karqanku. Mana yacharqanichu wañuyman mana wañuyman llimphuchasqachus manachus kasqankuta.

37. Chaywampis escribisqaymanta, Señorpa taporqani. Paytaj willawarqa cuerposninku waj jinayasqa kasqanta, mana chayqa paykuna wañuyta rikunkuman karqa.

38. Chayrayku mana wañuyta rikunankupaj cuerposninku waj jinayachisqas karqanku, nanachiykunasta, phutiykunastawan mana muchunankupaj, astawanqa kay mundoj juchasninraykulla.

39. Kunantaj kay cuerpomanta cambio mana qhepa

p'unchaypi cuerpomanta cambio jinachu, chaywampis paykuna waj jinayachisqa karqanku, chayrayku Satanasa mana atiyiniyojchu karqa, paykunata mana tentanampaj. Paykunataj aychapi llimphuchasqa karqanku, k'anchayniyoj kanankupaj, kay pachaj atiyininkuna mana paykunata jap'inankupajtaj.

40. Kay jina kawsaypi quedakunanku karqa Cristoj juzgana p'unchayninkama. Chay p'unchaypitaj aswan jatun cambiakuyta jap'enqanku, Diospa reinonman yaykonqankutaj, mana aswan chaymanta llojsinankupaj, astawanqa wiñaypaj wiñayninkama Dioswan tiyakunankupaj.

29 CAPITULO

Mormompa willaynin Señorpa parlayninta, ruwaynintawan qhesachajkunapaj.

1. Kunantaj niykichis, yachayninman jina, Señorqa allinña kasqanta rikojtin kay parlaykuna, nisqanman jina, gentileman jamonqanku. Chaypachataj yachankichis Tataj Israelpa wawasninwan tratochasqanta, paykuna chayaqe jall'ankuman pusachisqas kanankupaj, chay tratochasqan junt'akuyta qallarisqantaña.

2. Tukuy Señorpa parlasqasnin, mayqenkunachus llimphuchasqa profetasnejta willarqa, chaykuna junt'asqas kanankuta yachayta atinkichis. Manataj ninaykichischu tiyan Señorqa amaraj jamuchunchu Israelpa wawasninman.

3. Sonqosniykichispi mana yuyanaykichischu tiyan parlasqaña willaykuna llanqhalla kasqankuta. Imaraykuchus Señorqa Israelpa wawasninmanta llajtanwan tratochasqanta yuyarikonqa.

4. Maypachachus kay parlaykuna qankuna ukhuman chayamojta rikunkichis, chaypacha manaña Señorpa ruwayninta qhesachanaykichischu tiyan, imaraykuchus justician espada paña makimpi kashan. Jinataj chay p'unchaypichus ruwayninta qhesachankichis chayqa, espadawan taripachisonqachis.

5. Ay Señorpa ruwasqasninta qhesachajmanta; arí, ay Cristota, ruwasqasnintawan negajmanta.

6. Arí, ay Señorpa rikuchisqasninta negajmanta, pichus nin Señor manaña rikuchiykunawan, sut'inchaykunawan, qoykunawan, parlaykunawan, thañichiykunawan, manataj Santo Espiritoj atiyinwampis llank'asqantañachu.

7. Arí, ay chay p'unchaypi nejman, qolqechakunampaj

ninman Jesucristo milagrota mana ruwayta atinchu nispa. Kayta ruwajqa chinkanampaj churasqa wawa jinaman tukun, paypajtaj khuyay mana kanchu, Cristoj parlasqanman jina.

8. Arí, manaña judiosta, nitaj Israelpa wawasninmanta puchunta pisichanaykichischu tiyan, nitaj qhesachanaykichischu tiyan, nitaj asipayanaykichischu tiyan. Imaraykuchus Señor yuyarin paykunawan tratochasqanta, junt'anqataj imatachus jurarqa ruwanampaj chayta.

9. Chayrayku mana yuyanaykichischu tiyan Señorpa paña makinta lloq'eman tijrayta atinaykichista, juzganan jark'asqa kanampaj, Israelpa wawasninwan tratochasqanta mana junt'anampaj.

30 CAPITULO

Mormon gentilesta Diosman kutirikunankupaj wajyan.

1. Uyariyichis, o gentiles, kawsaj Diospa Wawan, Jesucristoj, palabrasninta, mayqenkunatachus qankunaman willanayta kamachiwarqa. Imaraykuchus kamachiwan escribinaypaj, nispa:

2. Kutikuriyichis, tukuyniykichis gentiles, juchata ruwayniykichismanta. Diosman kutirikuyichis tukuy sajra ruwasqasniykichismanta, llullakusqaykichismanta, engañasqaykichismanta, qhenchachakusqaykichismanta, pakaypi millay ruwasqaykichismanta, lantista yupaychasqaykichismanta, wañuchisqaykichismanta, layqas kasqaykichismanta, munapayasqaykichismanta, churanakusqaykichismanta, tukuy sajra, millay ruwasqaykichismanta. Ñoqaman jamuyichis, sutiypi bautizakuyichistaj, juchasniykichis pampachasqas kanankupaj, Santo Espirituwan junt'asqa kanaykichispaj, llajtaywan yupasqa kanaykichispajtaj, pikunachus Israelpa wawasnin kanku.

TAWA KAJ NEFI NEFIJ LIBRON

PICHUS KARQA JESUCRISTOJ AJLLASQAN — NEFIJ WAWAN

Nefij llajtanmanta willan, Nefij escribisqanman jina.

Jesucristoj iglesianqa t'ikarin. Nefitakuna, lamanitakunawan Diosman kutirikunku. Tukuy imata igual kapunku. Iskay pachaj wata justicia kawsaypi pasasqantawan t'aqanakuy, millay ruwaykunaman urmaytaj kan. Amos, Ammarontaj escribisqasta waqaychanku.

1. Jiná kinsa chunka tawayoj, kinsa chunka phisqayoj watataj pasarqaña, Jesuspa ajllasqasnintaj tukuy chay llajtaj muyuynimpi Cristoj iglesianta wakicherqanku. Pikunachus paykunaman jamorqanku, pikunatajchus cheqamanta Diosman kutirikorqanku, paykunaqa Jesuspa sutimpi bautizasqas karqanku; jinataj Santo Espirituta jap'erqanku.

2. Jinataj kinsa chunka sojtayoj watapi tukuy runas Señorman kutirichisqas karqanku, tukuy jallp'a patapipis, nefitakuna lamanitakunapis, manataj maqanakuykunas, nitaj phiñanakuykunas paykuna ukhupi karqachu, sapa runataj cheqanta ruwarqa sapa ujwan.

3. Paykuna ukhupitaj tukuy imata igual kaporqanku; chayrayku mana qhapaj, jinataj mana pobrespis karqachu, manataj preso runas karqankuchu, astawanqa libre runas karqanku, chayraykutaj janaj pachaj t'inkanta tukuy jap'iyta aterqanku.

4. Jinataj kinsa chunka qanchisniyoj watapis pasarqa, sonqo tiyaytaj jallp'api kallarqapuni.

5. Jesuspa ajllasqasnintaj jatuchas milagrosta ruwarqanku, onqosqasta thañicherqanku, wañusqasta kawsaricherqanku, suchu runasta puricherqanku, ciego runasta qhawaricherqanku, llojt'u runasta uyaricherqanku; jinapis tukuy laya milagrosta runaspa wawasnin chawpipi ruwarqanku; Jesuspa sutimpitaj milagrosta ruwarqanku.

6. Kay jinataj kinsa chunka pusajniyoj wata tukukorqa, jinallataj kinsa chunka isq'onniyoj wata, tawa chunka watataj, tawa chunka ujniyoj wata, tawa chunka iskayniyoj wata, arí, jinallapuni karqa tawa chunka isq'onniyoj watas pasajtin, jinallataj phishqa chunka ujniyoj wata, phishqa chunka

iskayniyoj wata; arí, jinallataj karqa phishqa chunka isq'onniyoj wata pasanankama.

7. Señorqa paykunata jallp'api allinta yanaparqa; arí, jatun llajtasta ruwanankupaj, maypichus llajtas ninawan ruphasqas karqanku, chaypi.

8. Arí, jatun Zarahemla nisqa llajtatapis watejmanta llajtacharqanku.

9. Chaywampis ashkha llajtas karqa, mayqenkunachus chinkarichisqas karqanku, yakustaj p'amparqanku; chayrayku kay llajtasqa mana watejmanta ruwasqaschu karqanku.

10. Jinataj, Nefij llajtan kallpachasqa karqa, usqhaytataj mirarqa, ancha sumaj, k'acha llajtamantaj tukorqa.

11. Kasarakusqas, kasaraypi qosqastaj karqanku. Señor paykunaman nisqasninman jinataj bendecisqas karqanku.

12. Manañataj Moisespa leynimpa kamachisqasninman, llimphuchana ruwanasninman jinatajchu purerqanku; astawanqa Señor Diosninku paykunaman kamachisqasninman jina purerqanku, ayunaspa, Diosmanta mañakuspa, tantakuspataj Diosmanta mañakunankupaj, Señorpa nisqanta uyarinankupajtaj.

13. Jinataj, tukuy llajtantimpi, tukuy jallp'antimpi manaña tratanakuy karqachu; astawanqa jatun milagros ruwasqas karqanku Jesuspa yachachisqasnimpurapi.

14. Jinataj qanchis chunka ujniyoj wata tukukorqa, jinataj qanchis chunka iskayniyoj watapis, arí, jinalla qanchis chunka isq'onniyoj wata pasanankama; arí, pachaj watapis tukukorqaña, Jesuspa yachachisqasnintaj, pikunatachus pay ajllarqa, tukuyninku paradisoman ripusqankuña, chaywampis chay kinsa kajkuna, pikunachus quedakunanku karqa, paykunaqa quedakorqanku; waj yachachisqas paykunaj cuentankupi kamachisqas karqanku; jinapis ashkha runas chay miray kajkunamanta wañuporqankuña.

15. Manañataj phiñanakuy karqachu llajtantimpi, Diospa munakuynin runaspa sonqosninkupi kasqanrayku.

16. Manañataj munapayay, ni maqanakuykunas, ni ch'ajwaykunas, ni qenchachakuykunas, ni llullakuykunas, ni wañuchiykunas, ni mayqen laya sajra ruwaykunas karqachu; cheqamantataj tukuy Diospa makinwan ruwasqanmanta mana aswan kusikuyniyoj llajta kanmanchu karqa.

17. Mana suwas karqachu, mana wañuchejkuna karqachu, manataj lamanitakuna karqachu, jinataj mana ni mayqen laya —itakuna karqachu; astawanqa ujlla karqanku, Cristoj

wawasnin, Diospa reinon chayaqeyoj runas karqanku.

18. ¡May bendecisqataj karqanku! Señorqa tukuy ruwayninkupi paykunata bendicerqa; arí, bendecisqas, yanapasqastaj karqanku pachaj chunkayoj wata pasanankama, Cristomanta ñawpaj miraytaj pasarqaña; manataj phutikuy karqachu tukuy llajtantimpi.

19. Jinataj Nefi, pichus kay qhepa escribisqata waqaychaj (Nefij planchasnimpi escriberqataj) payqa wañuporqa, Amos sutiyoj wawantaj cuentampi waqaychaj karqa; paypis Nefij planchasnimpi escribillarqataj.

20. Payqa chay planchasta waqaycharqa pusaj chunka tawayoj wataspaj, sonqo tiyaytaj llajtapi kallarqapuni; runasmanta uj chhikallataj iglesiamanta t'aqakorqanku, sutikorqankutaj lamanitas; chayrayku watejmanta llajtapi lamanitakuna karqa.

21. Jinataj Amospis wañupullarqataj, (Cristoj jamusqanmanta pachaj isq'on chunka tawayoj wataña pasarqa). Paypa wawantaj, Amos sutikojlataj, cuentampi escribisqata waqaycharqa, paypis Nefij planchasnimpi escribillarqataj; Nefij librompi escribisqallataj karqa, mayqen chus kay libro.

22. Jinataj iskay pachaj wataña pasarqa; tukuy iskay kaj miraykunataj wañorqanku, pisillataj mana wañorqankuchu.

23. Kunantaj ñoqa, Mormon, willayta munaykichis runas mirasqankuta, llajtantinman junt'asqankuta, chayta yachanaykichista munayman, jiná ancha qhapajman tukorqanku, Cristopi allin kasqankurayku, qhapajman tukusqankutapis yachanaykichista munayman.

24. Kunantaj kay iskay pachaj ujniyoj watapi paykunapurapi wakin orgullosos karqanku, qhapaj p'achaswan p'achallikuspa, tukuy imaymana sumaj perlaswan, tukuy kay mundoj sumaj imaymana kajkunata apaykachaspataj.

25. Chaymantapachataj kapuyninkunas, mikhunasninkuwan manaña igualtachu kaporqanku.

26. Qhapaj runas wajcha runasmanta t'aqakuyta qallarérqanku; iglesiastataj kikinkupaj, qhapajchakunankupaj ruwarqanku, Cristoj cheqa iglesiantataj negayta qallarérqanku.

27. Iskay pachaj chunkayoj wata pasajtinñataj ashkha iglesias llajtapi karqa; arí, ashkha Cristota rejsej tukoq iglesias karqa, chaywampis evangeliompa kuraj partenta negarqanku, tukuy imaymana sajra ruwanasta jap'inankupaj, sajra runasmantaj qosharqanku imastachus mana paykunapajchu,

chaykunata, pikunamantajchus mana qosqachu kanan karqa mana llimphus kasqankurayku.

28. Kay iglesiataj, anchata mirarqa sajrata ruwasqanrayku, Satanaspá atiyinraykutaj, pichus sonqonkuta jap'erqa.

29. Mosojmanta jatarimullarqataj Cristota negaj iglesia; Cristoj cheqa iglesiántataj negarqa Cristopi creesqankurayku, chaykunaraykutaj paykunata qhatiykacharqanku; paykunapurapi milagros ruwasqas kasqankuraykutaj paykunata chejnerqanku.

30. Chayrayku Jesuspa ajllasqasninta, pikunachus paykunawan quedakorqanku, paykunata kamacherqanku carcelman churarqanku, Diospa atiyinwantaj, carcelkunata iskaypi parterqanku, paykunapurapitaj milagrosta ruwaspa purerqanku.

31. Chaywampis, kay milagros wampis, runas sonqonkuta rumiyacherqanku, paykunata wañurachiyta munarqankutaj, nisqanman jina, imaynatachus Jerusalempi judiokuna Jesucristota wañurachiyta munarqanku, chay jinallataj karqa.

32. Nina hornomantaj paykunata wijch'orqanku, sanitullataj paykuna llojsimorqanku.

33. Sajra animalkunaj cuevanmantaj paykunata wijch'orqanku, sajra animalwantaj pujllarqanku, wawa ovejawan pujllan jinata; sanu kaspataj chawpinkumanta llojsimorqanku.

34. Chaywampis runas sonqonkuta rumiyacherqanku, imaraykuchus ashkha sacerdotes, llulla profetaswan paykunata ashkha iglesiasta ruwanankupaj pusarqanku, sajra ruwanasta ruwachillarqankutaj, Jesuspa llajtantataj maqarqanku, chaywampis Jesuspa llajtan mana kutichikorqachu. Chay jinamantataj wataman watamanta mana creeypi, sajra ruwaykunapiwan umarqanku, iskay pachaj kinsa chunkayoj wata pasanankama.

35. Jinataj kay watapi, arí, iskay pachaj kinsa chunka ujniyoj watapi, runas purapi uj jatun t'aqakuy karqa.

36. Jinataj kay watapi nefitakuna sutichasqa runas jatarerqanku, paykunataj Cristopi cheqa creejkuna karqanku; paykunataj karqanku sutichasqas lamanitakunanejta — jacobitakuna, josefitakuna, zoramitakunataj.

37. Chayrayku Cristopi cheqa creejkuna, Cristota cheqa yupaychajkunapis (paykuna chawpipitaj Jesuspa kinsa quedakunankupaj ajllasqasnin), paykunaqa nefitakuna, jacobitakuna, josefitakuna, zoramitakunataj sutichasqas karqanku.

38. Chay jinataj pikunachus evangeliota qhesacharqanku, paykunaqa lamanitakuna, lemuelitakuna, ismaelitakunataj sutichasqas karqanku; paykunataj mana creeypi mana urmarqankuchu, astawanqa munayninkuman jina Cristoj evangeliompa contrampi jatarerqanku; wawasnikutataj mana creenankupaj yachacherqanku qallariymantapacha mana creej tataninku jina kanankupaj.

39. Jinataj tatasninkoj sajra ruwasqankurayku millay ruwasqankuraykutaj, qallariypi jinalla, Diospa wawasninta chejninankupaj yachachisqas karqanku, qallariymantapacha lamanitakuna Nefij wawasninta chejninankupaj yachachisqas karqanku.

40. Jinataj iskay pachaj tawa chunka tawayoj watas tukukorqanku, kay jinataj llajtaj ruwaynin karqa. Llajtaj aswan sajra kajninkuna kallpayojman tukorqanku, jinapis Diospa llajtanmanta aswan ashkha yapakorqanku.

41. Jinataj iglesiasta ruwarqankuraj, chaykunata k'achacharqanku tukuy imaymana valesqa qoriswan. Chay jinamantataj iskay pachaj phishqa chunkayoj watas tukukorqanku, jinallataj iskay pachaj sojta chunkayoj watas tukukorqanku.

42. Jinataj llajtaj sajra kajninkuna Gadiantompa pakaypi jurayninkunata, pakaypi ruwayninkunatawan jatarichiyta qallarerqanku.

43. Nefij llajtan wajyasqa runastaj sonqonkupi orgulloso kayta qallarerqanku ashkha kapuyninkunarayku, jiná qhasi orgullosoman tukorqanku hermanosninku jinaman, pikunachus lamanitakuna karqanku.

44. Chay ratumantapachataj Jesucristoj ajllasqasnenqa mundoj juchasninmanta phutikuyta qallarerqanku.

45. Kinsa pachaj wata pasajtinñataj Nefij llajtampis, lamanitakunapis igualesman tukorqanku; ancha sajra runasman tukorqanku.

46. Jinataj, Gadiantompa suwasnin tukuy llajtantimpi purerqanku; Jesuspa ajllasqasnillantaj sumaj runas karqanku. Llajtataj ashkha qorita, qolqetawan tantarqa, tukuy laya negociospitaj purerqa.

47. Kinsa pachaj phishqayoj wata pasajtinñataj (runastaj sajra ruwayninkunapi karqanku), chaypacha Amos wañuporqa, hermanontaj, Ammaron sutiyoj, cuentampi escribisqasta waqaycharqa.

48. Kinsa pachaj iskay chunkayoj watas tukukojtinñataj Ammaron, Santo Espiritunejta pusachisqa karqa, santa escriturasta pakarqa, arí, tukuy miraymanta mirayman jaywasqa santa escriturasta Cristoj jamusqanmanta kinsa pachaj iskay chunkayoj watakama.

49. Payqa chaykunata Señorman pakarqa watejmanta Jacobpa wawasninmanta puchunman rikhurimunankupaj, Señorpa sut'inchayninkunaman jina. Kay jinata tukukun Ammarompa escribisqan.

MORMOMPA LIBRON

1 CAPITULO

Mormon Ammaronmanta jap'in santa escriturasta. Maqanakuy, sajra ruwaykunawan. Jataripunku kinsa Jesucristoj nefita ajllasqasnin, ripunkutaj. Mormon yachachinanmanta jark'asqa. Abinadij, lamanita Samuelpawan sut'inchayninkuna junt'akunku.

1. Kunantaj ñoqa, Mormon, rikusqaymanta, uyarisqaymantawan escribini, kaytataj sutichani Mormompa Libron.

2. Ammaronqa escribisqasta Señorman p'ampaspa jina ñoqaman jamorqa (chaypachataj chunka watayoj jinalla karqani, llajtaypa yachayninman jinataj yachayniyoj kayta qallarerrqani) Ammarontaj ñoqaman niwarqa: Allin sonqoyoj wawa kasqaykita rikuni, sumaj qhawaj kayniykitapis rikullanitaj.

3. Chayrayku, iskay chunka tawayoj watayoj jina kajtiyki kay llajtamanta rikusqaykita yuyarinaykita munayman. Chay chhika watayoj kaspataj Antum jallp'aman riy, orqoman, mayqen orqochus Shim wajyasqa kanqa, chay orqoman riy; jaqaypitaj Señorman tukuy kay llajtamanta santa escriturasta p'amparqani.

4. Nefij plachasninta qanwan apanki, puchoj plachastataj jaqayllapi saqenki; Nefij plachasnimpiri tukuy kay llajtamanta rikusqasniykita escribinki.

5. Ñoqataj, Mormon, Nefij mirayninmanta kani, (tataypa sutintaj Mormon karqa). Ñoqa Ammarompa kamachiwasqanta yuyarqani.

6. Jinataj chunka ujniyoj watayoj kajtiy tatay ura jallp'aman, Zarahemla nisqa jallp'aman pusawarqa.

7. Tukuy llajtantintaj jatuchas wasiswan llajtachasqa karqa, runastaj jatun qhochaj t'iyusnin as jina ashkhas karqanku.

8. Jinataj kay watapi nefitakunawan maqanakuy qallarerrqa, nefitakunapurapi nefitakuna, jacobitakuna, josefitakuna, zoramitakunawan karqanku; kay maqanakuytaj lamanitakunawan, lemuelitakunawan, ismaelitakunawan ima karqa.

9. Jiná lamanitakuna, lemuelitakunawan, ismaelitakunawan ima tukuy ninku lamanitas nispa sutichasqas karqanku, chay iskay t'aqastaj nefitakuna, lamanitakunataj karqanku.

10. Jinataj paykuna Zarahemla jallp'aj kantumpi, Sidon nisqa yakusnejpi, maqanakuyta qallarérqanku.

11. Jinataj nefitakuna ancha ashkha runasta tantacherqanku, kinsa chunka waranqa runasmanta astawanraj tantacherqanku. Kay kikin watapitaj ashkha maqanakuykuna karqa, chaypitaj nefitakuna lamanitakunata atiparqanku, ashkhatataj paykunamanta wañucherqanku.

12. Jinataj lamanitakuna munayninkuta qonqarqanku, jallp'apitaj sonqo tiyay karqa; tawa watapaj sonqo tiyay kajtintaj mana yawarta jich'ay karqachu.

13. Chaywampis sajra ruwaykuna jallp'antimpi karqa, chayrayku Señorqa kinsa munasqa ajllasqasninta qhechorqa, llajta sajra kasqanraykutaj milagros, thañichiykunawan manaña karqachu.

14. Señormanta mana ni ima bendiciompis karqachu, sajra kasqankurayku, mana creesqankuraykutaj Santo Espiritu mana ni pimampis jamorqachu.

15. Ñoqataj, chunka phishqayoj watayoj karqani, allin yuyayniyojtaj karqani, chayrayku Señorqa watukamuwarqa, Jesuspa k'acha kayninmantataj yacharqani.

16. Kay llajtaman Diosmanta willayta munarqani, chaywampis simiy wisq'achisqa karqa, paykunaman willanaymantataj jark'asqa karqani; paykunaqa munaspalla Diosninkoj contrampi jatarikorqanku; sajra kasqankuraykutaj munasqa ajllasqa kay jallp'amanta qhechusqa karqanku.

17. Paykunawan quedakorqani, chaywampis rumi sonqoyoj kasqankurayku paykunaman willanaymanta jark'asqa karqani; rumi sonqoyoj kasqankuraykutaj paykunapaj jallp'a maldecisqa karqa.

18. Gadiantempa suwasnintaj, pikunachus lamanitakunawan karqanku, paykuna jallp'api aywerqanku, chayrayku jallp'api tiyakojkunaqa kapuyninkunasta pampapi pakayta qallarérqanku; kapuyninkunarí llusk'ayarqanku, Señor jallp'ata maldecisqanrayku kapuyninkunata mana jap'inankupaj, chaykunata mana tarinankupajtaj.

19. Jinataj layqanakuykuna, pakaypi ruwaykuna ima karqa, llajtantimpitaj sajra kajpa atiyin karqa, Abinadij, lamanita Samuelpawan nisqasninku junt'akunankukama.

4 CAPITULO

Nefitakuna uj maqanakuywan vengakuyta qallarinku lamanitakunaj contrampi. Nefitakuna manaña atipankuchu. Santa escrituras Shim nisqa orqomanta orqhosqas kanku.

1. Jinataj kinsa pachaj sojta chunka kinsayoj watapi nefitakuna ashkha soldadosninkuwan Ch'in jallp'amanta wicharerqanku lamanitakunaj contrampi maqanakoj.

2. Jinataj nefitakunaj ashkha soldadosnin Ch'in jallp'aman kutichimusqa karqanku. Sayk'usqaraj kashajtinkutaj mana sayk'usqa lamanita soldados paykunaman jamorqanku; ancha jatun maqanaku karqa, jinataj lamanitakuna Ch'in llajtata jap'erqanku, ashkha nefitakunata wañucherqanku, ashkhata paykunamanta presochallarqankutaj.

3. Nefitakunaj puchuntaj ayqerqa, Teancum nisqa llajtapi tiyajkunawan kanankupaj. Teancum llajtaqa jatun qhochaj kantunnejpi, Ch'in llajtanejpitaj.

4. Nefitakunaj ashkha soldadosnin lamanitakunaj contranman wicharisqankurayku atipachikuyta qallarqanku, imaraykuchus mana chay kajtenqa, lamanitakuna paykunata mana atipayta atinmanchu karqa.

5. Chaywampis Diospa juiciosnin sajra runasman urmanqa, sajra runaswantaj sajra runasqa jasut'ichisqas kanqanku; imaraykuchus sajra runas, runaspa wawasninkoj sonqonkuta phiñayachinku yawarta jich'anankupaj.

6. Jinataj Teancum llajtaj contranman jamunankupaj maqanakoj lamanitakuna wakichikorqanku.

7. Jinataj kinsa pachaj sojta chunka tawayoj watapi lamanitakuna Teancum llajtaj contranman jamorqanku Teancum llajtata jap'inankupaj.

8. Jinataj nefitakuna paykunata qharqorqanku, kuticherqankutaj. Nefitakunataj lamanitakunata atipaytawan watejmanta kallpanku jatun kasqanta yuyarqanku; kikinkoj atiyinkupitaj rerqanku; mosojmanta Ch'in nisqa llajtata jap'ikapullarqankutaj.

9. Tukuy kaykuna ruwasqas karqanku, waranqa waranqakunataj wañuchisqas karqanku iskaynin t'aqamanta, nefitakunamanta lamanitakunamantataj.

10. Jinataj kinsa pachaj sojta chunka sojtayoj wata tukukorqa, watejmantataj lamanitakuna nefitakunaman maqanakoj jamorqanku; manarajtaj nefitakuna sajra ruwasqankumanta llimphuchakorqankuchu, astawanqa sajra

ruwayninkupiraj kasharqanku.

11. Manataj simi willayta atinmanchu, nitaj runa cabalta escribiyta atinmanchu imayna ashkha yawarpunichus jich'asqa karqa, imayna wañuchiykunachus karqa, chaytaj nefitakunapurapipis, lamanitakunapurapipis; sapa sonqotaj rumiyachisqa karqa yawar jich'aypi kusikunampaj.

12. Jinataj, Señorpa nisqanman jina, mana ni jayk'ajpis chay jina jatun sajra ruwaykuna karqachu Lehi j wawasnin ukhupi, ni tukuy Israelpa wawasnin ukhupipis, kay llajta ukhupi jina.

13. Jinataj lamanitakuna Ch'in llajtata jap'eranku, nefitakunamanta aswan ashkhas kasqankurayku.

14. Jinataj paykuna Teancum llajtaj contranman purerqanku, chaypi tiyakojkunataj chaymanta qharqorqanku, ashkha warmista, wawastawan presocharqanku, paykunataj lantisminkupaj wañucherqanku.

15. Jinataj kinsa pachaj sojta chunka qanchisniyoj watapi nefitakuna phiñakorqanku warmisninkuta, wawasninkutawan wañuchisqankurayku lamanitakuna, chayrayku paykunaqa lamanitakunaj contranman sumaj phiñaywan rerqanku, lamanitakunataj atiparqanku, jallp'asninkumantataj qharqorqanku.

16. Lamanitakunataj nefitakunaj contranman mana watejmanta jamorqankuñachu kinsa pachaj qanchis chunka phishqayoj watakama.

17. Kay watapiri tukuy atiyinkuwan nefitakunaj contranman jamorqanku lamanitakuna, manataj yupasqaschu karqanku ancha ashkha kasqankurayku.

18. Chaypachataj nefitakunaqa manaña lamanitakunata atiparqankuchu, astawanqa pisiyayta qallararaqanku intej ñawpaqempi chhulla chinkarin jinata.

19. Jinataj lamanitakuna Ch'in nisqa llajtaj contranman uraykamorqanku; Ch'in nisqa jallp'apitaj ancha jatun maqanakuy karqa, mayqempichus paykuna nefitakunata atiparqanku.

20. Nawpaqenkumantataj watejmanta ayqerqanku; Boaz nisqa llajtamantaj jamorqanku, chaypitaj mana manchachikuspa lamanitakunaj contrampi sayarqanku, lamanitakuna paykunata mana atipanankupaj iskay kutita jamunankukama.

21. Iskay kaj kutita jamojtinkutaj nefitakuna kutichisqas, wañuchisqastaj karqanku ancha jatun wañuchiywan; watejmantataj warmisninkuta, wawasninkutawan lantisminkupaj wañucherqanku.

22. Jinataj nefitakuna watejmanta ñawpaqenkumanta ayqerqanku, tukuy juch'uy llajtapi, jatun llajtapipis tiyakojkunata paykunawan pusaspa.

23. Kunantaj ñoqa, Mormon, lamanitakunaj jallp'ata jap'ej jina kasqankuta rikorqani, chayrayku Shim nisqa orqoman rerqani, tukuy Ammarompa Señorman pakasqan escriturasta orqhorqanitaj.

6 CAPITULO

Cumora nisqa orqo, planchapi escriturastaj. Qhepa kaj maqanakuyininku iskay llajtaspa. Lamanitakuna atipanku. Iskay chunka tawayoj nefitakuna mana wañuchisqaschu kanku, kawsankutaj.

1. Kunantaj llajtay, nefitakunaspa, tukukuyninkumanta escribisqayta tukuchani. Jinataj lamanitakunaj ñawpaqenkupi purerqayku.

2. Noqataj, Mormon, lamanitakunaj reyninkuman cartata apacherqani, Cumora jallp'aman, Cumora wajyasqa orqonejman, chayman llajtaykuta tantanaykupaj, chayta paymanta mañakorqani chaypi paykunawan maqanakunaykupaj.

3. Jinataj lamanitakunaj reyninku mañasqayta munarqa.

4. Jinataj Cumora jallp'aman rerqayku, Cumora nisqa orqonejpitaj carpasniykuta sayacherqayku; chay jallp'ataj ashkha yakusniyoj, mayusniyoj, puyusniyoj ima karqa; chaypitaj lamanitakunata atipanaykupaj suyayniyoj karqayku.

5. Kinsa pachaj pusaj chunka tawayoj wata tukukojtinñataj llajtaykoj puchunta Cumora jallp'aman tantarqayku.

6. Jinataj tukuy llajtaykuta Cumora jallp'aman ujllaman tantajtiykuña ñoqa, Mormon, viejoña karqani; kay llajtaypa qhepa maqanakuyin kananta yacharqani; Señortaj tatasniykumanta santa escriturasta lamanitakunaj makisninkuman mana urmajta saqenayta kamachiwarqa, imaraykuchus chaykunata tukuchinkuman, chayrayku kay escribisqata ruwarqani Nefij planchasninmanta, jinataj tukuy Señorpa makinnejta jap'isqay escribisqasta pakarqani Cumora orqopi, wakin planchastataj waway Moroniman qorqani.

7. Jinataj llajtayqa, warmisninwan, wawasninwan ima lamanitakunaj ashkha soldadosnin paykunaman jamojta rikorqanku; chay manchaywantaj, mayqen manchaychus tukuy sajra runaspa pechonkuta junt'an, jinataj wañuy manchaywan paykunata suyarqanku.

8. Jinataj paykuna ñoqaykuwan maqanakoj jamorqanku, ancha ashkha kasqankuraykutaj sapa runa manchikuywan junt'asqa karqa.

9. Jinataj espadawan, arcowan, flechawan, hachawan, tukuy imaymana maqanakunawantaj paykuna llajtayman urmarqanku.

10. Jinataj llajtay urmachisqa karqa, arí, chunka waranqa ñoqawan kajkunapis, ñoqataj chawpinkupi wijch'usqa urmarqani; ñoqanejman purerqankutaj, manataj kawsayniyta tukucherqankuchu.

11. Paykunataj chawpiykuta rispa tukuy llajtayta wañucherqanku — iskay chunka tawayojllatataj mana wañuchiwarqaykuchu (ñoqaykuwantaj waway Moroni karqa) — ñoqaykutaj llajtaykoj wañusqasninmanta kawsasparaj, q'ayantín, lamanitakuna carpasninkuman kutipojtinku, chaypacha Cumora orqoj puntanmanta pusasqay chunka waranqa wañusqa runasniyta rikorqayku.

12. Waway Moronij pusasqan chunka waranqa runasta rikullarqaykutaj.

13. Jinapis, Gidgiddonahj chunka waranqa kajninkuna urmasqanku, paypis chawpinkupi urmasqallataj karqa.

14. Lamahpis chunka waranqa kajninkunawan urmasqallataj; Gilgalpis chunka waranqa kajninkunawan urmasqa; Limnahpis chunka waranqa kajninkunawan urmasqa; Joneampis chunka waranqa kajninkunawan urmasqallataj; Camenihahpis, Moronihahpis, Antionumpis, Shiblompis, Shempis, Joshpis sapa ujninku kikin chunka waranqa kajninkuwan urmasqallataj karqanku.

15. Jinataj chunka runawanraj karqanku, pikunachus chunka waranqa kajninkuwan espadarayku urmarqanku; arí, tukuy llajtaypis urmarqa; ñoqawan iskay chunka tawayoj runaslla mana wañorqaykuchu, jinataj uj chhika runas ura llajtasman ayqerqanku, uj chhika runastaj lamanitakuna t'aqaman riporqanku. Aychanku, tullusninkuwan, yawarninkuwan jallp'a patapi wijch'usqas karqanku, jallp'a patapi ismunankupaj, ñut'ukunankupajtaj pacha mamankuman kutipunankukama.

16. Ñoqataj thunisqa karqani phutiywan, llajtaypa wañusqasninrayku, qhaparerqanitaj:

17. ¡O ancha sumaj runakuna, imaynata Señorpa ñanninmanta t'aqakuyta aterqankichis! ¡O k'acha runas, imaynata Jesusta, pichus mast'asqa makisninwan qankunata

jap'inampaj sayarqa, imaynata payta qhesachayta aterqankichis!

18. Qhawaychis, mana kayta ruwawajchischu karqa chayqa, mana urmawajchischu karqa. Chaywampis urmasqas kankichis, chinkasqaykichismantataj waqani.

19. ¡O k'acha qhari wawas, warmi wawas, tatas, mamaswan, qosas, warmiswan, sumajkuna, imaraykutaj urmanaykichis karqa!

20. Chaywampis, ripunkichisña, phutiyniykunataj mana kutichimuyta atisunkichischu.

21. Wañoj mana wañojwan p'achallikuy p'unchay jamushañataj, kay ismushaj cuerpostaj mana ismoj cuerposman tukunanku tiyan; chaypachataj Cristoj juzganan ñawpaqempi sayarinaykichis tiyan ruwasqasniykichisman jina juzgasqas kanaykichispaj; sumaj runas kankichis chayqa, ñawpaqeykichista ripoj tatasniykichiswan bendecisqas kankichis.

22. O manaraj kay jatun tukuchiy qankunaman jamushajtin Diosman kutirikuwajchis karqa. Chaywampis ripunkichisña, Tatataj, arí, janaj pachaj Wiñay Tatan kawsayniykichista yachan; justicianman jina, khuyayninman jinataj qankunawan ruwanqa.

7 CAPITULO

Mormon lamanitakunaman sut'inchan, willantaj Israelpa wawasnin kasqankuta. Paykunata k'amin salvasqas kanankupaj.

1. Kunantaj, kay llajtaj mana wañuchisqa puchunman uj chhikanta parlayta munayman, jinataj Dios nisqasniyta paykunaman qon chayqa, tatasninkoj ruwasqasninkumanta yachayta atinkuman; arí, Israelpa wawasnimpa puchun, kaytataj parlaykichis:

2. Israelpa wawasnin kasqaykichista yachaychis.

3. Mana Diosman kutirinkichischu chayqa, mana salvasqaschu kankichis, chayta yachaychis.

4. Maqanakunasta pampaman churanaykichista manaña chaykunata oqharinaykichispaj, manaña yawar jich'aypi kusikunaykichispaj, chaykunata yachaychis; maypachachus Dios kamachisunkichis, chaypachalla chaykunata oqhariwajchis.

5. Yachaychis tatasniykichismanta yachayman jamunaykichista, jinapis tukuy juchasniykichismanta, sajra

ruwasqaykichismantawan kutirinaykichista, jinapis Jesucristopi creenaykichista, Diospa Wawan kasqanta, judiokunanejta wañuchisqa kasqanta, Dios Tataj atiyinnejtataj watejmanta kawsarichisqa kasqanta, pinejtachus sepulturata atipan, chaykunata yachaychis; jinataj paypi wañuyqa atiyenqa mana kanchu.

6. Jinataj wañusqamanta kawsarimuyta churan, chaynejtataj runas kawsarichisqas kanqanku juzgana tiyanampa ñawpaqempi sayarinankupaj.

7. Mundota kacharichillantaj, chayrayku juzgana p'unchaypi mana juchayoj runaman qosqa Diospa ñawpaqempi, reinompipis tiyakunampaj mana tukukuyniyoj kawsaypi kaspa janaj pachapi takejkunawan mana tukukuyniyoj takiykunata Dios Tataman, Wawaman, Santo Espirituman ima takinampaj, pikunachus uj Dioslla kanku.

8. Chayrayku Diosman kutiriychis, Jesuspa sutimpi bautizakuychistaj, Cristoj evangelionta, imachus ñawpaqeykichispi churasqa kanqa, mana kay escribisqallapichu, astawanqa judiokunamanta gentilkunaman jamoj escribisqapi, mayqen escribisqachus gentilkunanejta qankunaman jamonqa.

9. Kayqa escribisqa chayta creenaykichispaj; chayta creenkichistaj chayqa, kaytawan creenkichis; kayta creenkichistaj chayqa, tatasniykichismanta yachankichis, jinataj paykunapaj Diospa atiyinnejta t'ukuna ruwasqasmantawan yachankichis.

10. Jinataj Jacobpa wawasnimpa puchun kasqaykichista yachankichis; chayrayku ñawpaj tratomanta runaswan yupasqas kankichis; Cristopi creenkichis, bautizakunkichistaj ñawpajta yakuwan, chantá ninawan, Santo Espirituwan ima, Salvadorninchispa ruwasqanta qhatispa, kamachiwasqanchisman jina chayqa, juzgana p'unchaypi allin qankunata risonqachis. Amen.

8 CAPITULO

Moroni tatampa escribisqanta tukuchan. Imachus karqa Cumora jatun wañuchiykunaj qhepanta. Mormon wañusqa runas chawpipi. Llajtaqa lamanitakunaj, suwakunajpawan makinkupi quedan. Mormompa escribisqasnin jallp'amanta llojsimunanku tiyan. Imaynachus qhepa p'unchaykunapi phutichiykuna kananmanta willan.

1. Kunantaj ñoqa, Moroni, tatay, Mormompa, escribisqanta

tukuchani. Kunanqa pisi imasllataraj escribinay tiyan, imatachus tatay kamachiwarqa escribinaypaj, chayta.

2. Jinataj ancha jatun Cumora maqanakuy pasajtin, lamanitakuna ura llajtaman ayqej nefitakunata mask'arqanku tukuyrinku wañuchisqas kanankukama.

3. Tataypis paykunanejta wañuchisqallataj, ñoqataj sapitallay quedakuni llajtay tukukusqanmanta phutiy willanata escribinaypaj. Paykunaqa ripunkuña, ñoqataj tataypa kamachiwasqanta junt'ashani. Sichus ñoqata wañuchiwanqanku, manachus, chayta mana yachanichu.

4. Chayrayku escribisaj, escribisqasta pampapi pakasajtaj; imatajchus pasawanqa, chay mana importawanchu.

5. Tatay kay escribisqata ruwarqa, escribillarqataj imapajchus kashanku kaykuna, chayta. Jinataj campo kajtin planchaspi ñoqapis chayta escribiyman, chaywampis manaña kanchu campo; metaltaj mana kapuwanchu, sapitay kasqayrayku. Tataytaj maqanakupi wañuchisqa, tukuy familiaypis wañuchisqasllataj, manañataj hermanoyojchu kani, manataj ni maymampis kanchu rinaypaj; mayk'ajkamachus Señorqa kawsajta saqewanqa, chaytapis mana yachanichu.

6. Señorninchis, Salvadorninchis jamusqanmanta tawa pachaj wataña pasan.

7. Lamanitakunataj llajtayta, nefitakunata qhatiykachanku llajtamanta llajtaman, jallp'amanta jallp'aman manaña kanankukama; urmasqankutaj ancha jatun; arí, llajtay, nefitakuna, thunisqa kasqankoqa jatun, t'ukunapajtaj.

8. Jinataj Señorpa makinwan ruwasqa.

Lamanitakunapurapitaj maqanakunkuraj; kay jallp'aj patantimpitaj wañuchiy, yawar jich'aywan kan; manataj pipis maqanakuyupa tukukuyninta yachanchu.

9. Kunantaj, manaña astawan paykunamanta parlasajchu, manataj ni pipis, lamanitakunalla, suwaswan kay jallp'a patapi kasqankurayku.

10. Manataj ni pipis cheqa Diosta rejsinchu, Jesuspa ajllasqasnillan, pikunachus kay jallp'api quedakorqanku llajta sajra kasqanrayku, may ashkha millay kasqanraykutaj Señorqa paykunata mana llajtawan quedakoqta saqenankama, paykunalla payta rejsinku; paykunataj kay jallp'a patapichus, manachus kasqankuta mana ni mayqen runapis yachanchu.

11. Chawampis tatay, ñoqawan paykunata rikorqayku, ñoqaykutataj yachachiwarqayku.

12. Pitajchus kay escribisqata jap'inman, kayta manataj

juchachanmanchu, kaypi mana cabal cosas kasqanrayku, payqa kaykunamanta aswan jatuchas cosasmanta yachanman. Qhawariy, ñoqaqa Moroni kani; atispataj tukuy imata rejsichiykichisman.

13. Kay llajtamanta parlayta tukuchani. Mormompa wawan kani, Nefitaj tataypa unay tatan karqa.

14. Ñoqataj kani pichus kay escribisqata Señorman pakarqani; Señor kamachisqanraykutaj planchas mana valesqachu. Imaraykuchus payqa cheqamanta nerqa ni pi qhapajchakunampaj planchasta jap'inanta; chaywampis escribisqan manchay valesqa; pitajchus chayta k'anchayman orqhoj, payta Señorqa bendicenqa.

15. Manataj ni pipis atiyiniyojchu chayta k'anchayman orqhonampaj, Diospa atiyinta jap'ejlla; imaraykuchus Dios chayta ruwasqa kananta munan k'anchayninman jina uj yuyayllawan, jinataj Señorpa may unay ch'equerachisqa trato llajtampa allin kanampaj.

16. Kayta k'anchayman orqhojtaj bendecisqa kanqa; imaraykuchus Diospa nisqanman jina laqha pachamanta k'anchayman orqhomusqa kanqa; arí, pampamanta orqhomusqa kanqa, laqhamantataj k'anchamonqa, llajtaj yachayninmantaj jamonqa; Diospa atiyinwantaj ruwasqa kanqa.

17. Pantaykunataj kan chayqa, chaykuna runaspa pantayninkuna. Mana ni ima pantaymantapis yachaykuchu; chaywampis Dios tukuy imata yachan; chayrayku, juchachajqa reparachun mana ukhu pachaj nina lawrayninman urmanampaj.

18. Pitajchus nin: Qhawachiway, mana chayqa jasut'isqa kanki — payqa reparachun, imachus Señornejta jark'asqa, chayta mana kamachinampaj.

19. Imaraykuchus sinchi usqhayta juchachajqa watejmanta sinchi usqhayta juchachasqa kanqa; imaraykuchus ruwasqanman jina pagonqa kanqa; chayrayku pichus jasut'in, watejmanta Señor payta jasut'enqa.

20. Qhawariy imatachus escritura nin — runaqa mana jasut'enqachu, manataj juchachanqachu; imaraykuchus juchachay ñoqaypata, nin Señor, aynipi kutichiypis ñoqaypata, ñoqataj kutichisaj.

21. Pitajchus Señorpa ruwaynimpa contrampi, Señorpa Israelpa wawasninmanta trato llajtampa contrampi phiñariykunata, tratanakuykunatawan ruwanman, ninmantaj:

Señorpa ruwayninta thunisunchis, Señortaj Israelpa wawasninwan tratonta manaña yuyarenqachu — payqa urmachisqa, nina lawrayman wijch'usqataj kananmanta peligropi kashan.

22. Señorpa wiñay ruwanasnenqa ñawpajman renqankuraj tukuy nisqasnin junt'asqas kanankukama.

23. Allinta qhawaychis Isaiaspasut'inchasqasninta. Chaykunata mana escribiyta atinichu. Arí, niykichis, chay ñawpaqeyta ripojkuna, pikunachus kay jallp'ayoj karqanku, paykunaqa qhaparenqanku, jallp'amantapis Señorman qhaparenqanku; Señortaj kawsasqanman jina paykunawan tratonta yuyarenga.

24. Hermanosninkupaj Diosmanta mañakusqasninkuta yachallantaj. Feninkutapis yachallantaj, imaraykuchus sutimpi orqosta kuyuchiya aterqanku; sutimpitaj jallp'ata kharkatitichiyta aterqanku; nisqampa atiyinwantaj carcelkunata pampaman urmacherqanku; arí, nina hornopis paykunata mana imanayta aterqachu, manataj sajra animalespis, ni venenoyoj katarispis paykunata imanayta aterqankuchu nisqampa atiyinrayku.

25. Señormanta mañakusqasninkutaj karqanku, pichus k'anchayman kay cosasta orqhomunman, paypaj karqanku.

26. Manataj ni pipis mana jamunankuta ninanchu tiyan, imaraykuchus cheqamanta rikhurimunanku tiyan Señor chayta nisqanman jina; Señorpa makinnejta pampamanta rikhurimonqanku, manataj pipis chayta jark'ayta atinmanchu; manaña milagros kanchu nispa parlay p'unchaypitaj jamonqa; chaytaj kanqa pipis wañusqamanta parlamunman jina.

27. Pakaypi ruwaykunarayku, laqhapi ruwaykunaraykutaj allin kawsajkunaj yawarnin Señorman qhaparinan p'unchaypi jamonqa.

28. Arí, Diospa atiyninta negay p'unchaypi, iglesias millayta ruwajtinku, sonqonkoj orgullonkupi jatunchakuy p'unchaypi jamonqa; arí, iglesiasta pusajkuna, yachachejkunawan sonqonkoj orgullonkupi jatunchakojkuna, iglesiasninkumanta kajkunata munapayanankukama, chay p'unchaypi rikhurimonqa.

29. Arí, waj jallp'aspi ninasmanta, sinchi para wayrasmanta, q'osñi llojsiymantawan uyarina p'unchaypi jamonqa;

30. Jinataj kaynejpi, jaqaynejpi maqanakuykunamanta parlaykunata, jallp'a kuyuykunamantawan uyarinkichis.

31. Arí, jatuchas millaykunas jallp'api p'unchaypi jamonqa;

kanqa wañuchiykunas, suwaykunas, llullakuykunas, pantachiykunas, qhenchachakuykunas, tukuy imaymana millaykunas kallanqataj; ashkha runastaj nenqanku: Kayta ruwaychis, jiná chayta ruwaychis, manataj importanchu, imaraykuchus qhepa p'unchaypi Señorqa kaykunata ruwajta sayarichenqa. Chaywampis ay chay jina runasmanta imaraykuchus paykunaqa jayaq'epi, sajra ruwaypa wataynimpitaj kashanku.

32. Ari, jamonqa iglesias ruwasqas kajtin, nispa: Ñoqaman jamuychis, qolqeykichisraykutaj juchasniykichis pampachasqas kanqanku.

33. Yaw sajra llajta, mana yuyayniyoj rumi sonqoyoj runas, ¿Imajtin iglesiasta qhapajchakunaykichispaj ruwankichis? ¿Imajtin Diospa llimphu nisqanta cambiankichis, juchachasqas kanaykichispaj? Allinta qhawaychis Diospa sut'inchasqasninta; imaraykuchus tukuy kaykuna junt'akunan p'unchay jamonqa.

34. Señorqa jatun t'ukuchinapaj cosasta qhawachiwan, mayqenkunachus jamonqanku, maypachachus kaykunas qankunaman jamonqanku.

35. Kaypipis kawajchis jina parlaykichis, chaywampis mana kaypichu kankichis. Chaywampis Jesucristo qankunata qhawachiwan, ruwasqaykichistataj yachani.

36. Sonqoykichispa orgullompi purisqaykichista yachallanitaj; wakillantaj mana sonqosninkoj orgullonkupi jatunchakunkuchu, ancha sumaj p'achaswan p'achallikunankupaj, munapayanankupaj, phiñanakunankupaj, sajrata ruwanankupaj, qhatiykachanankupaj, tukuy imaymana sajra ruwaykunata ruwanankupajtaj; iglesiasniykichistaj, ari, sapa uj sonqoykichispa orgullompi millaychasqas kanku.

37. Qolqeta, kapuyniykichiskunata, sumaj p'achasniykichista, iglesiasta k'achachanaykichistawan astawan munakunkichis pobre necesitaj runasmanta, onqosqa phutiyniyoj runasmanta nisqaqa.

38. O millaychasqas, puraj uyas, yachachejkuna, ismuchinapaj vendekojkuna, ¿Imajtintaj Diospa llimphu iglesianta millaychankichis? ¿Imajtintaj Jesucristoj sutinmanta p'enqakunkichis? ¿Imajtintaj mana wañoj muchuyman, wiñay kusiy aswan jatun kasqanta mana reparankichischu? — ¿Runaspa jatunchayninkuraykuchu?

39. ¿Imapaj mana kawsayniyojwan k'achachakunkichis, yarqhayniyoj runasta, necesitaj runasta, wajcha runasta, onqosqasta, phutikuyniyoj runastawan qankunanejta purejta

saqespa, paykunata mana uyarispataj?

40. Arí, ¿Imarayku pakaypi millaychaykunata ruwankichis qhapajchakunaykichispaj, Señorpa ñawpaqempi viudas waqanankupaj, wajchas Señorpa ñawpaqempi waqanankupajtaj, tatasninkoj, qosasninkojwan yawarninku jallp'amantapacha Señormanta mañakunankupaj umaykichisman urmanampaj jasut'iy?

41. Justiciaj espadan qankuna patapi warkhurayashan; pisi tiempomantataj allin kawsajkunaj yawarnin qankunaman aynita kutichisonqachis, imaraykuchus payqa manaña waqayninkunata awantanqachu.

9 CAPITULO

Moronij yachachisqa mana creejkunaman. Cristomanta testimonion. Nefitakunaj parlayninku allinchasqa egipciomanta parlay jina rejsisqa.

1. Kunantaj, mana Cristopi creejkunamanta parlani.

2. Qhawaychis, ¿Jamoj p'unchaypi creenkichischu? Señor jamojtin, arí, chay jatun p'unchaypi kay pacha papel jina mayt'ukojtin, tukuy imataj jatun ruphaywan unuyajtin, arí, jatun p'unchaypi maypachachus Diospa Corderompa ñawpaqempi sayanaykichispaj pusasqa kankichis — ¿Chay p'unchaypi mana Dios kanchu nispa niwajchischu?

3. ¿Chaypachataj manaña Cristota negankichischu, mana chayrí Diospa Corderonta qhawayta atiwaychischu? ¿Juchachasqa kasqaykichista yachaspa paywan tiyakunaykichista piensankichischu? ¿Paypa kamachisqasninta p'akisqaykichisrayku juchachasqa kasqaykichista yachaspa chay k'anchayniyoj Kajwan kusiypi tiyakuyta atinaykichista piensankichischu?

4. K'anchayniyoj, cheqa Dioswan tiyay, paypa ñawpaqempi ch'ichi kasqaykichista yachaspa, chay aswan muchunaykischispaj kanman ukhu pachapi jark'asqa runaswan tiyaymantaqa, chayta nishaykichis.

5. Diospa ñawpaqempi q'ala kasqaykichis rikukojtintaj, Dios k'anchayniyoj kasqanta, Jesucristo llimphu kasqantawan rikojtiykichistaj mana thasnukoj ninata qankunapi lawrachenqa.

6. Chayrayku mana creejkunaqa Diosman kutiriyichis; Dios Tatata sumajta wajyakuychis Jesuspa sutimpi, ichapis mana ch'ichiyoj, llimphu, k'acha, yuraj, Corderompa yawarninwan

mayllasqas kanaykichispaj jatun qhepa p'unchaypi.

7. Watejmantataj Diospa rikuchiyninkunata negajkunaman parlaykichis, pikunachus chaykuna tukukusqantaña ninku, manaña rikuchiykunas, sut'inchaykunaspis, qoykunas, thañichiykunaspis, ni waj parlaykunapi parlaykunaspis, nitaj waj parlaykunasta entiendechiykunaspis kanchu, nispa;

8. Pichus kaykunata negan, Cristoj evangelionta mana rejsinchu, chayta niykichis; arí, payqa escriturasta mana leenchu; leen chayrí, mana chaykunata entiendenchu.

9. ¿Chaywampis manachu leenchis Dios kikillampuni qayna, kunan, wiñaypajtaj kasqanta, jinapis payqa mana cambiasqanta, nitaj paypi ima llanthullapis kuyurej kasqanta, manachu chayta leenchis?

10. Qankunachus yuyankichis Dios cambiasqanta, pipitajchus llanthu cambiakuy kasqanta ninkichis chayqa, yuyankichis uj diospi mayqenchus mana milagrosmenta dioschu.

11. Ñoqa milagrota ruwaj Diosta qhawachisqaykichis, Abrahampa Diosninta, Isaacpa Diosninta, Jacobpa Diosnintapis; kikin Diostaj, pichus janaj pachata, kay pachatawan, tukuy chaykunapi cosastawan ruwarqa.

12. Adanta ruwarqa, Adannejtataj runaj wañuynin kan. Urmasqanraykutaj Jesucristo jamun, Tatapis Wawapis; Jesucristoraykutaj juchamanta kacharichiy jamun.

13. Runa kacharichisqa kasqanraykutaj, imachus Jesucristonejta jamorqa, chayrayku tukuyninku Señorpa ñawpaqenman kutichisqas kanku; arí, kaypi tukuy runas kacharichisqas kanku, imaraykuchus Cristoj wañuynin kawsarichimuyta ruwan, imachus mana tukukuyniyoj puñuymanta kacharichin, mayqen puñuymantachus, pututu waqachisqa kajtin, tukuy runas rijch'arichisqas kanqanku Diospa atiyinnejta; ñawpajmantaj jamonqanku, juch'uykuna jatunkunawan, juzgana tiyanampa ñawpaqempitaj sayarenqanku, wañuyta wiñay watayninmanta, mayqen wañuychus kay kawsaymanta wañuy, chaymanta kacharichisqas, paskasqastaj kanqanku.

14. Chaymantarí Ajllasqampa juicion paykunaman jamonqa; chaytaj ch'ichi runa ch'ichillampiraj kashajtin kanqa; sumaj runataj sumajta ruwashajtin kanqa; kusikoj runataj kusikuypiraj kashajtin kanqa; mana kusikoj runataj mana kusikuypiraj kanqa.

15. Kunantaj, tukuy mana milagrota ruwaj diosta

yuyajkuna, tapuykichis, ¿Tukuy kaykuna, imamantachus parlani, chaykuna pasankuñachu? ¿Tukukuy jamunñachu? Niykichis, Mana; milagrota ruwaj Diostaj kawsashanraj.

16. ¿Manachu Diospa ruwasqasnin ñawinchispaj sumajkuna? Arí, ¿Pitaj Diospa t'ukuchinapaj ruwasqasninta entiendeyta atinmanri?

17. ¿Pitaj ninman mana milagro kasqanta nisqannejta janaj pacha, kay pachawan ruwasqas kasqankuta, nisqampa atiyinnejtataj kay jallp'amanta runa ruwasqa kasqanta, nisqampa atiyinnejtataj milagros ruwasqas kasqantawan, pitaj chaykunata mana milagrochu ninmanri?

18. ¿Pitaj ninman, Jesucristo jatun milagrosta mana ruwarqachu, nispa? Jiná ashkha jatun milagros ruwasqas karqanku apostolespa makisninkunejta.

19. Milagros ruwasqas kajtenqa, ¿Imarayku Dios manaña milagrota ruwaj Diosman tukunman, mana cambiaj Kaj kaspalla? Mana ni jayk'ajpis cambiasqanta nishaykichis; cambianman chayqa, manaña Dioschu kanman; chaywampis mana Dios kayta saqenchi, milagrota ruwaj Diosqa kallashampuni.

20. Payqa runaspa wawasninku ukhupi manaña milagrota ruwanchu mana creeyman urmasqankurayku, cheqa ñanmanta t'aqakusqankurayku, confianankupaj Diosta mana rejsisqankuraykutaj.

21. Niykichis, pichus Cristopi creen, mana ni imapipis iskay songoyoj kaspera chayqa, imatapis Dios Tatamanta mañakunman, Jesucristoj sutimpi, payman qosqa kanqa; kaytaj tukuytaj, jallp'aj kantusninkama.

22. Kay jinamantataj Jesucristoqa, Diospa Wawan, nerqa quedakojkuna ajllasqasninman, arí, tukuy uyarej runa ukhupi ajllasqasninman nerqa: Riyichis tukuy mundoman, evangeliota willamuychis tukuy runasman;

23. Pichus creej, bautizakojtaj, salvasqa kanqa; mana creejtajrí wañuytaj juchachasqa kanqa;

24. Creejkunataj kay señalesta ruwanqanku — sutiypi supaykunata qharqonqanku; mosoj parlaykunata parlanqanku; makisninkuwan katarista oqharenqanku; venenota ujyaspapis mana wañonqankuchu; onqosqasman makisninkuta churaspapis thañichenqanku.

25. Pichus sutiypi creej, mana imapi iskay songoyoj kaj, payman tukuy nisqasniyta sinchita sayarichisaj, jallp'aj kantusninkama.

26. Kunantaj, ¿Pitaj Señorpa ruwaynimpa contrampi sayayta atinmanri? ¿Pitaj Señorpa kallpayoj atiyinimpa contranman jatarenqa? ¿Pitaj Señorpa ruwayninta neganqari? ¿Pitaj Cristoj wawasninta neganqari? Qhawariychis tukuy Señorpa ruwayninkunata negajkuna, imaraykuchus t'ukunkichis, wañunkichistaj.

27. Chayrayku ama negaychischu, amataj t'ukuychischu, astawanqa Señorpa nisqasninta kasuychis, Dios Tatamanta, Jesuspa sutimpi, tukuy munasqaykichista mañakuychis. Ama iskay sonqo kaychischu, astawanqa creespalla kaychis, unay p'unchaykunapi jinataj qallariychis, tukuy sonqowan Señorman jamuychis, manchachikuspa, kharkatitispataj, paypa ñawpaqempi salvasqa kanaykichispaj ruwaychis.

28. Kasukojchus manachus qhawachikunaykichispaj p'unchayniykichispi yachaysapa kaychis; tukuy ch'ichi kajkunamanta llimphuchakuychis; ama mañakuychischu aychaykichispa munayninta junt'anaykichispaj, astawanqa mana ni mayqen juchaman urmanaykichista mañakuychis cheqa kawsaj Diosta sirvinaykichispaj.

29. Bautizakoj jina kaspera sumajta qhawakuychis mana llimphuchasqa kaspera mana bautizachikunaykichispaj; mana chaypaj kaspataj sumajta qhawakuychis mana Cristoj santa cenanta mikhunaykichispaj; astawanqa tukuy imatapis llimphu kaspera ruwaychis, chaykunata Jesucristoj, kawsaj Diospa Wawampa, sutimpi ruwaychistaj; kayta ruwankichis, tukukuykama sumajta sayankichistaj chayqa, mana jawaman wijch'usqaschu kankichis.

30. Wañusqakunamanta jina parlashaykichis; parlayniyta uyarinaykichista yachani.

31. Mana cabal kasqayrayku ama juchachawaychischu, amataj tatayta juchachaychischu mana cabal kasqanrayku, amataj paymanta ñawpajta escribejkunata juchachaychischu; astawanqa Diosta agradeceychis mana cabal kasqaykuta qhawachisusqaykichismanta, ñoqayku kasqaykumanta astawan yachaysapa kayta amañanaykichispaj.

32. Kunantaj, yachasqaykuman jina, kay escriturata escribiyku, ñoqayku ukhupi allinchasqa egipcio sutichasqa letraswan escribillaykutaj, chaykuna ñoqaykumanta cambiasqa karqanku parlayniykuman jina.

33. Planchasniyku jatuchas kankuman karqa chayqa, hebreopi escribiykuman karqa; chaywampis hebreotapis cambiarqayku; hebreopi escribiykuman karqa chayqa,

escribisqaykupi mana pantayniyoj kaykuman karqa.

34. Señorqa, imatachus escribiyku, chayta yachan, mana ni mayqen waj llajtapis parlayniykuta yachasqantapis yachallantaj; chayrayku kayta tijrasqa kanampaj ñanta wakichin.

35. Kaykunaqa escribisqas kanku, hermanosniyku, pikunachus mana creeyman urmarqanku, paykunaj yawarninmanta p'achasniyku llimphuchasqas kanankupaj.

36. Kaykunataj, hermanosniykupaj munasqaykupis, ari, Cristomanta yachayman mosojyachisqas kanankutapis, tukuy kay jallp'api tiyakoq allin kawsajkunaj Diosmanta mañakusqasninkuman jina kanku.

37. Feninkuman jinataj Señor Jesucristoqa Diosmanta mañakusqasninkunata junt'achichun; Dios Tatataj Israelpa wawasninwan ruwasqa tratonta yuyarichun; Jesucristoj sutimpi fenejta paykunata wiñaypaj wiñaynimpaj bendecillachuntaj. Amen.

MORONIJ LIBRON

1 CAPITULO

Moronij sapitan kasqanmanta willan. Escribin lamanitakuna allin kanankuta munaspa.

1. Kunantaj ñoqa, Moroni, Jaredpa llajtanmanta willaykunata juch'uyyacherqaniña. Manataj astawan escribiyta yuyarqanichu, chaywampis manaraj wañusqachu kani. Manataj lamanitakunaman willanichu kaypi kasqayta mana wañuchinawankupaj.

2. Imaraykuchus paykuna ukhupi sinchita maqanakunku. Chejnisqankuraykutaj wañuchinku sapa nefita kajta, mayqenchus mana negayta munanchu Cristota.

3. Noqataj Moroni, manapuni Cristota negasajchu; chayrayku maymanchus atini, chayman purini mana wañuchinawankupaj.

4. Chayrayku pisitawan escribini, yuyasqaypa contranta. Imaraykuchus ñoqaqa yuyarqani mana astawan escribinayta; chaywampis astawanraj escribini, ichapis lamanitakuna, hermanosniypaj, allin kanman qhepa p'unchaypi Señorpa munayninman jina.

2 CAPITULO

Imaynatachus chunka iskayniyoj ajllasqa nefitas Santo Espirituta jap'icherganku, chayta willan.

1. Kaykunaqa Cristoj nisqasnin kanku, mayqenkunatachus parlarqa yachachisqasninman, ajllasqa chunka iskayniyojkunaman, maypachachus churaykorqa makisninta paykunaj umasninku pataman.

2. Paytaj sutisninkumanta wajyarqa nispa: Tatamanta mañakunkichis ñoqaj sutiypi, allinta mañakuspa; chayta ruwaytawampachataj atiyniyoj kankichis, pimanchus makisniykichista churaykunkichis, payman Santo Espirituta jap'ichinkichis. Noqaj sutiypitaj jap'ichinkichis, imaraykuchus ajinata ruwanku ñoqaj apostolesniy.

3. Cristotaj kaykunata nerqa maypachachus ñawpajta rikhurimorqa. Ashkha runastaj mana chayta uyarergankuchu, chaywampis ajllasqasnin chayta uyarerganku. Pikunamanchus

makisninkuta churaykorqanku, paykunaman Santo Espiritu uraykorqa.

3 CAPITULO

Imaynatachus presbiterosman, yachachejkunamantaj Diospa atiyininta qoy.

1. Imaynatachus ajllasqasnin, mayqenkunachus iglesiapi elderes wajyasqas karqanku, runasta presbiterosman, yachachejkunamantaj tukucherqanku.

2. Tatamanta mañakuytawan, Cristoj sutimpi, paykunaqa makisninkuta paykunaman churaykorqanku, nerqankutaj nispa:

3. Jesucristoj sutimpi kamachiyki presbiteroman tukunaykipaj, (mana chayrí, yachachejman kajtenqa) yachachejman tukunaykipaj, Diosman kutiriyta, Jesucristorayku juchas pampachasqa kanankutawan yachachinaykichispaj, paypa sutimpi feniyoj kasqaykichisrayku tukukuykama. Amen.

4. Kay jinata presbiterosta, yachachejkunatawan kamacherqanku, Diospa runasman qoyninkunaman jina, wajyaykunaman jinataj. Santo Espiritoj atiyinman jinataj paykunata kamacherqanku, mayqen atiychus paykunapi karqa.

4 CAPITULO

Imaynatachus santa cena t'antata bendecinamanta willan.

1. Imaynatachus elderes, mana chayqa presbiteros Cristoj aychanta, yawarnintawan bendecinku, jaywankutaj iglesiaman. Paykunataj bendicerqanku Cristoj kamachisqasninman jina; chayrayku yachayku cheqanta ruwasqankuta. Eldertaj, mana chayqa presbitero chayta bendicerqa.

2. Tukuy iglesiawan qonqorikorqanku, Tatamanta mañakuspa Cristoj sutimpi nispa:

3. O Dios, Wiñay Tata, Jesucristo, Wawaykej, sutimpi mañakuyku kay t'antata bendecinaykita, llimphuchanaykitawan, pikunachus kayta mikhunku, paykunapaj, kayta mikhuspa Wawaykej cuerponta yuyarinankupaj, sonqonkumanta nisuspa, o Dios, Wiñay Tata, Wawaykej sutinta churakuyta munasqankuta, payta wiñaypaj yuyarinankupaj, paypa kamachisqasninta junt'anankupaj,

paypa Espiritun paykunawan kanampaj. Amen.

5 CAPITULO

Imaynatachus santa cena vinota bendecinamanta willan.

1. Imaynatachus vinota bendicinamanta. Paykunataj copata jap'ispa nerqanku:

2. O Dios, Wiñay Tata, Jesucristo, Wawaykej, sutimpi mañakuyku kay vinota bendecinaykita, llimphuchanaykitawan, pikunachus kayta ujjanku, paykunapaj, kayta ruwaspa Wawaykej yawarninta yuyarinankupaj, mayqen yawarchus paykunapaj jich'asqa karqa, sonqonkumanta nisuspa, o Dios, Wiñay Tata, payta wiñaypaj yuyarisqankuta, paypa Espiritun paykunawan kanampaj. Amen.

6 CAPITULO

Imatachus ruwananku tiyan bautizakunankupaj, imaynatajchus runata bautizana tiyan, chaykunamanta willan.

1. Kunantaj bautismomanta parlani. Qhawariychis, elderes, prebiteros, yachachejkunataj bautizasqas karqanku; jina kajtimpis mana bautizasqachu karqanku pikunachus mana rikhuchergankuchu ruwayninku allin kasqanta bautizanankupaj.

2. Mana pitapis saqerqankuchu bautizakojta mana llakisqa sonqoyoj, k'umuykusqa espiritujoj ima kajtin, tukuy imata iglesiaman willaspa tukuy juchasninkumanta cheqamanta Diosman kutirikunankuta.

3. Mana pipis bautizasqachu karqa mana Cristoj sutinta churakuspa, payta sirviyta munaspataj tukukuykama.

4. Bautizakusqankutawan Santo Espiritoj atiyenin paykunaman jamorqa, paykunata llimphucharqataj. Chaypacha Cristoj iglesiampi kaj runaswan yupasqas karqanku. Sutisninkuta escriberqanku paykunata yuyarinankupaj, Diospa palabranwan mikhuchisqas kanankupajtaj, cheqan ñanninta rinankupaj, qhawaspalla kanankupaj Diosmanta mañakuspa, Cristoj ruwasqasnimpi kallpachakuspa, pichus feninkuta Ruwaj, Tukuchajtaj.

5. Iglesiapi kajkunataj sapa kuti tantakorqanku, ayunanankupaj, Diosmanta mañakunankupaj, ujkuna wajkunawan parlanakunankupajtaj allin kanankupaj.

6. Paykunataj sapa kuti tantakorqanku t'antata, vinotawan jap'inankupaj, Jesucristota yuyarikuspa.

7. Paykunataj allinta qhawarqanku mana paykuna ukhupi juchallikunankupaj. Pichus juchallikorqa, kinsa iglesiapi kaj runasqa elderespa ñawpaqenkupi chayta willajtinkoqa, manachus juchayojqa Diosman kutirikorqachu chayqa, paypa sutin chinkachisqa karqa, manataj Cristoj llajtanwan yupasqachu karqa.

8. Paykunachus Diosman kutirikorqanku juchasninkuta pampachananta munaspa mana llullakuspa chayqa, paykunaj juchasninku pampachasqas karqanku.

9. Iglesiatataj pusarqanku Espiritoj nisqanman jina, Santo Espiritoj atiyinman jinataj; imaraykuchus imatachus Santo Espiritu ruwanankuta munarqa, yachachinanku kajtimpis, k'aminanku kajtimpis, Diosmanta mañakunanku kajtimpis, Diosta tapunanku kajtimpis, takinanku kajtimpis, ajinata ruwarqanku.

7 CAPITULO

Imatachus Mormon yachacherqa femanta, suyaymanta, khuyaymantawan, chayta willan Moroni.

1. Kunantaj ñoqa, Moroni, wakin tatay, Mormompa, nisqasninta escribini, mayqenkunatachus pay parlarqa femanta, suyaymanta, khuyaymantawan. Imaraykuchus ajinata runasman parlarqa, sinagogapi yachachispa, mayqen sinagogatachus sayaricherqanku yupaychanankupaj.

2. Kunantaj ñoqa, Mormon, parlaykichis munasqa hermanosníy. Dios Tataj gracionrayku, Señorinchis Jesucristoj gracionrayku, llimphuchasqa munayninrayku, ñoqaman qosqa wajyawasqanraykutaj qankunaman parlanaypaj saquesqa kani.

3. Chayrayku qankunaman parlaykichisman, qankuna iglesiapi kajkuna, sonqo samakuyniyoj Jesucristota qhatejkuna, pikunachus ña suyakuyta jap'inkichis, mayqennejtachus Señorpa samarikuyninman yaykuyta atiwaychis, kunanmantapacha paywan kuska janaj pachapi samarikuaykichiskama.

4. Kunantaj hermanosníy, kaykunata niykichis runaspa wawsninkuwan sonqo tiyaywan purisqaykichisrayku.

5. Imaraykuchus ñoqaqa yuyarini Diospa nisqanta, mayqen chus nin ruwasqasninkurayku paykunata rejsinkichis.

Allin ruwasqasniyoj kanku chayqa, paykunaqa allin sonqoyojo kanku.

6. Imaraykuchus Dios nerqa: Sajra sonqoyojo runaqa mana allintachu ruwanman. Imaraykuchus qoyninta jaywanman, chayrí Diosmanta mañakunman mana cheqa sonqoyojo kaspachayqa, llanqhalla chayta ruwan.

7. Chayqa mana allin ruway jinachu paypaj yupasqa.

8. Qhawaychis, sajra sonqoyojo runaqa qoyninta qonman chayqa, mana munaspa chayta ruwan. Chayrayku manapis qoyninta qonmanchu karqa, ajinata paypaj yupasqa. Chayrayku payqa sajrapaj qhawasqa Diospa ñawpaqempi.

9. Jinallataj runaman sajrapaj yupasqa, Diosmanta mañakojtin mana cheqa sonqoyojo kaspachayqa. Ari, mana imatapis payman qosqachu, Dios chay laya runata mana jap'isqanrayku.

10. Chayrayku sajra sonqoyojo runaqa manapuni allinta ruwayta atinchu; nitaj allin qoyninta qonqachu.

11. Qhawariychis, k'allku pujoyqa mana misk'i yakuta qoyta atinchu; manataj allin pujoyqa k'allku yakuta qoyta atinchu. Kikillantaj supaypa kamachin mana Cristota qhatinmanchu; Cristotachus qhatinman chayqa, manapuni supaypa kamachin kanmanchu.

12. Chayrayku tukuy allin cosaspis Diosmanta rikhurimunku; tukuy sajra cosastaj supaymanta rikhurimunku. Imaraykuchus supayqa Diospaj enemigon, paytaj Diospa contranta maqanakuspalla, runasta wajyan juchaman urmachinampaj, munallantaj runas wiñaypaj sajrata ruwanankuta.

13. Chaywampis imachus Diosmanta, chayqa wajyan, munantaj allinta ruwananta. Chayrayku imachus wajyan, munantaj allinta ruwananta, Diosta munakunanta, payta sirvinantataj, chayqa Diosmanta jamun.

14. Cuidakuychis, munasqa hermanosniy, sajrakuna Diosmanta rikhurimusqanta ama yuyaychischu; amataj yuyaychischu Diosmanta jamusqa allinkuna supaymanta rikhurimusqankuta.

15. Imaraykuchus, hermanosniy, qankuna juzgayta atinkichis, sumaj kajkunata rejsinaykichispaj sajra kajkunamanta. Imaynatachus k'anchayniyojo p'unchayqa laqha tutamanta uj jina, kikillantaj qankuna cabalta yachawajchis allin kajkuna sajra kajkunamanta waj jina kasqanta, chayrayku imaynatachus juzganaykichis tiyan, chay ancha sut'i.

16. Imaraykuchus Cristoj Espiritun tukuy runasman qosqa, allin kajkunata rejsinampaj sajra kajkunamanta. Chayrayku rikuchiychichis imaynatachus juzganaykichista; imaraykuchus tukuy imachus allinta ruwayta wajyan, Cristopi creeyta munachintaj, chayta Cristoj atiynin, qoynintaj kachamunku; chayrayku qankuna cabalta yachayta atinkichis Diosmanta kasqanta.

17. Chaywampis, imachus runasta sajrata ruwayta munachin, mana Cristopi creeyta munachintaj, payta negaytataj, mana Diosta sirviytataj, chayta cabalta yachayta atinkichis supaymanta kasqanta. Imaraykuchus kay jinata supayqa llank'an, imaraykuchus mana uj runatapis sumajta ruwayta munachinchu; manataj angelesnimpis; nitaj payman presochakojkunapis.

18. Kunantaj, hermanosnáy, ña rejsispaña chay k'anchayta, mayqennejtachus juzgawajchis, mayqenchus Cristoj k'anchaynin, ama pantaspa juzgaychischu; imaraykuchus chay kikin juzgayniykichiswan juzgasqas kankichis.

19. Chayrayku, hermanosnáy, tukuy sonqowan mañakuykichis, allinta mask'anaykichista Cristoj k'anchaynimpis allin kajkunata sajra kajkunamanta rejsinaykichispaj. Qankunachus sapa allin kajta jap'inkichis, chayta mana juchachaspa chayqa, qankuna Cristoj wawasnin kankichis.

20. Kunantaj, hermanosnáy, ¿Imaynatataj sapa allin kajkunata jap'iyta atiwaychisri?

21. Kunantaj femanta parlani, imamantachus parlanayta nerqaniña. Willasqaykichistaj imaynamanta sapa allin kajta jap'iyta atinkichis.

22. Imaraykuchus Dios tukuy imata yachaspa, wiñaymanta wiñaypaj wiñayninkama kasqanrayku, payqa kacharqa angelesta runaspa wawasnikuman yachachejta, Cristoj jamuyninta sut'inchajtataj. Cristopitaj tukuy allin kaj jamun.

23. Diospis profetasninman, kikin siminwan, willarqa Cristoj jamunanmanta.

24. Qhawariychistaj, imaymana ruwaykunapi runaspa wawasnikuman kaykunata willarqa, mayqenkunachus allin karqanku. Tukuy allin cosastaj Cristomanta rikhurimunku; mana jina kajtenqa runasqa urmasqas kankuman karqa, manataj ima allin kajpis paykunaman chayanmanchu karqa.

25. Chayrayku, angeles yachachisqanrayku, sapa Diospa

siminmanta parlasqanraykutaj, runasqa feninkuta churayta qallarérqanku Cristopi. Jinataj fenejta, tukuy allin kajta jap'érqanku; jinataj karqa Cristoj jamusqankama.

26. Jamusqanmantapis runas salvasqas karqanku sutimpi feniyoj kasqankurayku; ferayku Diospa wawasninman tukorqanku. Cristoj cheqapuni kawsasqanman jinataj kaykunata tataninchisman parlarqa nispa: Ima allin kajtachus Tatamanta mañakunkichis ñoqaj sutiypi, feniyoj chayta jap'inaykichista creespa, qankunapaj ruwasqa kanqa.

27. Chayrayku munasqa hermanosniy, ¿Milagros tukukunkuchu Cristo janaj pachaman wicharisqanrayku, Diospa paña makinnejpi tiyasqanraykutaj, Tatamanta mañakunampaj khuyay atiyinkunata, mayqenkunachus kapun runaspa wawasninkupaj?

28. Imaraykuchus tukuy leyta junt'an, tukuy paypi feniyojkunata jap'intaj. Pikunachus paypi feniyoj kanku, paykuna chimpanqanku tukuy allin kajkunaman; chayrayku runaspa wawasninkupaj kawsayninkumanta allinyachin; wiñaypaj janaj pachapi tiyakuntaj.

29. Munasqa hermanosniy, kayta ruwasqanrayku ¿Milagros tukukunkuchu? Uyariychis, qankunaman niykichis, Mana; manataj angeles tukukunchu runaspa wawasninkuman yachachiyta.

30. Imaraykuchus payta sirvinku, kamachisqanman jina yachachinankupaj, rikuchikuspa pikunawanchus allin feniyoj kanku, pikunawanchus mana iskayrayankuchu Diospa tukuy laya imasnimpipis.

31. Wajyasqataj kanku runasta Diosman kutiriyta willanankupaj, Tataj tratochasqanta ruwanankupaj, junt'anankupajtaj, mayqen tratotachus runaspa wawasninkuwan ruwarqa, runaspa wawasninku ukhupi ñanta wakichinankupaj, Cristoj nisqanta willanankupaj Señorpa ajllasqasninman, paymanta testimoniota willanankupajtaj.

32. Jinaspataj, Señor Dios ñanta wakichin runaspa puchun Cristopi feniyoj kanankupaj, Santo Espiritu paykunaj sonqosninkupi lugarniyoj kanampaj, atiyinman jina. Chayman jinataj Tataqa runaspa wawasninkuwan tratochasqanta junt'an.

33. Cristotaj nin: Ñoqapi feniyoj kankichis chayqa, atiyniyoj kankichis ruwanaykichispaj imatachus kamachiyman, chayta.

34. Nillantaj: Tukuy kay pachaj kantusnin Diosman kutiriychis, ñoqaman jamuychistaj, bautizakuychistaj ñoqaj

sutiypi, ñoqapi feniyoj kaychistaj, salvasqa kanaykichispaj.

35. Kunantaj munasqa hermanosníy, cheqachus kanman imatachus nerqaykichis, qhepa p'unchaypi, atiywan, jatun k'anchaywan ima Diosqa qhawachisonqaykichis kaykuna cheqa kasqankuta, cheqachus kanman chayqa, ¿Milagro p'unchay tukukunñachu?

36. Mana chayqa, ¿Manañachu angeles runaswan rikuchikunku? Mana chayqa, ¿Santo Espiritoj atiynta paykunamanta jark'anchu? Mana chayqa, ¿Chayta ruwanqachu pay tiempo kashajtinraj, kay pacha sayashajtinraj, uj runallapis salvanapaj jallp'a patapi kawsashajtinrajtaj?

37. Niykichis, mana; imaraykuchus ferayku milagros ruwasqas kanku; feraykutaj angeles runaswan rikuchikunku runasta yachachinankupaj; chayrayku kaykunaqa tukukunkuña chayqa, ay runaspa wawasnkumanta, imaraykuchus chay jina mana creesqankurayku, tukuy imataj llanqhalla.

38. Imaraykuchus Cristoj nisqanman jina mana pipis salvakuyta atinmanchu, mana sutimpi feniyoj kaspá. Kaykuna tukukunkuña chayqa, fepis tukukullantaj; runataj millay kawsayniyoj, imaraykuchus paykuna manapis kacharichiy ruwana ruwasqachu kanman jina kanku.

39. Chaywampis munasqa hermanosníy, aswan allin ruwanaykichista yuyani, llamp'u sonqoyoj kasqaykichisrayku ñoqa yuyani Cristopi feniyoj kasqaykichista; imaraykuchus mana paypi feniyoj kankichis chayqa, mana paypa iglesiampi runaswan yupasqas jinapajchu kankichis.

40. Ujtawan munasqa hermanosníy, suyaymanta parlaykichisman. ¿Imaynamanta feniyoj kawajchis mana suyayniyoj kaspá?

41. ¿Imataj suyankichisri? Niykichis, suyayniyoj kankichis Cristoj allinyachisqannejta, paypa kawsarichiynin atiynejtataj, wiñay kawsayman oqharisqas kanaykichispaj, kaytaj paypi feniychisrayku, qosaj nispa nisqanman jina.

42. Chayrayku runachus feniyoj chayqa, suyayniyoj kanan tiyan; imaraykuchus mana fe kanmanchu chayqa, manallataj suya kanmanchu.

43. Watejmanta niykichis mana feniyoj, mana suyayniyojtaj kayta atinchu, mana llamp'u sonqoyoj kaspá, manataj k'umuykusqa sonqoyoj kaspá chayqa.

44. Jina kajtenqa, qhasi feniyoj, suyayniyojtaj kanman, imaraykuchus Dios mana imatapis jap'inchu, mana llamp'u

sonqoyoj kajtin, k'umuykusqa sonqoyojtaj. Jinataj runachus llamp'u sonqoyoj, k'umuykusqa sonqoyojtaj, willantaj Jesus, Cristo kasqanta Santo Espiritoj atiyinnejeta chayqa, munakuyniyoj kanan tiyan; imaraykuchus mana munakuyniyoj kanman chayqa, mana ni ima kanmanchu pay; chayrayku munakuyniyoj kanan tiyan.

45. Munakuytaj unayta muchun, k'achataj, manataj envidiayojchu; munakoyqa mana qhawarakunchu, manataj payllapajchu imatapis mask'an, manataj qhasimanta phiñakunchu; munakoyqa mana ima sajratapis yuyanchu; manataj kusikunchu llulla kajmanta, astawanqa cheqa kajmanta kusikun. Tukuy imata muchun, tukuy imata creen, tukuy imata suyan, tukuy imapitaj sinchita sayan.

46. Chayrayku munasqa hermanosniy, manachus munakuyniyoj kankichis chayqa, mana ni ima kankichis, imaraykuchus munakoyqa mana jayk'ajpis tukukunchu. Chayrayku munakuyta jap'ikuychis. Munakuy tukuy imamanta aswan allin, imaraykuchus tukuy ima urmanan tiyan —

47. Munakoyqa, Cristoj allin munakuynin, wiñaypaj wiñayninkama sayan; pichus qhepa p'unchaypi munakuyniyoj tarisqa, payta allin renqa.

48. Chayrayku, munasqa hermanosniy, Tatamanta mañakuychis tukuy sonqo kallpawan, kay munakuywan junt'asqas kanaykichispaj, mayqen munakuytachus payqa Wawan, Jesucristota, cheqanta qhatejkunaman qon; Diospa wawasninman tukunaykichispaj; rikhurimushajtin pay jina kananchispaj; kay suyakuyniyoj kananchispaj; llimphuchasqa kananchispajtaj paypa llimphu kasqanman jina. Amen.

8 CAPITULO

Mormon cartata escribin Moroniman. Juch'uy wawas mana juchayojchu kanku, manataj bautizakunankuchu tiyan.

1. Tatay, Mormompa, cartan, mayqen cartatachus ñoqa, Moroniman, escribimuarqa. Kamachisqa kasqaytawan yachachinaypaj, kayta escribimuarqa nispa:

2. Munasqa waway, Moroni, anchata kusikuni Señorniyki Jesucristo yuyarisusqanmanta, qanta kamachisusqanmanta paypa yachachiyninkunata yachachinaykipaj, paypa llimphu ruwayninta ruwanaykipaj.

3. Qampaj Diosmanta mañapuni, Diosmanta mañakuni paypa llimphu Wawan, Jesucristoj, sutimpi qanta

waqaychasunanta tukukuykama paypa sutimpi fenyikirayku, wiñay graciannejta, k'acha kasqannejtataj.

4. Kunantaj wawáy, parlasqayki imamantachus anchata phutikuni, chaymanta. Imaraykuchus anchata phutikuni qankuna ukhupi phiñanakuykuna rikhurisqanmanta.

5. Cheqa kajkunata yachajtiypis, qankuna ukhupi churanakunkichis juch'uy wawas bautizakunankumanta.

6. Kunantaj wawáy, ñoqa munani sinchita llank'anaykita kay millay pantay qankunamanta qhechusqa kanampaj; chayrayku kay cartata escribini.

7. Churanakusqaykichista yachaytawampacha, ñoqaqa kaymanta Señorta taporqani. Señortaj kutichiarqa Santo Espiritoj atiyinnejta nispa:

8. Uyariy Cristoj nisqasninta, qampa Kacharichejniyki, Señorniyki, Diosniykitaj. Uyariy, kay pachaman jamorqani juchasapa runasta Diosman kutirichej, mana allin ruwajkunatachu. Onqosqakunalla jampinata necesitakunku manataj sano runasqa; chayrayku juch'uy wawasqa llimphus kanku, mana juchallikuyta atisqankurayku. Ñoqarayku Adampa maldicionnin paykunamanta qhechusqa, mana paykunata atipanampaj; ñoqaraykutaj circuncicion ruwana ley tukuchisqa.

9. Kay jinata Santo Espiritu willawarqa Diospa nisqanta; chayrayku munasqa wawáy, ñoqa yachani Diosmanta burlakuy kasqanta juch'uy wawasta bautizanaykichispaj.

10. Niyki, kayta yachachinki — pikunachus juchallikuyta atinku, yachaspa imatachus ruwasqankuta, paykunalla Diosman kutirikunanku tiyan, bautizakunankutaj tiyan. Arí, Tatasman yachachiy Diosman kutirinankuta, bautizakunankuta, juch'uy wawasninku jina k'umuykunankuta, juch'uy wawasninkuwantaj salvakonqanku.

11. Juch'uy wawasninkutaj mana Diosman kutirikuyta necesitankuchu, manataj bautizakunankuchu tiyan. Imaraykuchus bautizakuy Diosman kutirikunapaj, kamachisqasninta junt'anapaj, juchas pampachasqas kanankupaj.

12. Chaywampis juch'uy wawasqa Cristopi kawsanku, kay pacha ruwakusqanmantapacha. Mana jina kajtenqa, Diosqa astawan ujkunata munakun wajkunataj mana, Diostaj waj jinaman kutin. Diosqa wakin runasta aswan allinta rikun uj runasmanta. Imaraykuchus ¿Mayk'a wawas wañunkuña manaraj bautizakuspa?

13. Juch'uy wawaschus mana salvakunkumanchu karqa mana bautizakuspa chayqa, paykuna mana tukukuyniyoj ukhu pachaman ripunanku kanman karqa.

14. Uyariychis, imaraykuchus ñoqa niykichis, pichus yuyan juch'uy wawas bautizakunanku kasqanta, payqa k'allku kajniyoj, juchawan presochasqataj, imaraykuchus payqa mana feniyojchu, nitaj suyayniyojchu, nitaj munakuyniyojchu. Chayrayku kayta yuyaspa wañun chayqa, payqa ukhu pachaman ripunan tiyan.

15. Imaraykuchus ancha jatun juha kayta yuyay, Dios salvan uj wawata bautizakusqanrayku, ujnin kajtaj tukuchisqa kanan tiyan mana bautizakusqanrayku.

16. Ay pikunamantachus Diospa ñanninta kay jinata uj jinayachinku, imaraykuchus paykuna tukuchisqa kanqanku mana Diosman kutirispá. Uyarichis, mana manchachikuspa parlani, Diospa atiyniyoj kasqayrayku. Manataj manchachikunichu imatachus runas ruwankuman; imaraykuchus cabal munakoyqa tukuy manchachikuykunasta jark'an.

17. Munakuywan junt'asqa kani, wiñay munakuywampis; chayrayku tukuy wawasqa kikimpura kanku ñoqapaj; chayrayku juch'uy wawasta munakuni cabal munakuywan. Paykunataj kikillan kanku, salvacionta jap'ejkuna.

18. Ñoqa yachani Dios tukuy runasta kikinta munakusqanta, manataj waj jinaman kutiyta atisqanta; astawanqa payqa wiñaypaj wiñayninkama kikillan kashan.

19. Juch'uy wawasqa mana Diosman kutirikuyta atinkuchu; chayrayku ancha sajra kanman paykunamanta jark'ay Diospa llimphu khuyayninta, imaraykuchus paypi kawsanku khuyayninrayku.

20. Pitajchus nin juch'uy wawas bautizakunanku kasqanta, payqa negan Cristoj khuyayninkunata. Cristoj allinyachisqanta, kacharichiy atiyntawan negallantaj.

21. Ay paykunamanta, imaraykuchus wañoj jina kanku, ukhu pachaman rej jina kanku, wiñaypaj muchoj jinataj kanku. Mana manchachikuspa parlani; Dios kamachiwarqa. Kaykuna nisqasniyta uyariychis, kasuychistaj; mana chayqa, kaykunaqa qampa contraykita sayarenqanku Cristoj juzgana tiyanampa ñawpaqempi.

22. Tukuy juch'uy wawasqa Cristopi kawsanku, mana leyniyoj kajkunapis. Imaraykuchus kacharichiy ateyqa chayamun mana leyniyojkunaman; chayrayku pichus mana

juchachasqachu, manataj juchachayniyojchu, payqa mana Diosman kutirikuyta atinchu; paypajtaj bautismo qhasilla.

23. Astawanqa Diospa ñawpaqempi burla, Cristoj khuyayninta, paypa Santo Espirituntawan negan, wañusqa ruwaykunapi feniyoj kaspá.

24. Uyariy wawáy, mana kay jina kananchu tiyan; juchachasqa kajkunapaj, p'akisqa leyqa maldicionnin urapi kajkunapajwan Diosman kutiriy.

25. Diosman kutirikuypa ñawpaj kaj poqoynintaj bautismo; bautismotaj jamun fenejta Diospa kamachisqasninta junt'anapaj; kamachisqasta junt'aynejtataj juchata pampachay jamun.

26. Juchata pampachaytaj llamp'u sonqoyoj kayta, k'umuykusqa sonqoyoj kaytawan apamun. Llamp'u sonqoyoj kayrayku, k'umuykusqa sonqoyoj kayraykutaj Santo Espiritoj visitaynin jamun, mayqen Sonqochaj junt'achin suyaywan, cabal munakuywantaj, mayqen munakuy waqaychakun Diosmanta mañakuynejtá, tukukuy jamunankama, tukuy allin kawsajkuna Dioswan tiyakunankukama.

27. Wawáy, mana usqhayta lamanitakunaj contranman llojsimuspaqa ujtawan escribimusqayki. Qhawariy, kay llajtaj, nefitakunaj, orgullojoj sonqonqa tukuchiya paykunaman apamun mana Diosman kutirikunkuchu, chayqa.

28. Paykunapaj Diosmanta mañapuy wawáy, Diosman kutirikuy paykunaman jamunampaj. Noqataj manchachikuni, ichapis Espiritu manaña paykunawan churanakusqanta. Kay jallp'api paykuna munanku tukuy Diosmanta jamoj atiyta, pusaytawan tukuchiya; paykunataj Santo Espirituta negashanku.

29. Wawáy, chay jina jatun yachaykunata negasqankutawan, pisimantawan wañupunanku tiyan, profetaspa sut'inchasqasninku junt'akunankupaj, Salvadorninchispa willasqasnimpis.

30. Kacharparyiki wawáy, watejmanta escribisunaykama, mana chayqa qanwan tinkunaykama. Amen.

9 CAPITULO

Mormompa iskay kaj cartan Moroni, wawanman.

Lamanitakunaj, nefitakunajwan millay ruwasqasninku. Uj tataj qhepa kaj, munakuyniyoj kamachiynin.

1. Munasqa wawáy, watejmanta escribimuyki yachanaykipaj

kawsasqaytaraj. Chaywampis escribini phutikuymanta.

2. Imaraykuchus lamanitakunawan atipachikorqayku millay maqanakupi. Arcanteotataj wañucherqanku espadawan, Luramtapis, Emrontapis; arí, ashkha allin runasniykuta wañucherqanku.

3. Kunantaj wawáy, manchachikuni lamanitakuna kay runasta wañuchinankumanta, mana Diosman kutirikusqankurayku. Satanastaj ujmanda ujta phiñanachin.

4. Ñoqataj paykunaman parlaspalla kani; Diospa palabrantak'amispalla willajtiytaj, paykuna kharkatitinku, ñoqapaj phiñakunkutaj; mana k'amispa parlajtiyrí, paykuna sonqosninkuta rumiyachinku. Chayrayku manchachikuni Diospa Espiritun manaña paykunawan churanakusqanta.

5. Imaraykuchus, anchata phiñayasqankurayku, ñoqa yuyani manaña wañuyanta manchachikusqankuta; paykunapurapitaj munakuyninkuta chinkacherqanku; astawanraj yawarta jich'ayta, aynipi kutichiytawampuni mask'anku.

6. Kunantaj munasqa wawáy, rumi sonqoyoj kajtinkupis, sinchita llank'asunchis, imaraykuchus manañachus llank'asunmanchu chayqa, juchachasqa kasunman. Llank'ayninchis kan kay t'urumanta cuerpoyoj kajtinchis allin ruwaypa enemigonta atipananchispaj, Diospa reinompi samarinanchispajtaj.

7. Kunantaj escribini kay llajtaj muchusqasninmanta. Amorompa willasqanman jina, yachani lamanitas Sherriza torremanta runasta presochasqankuta; paykuna kanku qharis, warmis, wawaswan.

8. Chay warmispa qosasninkuta, wawaspa tatasninkutawan wañucherqanku. Warmisman mikhuchinku qosasninkoj aychankuta, wawasman mikhuchillankutaj tatasninkoj aychankuta; manataj pisi yakullatapis jaywankuchu.

9. Kay lamanitakunaj ruwasqan ancha millay kajtimpis, Moriantum llajtapi runasninchis aswan millay ruwajkuna kanku. Paykuna ashkha lamanitakunaj warmi wawasninkuta presochaytawan, paykunamanta qhechunku imatachus tukuyanta astawan allin, astawan munasqa, paykunaqa warmi wawasninkuta qhenchachachinku.

10. Chayta ruwaytawan chay warmi wawasta millaymanta wañuchinku, cuerposninkuta ñak'arichispa wañuchinankukama. Wañuchiytawantaj aychankuta mikhunku sajra animales jina, rumi sonqoyoj kasqankurayku.

Chaykunata ruwanku kallpayoj kasqankuta qhawachinankupaj.

11. O munasqa wawáy, imaynata atinkuman kay jina runas, animal jina kajkuna —

12. (Pisi watallaraj, paykuna allin, k'acha runas karqanku)

13. Jinapis wawáy, imaynataj atinku kay jina runas, millay ruwaypi kusikojkuna —

14. ¿Imaynata suyasanman Dios makinta mana oqharinanta juchachanawanchispaj?

15. Sonqoy waqan: ¡Ay kay llajtamanta. Juzgaypi jamullay, o Dios, juchasninkuta, sajra ruwasqankuta, millay ruwasqankutawan ñawpaqeykimanta pakay!

16. Watejmanta wawáy ashkha viudas, warmi wawasninkuwan Sherrizapiraj kanku. Imatachus lamanitas mana chaymanta aparqankuchu, chayta Zenefij soldadosnin apakorqanku. Chayrayku viudasqa, warmi wawasninkuwan puriykachanku mikhunata mask'aspa; ashkha abuelasña warmiñtaj ñannejpi urmanku, wañupunkutaj.

17. Noqawan maqanakoj runastaj manaña kallpayojchu kanku; lamanita maqanakoj runastaj Sherrizaman rinapi khuskampi kanku. Mayqenkunachus Aarompa maqanakoj runasman ayqerqanku, paykunata millayta ñak'aricherqanku.

18. ¡O llajtaypa sajra ruwasqan! Paykuna mana leyniyojchu kanku, manataj khuyayniyojchu. Noqataj runalla kani, runa kallpayojlla kani, manañataj kamachisqasniyta junt'achiyta atinichu.

19. Kallpayojtaj kanku sajra ruwayninkupi; kikillantaj animal jina kanku mana pitapis saquespa, ni machutapis, ni joventapis; tukuy imapi kusikunku mana allin kajkunapi. Warmisninchispa, wawasninchispawan jallp'a patantimpi muchusqankutaj tukuy imamanta aswan jatun; arí, simi mana willayta atinmanchu, manataj escribiy atikunmanchu.

20. Kunantaj wawáy, manaña kay millay ruwasqasmanta willanichu. Qanqa yachankiña kay llajtaj juchallikusqanta; yachanki mana yachachiyniyojchu kasqankuta, mana sonqoyojña kasqankutawan; lamanitakunaj juchallikusqanmanta nisqaqa, astawanraj juchallikunku.

21. Wawáy, manaña paykunapaj Diosmanta mañapunichu mana jasut'inawampaj.

22. Chaywampis wawáy, qampaj Diosmanta mañapuni, Cristopi feniyoj kani salvakunaykipaj. Diosmanta mañakuni qampa kawsayniykita waqaychanampaj kay runas Diosman

kutirikojta qhawanaykipaj, mana chayqa kay runas tukuchisqas kajta qhawanaykipaj. Imaraykuchus ñoqa yachani tukuchisqa kanankuta mana Diosman kutirikunkuchu chayqa.

23. Tukuchisqa kajtinkoqa, Jareditakuna jina tukuchisqa kanqanku, sonqonkoj munasqanrayku, yawarta, aynipi kutichiytawan mask'aspa.

24. Tukuchisqa kanku chayqa, yachanchis ashkha hermanosninchis lamanitakunaman ripusqankuta, ashkharaj paykunaman ripunankutawan; chayrayku qanchus kawsanki, ñoqataj wañusaj mana qanta rikususpa chayqa, uj chhikallatapis escribiy. Chaywampis ñoqa yuyani pisimantawan rikunakunanchista; santa escriturasta qanman qosunayrayku.

25. Wawáy, Cristopi fenijoy kay; amataj escribisqasniy phutichisuchunchu, wañuchisunankama; astawanqa Cristo oqharisuchun, paypa ñak'arisqan, wañusqan, tatasninchiswan rikuchikusqan, khuyasqan, unayta muchuynijoy kasqan, paypa k'anchaynin, wiñay kawsayta suyakuywan qampa yuyayniykipi wiñaypaj quedakuchunku.

26. Dios Tataj gracion, pejpa trononchus janaj pachapi, Señorinchistaj, Jesucristo, pichus atiynimpa paña makimpi tiyakun, tukuy ima paypa munaynimpi kanankama, qanwan kachunku, wiñaypajtaj qampi tiyachunku. Amen.

10 CAPITULO

Moroni kacharparikun lamanitakunamanta. Imatachus runa ruwanan tiyan yachanampaj Mormompa Libron cheqachus manachus kasqanta. Moroni llajtampa ruwasqasninmanta escribisqata wisq'an.

1. Kunantaj ñoqa, Moroni, escribini imatachus allinta rijch'awan; escribinitaj hermanosniyman, lamanitasman. Yachanankuta munayman tawa pachaj iskay chunkayoj wataña pasasqanta Cristoj jamunan señalmanta.

2. Uj, iskay palabrata kamachiy jina qankunaman parlaytawan, kay escribisqasta wisq'asaj.

3. Uyariychis, maypachachus kaykunata leenkichis, Dios leenaykichista munajtenqa, chaypacha willaykichis yuyarinaykichista imaynatachus Señor runaspa wawasninkuta khuyasqanta, Adanta ruwasqanmantapacha, kaykunata jap'inaykichiskama; willaykichistaj kaykunamanta sonqoykichispi t'ukunaykichista.

4. Kaykunata jap'isqaykichistawan, ñoqa niykichisman Dios,

Wiñay Tatamanta mañakunaykichista Cristoj sutimpi, kaykuna cheqachus manachus kasqankuta yachanaykichispaj.

Qankunachus cheqa sonqoyoj kankichis, mañakunkichistaj yachayta munaspa, Cristopi fenijoj kaspataj chayqa, pay cheqa kasqankuta willasonqachis Santo Espiritoj atiyinnejta.

5. Santo Espiritoj atiyinnejtataj tukuy ima cheqachus kasqanta yachawajchis.

6. Imapis allin kanman, chayqa kallantaj justo, cheqataj; chayrayku imapis allin mana Cristota neganchu, astawanqa willan Cristo kawsasqanta.

7. Qankunataj Cristoj kawsasqanta yachayta atiwajchis Santo Espiritoj atiyinnejta; chayrayku willaykichis mana Diospa atiynejtata neganaykichista. Imaraykuchus payqa atiynejtata llank'an, runaspa wawasninkoj feninkuman jina. Kikillanta ruwan kunan p'unchaypi, q'ayapi, wiñaypaj wiñayninkama.

8. Watejmanta willaykichis, hermanosníy, ama Diospa qoyninkunata neganaykichista, ashkha kasqankurayku; kikin Diosmanta rikhurimunkutaj. Ashkha ruwaykunapi kay qoyninkunata jaywan; jina kajtimpis kikin Diosllapuni tukuy imapi ruwan; tukuyinkutaj qosqa kanku Diospa Espiritun runasman rikhurimusqannejta, runasta yanapanampaj.

9. Qhawariychis, Diospa Espiritunnejta ujman qosqa yachachinampaj yachayniyoj palabrata.

10. Ujmantaj kikin Espirituwan yachachinampaj yachaysapa palabrata.

11. Wajmantaj jatun fe qosqa; wajmantaj kikin Espirituwan onqosqasta thañichina atiyta;

12. Ujnin kajman jatuchas milagrosta ruwanampaj;

13. Wajmantaj tukuy imamanta sut'inchanampaj;

14. Ujnin kajman angelesta, yachachina espiritustawan rikunampaj;

15. Wajmantaj tukuy imaymana parlaykunapi parlanampaj;

16. Ujnin kajman waj parlaykunasta sut'inchanampaj, ashkha parlaykunastapis;

17. Tukuy kay qosqasnin chayamunku Cristoj Espiritunnejta; tukuy runamantaj ashkhapi chayamunku munayninman jina.

18. Willaykichismantaj munasqa hermanosníy, yuyarinaykichista sapa allin qoyqa Cristomanta jamusqanta.

19. Niykichistaj, munasqa hermanosníy, yuyarinaykichista kikin kasqanta qayna p'unchaypi, kunan p'unchaypi, q'aya

p'unchaypitaj. Yuyarinaykichista munani, tukuy kay qoyninkuna, mayqenkunamantachus parlaniña, chaykuna espiritumanta kanku, chaykunataj mana jayk'ajpis, kay pacha sayashajtin tukuchisqachu kanqanku. Tukuchisqa kanqanku runaspa wawasninku mana creesqankuraykulla.

20. Chayrayku fe kanan tiyan; fetaj kan chayqa, suyay kanan tiyan; suyaytaj kan chayqa, munakuy kanan tiyallantaj.

21. Mana munakuyniyoj kawajchis chayqa, manapuni Diospa reinompi salvakuyta atiwajchischu; chayri mana salvakuyta atiwajchischu mana feniyoj kaspapa, mana suyayniyoj kaspataj.

22. Mana suyayniyojtaj kaspapa, phutiyniyojpuni kankichis; phutiytaj jamun juchallikuyrayku.

23. Cheqamanta Cristoqa tatasninchisman nerqa: Qankunachus feniyoj kankichis chayqa, tukuy ñoqapaj ruwaykunata ruwayta atinkichis.

24. Kunantaj tukuy kay pachaj kantusninman parlani — Diospa atiyin, qoyninkunawan mana tarisqa qankuna ukhupi p'unchay chayamojtin, chay kanqa mana creeyrayku.

25. Ay runaspa wawasninkumanta ajina kanman chayqa; imaraykuchus mana pipis qankuna ukhupi allinkunata ruwanqachu, mana ujllapis. Ujllapis qankuna ukhupi allinkunata ruwanman chayqa, payqa chayta ruwanqa Diospa atiyinrayku, qoyninraykutaj.

26. Ay pikunachus kaykunata jark'anku, wañunkutaj, imaraykuchus paykuna juchasninkupi wañunku, manataj salvakuyta atinkuchu Diospa reinompi. Noqataj kaykunata parlani Cristoj nisqanman jina; manataj llullakunichu.

27. Willaykichis kaykunata yuyarinaykichista; imaraykuchus p'unchayqa usqhayta jamun, mayqempichus yachankichis mana llullakusqayta, imaraykuchus rikuwankichis Diospa ñawpaqempi. Señor Diostaj nisonqachis: ¿Manachu palabrasniyta willarqaykichis, mayqenkunatachus kay runa escriberqa, imaynatachus ujnin kaj wañusqakunamanta qhaparimoj jina, arí, ujnin kaj jallp'amanta willaj jina?

28. Kaykunata willani ñawpaj sut'inchasqas junt'akunankupaj. Jamonqankutaj wiñay Diospa siminmanta; palabrantaj silbanqa uj miraymanta waj miraykama.

29. Diostaj rikuchisonqachis escribisqay cheqa kasqanta.

30. Watejmanta mañakuykichis Cristoman jamunaykichista, sapa allin qoyninta jap'inaykichistataj. Amataj

llankhaychischu sajra qoyta, ch'ichi kajkunatawan.

31. Rijch'arikuy, jallp'amanta jatarikuytaj o Jerusalen; arí, sumaj p'achasniykiwan p'achallikuy o Siompa warmi wawan; kallpachakuytaj estacasniykita, kantsuniykita jatunyachiytaj wiñaypaj wiñayninkama, manaña pantachisqa kanaykichispaj, Wiñay Tataj qankunawan tratochasqasnin junt'asqas kanankupaj, o Israelpa wasin.

32. Arí, Cristoman jamuychis, paypitaj llimphuchakuychis, tukuy mana Diosmanta kajkunata saquespa. Qankunachus tukuy mana Diosmanta kajkunata saqenkichis, Diosta munakunkichis tukuy atinyiychiswan, yuyayniychiswan, kallpaykichiswan ima chayqa, paypa gracion qankunapaj allin kanqa, gracionrayku Cristopi llimphuchasqa kanaykichispaj. Qankunachus Diospa gracionrayku Cristopi llimphuchasqa kankichis chayqa, mana negayta atinkichischu Diospa atiyinta.

33. Watejmantataj Diospa gracionrayku Cristopi cabal kankichis, mana paypa atiyinta negaspa chayqa, qankuna Diospa gracionrayku Cristopi llimphuchasqa kankichis, Cristo yawarninta jich'asqanrayku, Tataj tratochasqanman jina juchasniykichis pampachasqas kanankupaj, llimphu kanaykichispaj, mana ch'ichiyoj.

34. Kunantaj tukuyniykichismanta kacharparikuni. Apuraytataj Diospa paraisonman ripusaj samakoj, espirituycuerpoywan juntuchakunankukama. Chaypacha altunejta atipayniypi pusasqa kasaj qanta taripasunaypaj Jehovaj ñawpaqempi, pichus kawsajkunaj, wañusqakunajwan Wiñay Juezninku. Amen.

